

Aprobat în ședința Guvernului din 6 mai 2026

Decizia protocolară nr. 20. /2026

Proiect

UE

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

L E G E

privind accesul pe proprietăți a furnizorilor de rețele publice de comunicații electronice și utilizarea infrastructurii

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Prezenta lege:

– transpune Regulamentul (UE) 2024/1309 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 aprilie 2024 privind măsurile de reducere a costului instalării rețelelor gigabit de comunicații electronice, de modificare a Regulamentului (UE) 2015/2120 și de abrogare a Directivei 2014/61/UE (Regulamentul privind infrastructura gigabit), CELEX: 32024R1309, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 1309/2022 din 8 mai 2024;

– transpune parțial Recomandarea (UE) 2020/1307 a Comisiei din 18 septembrie 2020 privind un set comun de instrumente al Uniunii pentru reducerea costului instalării rețelelor de foarte mare capacitate și asigurarea accesului în timp util și ușor pentru investiții la spectrul de frecvențe radio 5G, cu scopul de a încuraja conectivitatea în sprijinul redresării economice a Uniunii după criza provocată de pandemia de COVID-19, CELEX: 32020H1307, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 305/33 din 12 septembrie 2020.

Articolul 1. Obiectul și domeniul de aplicare

(1) Obiectivul prezentei legi este să faciliteze și să stimuleze dezvoltarea rețelelor de comunicații electronice, inclusiv a rețelelor de foarte mare capacitate, și a facilităților asociate, prin măsuri care asigură furnizorilor de rețele publice de comunicații electronice accesul pe proprietăți, promovează utilizarea în comun a infrastructurii fizice deja existente și permit instalarea cu mai multă eficiență a unor rețele noi, pentru a reduce timpul necesar și costurile asociate dezvoltării acestor rețele și impactul lor asupra mediului.

(2) Prezenta lege stabilește condițiile în care se exercită:

a) dreptul de acces al furnizorilor de rețele publice de comunicații electronice pe proprietatea publică sau privată în scopul construirii, instalării, întreținerii, înlocuirii, extinderii ori relocării rețelelor de comunicații electronice, inclusiv a rețelelor de foarte mare capacitate și a facilităților asociate sau a elementelor de infrastructură fizică necesare pentru susținerea acestora;

b) măsurile privind coordonarea lucrărilor civile, utilizarea infrastructurii fizice și facilitarea construirii și extinderii rețelelor de comunicații electronice, inclusiv a rețelelor de foarte mare capacitate, prin reducerea timpului necesar și a costurilor aferente.

(3) În cazul în care oricare dintre dispozițiile prezentei legi intră în contradicție cu dispozițiile Legii comunicațiilor electronice nr. 72/2025 sau ale Legii nr. 48/2023 privind securitatea cibernetică, dispozițiile relevante ale legilor respective prevalează.

(4) Prezenta lege stabilește cerințe minime pentru atingerea obiectivelor stabilite la alin. (1), fără a se aduce atingere actelor normative care mențin sau introduc măsuri mai stricte sau mai detaliate decât aceste cerințe minime, în cazul în care aceste măsuri servesc la promovarea utilizării în comun a infrastructurii fizice deja existente sau la facilitarea unei instalări mai eficiente a unor infrastructuri fizice noi.

(5) Prin derogare de la alin. (4), nu se mențin sau nu se introduc măsurile prevăzute la alineatul respectiv în ceea ce privește art. 3 alin. (6) lit. (a)-(e), alin. (7) și (10), art. 4 alin. (10), art. 5 alin. (2), (3) și alin. (7)-(10), art. 6 alin. (5)-(7) și art. 10 alin. (7) și (8).

(6) Prezenta lege nu aduce atingere responsabilității autorităților publice competente de a proteja securitatea națională și competenței acestora de a proteja alte funcții esențiale ale statului, inclusiv asigurarea integrității teritoriale a statului și menținerea ordinii publice.

(7) Exercițarea dreptului de acces pe proprietăți și a accesului la infrastructura fizică ori la facilitățile asociate nu poate fi restricționată prin acte oficiale sau măsuri administrative ale autorităților publice centrale ori locale, cu excepția cazurilor justificate în mod obiectiv, proporțional și nediscriminatoriu, în temeiul prezentei legi sau al altor acte normative aplicabile.

(8) Operatorii de rețea, organismele din sectorul public, proprietarii de clădiri comerciale private care nu sunt proprietatea unui operator de rețea sau nu sunt controlate de acesta, precum și titularii dreptului de administrare a proprietăților comune, inclusiv din condominii, nu pot stabili impozite, taxe, tarife, chirii sau alte plăți suplimentare, altele decât cele rezultate din contractele încheiate în condițiile prezentei legi, pentru exercitarea de către furnizorii de rețele publice de comunicații electronice a dreptului de acces pe proprietăți.

(9) Dreptul de acces constituie un drept de uz (folosință), care se exercită în temeiul contractului încheiat cu proprietarul ori cu titularul dreptului de administrare sau de concesiune, după caz, în condițiile prezentei legi, cu

respectarea principiului minimei afectări a proprietății și a drepturilor proprietarului și titularului dreptului de administrare sau de concesiune a acesteia, după caz, și subzistă pe întreaga durată de funcționare a rețelelor respective.

Articolul 2. Definiții

(1) În sensul prezentei legi, se aplică definițiile prevăzute de Legea comunicațiilor electronice nr. 72/2025, în special definițiile referitoare la „acces”, „drept exclusiv”, „drept special”, „facilitățile asociate”, „furnizor de rețele publice de comunicații electronice”, „rețeaua de comunicații electronice”, „rețeaua de foarte mare capacitate”, „rețeaua publică de comunicații electronice”, „punctul terminal al rețelei”, „securitatea rețelelor și serviciilor” și „utilizatorul final”.

(2) De asemenea, se aplică următoarele definiții:

1. *autorizație* – decizie sau set de decizii explicite sau implicite luate simultan sau succesiv de către una sau mai multe autorități competente, care sunt necesare în temeiul Legii nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător, Codul urbanismului și construcțiilor nr. 434/2023 și altor acte normative aplicabile pentru ca o întreprindere să efectueze lucrări civile necesare doar pentru instalarea rețelelor de comunicații electronice, inclusiv ale rețelelor de foarte mare capacitate și ale elementelor asociate acestora;

2. *cablaj de fibră optică interior* – cabluri din fibră optică existente în spațiul utilizatorului final, inclusiv elementele aflate în coproprietate, destinate să furnizeze servicii de comunicații electronice și să conecteze punctul de acces în clădire cu punctul terminal al rețelei;

3. *drept de acces* – drept acordat unui furnizor de rețele publice de comunicații electronice de a furniza o rețea de comunicații electronice, alta decât cea destinată publicului, de a avea acces pe, deasupra, în sau sub terenuri, alte imobile și/sau elemente de infrastructură fizică, aflate în proprietate publică ori privată, după caz, prin folosința acestora pentru construirea, instalarea, operarea (exploatarea), întreținerea, înlocuirea, mutarea și demontarea rețelelor de comunicații electronice, inclusiv a rețelelor de foarte mare capacitate, sau a facilităților asociate;

4. *infrastructură fizică* înseamnă:

a) orice element al unei rețele care este menit să găzduiască alte elemente ale unei rețele fără a deveni în sine un element activ al rețelei, cum ar fi țevile, pilonii, conductele, galeriile tehnico-edilitare, colectoarele, canalele, camerele de tragere sau de inspecție, gurile de vizitare, cabinetele, instalațiile de antenă, turnurile și stâlpii, alte structuri verticale, inclusiv coșurile de fum dezafectate, în măsura în care acestea pot fi utilizate ca suport pasiv, precum și clădirile, inclusiv acoperișurile acestora și părți ale fațadelor lor, sau intrările în clădiri și orice alt bun, inclusiv mobilierul stradal precum stâlpii de iluminat, semnele de circulație, semafoarele, panourile și porțile de taxare, precum și stațiile de autobuz/troleibuz și stațiile de tren;

b) în cazul în care nu fac parte dintr-o rețea și sunt deținute sau controlate de organisme din sectorul public, clădirile, inclusiv acoperișurile acestora și părți ale fațadelor lor, sau intrările în clădiri și orice alt bun, inclusiv mobilierul stradal precum stâlpii de iluminat, semnele de circulație, semafoarele, panourile și porțile de taxare, precum și stațiile de autobuz/troleibuz și stațiile de tren.

Cablurile, inclusiv cablurile de fibră optică și fibra neagră („fibră optică neechipată”), precum și elementele rețelelor utilizate pentru furnizarea apei potabile, în sensul definiției prevăzute la art. 2 din Legea privind calitatea apei potabile nr. 182/2019, nu constituie infrastructuri fizice în sensul prezentei legi;

5. *infrastructură fizică interioară* – infrastructura fizică sau instalațiile existente în spațiul utilizatorului final, inclusiv elementele aflate în coproprietate, destinate să găzduiască rețele de acces cablate și/sau fără fir, în cazurile în care aceste rețele de acces sunt capabile să furnizeze servicii de comunicații electronice și să conecteze punctul de acces în clădire cu punctul terminal al rețelei;

6. *infrastructură fizică interioară pregătită pentru rețele prin fibră optică* – infrastructura fizică interioară, inclusiv conducte, tuburi, canale, spații de instalare și alte elemente similare, destinată instalării elementelor de fibră optică;

7. *lucrări civile* – rezultatul unui ansamblu de lucrări de construcții sau de inginerie civilă, care este suficient ca atare pentru a îndeplini o funcție economică sau tehnică și care presupune existența unuia sau mai multor elemente ale unei infrastructuri fizice, care pot fi utilizate pentru instalarea rețelelor de comunicații electronice, inclusiv ale rețelelor de foarte mare capacitate și elementelor asociate acestora;

8. *lucrări de renovare majoră* – lucrări civile executate în spațiul utilizatorului final, care includ modificări structurale ale întregii infrastructuri fizice interioare sau ale unei părți substanțiale a acesteia, inclusiv lucrările de renovare majoră a clădirii specificate în art. 4 din Legea nr. 282/2023 privind performanța energetică a clădirilor, și care necesită, în conformitate cu Codul urbanismului și construcțiilor nr. 434/2023, o autorizație de construire;

9. *operator de rețea* înseamnă:

1) furnizor de rețele publice de comunicații electronice în sensul definiției prevăzute la art. 2 pct. 36 din Legea comunicațiilor electronice nr. 72/2025;

2) întreprindere în sensul Legii concurenței nr. 183/2012, înregistrată în Republica Moldova conform Legii nr. 220/2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali, cu care interacționează furnizorul de rețele publice de comunicații electronice și care deține în proprietate, administrare sau concesiune și pune la dispoziție o infrastructură fizică destinată să furnizeze:

a) un serviciu de producere, transport sau distribuție a:

- gazelor naturale;
- energiei electrice, inclusiv a rețelelor de iluminat public;
- energiei termice;

- ape, în vederea alimentării cu apă potabilă/tehnologică, inclusiv serviciul de canalizare, epurarea apelor uzate și evacuarea în emisar; ape meteorice, inclusiv colectarea și evacuarea apelor pluviale provenite din precipitații prin rețele de canalizare pluvială;

b) servicii de transport, inclusiv căi ferate, drumuri, inclusiv drumuri urbane, tuneluri, porturi și aeroporturi;

10. *organisme de drept public* – organisme care îndeplinesc cumulativ următoarele condiții:

1) sunt create pentru a răspunde nevoilor de interes general și nu au caracter industrial sau comercial;

2) au personalitate juridică;

3) îndeplinesc cel puțin una dintre următoarele condiții:

a) sunt finanțate majoritar de autoritățile publice centrale sau locale sau de alte organisme de drept public;

b) gestionarea lor este supravegheată de către autoritățile sau de către organismele menționate la lit. a);

c) au un consiliu administrativ, de conducere sau de supraveghere, în care cel puțin jumătate dintre membrii săi sunt numiți de către autoritățile publice centrale sau locale ori de către alte organisme de drept public.

11. *organism din sectorul public* – autoritate publică centrală sau locală, organism de drept public sau asociație formată din una sau mai multe astfel de autorități sau din unul sau mai multe astfel de organisme de drept public;

12. *punct de acces* – punct fizic, situat în interiorul sau la exteriorul clădirii, accesibil pentru întreprinderi care furnizează sau sunt autorizate să furnizeze rețele publice de comunicații electronice, prin care este pusă la dispoziție conexiunea cu infrastructura fizică interioară pregătită pentru rețele prin fibră optică.

Articolul 3. Accesul la terenuri și infrastructura fizică existentă

(1) Furnizorii de rețele publice de comunicații electronice au drept de acces pe proprietăți, în condițiile prezentei legi și ale Legii comunicațiilor electronice nr. 72/2025. Operatorii de rețea și organismele din sectorul public care dețin sau controlează terenurile sau infrastructura fizică au obligația de a da curs solicitărilor scrise și rezonabile de acces la terenurile sau infrastructura fizică respectivă, formulate de furnizorii de rețele publice de comunicații electronice, în condiții echitabile, rezonabile și nediscriminatorii, inclusiv în ceea ce privește tariful, în vederea instalării unor elemente ale rețelelor de comunicații electronice, inclusiv a rețelelor de foarte mare capacitate, sau a unor facilități asociate, precum și de a negocia cu bună-credință cu acești furnizori contracte de acces la terenurile sau infrastructura fizică pe care o dețin sau controlează. Solicitățile scrise trebuie să precizeze terenurile sau elementele infrastructurii fizice pentru care se solicită accesul, inclusiv intervalul de timp aferent.

(2) Agenția Națională pentru Reglementare în Comunicații (în continuare – *Agenzie*) stabilește, prin act normativ, cerințele procedurale privind forma,

conținutul și modalitatea de transmitere a solicitărilor de acces, precum și forma contractului-tip de acces. Tarifele pentru accesul la terenurile sau infrastructura fizică aflată în proprietate publică sau comună, inclusiv cea din condominii, nu poate depăși tarifele aprobate de Guvern în temeiul art. 45 alin. (1)-(3) din Legea comunicațiilor electronice nr. 72/2025, iar tariful pentru accesul la terenurile sau infrastructura fizică aflată în proprietate privată trebuie să fie orientat la tarifele respective, luând în calcul prevederile art. 45 alin. (2) din Legea comunicațiilor electronice nr. 72/2025.

(3) La cererea unui furnizor de rețele publice de comunicații electronice, persoanele juridice care sunt active în principal în calitate de locatari (arendași) ai unor terenuri sau în calitate de titulari de drepturi asupra unor terenuri, altele decât drepturile de proprietate, pe care se preconizează că vor fi instalate sau au fost deja instalate infrastructuri în vederea introducerii unor elemente ale rețelelor de comunicații electronice, inclusiv a rețelelor de foarte mare capacitate, ori care gestionează contracte de locațiune (arendă) în numele proprietarilor de terenuri, pe de o parte, și furnizorii de rețele publice de comunicații electronice, pe de altă parte, negociază accesul la aceste terenuri cu bună-credință, ținând cont de prevederile actelor normative și ale actelor de constituire, inclusiv cu privire la tarif, care respectă prevederile art. 45 alin. (1)-(3) din Legea comunicațiilor electronice nr. 72/2025 și, după caz, reflectă valoarea de piață, în conformitate cu Codul Civil al Republicii Moldova nr. 1107/2002 și alte acte normative aplicabile.

Furnizorii de rețele publice de comunicații electronice au obligația de a informa Agenția, în termen de 10 zile lucrătoare de la data încheierii, cu privire la contractele încheiate în temeiul alin. (1)-(3), inclusiv asupra tarifului convenit.

Agenția oferă orientări privind aplicarea termenelor și condițiilor de acces, în vederea facilitării încheierii unor astfel de contracte.

(4) Proprietarii de clădiri comerciale private care nu sunt proprietatea unui operator de rețea sau nu sunt controlate de către acesta au obligația de a da curs solicitărilor scrise de acces, formulate de către furnizorii de rețele publice de comunicații electronice, privind clădirile respective, inclusiv acoperișurile acestora, pentru instalarea unor elemente ale rețelelor de comunicații electronice, inclusiv a rețelelor de foarte mare capacitate sau a unor facilități asociate, în condiții echitabile și rezonabile și la un tarif care să reflecte condițiile pieței, în conformitate cu art. 45 alin. (3) din Legea comunicațiilor electronice nr. 72/2025. O astfel de solicitare poate fi formulată numai în cazul în care sunt îndeplinite cumulativ următoarele condiții:

a) clădirea este situată într-o zonă rurală;

b) nu există, în zona vizată, nicio altă rețea de comunicații electronice sau nicio altă rețea de foarte mare capacitate de același tip – fixă sau mobilă – cu cea pe care solicitantul de acces intenționează să o instaleze în zona pentru care este depusă cererea de acces și niciun plan de instalare a unei astfel de rețele, potrivit informațiilor disponibile prin intermediul punctului unic de informare digital,

instituit în conformitate cu art. 12 alin (3) din prezenta lege, disponibile la data solicitării;

c) nu există, în zona vizată, infrastructură fizică deținută sau controlată de operatori de rețea sau de organisme din sectorul public, care să fie adecvată din punct de vedere tehnic pentru instalarea elementelor rețelelor de comunicații electronice, inclusiv ale rețelelor de foarte mare capacitate;

d) accesul solicitat nu afectează siguranța funcționării sistemului electroenergetic, a sistemului de transport sau distribuție a gazelor naturale ori a altor instalații energetice de importanță strategică, în cazul infrastructurii energetice critice.

Lista categoriilor de clădiri comerciale care sunt scutite de obligația de a da curs unei astfel de cereri de acces din motive de siguranță publică, apărare, securitate, protecția mediului și sănătate publică este specificată în anexa nr. 1. Lista și criteriile aplicate pentru identificarea categoriilor respective de clădiri se publică prin intermediul punctului unic de informare.

(5) Atunci când stabilesc clauze și condiții echitabile și rezonabile, inclusiv în materie de tarife, pentru acordarea accesului și pentru a evita tarifele excesive, operatorii de rețea și organismele din sectorul public, care dețin sau controlează terenurile sau infrastructura fizică iau în considerare, după caz, cel puțin următoarele:

1) contractele existente și clauzele și condițiile comerciale convenite între furnizorii de rețele publice de comunicații electronice care solicită acces și operatorii de rețea sau organismele din sectorul public care acordă acces la terenuri sau infrastructura fizică;

2) necesitatea de a asigura posibilitatea echitabilă de recuperare a costurilor suportate de entitatea care acordă accesul la terenurile sau infrastructura sa fizică, luând în considerare condițiile naționale specifice, modelele de afaceri și orice structură de tarifare instituită pentru a oferi posibilitatea echitabilă de a recupera costurile. În cazul rețelelor de comunicații electronice, trebuie luate în considerare măsurile corective impuse de Agenție;

3) orice cost suplimentar de întreținere și adaptare care decurge din acordarea accesului la terenurile sau infrastructura fizică relevantă;

4) impactul accesului solicitat asupra planului de afaceri al entității care acordă acces, inclusiv investițiile realizate în infrastructura fizică respectivă;

5) în cazul specific al accesului la infrastructura fizică a furnizorilor de rețele publice de comunicații electronice, toate orientările relevante în temeiul alin. (13), în special:

a) viabilitatea economică a investițiilor respective, în funcție de profilul de risc al acestora;

b) necesitatea unui randament echitabil al investițiilor și a unui calendar adecvat pentru realizarea acestuia;

c) eventualul impact al accesului asupra concurenței din aval și, în consecință, asupra tarifelor și asupra randamentului investițiilor;

d) eventuala depreciere a activelor rețelei la momentul solicitării accesului;
e) eventualele argumente economice care au justificat investițiile la momentul în care acestea au fost realizate, în special investițiile în infrastructura fizică utilizată pentru asigurarea conectivității; și

f) orice posibilitate oferită anterior solicitantului de acces de a coinvesti în instalarea infrastructurii fizice, în special în temeiul art. 76 din Legea comunicațiilor electronice nr. 72/2025, sau de a o instala în comun;

6) diferitele modele de afaceri ale furnizorilor de rețele publice de comunicații electronice, astfel încât să se asigure un randament echitabil al investițiilor, care reflectă condițiile relevante de pe piață, în special în cazul întreprinderilor care furnizează predominant facilități asociate și oferă acces fizic mai multor furnizori de rețele publice de comunicații electronice.

(6) Operatorii de rețea și organismele din sectorul public care dețin sau controlează infrastructura fizică pot refuza accesul la o infrastructură fizică specifică pe baza uneia sau mai multora dintre următoarele motive:

a) infrastructura fizică la care s-a solicitat accesul nu este adecvată din punct de vedere tehnic pentru găzduirea niciunuia dintre elementele rețelei de comunicații electronice, inclusiv ale rețelei de foarte mare capacitate, menționate la alin. (1);

b) lipsa spațiului disponibil pentru găzduirea elementelor rețelelor de comunicații electronice, inclusiv ale rețelelor de foarte mare capacitate, sau a facilităților asociate menționate la alin. (1), inclusiv după luarea în considerare a nevoilor viitoare de spațiu ale operatorilor de rețea și ale organismelor din sectorul public, în măsura în care aceste nevoi, care au fost demonstrate în mod suficient, inclusiv prin raportare la planuri de investiții disponibile public sau prin rezervarea consecventă a unui procent din capacitatea totală a infrastructurii fizice pentru nevoile viitoare;

c) existența unor motive întemeiate privind siguranța, securitatea națională și sănătatea publică, conform actelor normative care reglementează aceste domenii;

d) existența unor motive întemeiate privind integritatea și securitatea oricărei rețele, în special a infrastructurii critice naționale, conform actelor normative;

e) existența unui risc justificat în mod corespunzător de interferențe grave între serviciile de comunicații electronice planificate și celelalte servicii furnizate cu ajutorul aceleiași infrastructuri fizice;

f) disponibilitatea altor mijloace viabile de furnizare cu ridicata de acces fizic pasiv la rețelele de comunicații electronice, adecvate pentru furnizarea rețelelor de comunicații electronice, inclusiv de foarte mare capacitate și oferite potrivit unor termeni și condiții echitabile și rezonabile, care sunt furnizate de același operator de rețea sau, în cazul specific al zonelor rurale unde o rețea este exploatată exclusiv cu ridicata și este deținută sau controlată de organisme din sectorul public, care sunt furnizate de operatorul unei astfel de rețele.

(7) În cazul refuzului de a acorda acces, astfel cum se menționează la alin. (6), operatorul de rețea sau organismul din sectorul public care deține sau controlează terenuri sau infrastructura fizică comunică solicitantului de acces, în scris, motivele specifice și detaliate ale refuzului, nu mai târziu de o lună de la data primirii solicitării complete de acces, cu excepția infrastructurii critice naționale, astfel cum este definită în Legea nr. 223/2025 privind identificarea, desemnarea și protecția infrastructurilor critice naționale, pentru care nu sunt necesare motive specifice și detaliate în comunicarea refuzului către solicitantul de acces.

(8) Agenția sprijină soluționarea solicitărilor de acces la terenuri sau infrastructura fizică deținută sau controlată de organismele din sectorul public, oferă orientări juridice și tehnice în limitele competențelor sale și facilitează furnizarea de informații prin intermediul punctului unic de informare menționat la art. 12.

(9) Infrastructura fizică care face deja obiectul obligațiilor de acces impuse de Agenție în temeiul Legii comunicațiilor electronice nr. 72/2025 sau care rezultă din aplicarea regulilor privind ajutorul de stat, reglementat de Legea nr. 139/2012 cu privire la ajutorul de stat nu fac obiectul obligațiilor prevăzute la alin. (1), (2), (5) și (6), atât timp cât astfel de obligații privind accesul sunt în vigoare.

(10) Organismele din sectorul public care dețin sau controlează terenuri sau infrastructură fizică sau anumite categorii de infrastructură fizică pot să nu aplice alin. (1), (5) și (6) acestei infrastructuri fizice sau acestor categorii de infrastructură fizică din motive de valoare arhitecturală, istorică, culturală (artă), religioasă sau de mediu sau din motive de securitate, apărare, siguranță și sănătate publică, în conformitate cu cerințele legislației care reglementează domeniile respective, pe baza unor motive întemeiate și proporționale.

Lista infrastructurilor fizice sau categoriilor de infrastructură fizică la care se aplică prezentul alineat este specificată în anexa nr. 2. Lista categoriilor de infrastructură fizică și criteriile aplicate pentru identificarea acestora se pun la dispoziție prin intermediul punctului unic de informare.

(11) Furnizorii de rețele publice de comunicații electronice au dreptul de a oferi acces la infrastructura lor fizică în scopul instalării de rețele, altele decât rețelele de comunicații electronice sau facilitățile asociate.

(12) Prin derogare de la alin. (4), prezentul articol se aplică fără a aduce atingere dreptului de proprietate al proprietarului terenului sau infrastructurii fizice, în cazurile în care operatorul de rețea sau organismul din sectorul public nu este proprietarul, și nici dreptului de proprietate al oricărei alte terțe părți, cum ar fi proprietarii de terenuri și deținătorii de proprietăți private sau, după caz, drepturilor locatarilor (arendașilor).

(13) La aplicarea prezentului articol se va ține seama, în cea mai mare măsură, de orientările Comisiei Europene și/sau ale Organismului Autorităților Europene de Reglementare în Domeniul Comunicațiilor Electronice (OAREC).

(14) Nu se permite executarea oricăror lucrări civile, precum și accesul, instalarea, amplasarea, exploatarea oricăror elemente de rețea sau facilități

asociate, conform prezentei legi, pe/în infrastructurile fizice, inclusiv clădiri deținute, administrate sau controlate sub orice formă de către Serviciul de Informații și Securitate, indiferent de regimul juridic al acestora.

(15) Furnizorul de rețele publice de comunicații electronice are obligația de a readuce în starea inițială proprietatea afectată de realizarea lucrărilor de acces pe proprietăți sau, prin acordul părților, poate compensa operatorilor de rețea sau organismelor din sectorul public care dețin sau controlează infrastructură fizică, sau proprietarilor de clădiri comerciale private care nu sunt proprietatea unui operator de rețea sau nu sunt controlate de acesta, cheltuielile necesare pentru aducerea în starea inițială a proprietății afectate.

(16) În cazul accesului la infrastructura fizică aferentă sistemelor electroenergetice și sistemelor de gaze naturale, condițiile tehnice și de siguranță aplicabile se stabilesc în conformitate cu actele normative din domeniul energiei, iar respectarea acestora este obligatorie pentru furnizorii de rețele publice de comunicații electronice.

(17) În cazul accesului la infrastructura fizică a drumurilor și efectuării lucrărilor civile în zona drumului, zonele de protecție ale acestuia și zona străzilor, condițiile tehnice aplicabile se stabilesc în conformitate cu actele normative din domeniul drumurilor, iar respectarea acestora este obligatorie pentru furnizorii de rețele publice de comunicații electronice.

(18) Contractul încheiat în condițiile prezentului articol în baza căruia se exercită dreptul de acces este opozabil oricărui titular al unui drept real asupra imobilului respectiv, deținătorului cu orice alt titlu, precum și dobânditorilor imobilului.

(19) Persoanele fizice sau juridice care furnizează exclusiv pentru necesități proprii rețele de comunicații electronice, cu respectarea condițiilor prevăzute de Legea comunicațiilor electronice nr. 72/2025, au drept de acces pe proprietăți publice și/sau de utilizare partajată a infrastructurii fizice amplasate pe, deasupra, în ori sub astfel de proprietăți în condițiile prezentei legi.

(20) Contractul încheiat în condițiile prezentului articol, în baza căruia se exercită dreptul de acces, este opozabil oricărui titular al unui drept real asupra imobilului respectiv, deținătorului cu orice alt titlu, precum și dobânditorilor imobilului.

(21) Acordarea sau menținerea unor drepturi exclusive ori a unor drepturi speciale pentru construirea (instalarea) rețelelor publice de comunicații electronice, inclusiv a rețelelor de foarte mare capacitate, sau a facilităților asociate pe, deasupra, în ori sub proprietatea publică sau privată, precum și pentru furnizarea rețelelor publice de comunicații electronice, inclusiv a rețelelor de foarte mare capacitate, ori a facilităților asociate acestora este interzisă. Clauzele incluse în contractele încheiate, care interzic accesul pe proprietăți sau utilizarea partajată (utilizarea în comun) a terenurilor sau infrastructurii sau prevăd drepturi exclusive ori speciale privind instalarea sau furnizarea rețelelor publice de comunicații electronice, sunt nule de drept.

Articolul 4. Transparența în ceea ce privește terenurile sau infrastructura fizică

(1) Pentru a putea solicita accesul la terenuri sau infrastructura fizică în conformitate cu art. 3, un furnizor de rețele publice de comunicații electronice are dreptul de a accesa, la cerere, următoarele informații minime privind infrastructura fizică existentă, în format electronic, prin intermediul punctului unic de informare:

- a) localizarea georeferențiată și/sau traseul;
- b) tipul și utilizarea actuală a infrastructurii;
- c) tariful pentru accesul la terenuri sau infrastructura fizică, în cazul în care este aplicabil;
- d) un punct de contact.

(2) Informațiile minime menționate la alin. (1) sunt accesibile, în condiții proporționale, nediscriminatorii și transparente și, în orice caz, nu mai târziu de zece zile lucrătoare de la data depunerii solicitării de acces la informații. În cazuri justificate corespunzător, acest termen poate fi prelungit o singură dată cu cinci zile lucrătoare. Furnizorii de rețele publice de comunicații electronice care solicită acces sunt informați cu privire la prelungirea termenului prin intermediul punctului unic de informare.

(3) Orice furnizor de rețele publice de comunicații electronice care solicită acces la informații în temeiul prezentului articol precizează zona geografică în care intenționează să instaleze elemente ale rețelelor de comunicații electronice, inclusiv a rețelelor de foarte mare capacitate, sau facilități asociate.

(4) Accesul la informațiile minime menționate la alin. (1) poate fi limitat sau refuzat atunci când acest lucru este necesar pentru a asigura securitatea anumitor clădiri deținute sau controlate de organisme din sectorul public, securitatea rețelelor și integritatea acestora, securitatea națională, securitatea infrastructurii critice naționale, sănătatea sau siguranța publică ori din motive de confidențialitate sau legate de secrete comerciale, conform actelor normative care reglementează aceste domenii.

(5) În plus față de informațiile minime menționate la alin. (1), Agenția poate solicita alte informații privind infrastructura fizică existentă, cum ar fi informații privind nivelul de ocupare a infrastructurii fizice.

(6) Operatorii de rețea și organismele din sectorul public au obligația de a pune la dispoziție, în format electronic și prin intermediul punctului unic de informare, cel puțin informațiile minime menționate la alin. (1) și, după caz, informațiile suplimentare menționate la alin. (5) precum și orice actualizare a acestora, fără întârziere. În cazul nerespectării prezentului alineat, Agenția solicită furnizarea informațiilor lipsă prevăzute la alin. (1), în format electronic și prin intermediul punctului unic de informare, în termen de zece zile lucrătoare de la data solicitării, fără a aduce atingere dreptului Agenției de a aplica sancțiunile prevăzute de lege pentru nerespectarea acestei obligații.

(7) Pentru ca perioada de tranziție să fie cât mai scurtă și să nu depășească 12 luni, autoritățile publice locale din unitățile administrativ-teritoriale cu mai puțin de 3 500 de locuitori se scutesc de obligația menționată la alin. (6) până la data de 30 iunie 2028. Pe parcursul acestei perioade de tranziție, autoritățile publice locale din unitățile administrativ-teritoriale respective pregătesc informațiile minime menționate la alin. (1) pentru punerea la dispoziție, în format electronic, prin intermediul punctului unic de informare, după data de 30 iunie 2028. În timpul acestei perioade de tranziție, autoritățile publice locale din unitățile administrativ-teritoriale respective se asigură că informațiile disponibile sunt accesibile, la cerere, furnizorilor de rețele publice de comunicații electronice.

(8) Operatorii de rețele și organismele din sectorul public au obligația de a da curs solicitărilor rezonabile de efectuare a unor inspecții la fața locului cu privire la terenuri sau elemente specifice ale infrastructurii lor fizice, la cererea scrisă expresă a unui furnizor de rețele publice de comunicații electronice. Astfel de solicitări specifică terenurile sau elementele infrastructurii fizice în cauză, vizate pentru instalarea unor elemente ale rețelelor de comunicații electronice, inclusiv a rețelelor de foarte mare capacitate, sau a facilităților asociate. Autorizațiile de efectuare a inspecțiilor la fața locului ale elementelor specificate ale infrastructurii fizice se acordă în condiții proporționale, nediscriminatorii și transparente inclusiv a costurilor operaționale în termen de o lună de la data solicitării, sub rezerva limitărilor prevăzute la alin. (1). Agenția stabilește, prin act normativ, cerințe procedurale privind forma, conținutul și modalitatea de transmitere a solicitărilor de efectuare a unor inspecții la fața locului.

(9) Guvernul desemnează, pe baza unor motive întemeiate și proporționale, infrastructura critică națională în condițiile Legii nr. 223/2025 privind identificarea, desemnarea și protecția infrastructurilor critice naționale, sau părți ale acesteia, care nu fac obiectul obligațiilor prevăzute la alin. (1), (6) și (8).

(10) Alineatele (1), (6) și (8) nu se aplică:

a) infrastructurii fizice care, potrivit caracteristicilor sale tehnice obiective, nu este adecvată din punct de vedere tehnic pentru instalarea rețelelor de comunicații electronice, inclusiv a rețelelor de foarte mare capacitate, sau a facilităților asociate;

b) în cazul în care obligația de a furniza informații cu privire la anumite tipuri de infrastructuri fizice existentă în temeiul alin. (1) ar fi disproporționată, conform deciziei motivate a entității care deține sau controlează infrastructura respectivă, susceptibile de contestare în condițiile legii, adoptate în urma unei analize cost-beneficiu supuse consultării publice și publicate prin intermediul punctului unic de informare; sau

c) în cazul în care infrastructura fizică nu face obiectul obligațiilor de acces în conformitate cu art. 3 alin. (10).

Criteriile și condițiile de aplicare a oricăror astfel de excepții se publică de Agenție prin intermediul punctului unic de informare și se comunică Comisiei Europene.

(11) Furnizorii de rețele publice de comunicații electronice care obțin acces la informații în temeiul prezentului articol iau măsurile corespunzătoare pentru a asigura respectarea confidențialității și a secretelor comerciale, în conformitate cu Legea nr. 384/2023 privind protecția secretelor comerciale. În acest scop, furnizorii de rețele publice de comunicații electronice asigură confidențialitatea informațiilor și le utilizează numai în scopul instalării rețelelor proprii.

Articolul 5. Coordonarea lucrărilor civile

(1) Organismele din sectorul public care dețin sau controlează infrastructura fizică și operatorii de rețea au dreptul de a negocia acorduri privind coordonarea lucrărilor civile, inclusiv privind repartizarea costurilor, cu furnizorii de rețele publice de comunicații electronice în vederea instalării unor elemente ale rețelelor de comunicații electronice, inclusiv a rețelelor de foarte mare capacitate, sau a facilităților asociate.

(2) Atunci când execută sau intenționează să execute, direct sau indirect, lucrări civile, care sunt finanțate integral sau parțial din fonduri publice, organismele din sectorul public care dețin sau controlează infrastructura fizică și operatorii de rețea au obligația de a da curs, în condiții transparente și nediscriminatorii oricărei solicitări scrise rezonabile de coordonare a lucrărilor civile respective, formulată de furnizorii de rețele publice de comunicații electronice în vederea instalării unor elemente ale rețelelor de comunicații electronice, inclusiv a rețelelor de foarte mare capacitate, sau a facilităților asociate. Agenția stabilește, prin act normativ, cerințele procedurale privind forma, conținutul și modalitatea de transmitere a cererii de coordonare a lucrărilor civile.

(3) Solicitățile de coordonare a lucrărilor civile sunt satisfăcute cu condiția îndeplinirii cumulative a următoarelor condiții:

a) coordonarea lucrărilor civile nu implică costuri suplimentare nerecuperabile, inclusiv costuri generate de întârzieri suplimentare, pentru operatorul de rețea sau pentru organismul din sectorul public care deține sau controlează infrastructura fizică și care a avut inițial în vedere lucrările civile în cauză, fără a aduce atingere posibilității părților în cauză de a conveni asupra repartizării costurilor;

b) operatorul de rețea sau organismul din sectorul public care deține sau controlează infrastructura fizică care a avut inițial în vedere lucrările civile deține în continuare controlul asupra coordonării lucrărilor;

c) solicitarea este depusă cât mai curând posibil și, atunci când este necesară inclusiv o autorizație pentru lucrările civile, cu cel puțin o lună înainte de transmiterea proiectului de execuție verificat, către autoritățile care acordă autorizațiile.

(4) Solicitățile de coordonare a lucrărilor civile, formulate de un furnizor de rețele publice de comunicații electronice unei întreprinderi deținute sau controlate de un organism din sectorul public și care furnizează sau este autorizată să

furnizeze rețele publice de comunicații electronice, pot fi considerate nerezonabile în cazul în care lucrările civile contribuie la instalarea rețelelor de comunicații electronice, inclusiv de foarte mare capacitate, cu condiția ca respectivele rețele să fie situate în zone rurale, să fie deținute sau controlate de organisme din sectorul public și să fie exploatate exclusiv cu ridicata.

(5) Solicitarea de coordonare a lucrărilor civile formulată de un furnizor de rețele publice de comunicații electronice către un alt furnizor de rețele publice de comunicații electronice poate fi considerată nerezonabilă dacă sunt îndeplinite cumulativ următoarele condiții:

1) solicitarea se referă la o zonă care a făcut obiectul uneia dintre următoarele:

a) o previziune privind acoperirea rețelelor în bandă largă, inclusiv a rețelelor de foarte mare capacitate, în temeiul art. 27 alin. (1)-(6) din Legea comunicațiilor electronice nr. 72/2025;

b) o invitație de a declara intenția de a instala rețele de foarte mare capacitate în temeiul art. 27 alin. (8)-(10) din Legea comunicațiilor electronice nr. 72/2025;

c) o consultare publică privind aplicarea actelor normative privind ajutoarele de stat;

2) furnizorul de rețele publice de comunicații electronice solicitant nu și-a exprimat intenția de a instala rețele de foarte mare capacitate în zona menționată la lit. a) în cadrul niciuneia dintre cele mai recente proceduri, prevăzute la litera a), aplicabile la data formulării solicitării de coordonare.

(6) În cazul în care o solicitare de coordonare este considerată nerezonabilă în temeiul alin. (5), furnizorul de rețele publice de comunicații electronice care a refuzat coordonarea lucrărilor civile instalează o infrastructură fizică cu o capacitate suficientă pentru a răspunde eventualelor nevoi rezonabile viitoare de acces al terților.

(7) Tipurile de lucrări civile considerate ca având o amploare limitată, în ceea ce privește valoarea, dimensiunea sau durata, sau legate de infrastructura critică națională ce sunt exceptate de la obligația de coordonare a lucrărilor civile în temeiul alin. (2) și (3), sunt specificate în anexa nr. 3.

(8) Criteriile și condițiile de aplicare a unor derogări pentru tipurile de lucrări publice menționate la alin. (7) se publică de Agenție prin intermediul punctului unic de informare.

(9) Organismele din sectorul public care dețin sau controlează infrastructura fizică și operatorii de rețea nu aplică prevederile alin. (2), (3), (5) și (6) în cazul lucrărilor civile care vizează infrastructura critică națională sau care sunt exceptate din motive de securitate națională, în temeiul prezentului alineat.

(10) Organismele din sectorul public care dețin sau controlează infrastructura fizică și operatorii de rețea pot decide să nu aplice prevederile alin. (2), (3), (5) și (6) în cazul lucrărilor civile identificate ca având o amploare limitată în temeiul alin. (7).

(11) La aplicarea prezentului articol se va ține cont, în cea mai mare măsură, de orientările Comisiei Europene și/sau ale Organismului Autorităților Europene de Reglementare în Domeniul Comunicațiilor Electronice (OAREC).

Articolul 6. Transparența în ceea ce privește lucrările civile planificate

(1) Pentru a facilita negocierea acordurilor privind coordonarea lucrărilor civile menționate la art. 5, orice operator de rețea și orice organism din sectorul public care deține sau controlează o infrastructură fizică pune la dispoziție, în format electronic, prin intermediul punctului unic de informare, următoarele informații minime:

- a) localizarea georeferențiată și tipul lucrărilor;
- b) elementele de infrastructură fizică vizate;
- c) data estimată de începere a lucrărilor și durata acestora;
- d) data estimată pentru transmiterea proiectului final de execuție autorităților competente pentru acordarea autorizațiilor, după caz;
- e) un punct de contact.

(2) Operatorul de rețea și organismul din sectorul public care dețin sau controlează infrastructura fizică se asigură că informațiile minime menționate pentru lucrările civile planificate legate de infrastructura lor fizică sunt corecte, actualizate și puse la dispoziție cu promptitudine, prin intermediul punctului unic de informare, de îndată ce informațiile sunt disponibile, operatorului de rețea, pentru lucrările civile pe care preconizează să le întreprindă în următoarele șase luni și, întotdeauna atunci când se are în vedere o autorizație, cu cel puțin două luni înainte de prima depunere a cererii de autorizare către autoritatea competentă.

(3) Furnizorii de rețele publice de comunicații electronice au dreptul de a accesa, în format electronic, informațiile minime menționate la alin. (1), la cerere motivată, prin intermediul punctului unic de informare, precizând zona geografică în care intenționează să instaleze elemente ale rețelelor de comunicații electronice, inclusiv a rețelelor de foarte mare capacitate, sau facilitățile asociate. În termen de 10 zile lucrătoare de la data primirii solicitării de acces la informații, informațiile solicitate sunt puse la dispoziție în condiții proporționale, nediscriminatorii și transparente. În cazuri justificate corespunzător, acest termen poate fi prelungit o singură dată cu cinci zile lucrătoare.

(4) Accesul la informațiile minime poate fi limitat sau refuzat numai în cazul în care acest lucru este necesar pentru a asigura securitatea rețelelor și integritatea acestora, securitatea națională, securitatea infrastructurii critice naționale, sănătatea sau siguranța publică ori din motive de confidențialitate sau legate de secrete de exploatare și comerciale.

(5) Tipurile de lucrări civile considerate ca având o amploare limitată, determinate în funcție de valoare, dimensiune sau durată, sau care vizează infrastructura critică națională, precum și situațiile de urgență ori motivele de securitate națională care justifică exceptarea de la obligația prevăzută la alin. (1) și (2), sunt specificate în anexa nr. 4. Criteriile și condițiile de aplicare a unor

derogări pentru astfel de tipuri de lucrări publice se publică de Agenție prin intermediul punctului unic de informare.

(6) Organismele din sectorul public care dețin sau controlează infrastructura fizică și operatorii de rețea nu aplică alin. (1) în cazul lucrărilor civile care vizează infrastructura critică națională sau în situațiile în care există motive de securitate națională, identificate potrivit prezentului alineat.

(7) Organismele din sectorul public care dețin sau controlează infrastructura fizică și operatorii de rețea pot decide să nu aplice alin. (1) în ceea ce privește informațiile referitoare la tipurile de lucrări civile care au o amploare limitată, precum și în cazuri de urgență identificate potrivit alin. (5).

(8) Infrastructurile fizice deținute, administrate, controlate sub orice formă de către Serviciul de Informații și Securitate sunt excluse din procesul de digitalizare, cartografiere, publicare sau partajare în cadrul punctului unic de informare.

Articolul 7. Procedura de acordare a autorizațiilor

(1) Autoritățile competente nu restricționează și nu împiedică în mod nejustificat instalarea niciunui element al rețelelor de comunicații electronice, inclusiv a rețelelor de foarte mare capacitate, sau a facilităților asociate.

(2) Autoritățile competente au obligația de a pune la dispoziție, prin intermediul punctului unic de contact, toate informațiile privind condițiile și procedurile aplicabile pentru acordarea autorizațiilor prin intermediul procedurilor administrative și a drepturilor de acces, inclusiv orice informații referitoare la derogările vizând unele sau toate autorizațiile sau drepturile de acces impuse de actele normative, precum și privind modalitățile de depunere a cererilor în format electronic și de a obține informații privind statutul cererii.

(3) Orice furnizor de rețele publice de comunicații electronice are dreptul de a depune, în format electronic, prin intermediul punctului unic de informare, interconectat cu ghișeul unic pentru eliberarea actelor permissive, în conformitate cu prevederile Legii privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător nr. 160/2011, cereri de acordare a tuturor autorizațiilor necesare sau de reînnoire a acestora ori de acordare a drepturilor de acces necesare, precum și de a obține informații cu privire la statutul cererii sale.

(4) Agenția stabilește, prin act normativ, cerințe procedurale privind cererile de acordare a dreptului de acces prevăzut de prezenta lege.

(5) Procedura de autorizare și condițiile de emitere a actelor permissive se realizează în conformitate cu Legea nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător, Codul urbanismului și construcțiilor nr. 434/2023 și cu alte acte normative speciale aplicabile.

(6) În termen de 15 zile lucrătoare de la primirea acestora sau în termenul stabilit conform actelor normative, dacă actele normative speciale nu prevăd altfel, autoritățile competente pot respinge cererile de acordare a autorizațiilor pentru care nu au fost puse la dispoziție informații minime prin intermediul punctului

unic de informare, în temeiul art. 6 alin. (1)-(4), de către același furnizor de rețele publice de comunicații electronice care solicită autorizația respectivă.

(7) Autoritățile competente acordă sau refuză autorizațiile în termen de patru luni sau în termenul stabilit conform actelor normative care reglementează domeniul respectiv, prevalând termenul cel mai scurt, de la data primirii unei cereri complete de acordare a unei autorizații.

(8) În termen de 20 de zile lucrătoare de la primirea cererii menționate la alin. (7), în cazul în care actele normative nu stabilesc un termen mai scurt, autoritățile competente stabilesc dacă cererea de acordare a unei autorizații este completă. În cazul în care cererea este incompletă, autoritățile competente solicită, în același termen de 20 de zile, completarea acesteia, indicând informațiile sau documentele lipsă. Stabilirea de către autoritatea competentă a faptului că cererea de acordare a unei autorizații este completă nu conduce la suspendarea sau întreruperea perioadei totale de patru luni sau altei perioade stabilite conform actelor normative, prevalând termenul cel mai scurt prevăzute pentru examinarea cererii de autorizare, perioadă care se calculează începând de la data primirii cererii complete.

(9) Termenele menționate la alin. (7) și (8) nu aduc atingere altor termene-limită sau obligații specifice prevăzute pentru buna desfășurare a procedurii, aplicabile procedurii de acordare a autorizațiilor, inclusiv a procedurilor de exercitare a căilor de atac, în conformitate cu actele normative, și nu aduc atingere dispozițiilor care acordă solicitantului drepturi suplimentare sau care urmăresc să asigure acordarea cât mai rapidă a autorizațiilor.

(10) Autoritatea competentă publică, în prealabil, prin intermediul punctului unic de informare, motivele pentru care autoritatea competentă poate, în cazuri excepționale și justificate în mod corespunzător, acționând din oficiu, să prelungească termenele menționate la alin. (7), (8) și (13).

(11) Orice prelungire de termen menționată la alin. (8) trebuie să fie cât mai scurtă posibilă și să nu depășească patru luni sau un termen mai scurt prevăzut de actele normative, cu excepția situației în care este necesară pentru respectarea altor termene-limită sau obligații specifice prevăzute pentru buna desfășurare a procedurii care sunt aplicabile procedurii de acordare a autorizațiilor, inclusiv a procedurilor de exercitare a căilor de atac, în conformitate cu actele normative.

Nu se solicită o prelungire pentru a obține informații lipsă pe care autoritatea competentă a omis să le ceară solicitantului.

(12) Orice refuz de acordare a unei autorizații se justifică în mod corespunzător, pe baza unor criterii obiective, transparente, nediscriminatorii și proporționale, stabilite de prezenta lege și de Codul urbanismului și construcțiilor nr. 434/2023.

(13) Autoritățile competente pot reînnoi autorizația acordată unui furnizor de rețele de comunicații electronice pentru lucrări civile necesare pentru instalarea unor elemente ale rețelelor de comunicații electronice, inclusiv a rețelelor de foarte mare capacitate, sau a facilităților asociate în cazurile în care, din motive

întemeiate în mod obiectiv, lucrările civile nu au putut începe sau nu au putut fi finalizate înainte de expirarea valabilității autorizației. Reînnoirea autorizației se acordă fără cerințe procedurale suplimentare impuse furnizorilor de rețele de comunicații electronice.

(14) Autoritățile competente pot solicita autorizații pentru instalarea unor elemente ale rețelelor de comunicații electronice, inclusiv a rețelelor de foarte mare capacitate, sau a facilităților asociate pe clădiri sau în situri cu valoare arhitecturală, istorică, culturală (artă), religioasă sau de mediu, protejate în temeiul actelor normative sau în cazul în care acest lucru este necesar din motive de siguranță publică, de securitate a infrastructurilor critice naționale sau de mediu, dacă obținerea autorizațiilor respective este necesară în conformitate cu Legea nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător.

(15) Autorizațiile necesare pentru instalarea unor elemente ale rețelelor de comunicații electronice, inclusiv a rețelelor de foarte mare capacitate, sau a facilităților asociate nu fac obiectul niciunei taxe sau redevențe în plus față de costurile administrative prevăzute, *mutatis mutandis*, la art. 21 din Legea comunicațiilor electronice nr. 72/2025, de Legea nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător sau de Codul urbanismului și construcțiilor nr. 434/2023.

(16) Agenția informează Comisia Europeană o dată la trei ani cu privire la stadiul punerii în aplicare a prezentului articol și cu privire la îndeplinirea condițiilor enumerate în acesta.

(17) Procedura stabilită la prezentul articol se aplică fără a aduce atingere dispozițiilor art. 58 din Legea comunicațiilor electronice nr. 72/2025.

(18) Prezentul articol nu aduce atingere actelor normative care introduc măsuri suplimentare pentru ca autoritățile competente să accelereze procedura de acordare a autorizațiilor.

(19) În cadrul documentațiilor de urbanism și de amenajare a teritoriului, inclusiv al planurilor urbanistice ale municipiilor și orașelor, precum și în proiectele de construire, reabilitare sau reconstruire a străzilor municipale și orașenești ori a drumurilor publice naționale, inclusiv la realizarea unor tronsoane noi, se prevede realizarea unei infrastructuri fizice subterane adecvate instalării rețelelor publice de comunicații electronice, în vederea facilitării implementării rețelelor de foarte mare capacitate.

Articolul 8. Absența unei decizii cu privire la cererea de autorizare

(1) În absența unei decizii din partea autorității competente, în termenul aplicabil menționat la art. 7 alin. (7)-(12), autorizația se consideră acordată la expirarea termenului respectiv, cu excepțiile prevăzute la art. 6² alin. (2) din Legea nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător. La cerere, furnizorul de rețele de comunicații electronice sau orice parte afectată are dreptul de a primi o confirmare scrisă din partea autorității competente că autorizația a fost acordată implicit, după caz.

Orice terță parte afectată are dreptul de a interveni în procedura administrativă și de a contesta decizia de acordare a autorizației.

(2) Alineatul (1) nu se aplică dacă este disponibilă cel puțin una dintre următoarele căi de atac pentru procedura relevantă de acordare a autorizațiilor:

a) furnizorul de rețele de comunicații electronice care a suferit prejudicii ca urmare a nerespectării de către autoritatea competentă a termenului stabilit în conformitate cu art. 7 alin. (7)-(12) are dreptul de a solicita despăgubiri pentru prejudicii, în conformitate cu actele normative;

b) furnizorul de rețele de comunicații electronice poate sesiza o instanță de judecată sau o autoritate de supraveghere.

(3) În cazul unei derogări în temeiul alin. (2), la expirarea termenului stabilit conform art. 7 alin. (7)-(12) și fără a aduce atingere dreptului furnizorului de rețele de comunicații electronice de a solicita imediat măsuri reparatorii potrivit alin. (2), Agenția, la cererea furnizorului de rețele de comunicații electronice, convoacă, fără întârzieri nejustificate, o reuniune cu părțile implicate, pentru facilitarea soluționării cererii de autorizare. Reuniunea este convocată în termen de cel mult două luni de la data sesizării Agenției. Fără întârziere, imediat după reuniune, Agenția întocmește un proces-verbal al discuțiilor, care reflectă pozițiile părților implicate, și poate stabili, prin decizie, măsuri sau termene pentru asigurarea examinării cererii de autorizare de către autoritatea competentă, în conformitate cu legislația în domeniu.

Articolul 9. Derogări de la procedurile de acordare de autorizații

(1) Lucrările civile specificate la art. 150 din Codul urbanismului și construcțiilor nr. 434/2023 sau care se încadrează la oricare dintre următoarele categorii nu sunt supuse niciunei proceduri de acordare a autorizațiilor în sensul art. 7, cu excepția cazului în care o astfel de autorizație este necesară în conformitate cu art. 150 alin. (4) din Codul urbanismului și construcțiilor nr. 434/2023 sau cu alte acte normative:

a) lucrări de reparare și întreținere care au o amploare limitată, în ceea ce privește valoarea, dimensiunea, impactul și durata lor, dar fără a se limita la aceste aspecte;

b) modernizări tehnice limitate ale lucrărilor sau instalațiilor existente, cu impact limitat; ori

c) lucrări civile la scară mică necesare pentru instalarea rețelelor de comunicații electronice, inclusiv a rețelelor de foarte mare capacitate, având o amploare limitată, în ceea ce privește valoarea, dimensiunea, impactul sau durata lor, dar fără a se limita la aceste aspecte.

(2) Informațiile privind aceste tipuri de lucrări civile cărora li se aplică prevederile alin. (1) se publică de autoritatea competentă prin intermediul punctului unic de informare.

(3) Prin derogare de la alin. (1), se pot impune prin Codul urbanismului și construcțiilor nr. 434/2023 sau prin alte acte normative, obținerea autorizației

pentru instalarea unor elemente ale rețelelor de comunicații electronice, inclusiv a rețelelor de foarte mare capacitate, sau a facilităților asociate în următoarele situații:

a) pentru instalarea pe infrastructură fizică sau pe anumite categorii de infrastructură fizică protejate în conformitate cu actele normative din motive de valoare arhitecturală, istorică, culturală (artă), religioasă sau de mediu sau din alte motive; sau

b) în cazul în care acest lucru este necesar din motive de securitate publică, apărare, siguranță, mediu sau sănătate publică ori pentru a proteja securitatea infrastructurii critice naționale.

(4) Exercițarea dreptului de acces în vederea instalării, modificării, extinderii, re tehnologizării, demontării sau relocării rețelelor de comunicații electronice, inclusiv a rețelelor de foarte mare capacitate, și a elementelor de infrastructură fizică necesare susținerii acestora pe sau în blocurile locative, se execută de către furnizorii de rețele de comunicații electronice în baza unui contract încheiat cu asociația de proprietari, reprezentată de administrator, fără a fi necesară o împuternicire specială din partea adunării generale a asociației, potrivit Legii cu privire la condominiu nr. 187/2022.

Articolul 10. Infrastructura fizică și cablajele de fibră optică interioare

(1) Toate clădirile nou construite și clădirile supuse unor lucrări de renovare majoră, inclusiv elementele aflate în proprietate comună, pentru care au fost depuse cereri de autorizare de construire, sunt echipate cu o infrastructură fizică interioară pregătită pentru rețele prin fibră optică și cu un cablaj de fibră optică interior, inclusiv cu conexiuni până la punctul fizic în care utilizatorul final se conectează la rețeaua publică.

(2) Toate blocurile locative nou construite sau blocurile locative supuse unor lucrări de renovare majoră, pentru care au fost depuse cereri de acordare a autorizațiilor de construire, sunt echipate cu un punct de acces.

(3) Până la 1 ianuarie 2028, toate clădirile, inclusiv elementele acestora aflate în proprietate comună, care sunt supuse unor renovări majore, astfel cum sunt definite la art. 4 din Legea nr. 282/2023 privind performanța energetică a clădirilor, sunt echipate cu o infrastructură fizică interioară pregătită pentru rețele prin fibră optică și cu un cablaj de fibră optică interior, inclusiv conexiuni până la punctul fizic în care utilizatorul final se conectează la rețeaua publică, dacă acest lucru nu sporește în mod disproporționat costurile lucrărilor de renovare și este fezabil din punct de vedere tehnic. Toate blocurile locative supuse unor astfel de renovări majore sunt, de asemenea, echipate cu un punct de acces.

(4) Până la data de 1 ianuarie 2028, organismul național de standardizare, la propunerea organului central de specialitate care elaborează, promovează și realizează politica Guvernului în domeniul comunicațiilor electronice, adoptă ca standarde naționale, în consultare cu părțile interesate și bazându-se pe cele mai bune practici din sector, standardele sau specificațiile tehnice relevante care sunt

necesare pentru punerea în aplicare a alin. (1), (2) și (3). Respectivul standarde sau specificații tehnice permit desfășurarea activităților obișnuite de întreținere a cablajelor individuale de fibră optică utilizate de fiecare furnizor de rețele publice de comunicații electronice pentru a furniza servicii de rețele de comunicații electronice, inclusiv de rețelele de foarte mare capacitate, și stabilesc cel puțin:

- a) specificațiile punctului de acces în clădire și specificațiile interfeței de fibră optică;
- b) specificațiile cablurilor;
- c) specificațiile prizelor;
- d) specificațiile țevilor sau microconductelor;
- e) specificațiile tehnice necesare pentru a preveni interferențele electromagnetice și asigurarea compatibilității cu instalațiile electrice interioare;
- f) raza minimă de îndoire;
- g) specificații tehnice pentru instalația de cablare.

(5) Inspectoratul Național pentru Supraveghere Tehnică asigură respectarea standardelor moldovenești sau a specificațiilor tehnice menționate la alin. (4), prin prisma controlului general de stat al calității în construcții, potrivit Codului urbanismului și construcțiilor nr. 434/2023.

(6) Alineatele (1), (2) și (3) nu se aplică anumitor categorii de clădiri, în cazul în care respectarea acestora ar fi disproporționată în ceea ce privește costurile pentru proprietarii individuali sau coproprietari, pe baza următoarelor criterii obiective:

a) costul estimat numai al lucrărilor de echipare cu un punct de acces și cu o infrastructură fizică interioară pregătită pentru rețele prin fibră optică și cu un cablaj de fibră optică interior, inclusiv conexiuni până la punctul fizic în care utilizatorul final se conectează la rețeaua publică, este mai mare decât costul estimativ al tuturor lucrărilor de renovare majoră a clădirii fără echiparea cu infrastructura menționată, cu excepția cazului când există acordul scris al proprietarului sau al asociației de proprietari prin care se acceptă suportarea acestor costuri suplimentare;

b) echiparea cu un punct de acces și cu o infrastructură fizică interioară pregătită pentru rețele prin fibră optică și cu un cablaj de fibră optică interior, inclusiv conexiuni până la punctul fizic în care utilizatorul final se conectează la rețeaua publică, nu este posibilă din cauza cerințelor normelor tehnice în construcții.

(7) Tipurile de clădiri, cum ar fi categoriile specifice de monumente, clădiri istorice, clădiri militare și clădiri utilizate în scopuri de securitate națională, astfel cum sunt definite în actele normative în domeniu, care sunt scutite de obligațiile prevăzute la alin. (1), (2) și (3) sau cărora aceste obligații li se aplică cu adaptările tehnice corespunzătoare, sunt specificate în anexa nr. 5.

(8) Informațiile privind categoriile de clădiri menționate la alin. (7) se publică prin intermediul punctului unic de informare.

Articolul 11. Accesul la infrastructura fizică interioară

(1) Sub rezerva alin. (3) și fără a aduce atingere drepturilor de proprietate, orice furnizor de rețele publice de comunicații electronice are dreptul de a-și instala rețeaua, pe cheltuială proprie, până la punctul de acces.

(2) Sub rezerva alin. (3), orice furnizor de rețele publice de comunicații electronice are dreptul de a accesa orice infrastructură fizică interioară existentă în vederea instalării unor elemente ale rețelelor de comunicații electronice, inclusiv ale rețelelor de foarte mare capacitate, în cazul în care duplicarea este imposibilă din punct de vedere tehnic sau neviabilă din punct de vedere economic.

(3) Orice deținător al unui drept de a utiliza punctul de acces și infrastructura fizică interioară are obligația de a răspunde, în condiții echitabile, rezonabile și nediscriminatorii, inclusiv în ceea ce privește tariful, după caz, toate solicitările rezonabile de acces, formulate în scris de furnizorii de rețele publice de comunicații electronice, precum și de a negocia cu bună-credință cu acești furnizori contracte de acces la infrastructura fizică pe care o dețin sau controlează. Agenția stabilește, prin act normativ, procedurile privind forma, conținutul și modalitatea de transmitere a solicitărilor de acces, precum și forma și conținutul contractului-tip de acces.

(4) Tariful pentru accesul la infrastructura fizică aflată în proprietate publică sau comună, inclusiv cea din condominii, nu poate depăși tarifele maxime aprobate prin hotărâre a Guvernului în temeiul art. 45 alin. (1) din Legea comunicațiilor electronice nr. 72/2025, iar tariful pentru accesul la infrastructura fizică aflată în proprietate privată trebuie să fie orientat la tarifele respective, luând în calcul prevederile art. 45 alin. (2) din Legea comunicațiilor electronice nr. 72/2025.

(5) În cazul refuzului de a acorda acces, deținătorul dreptului de a utiliza punctul de acces și infrastructura fizică interioară comunică solicitantului de acces, în scris, motivele specifice și detaliate ale refuzului, nu mai târziu de o lună de la data primirii solicitării complete de acces.

(6) Contractul încheiat în condițiile prezentului articol în baza căruia se exercită dreptul de acces este opozabil oricărui titular al unui drept real asupra imobilului respectiv, deținătorului cu orice alt titlu, precum și dobânditorilor imobilului.

(7) În absența unei infrastructuri fizice interioare pregătite pentru rețele prin fibră optică, orice furnizor de rețele publice de comunicații electronice are dreptul de a amplasa punctul terminal al propriei rețele în spațiul abonatului, sub rezerva acordului proprietarului și/sau al respectivului abonat, în conformitate cu actele normative aplicabile în domeniu, utilizând infrastructura fizică interioară existentă, în măsura în care aceasta este disponibilă și accesibilă în conformitate cu prevederile alin. (3)-(6), cu condiția reducerii la minimum a impactului asupra proprietății private a terților.

(8) Prezentul articol se aplică fără a aduce atingere nici dreptului de proprietate al proprietarului punctului de acces ori al infrastructurii fizice

interioare, în cazurile în care titularul unui drept de utilizare a infrastructurii respective sau a punctului de acces nu este proprietarul acestora, nici dreptului de proprietate al terților, cum ar fi proprietarii de terenuri și de clădiri.

(9) La aplicarea prezentului articol se va ține cont, în cea mai mare măsură, de orientările Comisiei Europene și/sau ale Organismului Autorităților Europene de Reglementare în Domeniul Comunicațiilor Electronice (OAREC).

(10) Proprietarul sau gestionarul infrastructurii fizice interioare a unei clădiri existente ori nou-construite au obligația de a acorda, la cererea altor furnizori de rețele publice de comunicații electronice, dreptul de acces și utilizare partajată a infrastructurii respective, în condiții echivalente, transparente și nediscriminatorii, cu respectarea principiului proporționalității, în vederea furnizării serviciilor de comunicații electronice utilizatorilor finali.

Articolul 12. Digitalizarea punctului unic de informare

(1) Punctul unic de informare pune la dispoziție instrumente digitale adecvate, cum ar fi portaluri web, baze de date, platforme digitale sau aplicații digitale, pentru a permite exercitarea online a tuturor drepturilor și respectarea tuturor obligațiilor prevăzute în prezenta lege.

(2) Instrumentele digitale puse la dispoziție în conformitate cu alin. (1) pot fi interconectate sau integrate total sau parțial cu alte instrumente digitale deja existente sau în curs de dezvoltare care să sprijine punctul unic de informare menționat la alin. (1), după caz, pentru a evita suprapunerea instrumentelor digitale.

(3) Se instituie un punct unic de informare digital la nivel național, constând într-o interfață comună pentru utilizatori, care asigură accesul integrat la punctele unice de informare digitalizate ale autorităților competente, inclusiv la ghișeul unic instituit în conformitate cu Legea nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător.

(4) Organul central de specialitate care elaborează, promovează și realizează politica Guvernului în domeniul comunicațiilor electronice, în colaborare cu Agenția Geodezie, Cartografie și Cadastru, asigură crearea Sistemului Informațional „Sistem de cartografiere a acoperirii cu internet în bandă largă și Punctul Unic de Informare”.

(5) Se atribuie Agenției calitatea de posesor și deținător al Sistemului Informațional „Sistem de cartografiere a acoperirii cu internet în bandă largă și Punctul Unic de Informare”.

Articolul 13. Reducerea amprentei de mediu a rețelelor și evaluarea impactului asupra mediului

(1) Organul central de specialitate care elaborează, promovează și realizează politica Guvernului în domeniul comunicațiilor electronice, în colaborare cu Ministerul Mediului, elaborează un ghid cu cele mai bune practici pentru stimularea instalării rețelelor de comunicații electronice cu amprentă de mediu

redușă, în special în ceea ce privește consumul de energie și emisiile de gaze cu efect de seră aferente, inclusiv:

a) informații privind criteriile de evaluare a sustenabilității viitoarelor rețele din punctul de vedere al mediului;

b) informații privind stimulentele oferite furnizorilor de rețele de comunicații electronice pentru instalarea unor rețele sustenabile din punctul de vedere al mediului.

(2) În cazul în care legislația în domeniului mediului impune o evaluare a impactului și, în special, atunci când autoritățile elaborează cadrul pentru aprobarea dezvoltării viitoare a proiectelor, Ministerul Mediului, în colaborare cu organul central de specialitate care elaborează, promovează și realizează politica Guvernului în domeniul comunicațiilor electronice, face schimb de bune practici cu autoritățile competente din statele membre ale Uniunii Europene privind modul în care se efectuează evaluarea de mediu și iau în considerare rezultatele acesteia, în etapa în care efectele asupra mediului pot fi identificate și evaluate, cum ar fi etapa în care furnizorii de rețele de comunicații electronice prezintă planurile generale pentru proiectele care implică instalarea concretă a rețelelor.

Articolul 14. Soluționarea litigiilor

(1) Fără a aduce atingere posibilității de a sesiza o instanța de judecată, orice parte are dreptul de a sesiza Agenția cu privire la litigiile care pot apărea:

a) în cazul în care se refuză acordarea accesului la terenuri sau infrastructura fizică existentă sau nu s-a ajuns la un acord privind termenii și condițiile specifice, inclusiv în materie de tarif, în termen de o lună de la data primirii solicitării de acces în temeiul art. 3;

b) în legătură cu drepturile și obligațiile prevăzute la art. 4 și 6, inclusiv în cazul în care informațiile solicitate nu sunt furnizate în termenele aplicabile;

c) în cazul în care nu s-a ajuns la un acord privind coordonarea lucrărilor civile în temeiul art. 5 alin. (2) în termen de o lună de la data primirii solicitării oficiale de coordonare a lucrărilor civile; sau

d) în cazul în care nu s-a ajuns la un acord privind accesul la infrastructura fizică interioară menționat la art. 11 alin. (2) sau (3) în termen de o lună de la data primirii solicitării oficiale de acces.

(2) Ținând seama pe deplin de principiul proporționalității și de principiile stabilite în orientările relevante ale Comisiei Europene și ale Organismului Autorităților Europene de Reglementare în Domeniul Comunicațiilor Electronice (OAREC), Agenția emite o decizie cu caracter obligatoriu și executoriu pentru soluționarea litigiului:

a) în termen de patru luni de la data primirii solicitării de soluționare a litigiilor, în ceea ce privește litigiile menționate la alin. (1) lit. a);

b) în termen de o lună de la data primirii solicitării de soluționare a litigiilor, în ceea ce privește litigiile menționate la alin. (1) lit. b), c) și d).

(3) Termenele menționate la alin. (2) pot fi prelungite numai în circumstanțe excepționale, justificate în mod corespunzător.

(4) În ceea ce privește litigiile menționate la alin. (1) lit. a), c) și d), decizia Agenției poate consta în stabilirea unor clauze și condiții echitabile și rezonabile, inclusiv în materie de tarif, după caz.

(5) Agenția își publică deciziile adoptate pe marginea litigiilor, respectând în același timp principiile confidențialității și protecției secretelor comerciale. Punctul unic de informare asigură accesul la deciziile publicate de Agenție.

(6) În cazul în care litigiul menționat la alin. (5) se referă la accesul la infrastructura unui furnizor de rețele de comunicații electronice, se iau în considerare, după caz, obiectivele prevăzute la art. 5 din Legea comunicațiilor electronice nr. 72/2025.

(7) Dispozițiile prezentului articol nu aduc atingere dreptului persoanelor de a se adresa direct instanțelor judecătorești competente, în condițiile legii.

(8) Prezentul articol se completează cu prevederile relevante ale art. 31 din Legea comunicațiilor electronice nr. 72/2025, precum și cu dispozițiile privind procedura administrativă, căile de atac și procedurile judiciare reglementate de Codul administrativ nr. 116/2018.

Articolul 15. Autoritățile competente

(1) Autoritatea competentă care îndeplinește sarcinile atribuite organismului național de soluționare a litigiilor în conformitate cu art. 14 alin. (1) este Agenția.

(2) Agenția este distinctă din punct de vedere juridic și independentă din punct de vedere funcțional de orice operator de rețea și de orice organism din sectorul public care deține sau controlează terenurile sau infrastructura fizică, proprietarii de clădiri comerciale private ori deținătorii dreptului de a utiliza punctul de acces și infrastructura fizică interioară implicate în litigiu.

(3) Agenția acționează independent și obiectiv și nu solicită și nu acceptă instrucțiuni de la niciun alt organism atunci când decide cu privire la litigiile care îi sunt prezentate. Acest lucru nu exclude supravegherea în conformitate cu actele normative aplicabile în domeniu. Deciziile Agenției pot fi suspendate, revocate sau anulate doar de către Agenție sau instanța de judecată, în conformitate cu Codul administrativ al Republicii Moldova nr. 116/2018. Deciziile Agenției nu se supun controlului de oportunitate.

(4) În cazul insuficienței mijloacelor financiare din bugetul său, Agenția poate percepe plăți pentru acoperirea costurilor efective legate de îndeplinirea sarcinilor autorității competente de soluționare a litigiilor, prevăzute de prezenta lege, în cuantumul stabilit prin regulament aprobat de către Consiliul de Administrație al Agenției.

(5) Părțile implicate într-un litigiu sunt obligate să coopereze pe deplin cu Agenția.

(6) Funcțiile punctului unic de informare menționate la art. 3-10 și la art. 12 și 14 sunt îndeplinite de Agenție, care asigură funcționarea Sistemului Informațional „Sistem de cartografiere a acoperirii cu internet în bandă largă și Punctul Unic de Informare”. Pentru a acoperi costurile efective aferente exercitării acestor funcții, Agenția percepe plăți pentru utilizarea punctului unic de informare, în cazul insuficienței mijloacelor financiare din bugetul său, în cuantumul stabilit prin regulament aprobat de către Consiliul de Administrație al Agenției.

(7) Alineatele (2) și (3) se aplică *mutatis mutandis* autorităților competente care îndeplinesc funcțiile unui punct unic de informare.

(8) Agenția își exercită competențele în mod imparțial și transparent și în timp util. Agenția se asigură că deține resurse tehnice, financiare și umane adecvate pentru îndeplinirea sarcinilor care îi sunt atribuite.

(9) Agenția asigură publicarea sarcinilor care sunt îndeplinite de fiecare autoritate competentă prin intermediul punctului unic de informare, în special atunci când aceste sarcini sunt atribuite mai multor autorități competente sau atunci când sarcinile atribuite s-au modificat.

(10) Agenția informează Comisia Europeană privind desemnarea tuturor autorităților competente însărcinate, în conformitate cu prezentul articol, să exercite funcții în temeiul prezentei legi, precum și responsabilitățile ce le revin și orice modificare a acestora, înainte ca desemnarea autorităților respective sau modificarea survenită să producă efecte.

(11) Orice decizie luată de o autoritate competentă poate face obiectul unei căi de atac, în conformitate cu Codul administrativ al Republicii Moldova nr. 116/2018.

(12) Decizia emisă de către Agenție este document executoriu în conformitate cu prevederile prezentei legi, Codul administrativ al Republicii Moldova nr. 116/2018 și ale Codului de executare al Republicii Moldova nr. 443/2004.

(13) Articolul 31 din Legea comunicațiilor electronice nr. 72/2025 se aplică *mutatis mutandis* oricărei căi de atac introduse în temeiul alin. (11) și (12).

(14) Dreptul la o cale de atac nu aduce atingere dreptului părților de a sesiza instanța națională competentă cu privire la litigiu.

(15) Agenția, în limitele competențelor stabilite prin prezenta lege și prin Legea comunicațiilor electronice nr. 72/2025, asigură respectarea prezentei legi de către operatorii de rețea și organismele din sectorul public care dețin sau controlează terenurile sau infrastructura fizică, și furnizorii de rețele publice de comunicații electronice. Dispozițiile Legii comunicațiilor electronice nr. 72/2025 referitoare la misiunea, funcțiile de bază, atribuțiile principale, drepturile și organizarea activității Agenției se aplică, *mutatis mutandis*, și în domeniile reglementate prin prezenta lege.

(16) Agenția colaborează cu alte instituții relevante, inclusiv cu autoritățile de reglementare sectorială, în vederea asigurării accesului pe proprietăți și a utilizării partajate a infrastructurii fizice.

Articolul 16. Sancțiuni

Pentru orice încălcare a dispozițiilor prezentei legi sau a hotărârilor și deciziilor obligatorii emise de către Agenție în temeiul acesteia, Agenția impune sancțiuni, măsuri și prescripții, după caz, prevăzute de Codul contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008, Codul administrativ al Republicii Moldova nr. 116/2018 și de Legea comunicațiilor electronice nr. 72/2025.

Articolul 17. Raportare și monitorizare

Agenția furnizează informațiile solicitate de Comisia Europeană cu privire la aplicarea prezentei legi în termenii stabiliți de aceasta.

Articolul 18. Dispoziții finale și tranzitorii

(1) Prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, cu excepția art. 3-9, art. 10 alin. (1), (2), (5), (6), (7) și (8), art. 11, 13, 14, 16 și 17 care intră în vigoare la data de 1 ianuarie 2028.

(2) Guvernul, până la data de 1 ianuarie 2028:

a) va prezenta Parlamentului propuneri privind modificarea legislației în conformitate cu prezenta lege;

b) va aduce actele sale normative în conformitate cu prezenta lege, va asigura elaborarea și va adopta actele normative necesare pentru punerea în aplicare a prevederilor prezentei legi.

(3) Agenția, până la data de 1 ianuarie 2028, va aduce actele sale de reglementare în conformitate cu prezenta lege.

(4) Prevederile legilor de adoptare a bugetului de stat anual, ce țin de determinarea cuantumului minim al chiriei bunurilor proprietate publică, nu se aplică pentru raporturile juridice reglementate de prezenta lege.

(5) Contractele de acces încheiate până la data de 1 ianuarie 2028 rămân valabile până la data expirării acestora, iar părțile au obligația de a respecta drepturile și obligațiile prevăzute atât în contractele respective, cât și în prezenta lege și în alte acte normative aplicabile. Furnizorul de rețele publice de comunicații electronice nu poate fi obligat la niciun acord de natură contractuală care, în defavoarea sa, exclude aplicarea dispozițiilor prezentei legi, derogă de la acestea sau le modifică efectele.

(6) Prezenta lege se aplică inclusiv contractelor aflate în derulare la data de 1 ianuarie 2028. În acest scop:

a) pentru contractele (sau orice act juridic similar) aflate în derulare, operatorii de rețea, organismele din sectorul public care dețin sau controlează terenuri sau infrastructura fizică, proprietarii de clădiri comerciale private care nu sunt proprietatea unui operator de rețea sau nu sunt controlate de acesta ori deținătorii dreptului de a utiliza punctul de acces și infrastructura fizică interioară au obligația ca, la solicitarea scrisă a furnizorului de rețele publice de comunicații electronice, să modifice, în termen de 90 de zile de la primirea solicitării, contractele în vederea conformării acestora cu dispozițiile prezentei legi. În cazul

în care, în termenul respectiv, părțile nu ajung la un acord, oricare dintre părți poate sesiza Agenția în vederea soluționării litigiului;

b) modificarea contractelor aflate în derulare se realizează prin încheierea unui contract nou sau prin acorduri adiționale, cu respectarea dispozițiilor legale aplicabile.

(7) Dispozițiile prezentei legi nu afectează dreptul de acces obținut până la intrarea în vigoare a acesteia.

(8) Din data de 1 ianuarie 2028 se abrogă Legea nr. 28/2016 privind accesul pe proprietăți și utilizarea partajată a infrastructurii asociate rețelelor publice de comunicații electronice (publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr. 100-105, art. 194), cu modificările ulterioare.

LISTA**categoriilor de clădiri comerciale care sunt scutite de obligația de a da curs solicitărilor de acces la clădirile respective, din motive de siguranță publică, apărare, securitate, protecția mediului și sănătate publică**

1. Clădiri ale obiectelor industriale periculoase de clasa I și II de pericol, conform Legii nr. 151/2022 privind funcționarea în condiții de siguranță a obiectivelor industriale și a instalațiilor tehnice potențial periculoase, precum și cele specificate în Legea nr. 116/2012 privind securitatea industrială a obiectelor industriale periculoase.
2. Clădiri utilizate pentru depozitarea sau păstrarea produselor chimice periculoase, conform Legii nr. 277/2018 privind substanțele chimice și Legii nr. 108/2020 privind controlul pericolelor de accidente majore care implică substanțe periculoase.
3. Clădiri utilizate pentru depozitarea sau comercializarea explozivilor de uz civil conform Legii nr. 67/2024 privind regimul explozivilor de uz civil.
4. Clădiri utilizate pentru depozitarea sau comercializarea articolelor pirotehnice conform Legii nr. 143/2014 privind regimul articolelor pirotehnice.
5. Clădiri utilizate pentru depozitarea sau comercializarea armelor și munițiilor conform Legii nr. 130/2012 privind regimul armelor și al munițiilor cu destinație civilă.

LISTA

infrastructurilor fizice sau a categoriilor de infrastructură fizică deținute ori controlate de organismele din sectorul public, pentru care se aplică excepții de la obligațiile de acces din motive de interes public, inclusiv de natură arhitecturală, istorică, culturală, religioasă, de mediu, de securitate sau sănătate publică

1. Infrastructuri fizice cu caracter militar sau secret, sau aferente domeniului ordinii și securității publice stabilite prin ordinele ministrului apărării și ministrului afacerilor interne și directorului Serviciului de Informații și Securitate.

2. Infrastructuri fizice ale misiunilor diplomatice ale statelor străine în Republica Moldova, stabilite prin ordinele ministrului afacerilor externe.

3. Infrastructuri fizice ale sistemului administrației penitenciare conform Legii nr. 300/2017 cu privire la sistemul administrației penitenciare.

4. Infrastructuri fizice ale obiectelor industriale periculoase de clasa I și II de pericol, conform Legii nr. 151/2022 privind funcționarea în condiții de siguranță a obiectivelor industriale și a instalațiilor tehnice potențial periculoase, precum și cele specificate în Legea nr. 116/2012 privind securitatea industrială a obiectelor industriale periculoase.

5. Infrastructuri fizice care reprezintă monumente istorice, de artă sau de arhitectură, conform Legii nr. 1530/1993 privind ocrotirea monumentelor.

6. Infrastructuri fizice cu pericol biologic sporit, stabilite prin ordinele ministrului sănătății, ministrului mediului și ministrului agriculturii și industriei alimentare.

TIPURILE DE LUCRĂRI CIVILE
considerate ca având o amploare limitată, în ceea ce privește valoarea,
dimensiunea sau durata, sau legate de infrastructura critică națională ce sunt exceptate
de la obligația de coordonare a lucrărilor civile

1. Lucrări civile specificate în art. 150 din Codul urbanismului și construcțiilor nr. 434/2023.

2. Lucrări civile de intervenție urgentă specificate în art. 148 alin. (12) din Codul urbanismului și construcțiilor nr. 434/2023.

3. Lucrări civile pentru înlăturarea consecințelor avariilor la obiectivele industriale și a instalațiilor tehnice potențial periculoase, stabilite de Legea nr. 151/2022 privind funcționarea în condiții de siguranță a obiectivelor industriale și a instalațiilor tehnice potențial periculoase.

4. Lucrări civile pentru înlăturarea consecințelor avariilor la infrastructuri fizice ale operatorilor rețelelor de energie termică, conform Legii nr. 92/2014 cu privire la energia termică și promovarea cogenerării.

5. Lucrări civile pentru înlăturarea consecințelor avariilor la infrastructuri fizice ale operatorilor rețelelor de gazele naturale, conform Legii nr. 108/2016 cu privire la gazele naturale.

6. Lucrări civile pentru construcția sau reconstrucția infrastructurilor critice naționale, stabilite prin ordinele ministrului apărării și ministrului afacerilor interne, în condițiile Legii nr. 223/2025 privind identificarea, desemnarea și protecția infrastructurilor critice naționale.

7. Lucrări civile pentru înlăturarea avariilor și celor executate în limitele zonelor de protecție sanitară a obiectelor sistemului public de alimentare cu apă și de canalizare, conform Legii nr. 303/2013 privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare.

8. Lucrări civile pentru înlăturarea consecințelor avariilor la infrastructuri fizice din gestiunea operatorilor de sistem, conform Legii nr. 164/2025 cu privire la energia electrică.

TIPURILE DE LUCRĂRI CIVILE

considerate ca având o amploare limitată, în funcție de valoare, dimensiune sau durată, ori care vizează infrastructura critică națională, precum și situațiile de urgență sau motivele de securitate națională pentru care nu se aplică obligația de furnizare a informațiilor minime

1. Lucrări civile specificate în art. 150 din Codul urbanismului și construcțiilor nr. 434/2023.

2. Lucrările civile de intervenție urgentă specificate în art. 148 alin. (12) din Codul urbanismului și construcțiilor nr. 434/2023.

3. Lucrări civile pentru înlăturarea consecințelor avariilor la obiectivele industriale și a instalațiilor tehnice potențial periculoase, stabilite de Legea nr.151/2022 privind funcționarea în condiții de siguranță a obiectivelor industriale și a instalațiilor tehnice potențial periculoase.

4. Lucrări civile pentru înlăturarea consecințelor avariilor la infrastructuri fizice ale operatorilor rețelelor de energie termică, conform Legii nr. 92/2014 cu privire la energia termică și promovarea cogenerării.

5. Lucrări civile pentru înlăturarea consecințelor avariilor la infrastructuri fizice ale operatorilor rețelelor de gazele naturale, conform Legii nr. 108/2016 cu privire la gazele naturale.

6. Lucrări civile pentru construcția sau reconstrucția infrastructurilor critice naționale, stabilite prin ordinele ministrului apărării și ministrului afacerilor interne, în condițiile Legii nr. 223/2025 privind identificarea, desemnarea și protecția infrastructurilor critice naționale.

7. Lucrări civile pentru înlăturarea avariilor și celor executate în limitele zonelor de protecție sanitară a obiectelor sistemului public de alimentare cu apă și de canalizare, conform Legii nr. 303/2013 privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare.

TIPURILE DE CLĂDIRI
care sunt scutite de obligațiile aplicabile sau cărora aceste obligații
li se aplică cu adaptări tehnice corespunzătoare

1. Clădiri istorice și clădiri militare specificate în Codul urbanismului și construcțiilor nr. 434/2023.
2. Clădiri care reprezintă monumente istorice, de artă sau de arhitectură, conform Legii nr. 1530/1993 privind ocrotirea monumentelor.
3. Clădiri utilizate pentru depozitarea sau comercializarea armelor și munițiilor conform Legii nr. 130/2012 privind regimul armelor și al munițiilor cu destinație civilă.
4. Clădiri utilizate pentru depozitarea sau comercializarea explozivilor de uz civil conform Legii nr. 67/2024 privind regimul explozivilor de uz civil.
5. Clădiri militare și clădiri utilizate în scopuri de securitate națională stabilite prin ordinele ministrului apărării și ministrului afacerilor interne.

NOTĂ DE FUNDAMENTARE

la proiectul de lege privind accesul pe proprietăți a furnizorilor de rețele publice de comunicații electronice și utilizarea infrastructurii
(număr unic 68/MDED/2026)

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ

Proiectul de lege privind accesul pe proprietăți a furnizorilor de rețele publice de comunicații electronice și utilizarea infrastructurii (alinieră legislației naționale la prevederile legislației europene privind măsurile de reducere a costului instalării rețelelor gigabit de comunicații electronice) (în continuare - *Proiect de lege*) a fost elaborat de către Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării (MDED).

Proiectul de lege este conceput ca un instrument fundamental de politică economică, menit să catalizeze creșterea economică, inovația și competitivitatea națională prin dezvoltarea accelerată a infrastructurii digitale. Această abordare reflectă o viziune guvernamentală integrată, în care conectivitatea de mare viteză este recunoscută drept un pilon esențial pentru modernizarea tuturor sectoarelor economiei și pentru asigurarea unei tranziții digitale durabile și incluzive pe întreg teritoriul Republicii Moldova.

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ

2.1 Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ

În baza Acordului de Asociere cu Uniunea Europeană, Republica Moldova s-a angajat (prin dispoziții obligatorii, bazate pe norme), prin art. 102 în corelare cu art. 230 și art. 240 din Acord, la apropierea treptată a legislației sale naționale cu legislația Uniunii Europene (UE), astfel având atât obligația armonizării/transpunerii legislației europene, cât și responsabilitatea asigurării condițiilor de implementare corectă a acesteia, mai ales în noul context de stat candidat la aderarea la Uniunea Europeană.

În vederea avansării procesului de integrare europeană, acest proiect de lege vizează alinierea la legislația europeană, implementarea recomandărilor formulate de Comisia Europeană pe marginea Agendei de Asociere Republica Moldova-Uniunea Europeană în perioada 2021-2027, îndeplinirea angajamentelor asumate în baza Acordului de Asociere între Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de o parte, și Republica Moldova, pe de altă parte, și Acordului dintre Republica Moldova, pe de o parte, și Uniunea Europeană, pe de altă parte, privind participarea Republicii Moldova la programul Uniunii „Mecanismul pentru interconectarea Europei”, ratificat prin Legea nr. 161/2023.

Prin Acordul de Asociere cu UE, Republica Moldova și-a asumat angajamentul privind consolidarea cooperării cu privire la dezvoltarea societății informaționale în beneficiul cetățenilor și al întreprinderilor prin punerea la dispoziție la scară largă a tehnologiei informației și comunicațiilor (TIC) și prin îmbunătățirea calității serviciilor la prețuri rezonabile. Această cooperare ar trebui să vizeze facilitarea accesului la piețele comunicațiilor electronice, încurajarea concurenței și a investițiilor în acest sector și promovarea dezvoltării serviciilor publice online (Cap. 18 „Societatea informațională”).

Instrumentul principal de implementare a Acordului de Asociere îl constituie Agenda de Asociere negociată cu Comisia Europeană.

La data de 21 octombrie 2022 în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 273 a fost publicată noua Agenda de Asociere care identifică domeniile prioritare de implementare a prevederilor Acordului de Asociere pentru perioada 2021-2027.

Astfel, în compartimentul *Economia și societatea digitală* din Recomandarea nr. 1/2022 a Consiliului de Asociere UE - Republica Moldova din 22 august 2022 privind Programul de asociere UE - Republica Moldova¹ se recomandă ca în termen de trei - patru ani:

- **să fie continuat procesul apropierii legislației Republicii Moldova de legislația UE** în domeniul comunicațiilor electronice și al infrastructurii pentru date spațiale;
- **să fie asigurată punerea în aplicare în Republica Moldova a Acordului regional de roaming** și a Acordului regional privind spectrul de frecvențe radio între cele șase țări ale Parteneriatului estic;
- **să fie asigurată punerea în aplicare în Republica Moldova a strategiei naționale privind comunicațiile în bandă largă**, în conformitate cu legislația UE și cu bunele practici, în special în ceea ce privește securitatea infrastructurilor digitale.

Elaborarea prezentului proiect de lege este determinată de angajamentele ferme ale Republicii Moldova în parcursul său de integrare europeană.

În mod specific, proiectul reprezintă o acțiune concretă de transpunere a **Regulamentului (UE) 2024/1309** al Parlamentului European și al Consiliului din 29 aprilie 2024 privind măsurile de reducere a costului instalării rețelelor gigabit de comunicații electronice, de modificare a Regulamentului (UE) 2015/2120 și de abrogare a Directivei 2014/61/UE (**Gigabit Infrastructure Act – Regulamentul GIA**)² și, inclusiv, de transpunere a **Recomandării (UE) 2020/1307** a Comisiei din 18 septembrie 2020 privind un set comun de instrumente al Uniunii pentru reducerea costului instalării rețelelor de foarte mare capacitate și asigurarea accesului în timp util și ușor pentru investiții la spectrul de frecvențe radio 5G, cu scopul de a încuraja conectivitatea în sprijinul redresării economice a Uniunii după criza provocată de pandemia de COVID-19, CELEX: 32020H1307, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 305/33 din 12 septembrie 2020.

Această obligație este explicitată și prioritizată în documente strategice naționale de o importanță majoră:

- **Programul național de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană pentru anii 2025-2029**, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 306/2025.

Proiectul se încadrează în Clusterul 3 - „Competitivitate și creștere incluzivă”, Capitolul 10 - „Societatea informațională și mass-media”, reprezentând o măsură esențială pentru alinierea la standardele pieței unice digitale a UE.

- **Agenda de reforme aferentă Planului de creștere al Republicii Moldova pentru anii 2025-2027**, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 260/2025.

Implementarea Regulamentului GIA este o componentă cheie a agendei de reforme structurale, menită să deblocheze potențialul de creștere economică prin modernizarea infrastructurii critice.

Prin prisma obiectului de reglementare, prezentul act normativ se înscrie în cadrul politicilor europene industriale și a pieței interne în domeniul Tehnologia informației, telecomunicații și informatică.

Prin adoptarea prezentului act în domeniul comunicațiilor electronice, se crează un cadru legal modern și competitiv, care va stimula investițiile în infrastructură pentru dezvoltarea rețelelor și serviciilor de comunicații electronice, va asigura atingerea unei mai bune conectivități pentru utilizatori și va facilita accesul la servicii digitale de calitate pentru toți cetățenii.

Astfel, proiectul de lege nu este doar o cerință de conformitate, ci o componentă centrală a strategiei naționale de integrare europeană și de dezvoltare economică accelerată.

¹ [Programul de asociere UE - Republica Moldova](#)

² [Regulamentul \(UE\) 2024/1309 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 aprilie 2024](#)

2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative

Cadrul normativ actual, reglementat în principal prin Legea nr. 28/2016 privind accesul pe proprietăți și utilizarea partajată a infrastructurii asociate rețelelor publice de comunicații electronice (Legea nr. 28/2016), s-a dovedit a fi insuficient pentru a răspunde dinamicii accelerate a transformării digitale și pentru a atinge obiectivele ambițioase de conectivitate stabilite la nivel național și european.

Menționăm că, în conformitate cu Strategia de transformare digitală a Republicii Moldova pentru anii 2023-2030, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 650/2023, statul și-a asumat obiective clare privind dezvoltarea conectivității de mare viteză, esențiale pentru tranziția către o economie digitală competitivă și alinierea la standardele europene. Strategia prevede, până în anul 2030, atingerea următoarelor ținte:

- asigurarea conectivității la viteze de cel puțin 100 Mbps pentru 75% din populație;
- extinderea acoperirii rețelelor 5G la minimum 25% din populație.

Deși Legea nr. 28/2016 a creat un cadru de bază pentru accesul la proprietăți, aceasta operează într-o paradigmă limitată, concentrându-se preponderent pe dreptul de acces, fără a aborda în mod sistemic întregul ecosistem al dezvoltării infrastructurii. Această abordare a generat un set de probleme structurale care împiedică în mod activ implementarea rapidă și eficientă a rețelelor de foarte mare capacitate (*Very High Capacity Networks - VHCN*).

Principalele probleme identificate sunt:

1) **Bariere de cost prohibitive**

Costurile asociate lucrărilor civile (săpături, instalare de conducte, refacerea carosabilului) reprezintă cel mai mare obstacol în calea extinderii rețelelor, constituind până la 80% din costul total al unui proiect de implementare. Cadrul actual nu oferă mecanisme suficient de robuste pentru coordonarea lucrărilor și partajarea infrastructurii fizice pasive (stâlpi, piloni, conducte, canalizație) aparținând altor furnizori/operatori de rețea, inclusiv din sectorul utilităților (energie, apă, transport, ș.a.), ceea ce duce la duplicarea costisitoare și ineficientă a eforturilor.

2) **Ineficiență administrativă și birocrație excesivă**

Procedurile actuale de obținere a autorizațiilor de construire sunt fragmentate, lipsite de transparență și excesiv de îndelungate. Absența unor termene clare și obligatorii pentru autoritățile publice locale și lipsa unor proceduri digitalizate creează blocaje administrative care pot întârzia proiectele cu luni sau chiar ani, descurajând investițiile private, în special în zonele cu rentabilitate economică mai redusă.

3) **Lipsa de coordonare și transparență**

Planificarea și execuția lucrărilor civile se desfășoară în mod necoordonat între furnizorii de comunicații electronice și furnizori de alte rețele de utilități. Aceasta duce la situații, precum intervenții multiple asupra aceleiași infrastructuri rutiere într-un interval scurt de timp. Mai mult, lipsa unui registru centralizat și accesibil al infrastructurii fizice existente face dificilă planificarea eficientă și identificarea oportunităților de utilizare partajată.

4) **Adâncirea decalajului digital**

Consecința directă a costurilor ridicate și a barierelor administrative este concentrarea investițiilor private în zonele urbane, cu densitate mare și rentabilitate economică imediată.

Zonele rurale, îndepărtate și slab populate rămân insuficient deservite, ceea ce accentuează decalajul digital și adâncește inegalitățile sociale și economice. Cetățenii din aceste zone sunt

privați de accesul la servicii digitale esențiale, precum educația online, telemedicina, serviciile de e-guvernare, oportunitățile de telemuncă etc.

5) Standarde de construcție neadaptate viitorului

Legislația actuală nu impune nicio obligație privind echiparea clădirilor nou construite sau a celor supuse unor renovări majore cu infrastructură fizică internă pregătită pentru conectivitate de mare viteză (infrastructură „fiber-ready”). Această omisiune creează costuri suplimentare semnificative și dificultăți tehnice la momentul conectării ulterioare a utilizatorilor finali, reprezentând o barieră majoră în calea atingerii conectivității gigabit universale.

Aceste probleme nu reprezintă doar neajunsuri tehnice, ci un ansamblu de disfuncționalități sistemice, de piață și administrative, care limitează semnificativ potențialul de dezvoltare economică al Republicii Moldova. Ele mențin un cerc vicios: insuficiența infrastructurii de comunicații electronice încetinește transformarea digitală a economiei, iar aceasta, la rândul său, diminuează interesul și capacitatea investițională a sectorului privat.

Intervenția legislativă în vederea armonizării cadrului național cu prevederile Regulamentului (UE) 2024/1309 și Recomandarea (UE) 2020/1307 este, prin urmare, indispensabilă pentru a întrerupe acest ciclu de stagnare prin instituirea unui cadru normativ care să reducă barierele la investiții și să stimuleze partajarea eficientă a infrastructurii existente pentru a stimula dezvoltarea coerentă și eficientă a rețelelor VHCN în Republica Moldova.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

Proiectul de lege urmărește atingerea unui set de obiective strategice, aliniat cu viziunea europeană a unei Societăți Gigabit și cu prioritățile naționale de dezvoltare:

- **Accelerarea implementării rețelelor de foarte mare capacitate (VHCN)** pe întreg teritoriul național, pentru a asigura o conectivitate universală la viteze gigabit și facilitarea accesului la servicii digitale esențiale.
- **Reducerea semnificativă a costurilor de instalare** a rețelelor prin promovarea utilizării partajate a infrastructurii fizice existente și prin coordonarea eficientă a lucrărilor civile.
- **Stimularea investițiilor private** în infrastructura digitală prin crearea unui cadru de reglementare predictibil, transparent și eficient.
- **Eliminarea decalajului digital** dintre zonele urbane și cele rurale, asigurând acces echitabil la servicii digitale avansate pentru toți cetățenii.
- **Alinierea completă a cadrului normativ național** la standardele și practicile Uniunii Europene, consolidând integrarea Republicii Moldova în piața unică digitală.

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Pentru atingerea acestor obiective, proiectul de lege introduce un set de soluții inovatoare și cuprinzătoare, care reprezintă o schimbare fundamentală de paradigmă față de Legea nr. 28/2016.

Trecerea de la un model axat pe „accesul la proprietate” la un model de „dezvoltare a ecosistemului” este reflectată în următoarele prevederi cheie:

Acces extins la infrastructura fizică existentă

Proiectul stabilește un drept clar și executoriu pentru furnizorii de rețele de comunicații electronice de a solicita și de a obține acces la orice infrastructură fizică adecvată (stâlpi, piloni, conducte, canalizație, turnuri etc.), în condiții echitabile, rezonabile și nediscriminatorii. Acest drept se extinde nu doar la infrastructura altor furnizori de comunicații electronice, ci și la cea

deținută de furnizorii de rețele din alte sectoare (energie, transport, apă și canalizare) și de organismele din sectorul public.

Transparență prin Punctul Unic de Informare (PUI)

Se instituie obligația creării unui Punct Unic de Informare digital. Acesta va funcționa ca un ghișeu unic online, prin care furnizorii pot accesa informații minime esențiale despre infrastructura fizică existentă (localizare, tip, utilizare, punct de contact) și despre lucrările civile planificate.

PUI va servi, de asemenea, ca platformă pentru depunerea electronică a cererilor de autorizare. Această măsură va reduce considerabil costurile și timpul necesar pentru faza de planificare a proiectelor.

Coordonarea obligatorie a lucrărilor civile

Proiectul introduce un mecanism prin care orice furnizor de rețea care planifică lucrări civile, în special cele finanțate din fonduri publice, este obligat să accepte cererile rezonabile de coordonare din partea furnizorilor de comunicații electronice. Aceasta permite instalarea simultană a mai multor tipuri de infrastructură, maximizând eficiența fiecărei intervenții și minimizând disconfortul public.

Proceduri de autorizare accelerate și digitalizate

Aceasta este una dintre cele mai importante inovații. Proiectul stabilește un termen-limită strict de patru luni pentru ca autoritățile competente (în principal autoritățile publice locale) să decidă asupra unei cereri de autorizare complete. Mai mult, se introduce principiul aprobării tacite: în absența unei decizii în termenul stabilit, autorizația se consideră acordată. Toate cererile vor putea fi depuse și gestionate electronic prin intermediul PUI, eliminând procedurile birocratice inutile.

Infrastructură internă a clădirilor pregătită pentru viitor

Se introduce obligația legală ca toate clădirile nou construite și cele care fac obiectul unor lucrări de renovare majoră să fie echipate cu infrastructură fizică interioară pregătită pentru rețele prin fibră optică și cu un punct de acces. Această măsură de „future-proofing” asigură că ultimul segment al rețelei, până la utilizatorul final, este pregătit pentru conectivitate gigabit, eliminând costurile și dificultățile ulterioare de cablare.

Mecanism eficient de soluționare a litigiilor

Proiectul de lege desemnează autoritatea de reglementare în domeniul comunicațiilor electronice ca organism competent pentru soluționarea rapidă a litigiilor care pot apărea în aplicarea legii (ex: refuzul accesului, dezacorduri privind prețul, eșecul coordonării lucrărilor). Aceasta oferă o alternativă rapidă și specializată la procedurile judiciare tradiționale, asigurând deblocarea rapidă a proiectelor de investiții.

Elemente noi ale proiectului de lege față de Legea nr. 28/2016

1) Extinderea domeniului de aplicare asupra infrastructurii altor sectoare economice

Spre deosebire de Legea nr. 28/2016 noul proiect extinde explicit aplicarea reglementărilor asupra infrastructurii fizice aparținând operatorilor din alte sectoare economice, precum energie, transport, apă și canalizare, sporind semnificativ posibilitățile de reutilizare a infrastructurii existente.

2) Instituirea Punctului Unic de Informare în format digital

Legea nr. 28/2016 nu prevedea un mecanism unic și digitalizat de acces la informații privind infrastructura disponibilă pentru instalarea rețelelor de comunicații electronice, precum și pentru realizarea coordonată a lucrărilor civile. Proiectul introduce Punctul Unic de Informare ca instrument centralizat pentru furnizarea informațiilor privind infrastructura fizică existentă,

lucrările civile planificate și procedurile de autorizare, contribuind la transparență și debirocratizare.

3) Obligația de pregătire a clădirilor pentru rețele prin fibră optică

Proiectul introduce cerința ca noile clădiri și clădirile supuse renovărilor majore să fie echipate cu infrastructură fizică internă pregătită pentru fibră optică, prevedere care lipsește din Legea nr. 28/2016.

4) Clarificarea regimului de acces pe proprietăți private

Față de cadrul anterior, proiectul detaliază condițiile de acces pe proprietăți private, inclusiv procedura, obligațiile părților și criteriile de refuz motivat, consolidând echilibrul dintre interesul public și dreptul de proprietate.

5) Introducerea unor garanții sporite pentru protecția mediului

Proiectul promovează explicit utilizarea infrastructurii existente ca măsură de reducere a impactului asupra mediului, aspect care nu era tratat distinct în Legea nr. 28/2016.

6) Rol consolidat al autorității de reglementare

Proiectul clarifică și extinde atribuțiile autorității de reglementare în domeniul comunicațiilor electronice în ceea ce privește facilitarea accesului, soluționarea disputelor și monitorizarea aplicării legii, depășind cadrul limitat al Legii nr. 28/2016.

7) Alinierea directă la Regulamentul (UE) 2024/1309

Noul proiect transpune și reflectă integral abordarea Regulamentului (UE) 2024/1309, în timp ce Legea nr. 28/2016 era construită pe Directiva 2014/61/UE, deja abrogată la nivelul Uniunii Europene.

8) Abrogarea expresă a Legii nr. 28/2016 și instituirea unui cadru normativ unitar

Proiectul elimină suprapunerile și lacunele existente prin abrogarea Legii nr. 28/2016 și instituirea unui cadru normativ unic, modern și adaptat noilor realități tehnologice.

Conform art. 18 alin. (1), prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, cu excepția, art. 3-9, art. 10 alin. (1), (2), (5), (6), (7) și (8), art. 11, 13, 14, 16 și 17 care intră în vigoare la data de 1 ianuarie 2028.

Perioada de tranziție pentru aplicarea legii va permite:

- adaptarea operatorilor de rețea, a furnizorilor de rețele de comunicații electronice și a autorităților publice la noile obligații legale și proceduri administrative introduse prin lege;
- dezvoltarea, testarea și operaționalizarea **Punctului Unic de Informare**, inclusiv integrarea bazelor de date relevante și digitalizarea proceselor de schimb de informații;
- elaborarea și adoptarea actelor normative subsecvente necesare pentru aplicarea efectivă a legii;
- prevenirea blocajelor administrative și a riscurilor juridice care ar putea apărea în cazul aplicării imediate a tuturor prevederilor.

Totodată, intrarea în vigoare imediată a **anumitor articole și prevederi din lege** este justificată de necesitatea asigurării cadrului instituțional și procedural, indispensabil pentru pregătirea implementării legii, inclusiv inițierea măsurilor organizatorice, tehnice și administrative aferente. Prevederile din articolele respective vor servi ca temei legal pentru inițierea realizării acțiunilor necesare pentru implementarea legii. Aplicarea diferențiată a prevederilor legii reflectă o abordare etapizată și proporțională, prin care dispozițiile cu rol pregător și instituțional intră în vigoare imediat, iar cele cu impact operațional major sunt aplicate după o perioadă rezonabilă de adaptare. Această soluție este conformă principiilor securității juridice, bunei guvernări și bunelor practici europene în domeniul reformelor structurale complexe.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

În procesul de elaborarea proiectului de lege, au fost analizate mai multe opțiuni de reglementare, însă s-a concluzionat că transpunerea integrală a Regulamentului (UE) 2024/1309 și a Recomandării (UE) 2020/1307 este singura soluție viabilă.

Opțiunile analizate:

Opțiunea 1: Menținerea cadrului normativ actual (status quo)

Această opțiune a fost respinsă categoric. Continuarea aplicării Legii nr. 28/2016 ar însemna perpetuarea problemelor sistemice identificate - costuri ridicate, întâzieri administrative, fragmentarea investițiilor și adâncirea decalajului digital. Mai mult, ar plasa Republica Moldova în situația de neconformitate cu angajamentele sale de aderare la UE, blocând progresul în cadrul negocierilor și potențialul acces la fonduri europene dedicate conectivității.

Opțiunea 2: Modificarea parțială a Legii nr. 28/2016

Această opțiune a fost considerată inefficientă și contraproductivă. Regulamentul GIA introduce un sistem coerent și interconectat de măsuri. Eficacitatea acestuia depinde de implementarea sinergică a tuturor componentelor sale.

De exemplu, crearea unui Punct Unic de Informare (PUI) fără introducerea simultană a unor termene stricte de autorizare și a principiului aprobării tacite ar fi o măsură lipsită de impact real. O abordare fragmentară ar crea un cadru legislativ hibrid, incoerent și ar eșua în a produce efectele de accelerare și reducere a costurilor scontate la nivel european

În concluzie menționăm că adoptarea unui nou act normativ care transpune integral și fidel Regulamentul GIA și Recomandarea (UE) 2020/1307 este singura cale care garantează alinierea la standardele UE, stimulează investițiile, reduce costurile în mod real și asigură o implementare coerentă și rapidă a rețelelor de comunicații electronice de foarte mare capacitate, esențiale pentru viitorul digital al Republicii Moldova.

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

Transpunerea Regulamentului (UE) 2024/1309 și a Recomandării (UE) 2020/1307 va avea un impact semnificativ asupra sectorului public din Republica Moldova.

Proiectul de lege subliniază importanța serviciilor de comunicații electronice pentru dezvoltarea economiei digitale, îmbunătățirea serviciilor publice și creșterea eficienței administrației publice.

Adoptarea și implementarea Proiectului de lege va genera un impact transformator asupra sectorului public, impunând modernizarea proceselor administrative și redefinirea rolurilor unor instituții cheie:

1) Autoritățile Publice Locale (APL)

APL-urile, în calitate de emitenți principali ai autorizațiilor de construire, vor fi supuse unor noi rigori procedurale. APL-urile vor trebui să-și adapteze capacitățile pentru a gestiona cererile exclusiv în format electronic, prin intermediul PUI (Punctului Unic de Informare). Aceasta presupune investiții în digitalizare, instruirea personalului și, posibil, reorganizarea serviciilor de urbanism pentru a face față noilor cerințe de celeritate și transparență.

2) Agenția Națională pentru Reglementare în Comunicații (în continuare-Agenția)

Rolul Agenției va fi consolidat și extins semnificativ. Conform Proiectului de lege, Agenția este desemnată drept organism național de soluționare a litigiilor, având competența de

a emite decizii obligatorii. Aceasta va necesita alocarea de resurse umane, tehnice și financiare suplimentare pentru a gestiona un volum potențial mare de cazuri. De asemenea, Agenția va juca un rol central în coordonarea accesului la informații și în administrarea PUI, devenind arbitru și facilitatorul principal al pieței de infrastructură.

3) Alte organisme din sectorul public și furnizorii de rețea deținători de stat

Entitățile publice care dețin sau controlează infrastructură fizică (ex: Moldelectrica, Moldovagaz, Calea Ferată din Moldova, Administrația Națională a Drumurilor) vor avea noi obligații legale de a oferi acces la infrastructura lor și de a furniza date transparente despre aceasta și despre lucrările planificate prin PUI. Aceasta va impune crearea unor proceduri interne pentru gestionarea cererilor de acces și a fluxurilor de date către PUI.

În preambulul Regulamentului (UE) 2024/1309, impactul asupra sectorului public este specificat în diverse moduri, inclusiv prin sublinierea necesității ca autoritățile publice să colaboreze în ceea ce privește instalarea rețelelor de foarte mare capacitate și modernizarea infrastructurilor. Acest lucru este esențial pentru reducerea decalajului digital și pentru îmbunătățirea conectivității în zonele rurale sau izolate.

Impactul asupra sectorului public se referă în principal la următoarele aspecte:

Autoritățile publice devin furnizori de infrastructură / parteneri de acces

- instituțiile și entitățile publice (primării, consilii locale, autorități, companii de stat, de utilități etc.) care dețin infrastructură fizică (canalizări, clădiri, terenuri, stâlpi etc.) pot deveni căi de acces pentru furnizorii de comunicații electronice. Astfel, vor trebui să asigure acces - la cerere, într-un mod transparent, nediscriminatoriu, la un preț echitabil³.

- acest lucru oferă autorităților locale o nouă responsabilitate - de a facilita accesul și reutilizarea infrastructurii existente, posibil fiind nevoie să organizeze evidența georeferențiată a infrastructurii (ducte, trasee, clădiri etc.), să colaboreze activ cu furnizorii, să gestioneze solicitările.

Simplificarea și accelerarea procedurilor pentru autorități locale / administrație publică

- procedurile de autorizare, obținere de permise, solicitări de drept de acces / utilizare infrastructură vor trebui simplificate, armonizate și standardizate, ideal via un punct unic de informare (PUI) - ceea ce reduce birocrația, timpii de aprobare, ambiguitățile⁴.

- în cazul lipsei unei decizii într-un anumit, permisul ar putea fi considerat ca fiind „aprobat tacit” - reducând blocajele administrative⁵.

- sectorul public ar putea economisi timp și resurse (mai puține cereri separate, mai puține proceduri disparate) - iar asta ar putea îmbunătăți planificarea și implementarea lucrărilor de infrastructură, inclusiv în coordonare cu telecomunicațiile.

Facilitarea planificării urbane și a dezvoltării infrastructurii digitale/publice

- o legislație adaptată ar stimula extinderea rețelelor de bandă largă (fibră optică, rețele mobile 5G) - ceea ce, în viziune publică, poate aduce beneficii pentru „smart cities”, servicii publice digitale, administrație electronică, conectivitate universală, reducerea decalajului urban-rural. Regulamentul GIA însuși menționează că o rețea VHCN de calitate este fundamentul pentru o economie modernă, societăți digitale, servicii inovatoare.

³ [EU Gigabit Infrastructure Act Paves Way for More Access to Physical Infrastructures and Potential Further Deregulation of Telecom Sector](#)

⁴ [The Gigabit Infrastructure Act: what changes for FTTH between now and 2026](#)

⁵ [The Gigabit Infrastructure Act: Supporting the rollout of high-capacity communications networks](#)

- în cazul clădirilor publice (scoli, spitale, sedii autorități etc.) - obligația de a fi „fiber-ready” le-ar face pregătite pentru servicii digitale, tele-muncă, e-guvernare, e-educație, telemedicină etc.

Eficiență bugetară și optimizarea infrastructurii existente

- în loc de a construi infrastructură nouă de la zero, reutilizarea conductelor, canalizărilor, stâlpilor, clădirilor existente reduce costurile pentru toți- și pentru stat / autorități publice ⁶.

- coordonarea lucrărilor civile (publice + telecom) poate reduce duplicarea săpăturilor, deranjării infrastructurii, costurilor de restaurare/amenajare, ceea ce e un beneficiu pentru municipalități ⁷.

Necesitatea adaptării legislative / instituționale la standarde internaționale / bune practici

- adoptarea unei legi naționale inspirate din Regulamentul GIA presupune să fie integrate mecanisme de acces la infrastructură, reguli clare de licențiere, proceduri simplificate, puncte de contact unice, transparență ceea ce ar implica reforme administrative, modernizarea cadrului legal, digitalizarea proceselor publice.

- este o oportunitate de „resetare” a modului în care autoritățile coordonează infrastructuri (utilități, comunicații electronice, urbanism) și de a crea sinergii între sectoare.

Adoptarea în Republica Moldova a unei legi care să transpună principiile Regulamentului GIA și a Recomandării (UE) 2020/1307 poate fi un pas major spre *modernizarea infrastructurii digitale, digitalizarea administrației, extinderea accesului la internet de mare viteză în localități și mediul rural, și creșterea atractivității teritoriale* (pentru investitori, servicii, educație, sănătate etc.). În același timp, deschide posibilitatea de a valorifica infrastructura publică existentă - ceea ce poate reduce costuri semnificative de reconstrucție.

4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative

Transpunerea și implementarea Regulamentului (UE) 2024/1309 și a Recomandării (UE) 2020/1307 prin Legea privind infrastructura gigabit are un **impact financiar diferențiat**, atât asupra sectorului public, cât și asupra sectorului privat, însă **nu implică crearea unor cheltuieli bugetare semnificative suplimentare** pentru bugetul public național.

Dimpotrivă, măsurile propuse sunt concepute pentru **reducerea costurilor totale de implementare a rețelelor de comunicații electronice de foarte mare capacitate (VHCN)**, în special prin diminuarea costurilor lucrărilor civile, care reprezintă cea mai mare pondere în investițiile de infrastructură.

Impactul financiar asupra bugetului public este limitat și derivă în principal din necesitatea adaptării cadrului instituțional și procedural la noile mecanisme prevăzute de proiectul de lege. Implementarea acestuia nu presupune alocarea unor resurse bugetare semnificative pentru construcția directă a infrastructurii de comunicații electronice, întrucât investițiile în rețelele gigabit sunt realizate, în principal, de către operatorii economici.

⁶ [Gigabit infrastructure act \[EU Legislation in Progress\]](#)

⁷ [EU's Gigabit Infrastructure Act enters into force](#)

Autoritățile publice vor suporta, în principal, costuri administrative legate de ajustarea cadrului normativ secundar, revizuirea procedurilor de autorizare și consolidarea mecanismelor de coordonare interinstituțională.

De asemenea, pot apărea anumite costuri operaționale asociate organizării și funcționării mecanismelor de informare și coordonare prevăzute de lege, precum și activități de inventariere și gestionare a informațiilor privind infrastructura fizică existentă, în măsura în care aceste date nu sunt deja disponibile în sistemele informaționale ale autorităților publice.

În acest context, proiectul prevede crearea unui **Sistem Informațional „Sistem de cartografiere a acoperirii cu Internet în bandă largă și Punctul de Informare Unic”**. Cheltuielile estimate pentru dezvoltarea acestui sistem, conform unui studiu realizat de Uniunea Internațională a Telecomunicațiilor în anul 2022 (ITU Policy Paper on Technical Specifications to Establish a Broadband Mapping System in Republic of Moldova), sunt de aproximativ **2,2 milioane de lei**.

Sistemul va fi creat de către organul central de specialitate responsabil de elaborarea și implementarea politicilor în domeniul comunicațiilor electronice, în colaborare cu Agenția Geodezie, Cartografie și Cadastru, urmând ca ulterior acesta să fie transmis în gestiunea Agenției Naționale pentru Reglementare în Comunicații (ARCOM).

Acțiunea privind implementarea sistemului respectiv este în inclusă și în Agenda de reforme aferente Planului de creștere al Republicii Moldova pentru anii 2025-2027, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 260/2025.

Totodată, aplicarea principiilor prevăzute de Regulamentul (UE) 2024/1309 poate genera economii bugetare indirecte prin coordonarea lucrărilor civile publice cu instalarea infrastructurii de comunicații electronice, reducerea intervențiilor repetitive asupra domeniului public și diminuarea costurilor de reabilitare a infrastructurii rutiere sau urbane.

În ceea ce privește estimarea costurilor de implementare, se menționează că proiectul de lege transpune parțial prevederile Regulamentului (UE) 2024/1309, act juridic european adoptat recent, ale cărui dispoziții au devenit aplicabile în statele membre ale Uniunii Europene începând cu anul 2025. În aceste condiții, la nivel european nu sunt încă disponibile date consolidate privind costurile efective de implementare, ceea ce limitează posibilitatea realizării unor estimări financiare detaliate.

Totodată, conform Metodologiei de analiză a impactului de reglementare aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 574/2024, pentru proiectele de acte normative cu relevanță UE analiza impactului poate fi realizată în formă simplificată, fiind suficientă estimarea generală a necesităților instituționale și a impacturilor potențiale. Implementarea prevederilor proiectului de lege va genera, în principal, costuri administrative limitate pentru unele autorități publice implicate, în special în ceea ce privește organizarea și operarea Punctului Unic de Informare, adaptarea proceselor administrative și digitalizarea fluxurilor de autorizare, precum și instruirea personalului și gestionarea solicitărilor privind accesul la infrastructura fizică.

În etapa actuală, aceste costuri nu pot fi estimate cu exactitate, întrucât ele depind de opțiunile tehnice și instituționale care vor fi stabilite la nivel de implementare. Se estimează însă că majoritatea acestor activități vor putea fi realizate în cadrul resurselor instituționale existente și prin valorificarea infrastructurii digitale deja dezvoltate la nivel guvernamental.

Prin urmare, impactul financiar direct asupra bugetului public este limitat și gestionabil în cadrul resurselor existente, în timp ce beneficiile economice potențiale generate prin stimularea investițiilor în infrastructura digitală sunt semnificative pe termen mediu și lung. Implementarea prevederilor Regulamentului (UE) 2024/1309 poate conduce la economii structurale, la creșterea eficienței investițiilor și la valorificarea mai bună a infrastructurii

existente, contribuind astfel la atingerea obiectivelor de transformare digitală și dezvoltare durabilă ale Republicii Moldova.

Regulamentul (UE) 2024/1309 pornește de la premisa că principala barieră în dezvoltarea rețelelor de mare viteză nu este lipsa cererii, ci nivelul ridicat al costurilor lucrărilor civile și al procedurilor administrative. Prin urmare, abordarea legislativă nu constă în creșterea cheltuielilor publice, ci în optimizarea utilizării infrastructurii existente și în eliminarea blocajelor administrative.

În acest context, transpunerea Regulamentului GIA și a Recomandării (UE) 2020/1307 în legislația Republicii Moldova este justificată din punct de vedere financiar, întrucât:

- nu presupune creșteri semnificative ale cheltuielilor bugetare;
- contribuie la reducerea costurilor totale de investiții în infrastructura digitală;
- creează premise pentru mobilizarea investițiilor private;
- generează beneficii economice indirecte prin dezvoltarea economiei digitale și a serviciilor publice electronice.

Impactul financiar al legii este pozitiv pentru mediul privat, în măsura în care măsurile de reducere a costurilor sunt aplicate eficient.

Pe termen mediu și lung, implementarea Regulamentului (UE) 2024/1309 poate conduce la economii structurale, creșterea eficienței investițiilor și valorificarea mai bună a infrastructurii existente, contribuind astfel la atingerea obiectivelor de transformare digitală și dezvoltare durabilă ale Republicii Moldova.

4.3. Impactul asupra sectorului privat

Implementarea Regulamentului GIA și a Recomandării (UE) 2020/1307 prin legea națională va avea un impact semnificativ și asupra sectorului privat (furnizorii de rețele și/sau de servicii de comunicații electronice, furnizori de internet, constructori, dezvoltatori imobiliari, investitori etc.).

Menționăm principalele consecințe / oportunități / riscuri relevante, bazate pe preambulul și prevederile Regulamentului GIA pentru sectorul privat:

1) Regulamentul GIA vizează reducerea semnificativă a costului instalării rețelelor de comunicații foarte mari (VHCN - fibră optică, rețele 5G etc.) prin promovarea reutilizării infrastructurii fizice existente (conducte, stâlpi, suporturi, clădiri, canalizări etc.), coordonarea lucrărilor civile și simplificarea procedurilor administrative⁸.

2) introduce obligativitatea ca clădirile noi (sau cele renovate major) să fie „fiber-ready” - adică pregătite pentru conectarea la fibră optică, cu infrastructură fizică internă, cablaj de fibră etc.⁹.

3) creează un mecanism de „punct unic de informare” (Single Information Point, SIP) - un portal național sau entitate - unde furnizori pot obține informații despre infrastructura existentă, planurile de lucrări civile, pot cere permise / drepturi de acces, etc. Astfel, procedurile devin mai transparente și standardizate¹⁰.

4) Prevederile Regulamentului GIA sunt valabile nu doar pentru furnizorii de comunicații electronice, ci și pentru alți furnizori de infrastructură (utilități, energie, apă, transport etc.) -

⁸ [Facilitating the rollout of very high-capacity networks](#)

⁹ [Gigabit Infrastructure Act including obligations regarding in-building physical infrastructure and fibre wiring enters into force](#)

¹⁰ [Will the Gigabit Infrastructure Act lead to faster telecom rollout?](#)

cea ce extinde potențialul de reutilizare a infrastructurilor existente, inclusiv de către firme private care gestionează astfel de utilități.

Posibile beneficii / efecte pozitive pentru sectorul privat

1) Scăderea costurilor și creșterea predictibilității pentru furnizori de comunicații electronice și investitori

- reutilizarea infrastructurii existente (conduce, stâlpi, piloni, clădiri) reduce necesitatea de săpături, construcții noi, lucrări civile masive - ceea ce scade costurile de lansare a rețelelor de fibră optică sau rețele 5G ¹¹.

- procedurile simplificate și standardizate (permisuri, drept de acces, cereri, aprobare) cresc predictibilitatea implementării: firmele pot planifica mai bine proiectele, termenele, costurile ¹².

- obligația „fiber-ready” pentru clădiri noi creează o piață „verde” pentru infrastructură modernă: dezvoltatorii imobiliari, constructorii și proprietarii de clădiri pot beneficia de cerere sporită pentru clădiri deja pregătite pentru bandă largă - avantaj competitiv.

2) Acces mai facil la piață pentru furnizorii mai mici și concurență mai mare

- partajarea infrastructurii și accesul comun permite și furnizorilor mai mici sau noi pe piață să intre mai ușor: nu mai trebuie să investească masiv în infrastructură „pasivă” - pot folosi ceea ce există. Astfel, concurența devine mai intensă, ceea ce pe termen mediu - poate duce la prețuri mai bune pentru consumatori ¹³.

- în zone rurale sau mai puțin deservite (sat, localități mici), costurile reduse de infrastructură și stimulentele pentru extinderea rețelelor pot face fezabilă investiția telecom - companiile pot extinde acoperirea cu risc redus ¹⁴.

3) Stimul pentru digitalizare, inovație și servicii noi

- o rețea gigabit, extinsă și accesibilă, oferă infrastructura de bază pentru servicii moderne: cloud, IoT, servicii de streaming, e-commerce, lucru la distanță, „smart-city”, telemedicină, e-educație - ceea ce poate impulsiona afaceri noi, mai eficiente, dar și creșterea celor existente ¹⁵.

- deoarece Regulamentul GIA susține co-implementarea lucrărilor civile (ex: fibra instalată simultan cu lucrări de utilități, renovări, construcții) - firmele de construcții, dezvoltatori imobiliari, inginerie civilă, utilități pot integra serviciile de telecom mai ușor, diversificându-și portofoliul.

4) Economii și eficiență operațională pentru firme mari / multi-naționale

- pentru furnizorii de comunicații electronice care activează în mai multe regiuni sau țări, cadrul unificat oferit de regulamentul GIA reduce fragmentarea regulilor, procedurilor, cerințelor - deci costurile administrative și logistice scad ¹⁶.

- Planificarea rețelelor devine mai eficientă: acces la hărți de infrastructură, informații despre lucrări civile, coordonare cu alte proiecte de infrastructură → reducere de „bariere neașteptate”, întârzieri, costuri suplimentare.

¹¹ [EU Gigabit Infrastructure Act Paves Way for More Access to Physical Infrastructures and Potential Further Deregulation of Telecom Sector](#)

¹² [Gigabit Infrastructure Act: new European rules to spur telecoms networks roll-out](#)

¹³ [Understanding the European Union Gigabit Infrastructure Act](#)

¹⁴ [Gigabit infrastructure act \[EU Legislation in Progress\]](#)

¹⁵ [BRIEFING-EU Legislation in Progress, Gigabit Infrastructure Act](#)

¹⁶ [The Gigabit Infrastructure Act: what changes for FTTH between now and 2026](#)

5) Posibile riscuri, provocări sau efecte nedorite pentru sectorul privat

- chiar dacă reutilizarea infrastructurii reduce costuri, pot apărea dispute privind prețul „echitabil și rezonabil” pentru acces - adică negocieri cu proprietari de infrastructură (publice sau private), ceea ce poate crea incertitudine sau întârzieri ¹⁷.
- implementarea în practică în state non-UE (sau țări aspirante/paralele, ca Republica Moldova) poate necesita adaptări legislative, instituționale, tehnice - ceea ce presupune costuri inițiale: inventariere infrastructură, digitalizarea datelor, reglementări de acces, standarde tehnice etc. Fără aceste adaptări, beneficiile pot rămâne teoretice.
- în cazul renovărilor sau construcțiilor noi, costul inițial pentru „fiber-ready” (infrastructură internă, cablaj etc.) poate fi perceput ca o povară de către dezvoltatori sau proprietari - ceea ce ar putea reduce apetitul de construire sau crește prețurile apartamentelor / clădirilor.
- dacă concurența devine intensă, firmele mici pot avea nevoie să se diferențieze - costurile de marketing, ofertă, servicii, întreținere pot crește, chiar dacă infrastructura de bază e mai ieftină.

6) Benefii prognozate pentru sectorul privat, urmare a transunerii in legislația națională a Regulamentului GIA și a Recomandării (UE) 2020/1307

- reduce costul de intrare pe piața telecom / internet pentru firme noi sau mai mici, stimulând competiția și diversificarea ofertelor;
- face mai atractive investiții de infrastructură digitală, mai ales în zone rurale/smaller towns, prin reducerea costurilor fixe;
- stimula dezvoltatori imobiliari să proiecteze clădiri “future-proof” - ceea ce pe termen mediu ar crește calitatea infrastructurii imobiliare și ar aduce valoare adăugată;
- deschide oportunități pentru firme de construcții, utilități, inginerie civilă, să ofere servicii integrate (construcție + infrastructură digitală) - un nou segment de piață.

În context, potențialul pentru accelerare a digitalizării economice există, dar succesul depinde de modul concret în care legea e implementată: reguli clare, instituții-capabile, garantarea accesului echitabil la infrastructură, și un cadru competitiv transparent.

Analiza SWOT - impact asupra sectorului privat după implementarea Regulamentului GIA în Republica Moldova

Avantaje (puncte tari)	Dezavantaje (puncte slabe)
a) Reducerea costurilor de implementare a rețelelor gigabit. - reutilizarea infrastructurii existente (conducte, stâlpi, suporturi, canalizări publice/private). - scăderea masivă a costurilor pentru lucrări civile (care reprezintă 70-80% din costul total de infrastructură).	a) Costuri inițiale de adaptare și conformare - necesitatea ajustării proceselor interne. - investiții în infrastructura internă pentru dezvoltatori (clădiri fiber-ready).
b) Creșterea predictibilității investițiilor. - termene clare și mai scurte pentru autorizării. - proceduri standardizate și digitalizate, cu posibile aprobări tacite.	b) Posibile dispute privind tarifele de acces la infrastructura fizică. - lipsa unei metodologii clare poate crea neînțelegeri furnizor - proprietar. - birocrăția în negocierea accesului poate întârzia proiectele.
	c) Riscul creșterii concurenței pe o piață deja fragmentată.

¹⁷ [Understanding the European Union Gigabit Infrastructure Act](#)

<p>c) Acces mai simplu la infrastructura altor furnizori și utilități.</p> <ul style="list-style-type: none"> - obligativitatea de partajare transversală a infrastructurii (energie, apă, transport). - eliminarea monopolurilor locale asupra infrastructurii pasive. <p>d) Dezvoltarea unei noi piețe „fiber-ready buildings”.</p> <ul style="list-style-type: none"> - avantaj competitiv pentru dezvoltatorii care construiesc clădiri pregătite pentru fibră optică. - cerere în creștere pentru imobile moderne, conforme cu standarde UE. <p>e) Posibilă creștere a bazei de clienți în zone slab deservite.</p> <ul style="list-style-type: none"> - extinderea rețelelor devine mai rentabilă în zone rurale și periurbane. - creșterea adoptării serviciilor digitale → cerere nouă pentru furnizori. 	<ul style="list-style-type: none"> - furnizorii mici pot fi presați de prețuri reduse și investiții mai mari. - necesitatea diferențierii prin servicii → costuri suplimentare. <p>d) Capacitate tehnică neuniformă în rândul furnizorilor mici.</p> <ul style="list-style-type: none"> - lipsa resurselor umane/tehnice pentru integrare, digitalizare, sisteme geospațiale. - dificultate în utilizarea portalului unic de informare (PUI).
Oportunități:	Amenințări (riscuri)
<p>a) Atragerea investițiilor străine în infrastructura digitală.</p> <ul style="list-style-type: none"> - investitorii internaționali preferă cadre reglementare previzibile și armonizate cu UE. - Republica Moldova devine mai atractivă pentru proiecte de fibră optică și rețele 5G. <p>b) Creșterea rapidă a sectorului construcțiilor și serviciilor tehnice.</p> <ul style="list-style-type: none"> - cerere pentru instalatori, proiectanți, companii de inginerie. - posibilitatea integrării telecom + utilități în proiecte comune. <p>c) Dezvoltarea economiei digitale și a serviciilor inovative.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Startup-uri în IoT, cloud, aplicații smart city, telemedicină, e-educație. - o infrastructură gigabit stimulează piața IT și outsourcing. <p>d) Extinderea rețelelor în zone greu accesibile.</p> <ul style="list-style-type: none"> - posibile scheme de cofinanțare public-privat (PPP). 	<p>a) Posibilă supra-reglementare la nivel național.</p> <ul style="list-style-type: none"> - dacă legea transpune Regulamentul GIA prea rigid, poate crea costuri administrative inutile. - furnizorii pot percepe reglementarea ca fiind restrictivă. <p>b) Concurență intensificată care poate afecta profitabilitatea.</p> <ul style="list-style-type: none"> - intrarea unor noi furnizori → presiune pe prețuri. - furnizorii tradiționali pot pierde cote de piață dacă nu investesc rapid. <p>c) Lipsa de capacitate instituțională a autorităților naționale.</p> <ul style="list-style-type: none"> - dacă portalul PUI nu este funcțional și actualizat, procesul se blochează. - autorizațiile pot rămâne lente dacă administrațiile locale nu sunt digitalizate. <p>d) Necesitatea unui cadru de tarificare transparent și previzibil.</p> <ul style="list-style-type: none"> - fără o metodologie clară → risc de abuzuri sau prețuri „artificiale”.

<p>- costurile reduse facilitează extinderea rețelelor la sate.</p> <p>e) Avantaje competitive pentru companiile care adoptă rapid standardul „fiber-ready”.</p> <ul style="list-style-type: none"> - acces la chiriași cu valoare ridicată (IT, fintech, companii internaționale). - creșterea valorii imobilelor noi și renovate. 	<p>- incertitudinea descurajează investițiile private.</p>
---	--

4.3.1. Costuri de conformare

În ceea ce privește sectorul privat, impactul financiar este preponderent pozitiv, în special pentru furnizorii de rețele de comunicații electronice, dezvoltatorii imobiliari și deținătorii de infrastructură fizică.

Măsurile prevăzute de Regulamentul GIA¹⁸ urmăresc reducerea semnificativă a costurilor de implementare a rețelelor gigabit prin:

- reutilizarea infrastructurii fizice existente (conducte, canalizații, stâlpi sau clădiri)
- coordonarea lucrărilor civile între diferiți operatori
- simplificarea procedurilor administrative
- creșterea transparenței privind accesul la infrastructura disponibilă.

Aceste măsuri conduc la *reducerea investițiilor inițiale necesare*, la scurtarea perioadelor de implementare și la creșterea predictibilității costurilor, ceea ce îmbunătățește fezabilitatea economică a proiectelor, inclusiv în zonele rurale și slab populate.

În cazul dezvoltatorilor imobiliari, introducerea obligației ca noile clădiri sau cele supuse unor renovări majore să fie echipate cu infrastructură internă pregătită pentru fibră optică („fiber-ready”) poate genera costuri inițiale suplimentare limitate. Totuși, aceste costuri sunt compensate pe termen mediu și lung prin creșterea valorii imobilelor, sporirea atractivității comerciale și reducerea costurilor ulterioare de conectare a utilizatorilor finali.

Implementarea Regulamentului (UE) 2024/1309 în Republica Moldova va crea oportunități enorme pentru sectorul privat, în special pentru furnizorii de comunicații electronice și dezvoltatorii de infrastructură, prin reducerea costurilor, creșterea transparenței și stabilirea unui cadru european modern.

În același timp, succesul depinde de:

- claritatea normelor tehnice;
- funcționarea eficientă a punctului unic de informare;
- digitalizarea administrației locale;
- metodologia tarifară pentru acces la infrastructură.

În ceea ce privește costurile de conformare ale sectorului privat, acestea pot apărea în principal în etapa inițială de adaptare la noile cerințe procedurale și de transparență introduse prin proiectul de lege. Astfel de costuri pot include, după caz, actualizarea proceselor interne de gestionare a cererilor de acces la infrastructura fizică, furnizarea și actualizarea informațiilor privind infrastructura deținută, participarea la mecanismele de coordonare a lucrărilor civile și adaptarea documentației tehnice sau administrative la noile proceduri digitalizate.

În etapa actuală, aceste costuri nu pot fi estimate cu exactitate, întrucât Regulamentul (UE) 2024/1309 este un act juridic recent adoptat, iar experiența de implementare în statele membre ale Uniunii Europene este încă limitată. Totodată, nivelul concret al costurilor de conformare va depinde de opțiunile tehnice și instituționale adoptate la nivel național pentru

¹⁸ [What is Gigabit Infrastructure Act | Universal connectivity by 2030](#)

implementarea mecanismelor prevăzute de lege, inclusiv modul de funcționare a punctului unic de informare și gradul de digitalizare a procedurilor administrative.

Se estimează însă că aceste costuri de conformare vor avea un caracter limitat și tranzitoriu, fiind compensate pe termen mediu și lung prin beneficiile economice generate de reducerea costurilor lucrărilor civile, accesul mai facil la infrastructura fizică existentă și simplificarea procedurilor administrative. În consecință, impactul global al reglementării asupra sectorului privat este considerat pozitiv, întrucât cadrul normativ propus creează condiții mai favorabile pentru investițiile în infrastructura de comunicații electronice de foarte mare capacitate.

Implementarea eficientă a acestor mecanisme va contribui la crearea unei piețe mai competitive, mai predictibile și caracterizate prin costuri investiționale mai reduse, ceea ce poate accelera dezvoltarea infrastructurii gigabit în Republica Moldova.

4.4. Impactul social

Impactul social al transpunerii și implementării Regulamentului (UE) 2024/1309 și a Recomandării (UE) 2020/1307 în Republica Moldova este unul preponderent pozitiv, fiind orientat spre reducerea decalajelor digitale, creșterea incluziunii sociale și îmbunătățirea calității vieții cetățenilor.

Așa cum reiese din preambulul Regulamentului (UE) 2024/1309 și din documentele Comisiei Europene, măsurile de reducere a costurilor de instalare a rețelelor gigabit creează premisele extinderii rețelelor de comunicații electronice de foarte mare capacitate (VHCN) inclusiv în zonele rurale, izolate și slab populate, unde investițiile private sunt, în prezent, limitate sau inexistente.

Prin facilitarea dezvoltării infrastructurii digitale în aceste zone, *legea contribuie direct la asigurarea accesului universal la servicii de comunicații electronice de înaltă calitate*, reducând decalajul digital dintre mediul urban și cel rural. Un acces mai larg și mai fiabil la internet de mare viteză favorizează incluziunea digitală a tuturor categoriilor sociale și creează oportunități reale de participare economică, educațională și socială.

Impactul asupra *educației și sănătății* este deosebit de relevant. Dezvoltarea infrastructurii de comunicații electronice de ultimă generație sprijină extinderea serviciilor de e-educație și e-sănătate, facilitând accesul la platforme de învățare la distanță, resurse educaționale online, consultații medicale la distanță, monitorizarea pacienților și utilizarea dosarului electronic de sănătate. Aceste evoluții contribuie la reducerea disparităților regionale și socio-economice, la creșterea calității serviciilor publice și la eficientizarea costurilor în domeniul educației și sănătății.

De asemenea, implementarea legii generează *efecte sociale indirecte pozitive asupra ocupării forței de muncă și dezvoltării economice*. Investițiile în infrastructura de comunicații electronice pot conduce la crearea de locuri de muncă atât direct, în domeniul construcției și întreținerii rețelelor, cât și indirect, prin stimularea sectoarelor economice dependente de conectivitatea digitală. Pe termen mediu și lung, accesul extins la internet de mare viteză favorizează creșterea productivității, inovarea, dezvoltarea antreprenoriatului local și facilitarea telemuncii, inclusiv accesul la piețe și oportunități economice globale.

Totodată, infrastructura digitală modernă contribuie la *consolidarea incluziunii sociale și a participării civice*, prin facilitarea accesului cetățenilor la informații, servicii publice digitale și platforme de e-guvernare. Aceasta poate spori transparența administrației publice, eficiența serviciilor furnizate și implicarea cetățenilor în procesele decizionale și democratice.

<p>În ansamblu, transpunerea Regulamentului (UE) 2024/1309 și a Recomandării (UE) 2020/1307 prin Legea privind infrastructura gigabit va contribui direct la realizarea obiectivelor Strategiei de Transformare Digitală a Republicii Moldova pentru anii 2023–2030, sprijinind dezvoltarea unei societăți digitale incluzive, echitabile și reziliente, în care accesul la servicii digitale esențiale este garantat tuturor cetățenilor, fără a lăsa pe nimeni în urmă.</p>
<p>4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal</p>
<p>Funcționarea Punctului Unic de Informare va implica colectarea și prelucrarea anumitor date, cum ar fi punctele de contact ale persoanelor responsabile din cadrul entităților publice și private.</p> <p>Se specifică faptul că toate operațiunile de prelucrare a datelor se vor realiza în strictă conformitate cu legislația națională privind protecția datelor cu caracter personal, respectând principiile necesității, proporționalității și limitării scopului.</p> <p>Proiectul de lege impune, de asemenea, măsuri corespunzătoare pentru asigurarea confidențialității și a secretelor comerciale.</p>
<p>4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen</p>
<p>Proiectul are un impact indirect pozitiv asupra echității și egalității de gen.</p> <p>Prin îmbunătățirea conectivității, în special în zonele rurale, se creează oportunități sporite pentru munca la distanță și antreprenoriat online.</p> <p>Aceste forme flexibile de muncă pot beneficia în mod disproporționat femeile, permițându-le o mai bună reconciliere între viața profesională și cea de familie.</p> <p>De asemenea, accesul îmbunătățit la servicii digitale de sănătate și educație este deosebit de benefic pentru femei, care adesea îndeplinesc rolul de îngrijitor principal în familie.</p>
<p>4.5. Impactul asupra mediului</p>
<p>Proiectul de lege are un impact pozitiv semnificativ asupra mediului, deși acest aspect nu este imediat evident.</p> <p>Principiile promovate de lege, precum utilizarea în comun a infrastructurii existente și coordonarea lucrărilor civile, reprezintă principii de eficiență a utilizării resurselor și de planificare sustenabilă a infrastructurii, care contribuie la reducerea impactului asupra mediului și susțin tranziția către o economie verde.</p> <p>Această abordare este pe deplin aliniată cu obiectivele climatice ale Uniunii Europene, menționate explicit în considerentele Regulamentului GIA și a Recomandării (UE) 2020/1307.</p>
<p>4.6. Alte impacturi și informații relevante</p>
<p>Nu au fost identificate alte impacturi majore.</p>
<p>5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE</p>
<p>5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională</p>
<p>Proiectul de lege asigură un grad de compatibilitate deplină cu legislația Uniunii Europene, fiind elaborat cu scopul specific de a transpune în ordinea juridică națională prevederile Regulamentului (UE) 2024/1309 și a Recomandării (UE) 2020/1307.</p> <p>Documentul tehnic care atestă acest grad de compatibilitate este Tabelul de Concordanță, anexat la dosarul proiectului. Acest tabel demonstrează, articol cu articol, alinierea fidelă a normelor propuse în proiectul de lege național cu dispozițiile corespunzătoare din regulamentul</p>

european, inclusiv adaptările necesare pentru a reflecta specificul cadrului instituțional și juridic al Republicii Moldova.

5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE

Proiectul de lege abrogă Legea nr. 28/2016 privind accesul pe proprietăți și utilizarea partajată a infrastructurii asociate rețelelor publice de comunicații electronice și creează noul cadru juridic necesar pentru implementarea Regulamentului GIA.

Acesta desemnează Agenției drept organism competent pentru soluționarea litigiilor și stabilește obligații clare pentru autoritățile administrației publice locale în procesul de autorizare.

6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ

Anunțul privind inițierea elaborării proiectului de lege a fost publicat pe pagina web oficială a Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării și portalul particip.gov.md, și poate fi accesat la următorul link: https://particip.gov.md/ro/document/stages/*/15735.

Având în vedere importanța proiectului de lege, a impactului deciziei ce urmează a fi luată asupra pieței de comunicații electronice din Republica Moldova, autorii proiectului consideră necesară consultarea tuturor părților interesate în scopul asigurării transparenței și imparțialității în procesul decizional și a predictibilității măsurilor adoptate.

În acest scop au fost lansate mai multe etape de consultare preliminară a prevederilor necesare de inclus în proiectul de lege, cu implicarea pe larg a tuturor părților interesate.

În conformitate cu art. 32 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, proiectul de lege a fost remis spre avizare autorităților publice centrale responsabile de aplicarea prevederilor conținute în proiect și instituțiilor interesate, autorităților administrative/instituții publice/părți interesate, în funcție de obiectul de reglementare, după cum urmează:

- Ministerul Finanțelor;
- Ministerul Apărării;
- Ministerul Sănătății;
- Ministerul Energiei;
- Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale;
- Ministerul Mediului;
- Ministerul Culturii;
- Serviciul de Informații și Securitate;
- Agenția Națională pentru Reglementare în Comunicații;
- Agenția Geodezie, Cartografie și Cadastru;
- Agenția Proprietăți Publice;
- Agenția de Guvernare Electronică;
- Centrul de Armonizare a Legislației;
- Grupul de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător;
- Instituția publică „Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică”;
- Consiliul Concurenței;
- Inspectoratul Național pentru Supraveghere Tehnică;
- Congresul Autorităților Locale din Moldova;
- Asociația Companiilor Private din domeniul TIC (ATIC);
- Asociația Businessului European Moldova (EBA);
- Asociația Investitorilor Străini (FIA);
- Camera de Comerț Americană din Moldova;
- Î.S. „Radiocomunicații”;

- Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică;
- Î.S. „Moldelectrica”;
- ÎCS „Premier Energy” SRL;
- S.A. „Moldovagaz”;
- S.A. „Rețelele Electrice de Distribuție Nord”;
- S.A. „Apă-Canal Chișinău”;
- Î.M. „Regia Transport Electric”;
- Î.M. „Rețele Electrice de Iluminat „Lumteh”;
- S.A. „Administrația Națională a Drumurilor”;
- S.A. „Termoelectrica”;
- S.A. „Moldtelecom”;
- S.A. „Orange Moldova”;
- S.A. „Moldcell”;
- S.C. „Starnet” S.R.L.;
- F.P.C. „Arax-Impex” S.R.L.;
- S.C. „ITNS” S.R.L.;
- „Eurotelecom” S.R.L.

În urma avizelor parvenite, proiectul de lege a fost ajustat, după caz, conform obiecțiilor și propunerilor corespunzătoare.

Totodată, în scopul respectării prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, proiectul a fost plasat pe pagina web oficială a MDDED și pe portalul www.particip.gov.md, și poate fi accesat la următorul link: https://particip.gov.md/ro/document/stages/*/15735.

Proiectul de lege a fost consultat cu Comisia Europeană.

7. Concluziile expertizelor

Proiectul de lege însoțit de tabelele de concordanță pentru actele normative UE transpuse prin prezenta lege, a fost expediat Centrului de Armonizare a Legislației în vederea efectuării expertizei de compatibilitate cu legislația Uniunii Europene, conform prevederilor art. 34 alin. (1) și art. 35 din Legea nr. 100/2017.

Prin scrisoarea nr. 31/02-126-1888 din 20.02.2026 Centrul de Armonizare a Legislației a prezentat Declarația de compatibilitate întocmită în baza expertizei proiectului de lege.

De asemenea, proiectul de lege a fost examinat în cadrul Grupului de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător. Prin scrisoarea nr. 38-78-1839 din 19.02.2026 Grupul de lucru a prezentat avizul către MDDED în care a fost menționat că se susține proiectul de lege și nota de fundamentare cu obiecții și recomandări.

Totodată, potrivit art. 34 alin. (1), art. 36 și art. 37 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, proiectul de lege a fost remis Ministerului Justiției și Centrul Național Anticorupție pentru a fi supus expertizei juridice și anticorupție.

Prin scrisoarea nr. 06/2/4983 din 19.03.2026 Centrul Național Anticorupție a prezentat Raportul de expertiză anticorupție la proiectul de lege.

Prin scrisoarea nr. 04/2-3157 din 23.03.2026 Ministerul Justiției a prezentat expertiza juridică a proiectului.

Urmare a recepționării rapoartelor din partea autorităților, toate rezultatele expertizelor au fost incluse în sinteza obiecțiilor și propunerilor. Toate obiecțiile și propunerile au fost luate în considerare și, după caz, a fost ajustat proiectul de lege.

8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent

Pentru a asigura claritatea, coerența și securitatea juridică, Proiectul de lege este conceput ca un act normativ de sine stătător, care va reglementa în mod exhaustiv domeniul său de aplicare.

În consecință, la data intrării în vigoare a prezentei legi, Legea nr. 28/2016 privind accesul pe proprietăți și utilizarea partajată a infrastructurii asociate rețelelor publice de comunicații electronice se va abroga.

Această soluție legislativă este esențială pentru a elimina orice suprapunere sau conflict de norme și pentru a înlocui un cadru de reglementare depășit cu un regim juridic modern, complet și perfect aliniat la standardele europene.

9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ

Succesul implementării acestei legi depinde în mod crucial de adoptarea în timp util a unui set de acte normative secundare și de desemnarea clară a autorităților responsabile pentru fiecare sarcină nouă.

Implementarea prevederilor prezentei legi va fi realizată în mod coordonat de către autoritățile publice centrale și locale, precum și de către autoritățile de reglementare și control competente, în conformitate cu atribuțiile stabilite prin lege.

➤ Instituții responsabile și roluri

Principalele entități implicate în implementare sunt:

a) Agenția Națională pentru Reglementare în Comunicații - autoritate responsabilă de:

- coordonarea aplicării dispozițiilor privind accesul la infrastructura fizică și coordonarea lucrărilor civile (art. 5);
- elaborarea și publicarea ghidurilor, orientărilor și cerințelor administrative pentru cererile de acces și coordonare;
- gestionarea punctului unic de informare și asigurarea transparenței informațiilor privind infrastructura și lucrările civile;
- soluționarea litigiilor dintre părțile implicate;
- monitorizarea și raportarea către Comisia Europeană privind aplicarea legii.

b) Autoritățile publice locale (APL)

- asigurarea funcționării punctului unic de contact la nivel local;
- examinarea notificărilor privind lucrările exceptate de la autorizare.

c) Organismul național de standardizare, la propunerea organului central de specialitate care elaborează, promovează și realizează politica guvernului în domeniul comunicațiilor electronice, adoptă ca standarde naționale, în consultare cu părțile interesate și bazându-se pe cele mai bune practici din sector, standardele sau specificațiile tehnice relevante (art. 10 alin. (4)).

d) Inspectoratul Național pentru Supraveghere Tehnică – responsabil de controlul respectării standardelor tehnice în construcții (art. 10 alin. (5)).

e) Organul central de specialitate care elaborează, promovează și realizează politica Guvernului în domeniul comunicațiilor electronice în colaborare cu Ministerul

Mediului - responsabil de elaborarea unui ghid cu cele mai bune practici pentru stimularea instalării rețelelor de comunicații electronice cu amprentă de mediu redusă.

f) Furnizorii de rețele publice de comunicații electronice și operatorii de rețea responsabili de instalarea rețelelor de foarte mare capacitate și partajarea infrastructurii conform cerințelor legale și tehnice.

➤ **Capacități instituționale**

Implementarea legii nu necesită crearea unor instituții noi, fiind realizată prin valorificarea capacităților existente:

- **capacități umane:** personal existent al APL și Inspectoratul Național pentru Supraveghere Tehnică, precum și personal suplimentar angajat de Agenție pentru gestionarea punctului unic de informare;
- **capacități materiale și tehnice:** platformele electronice existente (ghișeul unic, registrul de evidență a rețelelor edilitare, ș.a.), punctul unic de informare creat în conformitate cu legea.

➤ **Măsurile operaționale principale**

Pentru punerea în aplicare a legii vor fi realizate următoarele măsuri:

- elaborarea și adoptarea actelor normative subsecvente de către Guvern și Agenție (art. 5 și dispozițiile finale).
- crearea și operaționalizarea punctului unic de informare privind infrastructura fizică și lucrările civile.
- elaborarea standardelor tehnice pentru infrastructura pregătită pentru fibră optică (art. 10).
- instruirea autorităților publice locale privind procedurile de autorizare și notificare.
- informarea operatorilor și furnizorilor privind noile obligații și drepturi de acces.
- monitorizarea aplicării legii și soluționarea litigiilor de către Agenție.
- ajustarea contractelor existente între operatori și autorități publice.

➤ **Monitorizarea și evaluarea performanței**

Performanța actului normativ va fi evaluată periodic de către Agenție, prin următorii indicatori:

- numărul cererilor de acces soluționate;
- durata medie de obținere a drepturilor de acces;
- numărul litigiilor soluționate;
- gradul de utilizare a punctului unic de informare;
- nivelul de extindere a rețelelor de foarte mare capacitate.

Agenția va informa Comisia Europeană o dată la trei ani cu privire la stadiul punerii în aplicare a prevederilor legii.

SINTEZA

la proiectul de lege privind accesul pe proprietăți a furnizorilor de rețele publice de comunicații electronice și utilizarea infrastructurii
(număr unic 68/MDED/2026)

Participantul la avizare, consultare publică, expertizare	Nr. crt.	Conținutul obiecției, propunerii, recomandării, concluziei	Argumentarea autorului proiectului
Avizare și consultare publică			
Ministerul Finanțelor (nr. 09/2-03/95/201 din 18.02.2026)	1	Lipsa de obiecții și propuneri.	Se acceptă
Ministerul Afacerilor Interne (nr. 16/600 din 16.02.2026)	2	<p>Ministerul Afacerilor Interne a examinat proiectul de lege privind accesul pe proprietăți și utilizarea infrastructurii (număr unic 68/MDED/2026), și în limita competențelor funcționale, comunică următoarele.</p> <p>Sub aspect general, deși inițiativa urmărește un obiectiv oportun, și anume accelerarea implementării politicilor publice în domeniul rețelelor de comunicații electronice de foarte mare capacitate și modernizarea procedurilor administrative actuale, în contextul procesului de integrare europeană, modalitatea de redactare și structura normativă a proiectului ridică serioase rezerve din perspectiva respectării principiilor clarității, previzibilității și coerenței legislative.</p> <p>Considerăm că un aspect care se impune a fi subliniat îl constituie lipsa unei arhitecturi normative clare și a unei delimitări riguroase între regula generală și excepția/derogarea de la aceasta. Textul proiectului combină frecvent dispoziții de principiu cu norme procedurale, inserând în cadrul aceleiași fraze sau alineat multiple trimiteri la alte acte normative, prelungiri exagerate de fraze, excepții și condiționări suplimentare. Această tehnică legislativă conduce la pierderea firului logic al reglementării și face dificilă urmărirea cu exactitate a ipotezei normei, precum și a conduitei prescrise de lege. În special în materia procedurilor</p>	<p>Se ia act.</p> <p>Proiectul de lege transpune Regulamentul UE 2024/1309.</p> <p>Textul proiectului este în concordanță cu actul UE transpus și respectă terminologia și structura acestuia.</p>

	<p>administrative și a drepturilor de acces, norma trebuie să permită destinatarului (furnizor de servicii în domeniul comunicațiilor, autoritate/instituție publică etc.) să înțeleagă cu ușurință obligațiile și conduita ce îi revine, precum și consecințele în caz de neexecutare. Or, în forma actuală, numeroase dispoziții sunt formulate într-un mod exorbitant de amplu și imprecis, lăsând un spațiu larg de interpretare.</p> <p>Cu titlu de exemplu, la art. 16 din proiectul de lege autorul a formulat norma cu lacune vizibile de formulare structurală de claritate și previzibilitate. În acest sens se atrage atenția unor raționamente statuate de Curtea Europeană a Drepturilor Omului, care a menționat la acest aspect că „legea trebuie să fie accesibilă în mod adecvat: cetățeanul trebuie să poată avea o indicație adecvată în circumstanțele normelor juridice aplicabile unui anumit caz. În al doilea rând, o normă nu poate fi considerată „lege” decât dacă este formulată cu suficientă precizie pentru a permite cetățeanului să își reglementeze conduita: acesta trebuie să poată - dacă este necesar, cu consultanță adecvată - să prevadă, într-o măsură rezonabilă în circumstanțele date, consecințele pe care o anumită acțiune le poate avea” (Hotărârea CEDO Sunday Times împotriva Marii Britanii, 1979. Cererea 6538/74). Tot la acest aspect a mai relevat Curtea următoarele: „Curtea reamintește jurisprudența sa constantă, conform căreia „prevăzut de lege” înseamnă nu doar o anumită bază legală în dreptul intern, dar și calitatea legii în cauză. Astfel, aceasta trebuie să fie accesibilă persoanei și previzibilă” (Hotărârea CEDO Rotaru împotriva României, 2000. Cererea 28.341/95). Ținând cont de raționamentele expuse supra, se propune autorului modificarea proiectului astfel încât acesta să corespundă exigențelor de claritate și previzibilitate.</p>	
	<p>În contextul analizei proiectului, se constată că autorul proiectului nu a evaluat în mod suficient impactul financiar pe care noile reglementări îl pot genera asupra autorităților/instituțiilor publice sau asupra altor entități implicate. Deși proiectul instituie obligații procedurale și operaționale noi, inclusiv în ceea ce privește organizarea</p>	<p>Se acceptă. Nota de fundamentare a fost completată la pct. 4.2 și 4.3.</p>

	<p>punctului unic de contact, gestionarea fluxului de cereri și notificări, nota de fundamentare nu conține o analiză detaliată a cheltuielilor publice aferente acestor activități și nici o estimare a resurselor necesare pentru implementarea efectivă a normelor propuse.</p> <p>În acest sens, putea și trebuia să fie realizată o estimare a costurilor administrative și logistice, inclusiv pentru adaptarea infrastructurii informaționale, instruirea personalului, asigurarea interoperabilității cu sistemele existente și gestionarea eventualului volum suplimentar de activitate. De asemenea, nota de fundamentare ar fi trebuit să detalieze modul în care aceste cheltuieli urmează a fi acoperite, fie prin alocări bugetare suplimentare, fie prin redistribuirea resurselor existente etc. În absența unor astfel de precizări, există riscul ca responsabilitatea implementării să fie transferată implicit autorităților publice locale/centrale, fără a li se asigura mijloacele necesare.</p> <p>Prin urmare, se impune completarea proiectului și a notei de fundamentare cu o analiză clară a impactului bugetar și cu identificarea soluțiilor concrete de susținere financiară și instituțională a autorităților implicate, pentru a garanta aplicarea sustenabilă a noilor reglementări.</p>	
	<p>La proiectul actului normativ.</p> <p>1. La art. 2, textul „În sensul prezentei legi, se aplică definițiile prevăzute în ”se propune de a fi substituit cu textul „Noțiunile utilizate în prezenta lege au semnificația prevăzută în”, iar textul „De asemenea, se aplică următoarele definiții:” se propune a fi substituit cu textul „În sensul prezentei legi, următoarele noțiuni semnifică:”.</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Formularea din proiect respectă terminologia și structura Regulamentului (UE) 2024/1309.</p> <p>Regulamentul UE prevalează ca structură.</p>
	<p>Totodată, recomandăm ca noțiunile să fie sistematizate și expuse în ordine alfabetică, în conformitate cu rigorile art. 59 alin. (2) lit. a) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative.</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Noțiunile au fost sistematizate și expuse în ordine alfabetică.</p>
	<p>Concomitent, propunem completarea cu art. 2¹, în care să fie analizat cercul de subiecți asupra cărora se aplică/nu se aplică prevederile actului normativ, drepturile și obligațiile prin prisma prevederilor proiectului. Introducerea completării</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Proiectul de lege definește în mod clar și exhaustiv subiecții vizați la art. 2 (operatori de rețea, organisme din sectorul public, furnizori de rețele publice de comunicații</p>

	<p>propuse în proiect va asigura predictibilitatea acestuia și evitarea situațiilor de echivoc, care pot apărea în lipsa unui cerc bine definit de subiecți.</p>	<p>electronice etc.), iar drepturile și obligațiile acestora sunt detaliate în articolele corespunzătoare. Introducerea unui articol distinct care să reitereze aceste aspecte nu este necesară din perspectivă normativă și ar putea genera redundanțe. Definierea subiecților și a obligațiilor acestora este realizată în mod funcțional și distribuit pe articole tematice, conform logicii Regulamentului (UE) 2024/1309, evitând duplicarea normelor și riscul de inconsecvență internă.</p>
	<p>2. La art. 3, se sugerează revizuirea textului „în conformitate cu actele normative cu privire la contracte”, întrucât formularea este generală și nu corespunde exigențelor de claritate, precizie și previzibilitate ale normei juridice. Astfel, se impune indicarea expresă a actului normativ principal aplicabil (Codul civil) sau substituirea cu textul „în conformitate cu legislația”.</p>	<p>Se acceptă. Art. 3 a fost redactat. Textul „în conformitate cu actele normative cu privire la contracte” a fost substituit cu textul „în conformitate cu Codul Civil al Republicii Moldova nr. 1107/2002 și alte actele normative aplicabile”.</p>
	<p>În scopul evitării situațiilor în care destinația terenului pe care sunt instalate rețele publice de comunicații electronice este schimbată sau a fost trecută în gestiunea unei instituții cu statut special sau militar, recomandăm completarea art. 3 alin. (2) după textul „cu bună-credință” cu textul „ținând cont de prevederile actelor normative și a actelor de constituire”, precum și după textul „negociază accesul” să fie completat cu cercul de subiecți pentru care se negociază accesul, expunerea actuală fiind una incompletă, ceea ce poate duce la interpretarea diferită a acesteia.</p>	<p>Se acceptă parțial. Art. 3 alin (2) (<u>actual alin. (3)</u>) a fost redactat. Totodată, în ceea ce privește cercul de subiecți pentru care se negociază accesul este definit în textul alineatului, acesta fiind format din: furnizorii de rețele publice de comunicații electronice, care solicită accesul, persoanele juridice care sunt active în principal în calitate de locatari (arendași) ai unor terenuri sau în calitate de titulari de drepturi asupra unor terenuri, altele decât drepturile de proprietate, pe care se preconizează că vor fi instalate sau au fost deja instalate infrastructuri în vederea introducerii unor elemente ale rețelelor de foarte mare capacitate, ori care gestionează contracte de locațiune (arendă) în numele proprietarilor de terenuri.</p>
	<p>În ordinea de idei, recomandăm completarea art. 3 cu un alineat nou cu următorul cuprins: „(14) Infrastructura destinată asigurării necesităților autorităților publice, apărării și securității naționale, precum și menținerii ordinii publice, poate fi oferită doar în condițiile efectuării unei evaluări prealabile a riscurilor de către Inspectoratul General al Poliției de Frontieră.”.</p>	<p>Nu se acceptă. Aspectele respective sunt specificate în Anexa nr. 2 pct.1. Astfel, prevederile privind evaluarea prealabilă a riscurilor pot fi incluse în ordinele corespunzătoare ale Ministerului Afacerilor Interne sau Ministerului Apărării.</p>

	<p>3. Articolele 4 alin.(1) și 6 alin.(1) și (5) recomandăm să fie ajustate, deoarece acestea sunt complexe, cu texte lungi, afectând claritatea și previzibilitatea obligațiilor pentru operatorii de rețea și organismele din sectorul public. Structura alineatelor nu permite distingerea clară între obligațiile de transparență și excepțiile de aplicare, ceea ce poate genera dificultăți în implementarea practică a normei.</p>	<p>Nu se acceptă. Formularea din proiect respectă terminologia și structura Regulamentului (UE) 2024/1309.</p>
	<p>4. La art.11, prevederile alin.(6) se propune a fi introduse la art.18 care reglementează dispozițiile finale și tranzitorii ale legii, pentru a respecta tehnica legislativă și cerințele art.48 din Legea nr.100/2017, care prevede că dispozițiile tranzitorii stabilesc măsurile necesare continuării raporturilor juridice născute în temeiul vechilor reglementări și asigură corelarea temporară a noilor norme cu actele normative preexistente, inclusiv perioada de tranziție necesară implementării acestora.</p>	<p>Se acceptă parțial. Art. 11 alin (6) (<u>actual alin. (9)</u>) a fost redactat inclusiv urmare a avizului ARCOM și expus în următoarea redacție: „(9) La aplicarea prezentului articol se va ține cont, în cea mai mare măsură, de orientările Comisiei Europene și/sau Organismului Autorităților Europene de Reglementare în Domeniul Comunicațiilor Electronice (OAREC)”.</p>
	<p>5. La art.15 alin. (6) și (10), pentru a exclude orice interpretare se recomandă de evitat utilizarea latinismului „mutatis mutandis”.</p> <p>Astfel, textul „ (6) Alineatul (2) din primul paragraf se aplică mutatis mutandis autorităților competente care îndeplinesc funcțiile unui punct unic de informare.” se va substitui cu textul „(6) Alineatul (2) se aplică autorităților competente care îndeplinesc funcțiile unui punct unic de informare, în măsura în care este compatibil cu atribuțiile acestora.”, iar la alin. (6) textul „Art. 31 din Legea comunicațiilor electronice nr. 72/2025 se aplică mutatis mutandis oricărei căi de atac introduse în temeiul prezentului alineat, cu excepțiile prevăzute de prezenta lege.” se va substitui cu textul „Art. 31 din Legea comunicațiilor electronice nr. 72/2025 se aplică, cu adaptările corespunzătoare, oricărei căi de atac introduse în temeiul prezentului alineat, cu excepțiile prevăzute de prezenta lege.”.</p>	<p>Nu se acceptă. Formularea din proiect respectă terminologia și structura Regulamentului (UE) 2024/1309.</p>
	<p>6. Se sugerează revizuirea conținutului art.16, deoarece nu este clar și creează ambiguități privind aplicarea sancțiunilor. Prin urmare, este necesară reformularea acestuia astfel, încât să fie clar stabilită competența Agenției Naționale pentru</p>	<p>Se acceptă. Art. 16 a fost ajustat și expus în următoarea redacție: „Pentru orice încălcare a dispozițiilor prezentei legi sau a hotărârilor și deciziilor obligatorii emise de Agenție în</p>

	Reglementare în Comunicații și corelarea sancțiunilor cu actele normative.	temeiul acesteia, Agenția impune sancțiuni, măsuri și prescripții, după caz, prevăzute de Codul contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008, Codul Administrativ al Republicii Moldova nr. 116/2018 și de Legea comunicațiilor electronice nr. 72/2025.”.
	7. Se atrage atenția că, expresia „paragraf”, utilizată pe tot cuprinsul proiectului (art. 1 alin. (4), art. 4 alin. (2), (5) și (7), art. 5 alin. (4) și (5), art. 6 alin (1), art. 7 alin. (4) și (5), art. 15 alin. (6) și (10)) este redundantă și poate crea confuzie în lege, unde structura standard trebuie să fie articol, alineat etc. Eliminarea ei face textul mai clar și mai conform uzanțelor.	Nu se acceptă. Formularea din proiect respectă terminologia și structura Regulamentului (UE) 2024/1309.
	8. La anexa nr.2, pct.1 se propune a fi expus în următoarea redacție: „Infrastructuri fizice cu caracter militar, secret, sau aferente domeniului ordinii și securității publice stabilite prin ordinele Ministerului Apărării, Ministerului Afacerilor Interne și Serviciului de Informații și Securitate;”, în vederea includerii în mod expres a infrastructurilor aferente domeniului ordinii și securității publice în Lista infrastructurilor fizice sau categoriilor de infrastructură fizică deținute sau controlate de organismele din sectorul public, față de care pot să nu fie aplicate prevederile art.3 alin. (1), (4) și (5). În acest context, se menționează că, domeniul prenotat este o competență de bază a Ministerului Afacerilor Interne, căruia îi revin responsabilități privind menținerea siguranței cetățenilor, prevenirea și combaterea infracțiunilor, precum și protejarea patrimoniului public.	Se acceptă. Pct. 1 din anexa nr. 2 a fost redactat.
	9. În final, se propune completarea pct. 5 din anexa nr. 5 după textul „Ministerului Apărării” cu textul „Ministerului Afacerilor Interne”, reieșind din faptul că în virtutea prevederilor art. 2 alin. (1) din Legea nr. 219/2018 cu privire la Inspectoratul General de Carabinieri (IGC), precum și a prevederilor art. 9 alin. (1) din Legea nr. 345/2003 cu privire la apărarea națională, IGC este instituția cu statut militar din subordinea Ministerului Afacerilor Interne, care deține în gestiune bunuri imobile utilizate în scopuri de securitate națională și prin neincluderea sa în punctul nominalizat din	Se acceptă. Pct. 5 din anexa nr. 5 a fost completat.

		Proiect ar aduce atingere intereselor și scopurilor sale de constituire.	
Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale (nr. 21-871 din 24.02.2026)	3	<p>Totuși, deși proiectul conține mecanisme relevante pentru dezvoltarea infrastructurii digitale și optimizarea lucrărilor civile, anumite prevederi prezintă lacune de claritate normativă, insuficientă corelare cu legislația sectorială și în rezultat, pot fi generate riscuri semnificative de aplicare neuniformă, litigii administrative sau de afectare a infrastructurii publice.</p> <p>Prin urmare, din perspectiva domeniilor gestionate, semnalăm următoarele aspecte:</p> <p>1. Utilizarea pe parcursul textului proiectului a unor termeni improprii sau neclari, cum ar fi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - „nediscriminatoriu”, inclusiv în reglementarea accesului la infrastructura fizică, fără stabilirea unor criterii obiective de aplicare, fapt ce creează premise pentru interpretări subiective, dar și poate genera contestări în procedurile administrative și/sau normative. În conformitate cu principiul securității juridice și al previzibilității normelor, se recomandă introducerea unor criterii verificabile. - „cât mai curând posibil”, „a aduce atingere posibilității”, „fac posibil”. Or, utilizarea unor formulări imprecise contravine cerințelor stabilite de principiile tehnicii normative privind claritatea și predictibilitatea normelor. Absența termenelor exacte procedurale determină imposibilitatea verificării respectării obligațiilor, risc de tratament diferențiat, inclusiv și de vulnerabilitate juridică în caz de litigiu. În acest sens, se impune stabilirea unor termene procedurale clare, cuantificabile și verificabile. 	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Proiectul respectă terminologia și structura Regulamentului (UE) 2024/1309.</p> <p>Totodată, prevederile proiectului se aplică fără a aduce atingere legislației sectoriale în domeniul urbanismului, construcțiilor și infrastructurii rutiere, care rămâne pe deplin aplicabilă în ceea ce privește cerințele tehnice, de siguranță și autorizare.</p> <p>Noțiunile utilizate în proiect se interpretează în sensul practicii și orientărilor Comisiei Europene privind aplicarea Regulamentului (UE) 2024/1309.</p>
		<p>2. Referitor la definițiile prevăzute la art.2:</p> <ul style="list-style-type: none"> - noțiunea de „operator de rețea” în sensul semnificației prevăzute la lit. b) a pct.1, considerăm că urmează a fi regândită, or extinderea noțiunii la serviciile de producție, transport sau distribuție a gazului, energiei electrice, a energiei termice, a apei, inclusiv evacuarea sau tratarea apelor uzate și sistemele de canalizare și de drenare, precum și 	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Noțiunea de „operator de rețea” este transpusă în concordanță cu prevederile Regulamentului (UE) 2024/1309, care stabilește în mod expres o definiție extinsă, incluzând operatorii din sectoarele energiei, gazelor, apei și transporturilor, în scopul facilitării accesului la infrastructura fizică existentă pentru instalarea rețelelor de</p>

	<p>servicii de transport, inclusiv căi ferate, drumuri, tuneluri, porturi și aeroporturi etc., cu trimitere la Legea nr.220/2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali, este inoportună, având în vedere că serviciile menționate nu constituie obiect de reglementare al Legii privind accesul pe proprietăți și utilizarea infrastructurii.</p> <p>Prin urmare, autorul proiectului de lege urmează a reține la definirea noțiunii de „operator de rețea” doar semnificația de la pct.1 lit.a), adică de furnizor de rețele publice de comunicații electronice în sensul definiției de la art.2 pct.36 din Legea comunicațiilor electronice nr.72/2025, iar lit.b) a pct.1 se va exclude.</p>	<p>comunicații electronice. Prin urmare, menținerea definiției în forma propusă nu depășește obiectul de reglementare, ci asigură o transpunere a cadrului european.</p> <p>Includerea operatorilor din sectoarele energiei, apei și transporturilor nu extinde obiectul legii, ci reflectă scopul principal al acesteia - utilizarea infrastructurii fizice existente pentru reducerea costurilor instalării rețelelor de comunicații electronice.</p>
	<p>- noțiunea de „infrastructură fizică” în redacția propusă include referințe exhaustive la semne de circulație, semafoare, porți de taxare și mobilier stradal etc. Totuși, redacția propusă este una riscantă, deoarece poate permite interpretări care să conducă la solicitări de instalare pe elemente de siguranță rutieră, lăsând astfel loc de ambiguitate și contradictorialitate cu cadrul normativ de specialitate, având în vedere normativele tehnice care prevăd expres distanțe, parametri și amplasamente.</p>	<p>Se acceptă parțial.</p> <p>Noțiunea de „infrastructură fizică” este transpusă în concordanță cu Regulamentul (UE) 2024/1309, care definește într-un mod larg și tehnologic neutru elementele de infrastructură susceptibile de a găzdui rețele de comunicații electronice, incluzând diverse structuri și instalații urbane.</p> <p>Totodată, mai multe prevederi ale proiectului de lege (de exemplu din art. 3, art. 4 ș.a.) specifică că infrastructura fizică la care se solicită accesul trebuie să fie adecvată din punct de vedere tehnic pentru găzduirea rețelelor de comunicații electronice.</p> <p>Inclusiv art. 3 a fost completat cu alin. (17), cu următorul conținut:</p> <p>„(17) În cazul accesului la infrastructura fizică a drumurilor și efectuării lucrărilor civile în zona drumului, zonele de protecție ale acestuia și zona străzilor, condițiile tehnice aplicabile se stabilesc în conformitate cu actele normative din domeniul drumurilor, iar respectarea acestora este obligatorie pentru furnizorii de rețele publice de comunicații electronice.”.</p> <p>Enumerarea elementelor de infrastructură fizică are caracter exemplificativ și nu derogă de la respectarea</p>

		<p>normativelor tehnice, de siguranță rutieră și de protecție a infrastructurii publice.</p>
	<p>- noțiunea de „lucrări civile” este expusă într-o formă neclară și necesită o revizuire conceptuală, având în vedere că cadrul normativ primar ce reglementează noțiunea de construcție civilă este Codul urbanismului și construcțiilor nr.434/2023. Conform prevederilor art.3 din Cod, construcție civilă este construcția destinată traiului uman și/sau asigurării necesităților uzuale, sociale și culturale ale oamenilor.</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Noțiunea de „lucrări civile” este transpusă în concordanță cu Regulamentul (UE) 2024/1309, care utilizează conceptul într-un sens funcțional, vizând orice lucrări de construcții sau intervenții asupra infrastructurii fizice relevante pentru instalarea rețelelor de comunicații electronice, și nu în accepțiunea limitativă a construcțiilor civile destinate traiului uman.</p> <p>Prin urmare, definiția propusă nu contravine prevederilor Codul urbanismului și construcțiilor nr. 434/2023, întrucât operează într-un cadru normativ distinct și urmărește asigurarea unei transpuneri fidele a terminologiei europene.</p> <p>Definițiile din proiect au un scop funcțional, limitat la facilitarea instalării rețelelor de comunicații electronice, și nu substituie sau modifică definițiile utilizate în legislația urbanistică.</p>
	<p>- noțiunea de „lucrări de renovare majoră”, este necesar a fi corelată cu Legea nr.282/2023 privind performanța energetică a clădirilor.</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Noțiunea de „lucrări de renovare majoră” a fost corelată cu Legea nr. 282/2023.</p>
	<p>3. La art.5: Cu referire la propunerea de la alin.(2) lit.c), se va avea în vedere că, potrivit art.148 alin. (1) lit.a) din Codul urbanismului și construcțiilor nr.434/2023, autorizația de construire se emite, în baza cererii depuse în adresa emitentului, în cel mult 30 de zile de la data înregistrării acesteia, fiind eliberată, în mod obligatoriu, în formă electronică prin intermediul SIA GEAP și, doar la cererea solicitantului, pe suport de hârtie. La cerere, solicitantul autorizației de construire anexează următoarele documente: extrasul din documentația de proiect, elaborată și coordonată în conformitate cu prevederile art.130, cuprinzând memoriul explicativ, planul general (planul de situație, planul de trasare), fațadele, soluțiile cromatice, proiectul de organizare</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Prevederea respectivă se referă la solicitările de coordonare a lucrărilor civile, depuse de furnizorii de rețele publice de comunicații electronice către organismele din sectorul public care dețin sau controlează infrastructura fizică și operatorii de rețea, care planifică efectuarea a astfel de lucrări.</p> <p>Această solicitare are drept scop acceptul pentru asocierea la efectuarea lucrărilor, dar nu obținerea autorizației de construcție de la autoritatea competentă.</p> <p>Totodată, menționăm că prevederea expusă la art. 5 alin. (2) lit. c) (<u>actual alin. (3) lit. c)</u>) specifică momentul transmiterii proiectului verificat către autoritate (până la depunerea cererii de autorizație):</p>

	<p>a execuției lucrărilor de construcții. Pentru autorizarea lucrărilor de construcții la infrastructura tehnico-edilitară, în extrasul documentației de proiect nu se prezintă fațadele și soluțiile cromatice.</p> <p>Astfel, prevederile lit.c) alin.(2) se vor exclude sau se vor ajusta corespunzător cadrului legal nominalizat, având în vedere că cererea privind emiterea autorizației de construire, nu poate fi solicitată cu o lună anticipat, fără atașarea documentației de proiect, elaborată și coordonată în conformitate cu prevederile art.130 din Cod.</p>	<p>„c) solicitarea este depusă cât mai curând posibil și, atunci când este necesară o autorizație pentru lucrările civile, cu cel puțin o lună înainte de transmiterea proiectului de execuție verificat autorităților care acordă autorizațiile.”</p> <p>Prevederea este transpusă în concordanță cu Regulamentul (UE) 2024/1309.</p>
	<p>4. La art.7:</p> <p>Cu referire la alin.(5), cu privire la termenul de 20 zile lucrătoare privind acordarea autorizației de construire, remarcăm că acesta vine în contradicție cu prevederile Codului urbanismului și construcțiilor nr.434/2023, având în vedere că autorizația de construire se emite, în baza cererii depuse în adresa emitentului, în cel mult 30 de zile de la data înregistrării acesteia, conform prevederilor art.148 alin.(1) din Codul prenotat.</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>La art. 7 alin. (5) (<u>actual alin. (7) și (8)</u>) termenul de 20 de zile este unul preliminar și procedural, nu un termen pentru emiterea autorizației. În acest termen, autoritatea verifică completitudinea cererii (dacă toate documentele sunt prezente și corecte).</p> <p>Punctul de pornire pentru termenul de 30 de zile (sau 4 luni) este data depunerii cererii complete, iar această dată se stabilește în primele 20 de zile.</p> <p>Conform prevederii din articolul respectiv:</p> <p>„(7) Autoritățile competente acordă sau refuză autorizațiile în termen de patru luni sau în termenul stabilit conform actelor normative care reglementează domeniul respectiv, prevalând termenul cel mai scurt, de la data primirii unei cereri complete de acordare a unei autorizații.</p> <p>(8) În termen de 20 de zile lucrătoare de la primirea cererii menționate la alin. (7), dacă actele normative nu stabilesc un termen mai scurt, autoritățile competente stabilesc dacă cererea de acordare a unei autorizații este completă. În cazul în care cererea este incompletă, autoritățile competente solicită, în același termen de 20 de zile, completarea acesteia, indicând informațiile sau documentele lipsă. Stabilirea de către autoritatea competentă a faptului că cererea de acordare a unei autorizații este completă nu conduce la suspendarea sau întreruperea perioadei totale de patru luni sau altei perioade stabilite conform actelor normative, prevalând</p>

		<p>termenul cel mai scurt prevăzute pentru examinarea cererii de autorizare, perioadă care se calculează începând de la data primirii cererii complete.”.</p> <p>Stabilirea unui termen preliminar pentru verificarea completitudinii cererii nu afectează termenul legal de emitere a autorizației și este conformă atât cu Codul urbanismului, cât și cu Regulamentul (UE) 2024/1309.Subsecvent, prevederea este transpusă în concordanță cu Regulamentul (UE) 2024/1309.</p>
	<p>În partea ce ține de derogarea propusă la alin.(13), aceasta nu se acceptă, deoarece amplasarea de noi construcții, instalații, obiecte, sisteme inginerești și sisteme de comunicații electronice, nu se încadrează în prevederile art.150 alin.(1) lit.h), m), n), o) și p), ce vizează lucrările de construcții care pot fi executate fără certificat de urbanism pentru proiectare și fără autorizație de construire.</p> <p>Conform prevederilor art.107 alin.(11) din Codul urbanismului și construcțiilor nr.434/2023, în lipsa documentației de urbanism și de amenajare a teritoriului, pentru terenurile din teritoriul extravilan, solicitantul, în baza deciziei consiliului local respectiv, asigură elaborarea unui plan urbanistic de detaliu (PUD), care să servească drept temei pentru eliberarea certificatului de urbanism pentru proiectare. Astfel, instalarea rețelelor edilitare (inginerești), inclusiv de comunicații electronice, presupune intervenții la structura de rezistență, execuția traseelor subterane noi, în afara limitelor terenului proprietate privată, precum și instalarea sau execuția unor structuri de suport cu fundație atașată permanent de teren (piloni, grinzi, console) sau efectuarea de lucrări, se vor efectua în conformitate cu prevederile art.44 alin.(31) și art.107 alin.(11) din Cod.</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>A fost exclus.</p>
	<p>5. La art.8 alin.(1), cu referire la aprobarea tacită, se va lua în calcul faptul că aceasta nu se aplică asupra autorizației de construire, având în vedere prevederile art.2 alin.(3) din Codul urbanismului și construcțiilor nr.434/2023.</p> <p>De asemenea, aplicarea tacită a autorizației constituie un risc potențial inclusiv pentru infrastructura rutieră, deoarece</p>	<p>Se acceptă parțial.</p> <p>Art. 8 alin. (1) a fost completat cu următorul text: „prin derogare de la art. 64 din Codul Urbanismului și Construcțiilor nr. 434/2023”.</p> <p>Derogarea respectivă va permite începerea efectuării lucrărilor în cazul când autorizația nu este emisă în</p>

	<p>lucrările în zona drumului implică în mod evident siguranța rutieră, stabilitatea structurală și asigurarea regimului de protecție a zonei drumului, iar lipsa unei decizii poate fi cauzată de solicitarea unor clarificări tehnice suplimentare dat fiind o situație mai complexă. Respectiv, în cazul lucrărilor care afectează ori poate afecta infrastructura rutieră națională, acordarea tacită a autorizației nu poate echivala cu o expertiză tehnică sau o avizare favorabilă.</p>	<p>termenul de 30 de zile prevăzut de art. 148 alin. (1) din Codul Urbanismului și Construcțiilor nr. 434/2023, fiind în concordanță cu conținutul Regulamentului UE transpus.</p>
	<p>6. Propunerile înaintate la art.9 (ce vizează derogări de la procedurile de acordare de autorizații) se vor aduce în concordanță cu prevederile art.150 din Codul urbanismului și construcțiilor nr.434/2023, care reglementează lucrările de construcții care pot fi executate fără certificat de urbanism pentru proiectare și fără autorizație de construire. Respectiv, redacția art.9 va conține textul ce face trimitere la art.150 din Codul urbanismului și construcțiilor nr.434/2023 dedicat lucrărilor de construcție.</p>	<p>Nu se acceptă. Alin. (2) din art. 9 expres specifică că: „(2) Informațiile privind aceste tipuri de lucrări civile cărora li se aplică alin. (1) se publică de autoritatea competentă prin intermediul punctului unic de informare.”. Alin. (3) lit. a) cuprinde inclusiv cazurile specificate la art. 150 alin. (2) din Codul urbanismului și construcțiilor nr. 434/2023.</p>
	<p>7. La art.10: La alin.(2) și (3), sintagmele „imobilele de blocuri locative” și „clădirile de blocuri locative” se vor substitui cu sintagma „blocuri locative”, conform prevederilor Legii nr.75/2015 cu privire la locuințe.</p>	<p>Se acceptă. A fost redactat.</p>
	<p>Cu referire la alin.(4), cu privire la adoptarea standardelor sau specificațiilor tehnice până la 1 ianuarie 2028 menționăm că, normativele tehnice în construcții se aprobă și se elaborează în baza planului tematic de elaborare a documentelor normative în dependență de mijloacele financiare alocate. Astfel, termenul ce vizează anul 2028 este unul restrâns și prezintă risc de nerealizare. Totodată, la moment există aproximativ 1000 СНП-uri care necesită a fi înlocuite și aproximativ 600 documente normative naționale (moldovenești) care trebuie să fie actualizate.</p> <p>Subsidiar, în conformitate art.5 și art.6 din Legea nr. 20/2016 cu privire la standardizarea națională, standardizarea națională se realizează de către organismul național de standardizare. În calitate de organism național de standardizare este recunoscut Institutul de Standardizare din Moldova, acestuia revenindu-i atribuțiile principale de</p>	<p>Se acceptă parțial. Art. 10 alin. (4) a fost redactat, prima propoziție fiind expusă în următoarea redacție: „(4) Până la 1 ianuarie 2028, organismul național de standardizare, la propunerea organului central de specialitate care elaborează, promovează și realizează politica guvernului în domeniul comunicațiilor electronice, adoptă ca standarde naționale, în consultare cu părțile interesate și bazându-se pe cele mai bune practici din sector, standardele sau specificațiile tehnice relevante care sunt necesare pentru punerea în aplicare a alin. (1), (2) și (3).”.</p>

		elaborare, aprobare, publicare, notificare și realizare a programului de standardizare națională.	
		Cu referire la alin.(6), cu privire la stabilirea procedurii de etichetare pentru rețele prin fibră optică, menționăm că acest fapt excede competențele organului central de specialitate al administrației publice care asigură realizarea politicii guvernamentale în domeniul construcțiilor și locuințelor. Această competență aparține exclusiv organului central de specialitate în domeniul comunicațiilor electronice.	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Prevederea din art. 10 alin. (6) vizează exclusiv etichetarea clădirilor din perspectiva existenței infrastructurii fizice interioare pregătite pentru rețele prin fibră optică și nu reglementează servicii sau rețele de comunicații electronice.</p> <p>Eticheta are caracter voluntar și se acordă potrivit procedurilor stabilite de actele normative aplicabile în domeniul construcțiilor și locuințelor, fără a aduce atingere competențelor autorității din domeniul comunicațiilor electronice.</p> <p>În consecință, observația privind depășirea competențelor nu este întemeiată.</p>
		8. În ceea ce privește Anexa nr.3 și Anexa nr.4, referința la Legea nr.116/2012 privind securitatea industrială a obiectelor industriale periculoase se va substitui cu referința la Legea nr.151/2022 privind funcționarea în condiții de siguranță a obiectivelor industriale și a instalațiilor tehnice potențial periculoase.	<p>Se acceptă.</p> <p>A fost substituit.</p>
		La Anexa nr.5, menționăm că prevederile Codului urbanismului și construcțiilor nr.434/2023 nu reglementează noțiunea de „securitatea națională”, astfel se va exclude sintagma „securitatea națională” în tot textul Anexei nr.5.	<p>Se acceptă.</p> <p>A fost exclus.</p>
Ministerul Sănătății (nr. 09/473 din 13.02.2026)	4	Lipsa de obiecții și propuneri.	Se acceptă
Ministerul Apărării (nr. 11/213 din 11.02.2026)	5	Lipsa de obiecții și propuneri.	Se acceptă
Ministerul Mediului (nr. 13.05/449 din 17.02.2026)	6	Art. 3, alin. (3), lit. c) al 2-lea paragraf din proiectul de Lege se propune a fi expus în următoare redacție: „Lista categoriilor de clădiri comerciale care sunt scutite de obligația de a da curs unei astfel de cereri de acces din motive de siguranță publică,	<p>Se acceptă.</p> <p>A fost redactat.</p>

	<p>apărare, securitate, protecția mediului și sănătate publică este specificată în anexa nr.1. Lista și criteriile aplicate pentru identificarea categoriilor respective de clădiri se publică prin intermediul unui punct de informare unic”, având în vedere că în Anexa nr.1 se fac trimiteri la cadrul normativ de mediu.</p>	
	<p>La art. 13 alin. (1) din proiectul legii, dar și lit. e) din pct. 9 din Nota de Fundamentare cu referire la sarcinile atribuite Ministerului Mediului, în special elaborarea de Ministerul Mediului a unui: Ghid cu cele mai bune practici pentru stimularea instalării rețelelor de comunicații electronice cu amprentă de mediu redusă, considerăm că nemijlocit Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării trebuie să fie ministerul lider responsabil de politicile pentru comunicații electronice, coordonatorul principal, deoarece: dispune de subdiviziuni care elaborează politicile pentru comunicații electronice și infrastructură broadband; este implicat direct în cadrul legal al comunicațiilor electronice și alinierea la acquis-ul UE; dezvoltă strategii și politici pentru sectorul comunicațiilor (telecom); dezvoltare infrastructură comunicații electronice; implementare politici europene în domeniu. De asemenea, Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării este instituția guvernamentală responsabilă de dezvoltarea economică și digitalizare, inclusiv sectorul telecom și transformarea digitală.</p> <p>Ministerul Mediului cu responsabilitate directă pe politici de mediu - poate fi doar co-autor, pentru că ghidul urmează să includă componenta „amprentă de mediu redusă”. Sarcina elaborării unui ghid privind cele mai bune practici pentru stimularea instalării rețelelor de comunicații electronice cu amprentă de mediu redusă nu ține, prin natura sa principală, de competența instituțională a autorității publice centrale responsabile de domeniul mediului, ci de autoritatea responsabilă de elaborarea și implementarea politicilor în domeniul comunicațiilor electronice și infrastructurii digitale. În esență, un astfel de ghid reprezintă un instrument de politică sectorială destinat dezvoltării infrastructurii de comunicații electronice, vizând aspecte precum: planificarea</p>	<p>Se acceptă. A fost redactat.</p>

	<p>rețelelor, standardele tehnice aplicabile, condițiile de instalare a infrastructurii, stimulentele pentru operatori, eficiența operațională și integrarea tehnologiilor moderne. Aceste elemente sunt direct legate de reglementarea, dezvoltarea și funcționarea sectorului comunicațiilor electronice, domeniu care, la nivel guvernamental, este gestionat de autoritatea responsabilă de politici economice, digitalizare și comunicații Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării.</p> <p>Componenta de mediu a unui astfel de ghid are, în mod obiectiv, un caracter transversal și complementar, constând în integrarea cerințelor privind eficiența energetică, reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră, utilizarea durabilă a resurselor și minimizarea impactului asupra mediului pe parcursul ciclului de viață al infrastructurii. Aceste aspecte pot fi asigurate prin consultarea și avizarea de către autoritatea competentă în domeniul protecției mediului – Ministerul Mediului, fără a transfera asupra acesteia responsabilitatea principală de elaborare a documentului.</p> <p>Prin urmare, elaborarea ghidului ar trebui să revină autorității publice centrale competente în domeniul comunicațiilor electronice și digitalizării, cu implicarea autorității din domeniul mediului în calitate de partener instituțional, prin mecanisme de consultare, coordonare interinstituțională și avizare a componentelor ce țin de protecția mediului.</p>	
	<p>Denumirea Anexei nr. 1 va avea următorul cuprins: „Lista categoriilor de clădiri comerciale care sunt scutite de obligația de a da curs unei cereri de acces la clădirile respective, conform art. 3, alin. (3), din motive de siguranță publică, apărare, securitate, protecția mediului și sănătate publică”.</p>	<p>Se acceptă. Denumirea anexei nr.1 fost redactată.</p>
	<p>În scopul asigurării corelării cu prevederile Legii nr. 277/2018 privind substanțele chimice, pct. 2 din Anexa nr.1 a proiectului se propune a fi expus în următoarea redacție: „2. Clădiri utilizate pentru depozitarea sau păstrarea produselor chimice periculoase, conform Legii nr. 277/2018 privind substanțele chimice și Legii nr. 108/2020 privind controlul pericolelor de accidente majore care implică substanțe periculoase;”.</p>	<p>Se acceptă. Pct. 2 din Anexa nr.1 a fost redactat.</p>

		<p>La Nota de fundamentare: Compartimentul 4.5 „Impactul asupra mediului”, alineatul doi, având în vedere că principiile enumerate nu reprezintă principii directe ale economiei circulare, se propune reformularea acestuia în următoarea redacție: „Principiile promovate de lege, precum utilizarea în comun a infrastructurii existente și coordonarea lucrărilor civile, reprezintă principii de eficiență a utilizării resurselor și de planificare sustenabilă a infrastructurii, care contribuie la reducerea impactului asupra mediului și susțin tranziția către o economie verde.”</p>	<p>Se acceptă. Compartimentul 4.5 din nota de fundamentare a fost reformulat.</p>
		<p>Compartimentul „6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ”, lista autorităților publice centrale urmează a fi completată cu Ministerul Mediului.</p>	<p>Se acceptă A fost completat.</p>
<p>Ministerul Culturii (nr. 05/2-09/365 din 16.02.2026)</p>	7	<p>Lipsa de obiecții și propuneri.</p>	<p>Se acceptă</p>
<p>Ministerul Energiei (nr. 06-387 din 23.02.2026)</p>	8	<p>La art. 2 la noțiunea „operator de rețea” lit. b) primul sbpct. i) se propune a fi expus în următoarele redacție: „i) un serviciu de producere, transport sau distribuție a: - a gazelor naturale; - energiei electrice, inclusiv a rețelelor de iluminat public; - energiei termice; - apei, inclusiv evacuarea sau tratarea apelor uzate și sistemele de canalizare și de drenare”.</p>	<p>Se acceptă. A fost redactat.</p>
		<p>La art. 3: Considerăm necesară explicarea termenului de „solicitare rezonabilă” pentru a exclude posibilitățile de interpretare a acestei norme.</p>	<p>Nu se acceptă. Textul proiectului este în concordanță cu actul UE transpus și respectă terminologia și structura acestuia. Noțiunea de „solicitare rezonabilă” este utilizată în mod constant în legislația Uniunii Europene și în cadrul național de reglementare a comunicațiilor electronice, inclusiv în Legea comunicațiilor electronice nr. 72/2025, având un sens juridic consacrat. Contextul în care se utilizează termenul respectiv în textul proiectului este clară și nu necesită definiție.</p>

	<p>Suplimentar se propune completarea alin. (3) cu o literă nouă cu următorul cuprins: „g) în cazul infrastructurii energetice critice, atunci când accesul solicitat poate afecta siguranța funcționării sistemului electroenergetic, a sistemului de transport sau distribuție a gazelor naturale ori a altor instalații energetice de importanță strategică”.</p>	<p>Se acceptă. Alin. (3) (<u>actual alin. (4)</u>) din art. 3 a fost completat cu litera d) cu următorul cuprins: „d) accesul solicitat nu afectează siguranța funcționării sistemului electroenergetic, a sistemului de transport sau distribuție a gazelor naturale ori a altor instalații energetice de importanță strategică, în cazul infrastructurii energetice critice.”.</p>
	<p>Se propune completarea cu un alineat nou, având următoarea redacție: „(14) În cazul accesului la infrastructura fizică aferentă sistemelor electroenergetice și sistemelor de gaze naturale, condițiile tehnice și de siguranță aplicabile se stabilesc în conformitate cu actele normative din domeniul energiei, iar respectarea acestora este obligatorie pentru furnizorii de rețele publice de comunicații electronice. Accesul la infrastructura energetică nu poate conduce la afectarea indicatorilor de siguranță, stabilitate și continuitate a serviciului public de furnizare a energiei electrice, gazelor naturale sau energiei termice. În caz de conflict, prevalează obligațiile privind securitatea energetică”.</p>	<p>Se acceptă parțial. Art. 3 a fost completat cu alin. (16) cu următorul conținut: „(16) În cazul accesului la infrastructura fizică aferentă sistemelor electroenergetice și sistemelor de gaze naturale, condițiile tehnice și de siguranță aplicabile se stabilesc în conformitate cu actele normative din domeniul energiei, iar respectarea acestora este obligatorie pentru furnizorii de rețele publice de comunicații electronice.”. Celelalte prevederi propuse se regăsesc în art. 3 alin. (6) lit. c)</p>
	<p>La art. 10 alin. (4) lit. e) se propune reformularea după cum urmează: „e) specificațiile tehnice necesare pentru a preveni interferențele electromagnetice și asigurarea compatibilității cu instalațiile electrice interioare”.</p>	<p>Se acceptă. A fost reformulat.</p>
	<p>Se propune completarea Anexei nr. 2 cu un punct nou având următorul cuprins: „7. Rețele electrice de transport a energiei electrice, aflate în gestiunea operatorului sistemului de transport și care servește la transportul energiei electrice”.</p>	<p>Nu se acceptă. Este suficientă completarea proiectului de lege cu prevederi privind rețelele energetice propuse în aviz, precum și prevederile din art. 3 care specifică cazurile în care poate fi refuzat accesul.</p>
	<p>Suplimentar, se propune completarea Anexei nr. 3 cu un punct nou în următoarea redacție: „7. Lucrări civile pentru înlăturarea consecințelor avariilor la infrastructuri fizice din gestiunea operatorilor de sistem, conform Legii nr. 164/2025 cu privire la energia electrică”.</p>	<p>Se acceptă. Anexei nr. 3 a fost completată.</p>

	<p>Suplimentar, considerăm necesară completarea proiectului care să prevadă faptul că:</p> <p>1. Instalarea elementelor rețelelor de comunicații electronice pe elementele infrastructurii energetice se realizează cu respectarea normelor tehnice și de siguranță stabilite prin reglementările în domeniul energiei.</p>	<p>Se acceptă parțial. Conform propunerii din aviz proiectul a fost completat cu art. 3 alin. (16) cu următorul conținut: „(16) În cazul accesului la infrastructura fizică aferentă sistemelor electroenergetice și sistemelor de gaze naturale, condițiile tehnice și de siguranță aplicabile se stabilesc în conformitate cu actele normative din domeniul energiei, iar respectarea acestora este obligatorie pentru furnizorii de rețele publice de comunicații electronice.”.</p>
	<p>2. Costurile suplimentare generate de adaptarea infrastructurii energetice pentru a permite instalarea rețelelor de comunicații sunt suportate de furnizorul solicitant.</p>	<p>Nu se acceptă. Prevederile respective se regăsesc în art. 3 și nu este necesară includerea altor prevederi similare în proiect.</p>
	<p>3. Operatorii de infrastructură energetică nu sunt obligați să modifice sau să modernizeze infrastructura existentă exclusiv în scopul facilitării accesului, în cazul în care aceasta nu este adecvată din punct de vedere tehnic.</p>	<p>Nu se acceptă. Prevederi respective se regăsesc în art. 3 alin. (6) și nu este necesară includerea altor prevederi similare în proiect.</p>
	<p>4. Accesul la infrastructura termoelectrică (clădiri tehnologice, coșuri de fum) să fie permis doar pe baza unui aviz tehnic al operatorului de rețea și cu respectarea cerințelor de securitate industrială și protecția muncii. Se recomandă clarificarea explicită a procedurii de evaluare tehnică, pentru prevenirea incidentelor industriale, fără a limita dreptul de acces reglementat în proiect.</p>	<p>Nu se acceptă. Prevederea respectivă ține de contractul de acces între operatorii de rețea și furnizorii de rețele publice de comunicații electronice.</p>
	<p>5. Răspunderea solicitanților accesului: solicitantul trebuie să fie responsabil pentru eventualele prejudicii aduse infrastructurii și pentru accidentele proprii sau ale subcontractorilor în timpul accesului și al lucrărilor efectuate. Este recomandată introducerea expresă a regimului răspunderii, astfel încât operatorul de rețea să nu fie expus riscurilor juridice disproporționate.</p>	<p>Nu se acceptă. Prevederea respectivă ține de contractul de acces între operatorii de rețea și furnizorii de rețele publice de comunicații electronice.</p>
	<p>6. Modificarea contractelor existente: orice modificare a contractelor privind accesul la infrastructură să se realizeze doar prin acord expres al părților, fără a se aplica mecanismul acceptării tacite. Aceasta asigură că ajustările contractuale, care implică evaluări tehnice, analize de risc și aprobări</p>	<p>Nu se acceptă. Prevederea respectivă ține de contractul de acces între operatorii de rețea și furnizorii de rețele publice de comunicații electronice. Totodată, menționăm că prevederile privind aspectele contractuale relevante se regăsesc în art. 18 alin. (5)-(7).</p>

		interne, nu produc efecte juridice sau financiare fără consimțământul clar al părților.	
<p>Agenția Națională pentru Reglementare în Comunicații (nr. 01-DRA/270 din 18.02.2026)</p>	9	<p>ARCOM constată că proiectul de lege, deși intitulat „Lege privind accesul pe proprietăți și utilizarea infrastructurii”, nu reglementează în mod complet și explicit dreptul de acces pe proprietăți publice și private în scopul instalării, întreținerii, înlocuirii sau relocării rețelelor de comunicații electronice ori a infrastructurii fizice aferente. Lipsa unor dispoziții clare privind titularii dreptului, condițiile și procedura de exercitare a dreptului de acces, limitele refuzului, drepturile și obligațiile părților, precum și mecanismele de soluționare a litigiilor poate genera un vid normativ și afecta predictibilitatea juridică.</p> <p>În acest context, ARCOM consideră necesară fie menținerea în vigoare a Legii nr. 28/2016, corelată corespunzător cu noul cadru normativ, fie preluarea în proiect a dispozițiilor esențiale din aceasta (art. 4–19, cu ajustările necesare), care reglementează în mod complet dreptul de acces pe proprietăți, inclusiv condițiile de exercitare a dreptului de acces , procedura, termenele, limitele refuzului, regimul tarifelor, contractul de acces și soluționarea litigiilor de către Agenție).</p> <p>În lipsa preluării acestor dispoziții sau a menținerii în vigoare a Legii nr. 28/2016, se elimină un mecanism juridic funcțional, aplicat în practică de aproape 10 ani, cu impact direct asupra continuității reglementării și securității juridice. Abordarea pe care o propune ARCOM respectă cerințele art. 3 alin. (3) și (4) din Legea cu privire la actele normative nr. 100/2017, care statuează necesitatea integrării organice a proiectului în cadrul normativ în vigoare, în acest scop proiectul actului normativ urmând a fi corelat cu prevederile actelor normative cu care se află în conexiune, precum și a se garanta faptul că soluțiile propuse sunt compatibile cu legislația Uniunii Europene.</p> <p>Or, din conținutul considerentelor (12) și (21), în corelare cu art. 1 alin. (2) din Regulamentul (UE) 2024/1309 (Regulamentul privind infrastructura gigabit), rezultă că,</p>	<p>Se acceptă parțial.</p> <p>Proiectul de lege a fost completat cu prevederi suplimentare care se regăsesc în Legea nr. 28/2016 privind accesul pe proprietăți și utilizarea partajată a infrastructurii asociate rețelelor publice de comunicații electronice.</p> <p>Din data de 1 ianuarie 2028 se abrogă Legea nr. 28/2016.</p>

	<p>pentru a garanta securitatea juridică, inclusiv în ceea ce privește măsurile de reglementare specifice impuse în temeiul actelor anterioare, dispozițiile legislației existente – deci, în cazul Republicii Moldova, ale Legii nr. 28/2016 – ar trebui să prevaleze asupra legii naționale care urmează să transpună Regulamentul privind infrastructura gigabit, inclusiv pentru a evita instituirea unei sarcini disproporționate pentru subiecții legii, având în vedere că acestea reglementează două regimuri distincte de acces.</p>	
	<p>În ceea ce privește proiectul de lege nr. 68/MDED/2026, ARCOM intervine cu următoarele modificări:</p> <p>1. La Art. 1 se propune introducerea unui nou alin. (2) după alin. (1) cu următorul cuprins: „(2) Prezenta lege stabilește:</p> <p>a) dreptul de acces pe proprietatea publică sau privată în scopul construirii, instalării, întreținerii, înlocuirii ori relocării rețelelor de comunicații electronice sau a elementelor de infrastructură fizică necesare susținerii acestora;</p> <p>b) accesul furnizorilor de rețele publice de comunicații electronice la infrastructura fizică aparținând operatorilor de rețea și organismelor din sectorul public;</p> <p>c) măsurile privind coordonarea lucrărilor civile, utilizarea infrastructurii fizice și facilitarea construirii și extinderii rețelelor de comunicații electronice prin reducerea costurilor aferente.”</p>	<p>Se acceptă. Art. 1 a fost completat cu un alineat nou.</p>
	<p>2. La Art. 1 alin. (2) devine (3) cu următorul cuprins: „(3) În cazul în care oricare dintre dispozițiile prezentei legi intră în contradicție cu dispozițiile Legii comunicațiilor electronice nr. 72/2025, ale Legii privind securitatea cibernetică nr. 48/2023 sau ale Legii privind accesul pe proprietăți și utilizarea partajată a infrastructurii asociate rețelelor publice de comunicații electronice nr. 28/2016, prevalează dispozițiile legilor respective. Pentru aspectele privind dreptul de acces pe proprietăți care nu sunt reglementate expres de prezenta lege, se aplică în mod corespunzător dispozițiile Legii nr. 28/2016, în măsura în</p>	<p>Nu se acceptă. Legea nr. 28/2016 se abrogă.</p>

	care acestea nu contravin prezentei legi și cadrului normativ aplicabil.”	
	3. La Art. 2 pct. 4 se completează după sintagma „turnurile și stâlpii” cu sintagma „, alte structuri verticale, inclusiv coșuri de fum dezafectate, în măsura în care acestea pot fi utilizate ca suport pasiv,”	Se acceptă. A fost completat.
	4. La Art. 2 pct. 12 va avea următorul cuprins: „drepturi de acces - drepturi acordate unui furnizor de rețele publice de comunicații electronice, sau unei întreprinderi autorizate să furnizeze o rețea de comunicații electronice, alta decât cea destinată publicului, pentru instalarea, pe, sub ori deasupra proprietăților publice sau private, a infrastructurii necesare pentru instalarea rețelelor de comunicații electronice, inclusiv a rețelelor de foarte mare capacitate și a facilităților asociate, precum și altor tipuri de rețele de comunicații electronice;”;	Se acceptă. A fost redactat.
	5. La Art. 3, alin. (1) va avea următorul cuprins: „(1) Operatorii de rețea și organismele din sectorul public care dețin sau controlează infrastructura fizică au obligația de a răspunde solicitărilor scrise și rezonabile de acces la infrastructura fizică respectivă, formulare de furnizorii de rețele publice de comunicații electronice, în condiții echitabile, rezonabile și nediscriminatorii, inclusiv în ceea ce privește prețul, în vederea instalării unor elemente ale rețelelor de foarte mare capacitate sau a unor facilități asociate. Totodată, organismele din sectorul public care dețin sau controlează infrastructura fizică au obligația de a răspunde tuturor solicitărilor scrise rezonabile de acces, în condiții nediscriminatorii. Solicitățile scrise trebuie să precizeze elementele infrastructurii fizice pentru care se solicită accesul, inclusiv intervalul de timp aferent. Agenția Națională pentru Reglementare în Comunicații (în continuare - Agenția), stabilește, prin act normativ, cerințele procedurale privind forma, conținutul și transmiterea solicitărilor de acces. Tarifele pentru accesul pe proprietăți publice și private și pentru utilizarea infrastructurii fizice se stabilesc în condițiile art. 45 alin. (1) din Legea	Se acceptă. A fost redactat.

		comunicațiilor electronice nr. 72/2025 și nu pot depăși nivelurile maxime aprobate prin hotărâre a Guvernului.”	
		<p>6. La Art. 3 alin. (2) ultimele doua paragrafe vor avea următorul cuprins: „Furnizorii de rețele publice de comunicații electronice și persoanele juridice menționate la prezentul alineat au obligația de a informa Agenția, în termen de 10 zile lucrătoare, de la data încheierii acestora, cu privire la acordurile care au fost încheiate în temeiul alin. (1), inclusiv cu privire la prețul convenit. Agenția, în condițiile legislației aplicabile și a prezentei legi, poate emite decizii cu caracter obligatoriu privind aplicarea termenilor și condițiilor de acces, în vederea facilitării încheierii unor astfel de acorduri, fără a aduce atingere regimului tarifar stabilit potrivit alin. (1).”</p>	<p>Se acceptă. A fost redactat.</p>
		<p>7. La Art. 3 alin. (3) va avea următorul cuprins: ”(3) Proprietarii de clădiri comerciale private care nu sunt proprietatea unui operator de rețea sau nu sunt controlate de acesta au obligația de a răspunde solicitărilor scrise de acces, formulate de furnizorii de rețele publice de comunicații electronice, privind clădirile respective, inclusiv acoperișurile acestora, în vederea instalării unor elemente ale rețelelor de foarte mare capacitate sau a unor facilități asociate, în condiții echitabile și rezonabile și la un preț care să reflecte condițiile pieței, în conformitate cu art. 45 alin. (3) din Legea comunicațiilor electronice nr. 72/2025. O astfel de solicitare poate fi formulată numai în cazul în care sunt îndeplinite cumulativ următoarele condiții:</p> <p>a) clădirea este situată într-o zonă rurală sau într-o regiune îndepărtată, astfel cum este definită în legislația în vigoare;</p> <p>b) nu există, în zona vizată, nicio altă rețea de foarte mare capacitate de același tip – fixă sau mobilă – cu cea pe care solicitantul de acces intenționează să o instaleze și niciun plan de instalare a unei astfel de rețele, potrivit informațiilor disponibile prin intermediul punctului unic de informare la data solicitării;</p> <p>c) nu există, în zona vizată, infrastructură fizică deținută sau controlată de operatori de rețea sau de organisme din</p>	<p>Se acceptă. A fost redactat.</p>

	<p>sectorul public, care să fie adecvată din punct de vedere tehnic pentru instalarea elementelor rețelelor de foarte mare capacitate.</p> <p>Lista categoriilor de clădiri comerciale care sunt scutite de obligația de a da curs unei astfel de cereri de acces din motive de siguranță publică, apărare, securitate și sănătate publică este specificată în anexa nr.1. Lista și criteriile aplicate pentru identificarea categoriilor respective de clădiri se publică prin intermediul punctului de informare unic.</p>	
	<p>8. La Art. 3 alin. (4) lit. b), d), e) și f) vor avea următorul cuprins: „(b) necesitatea asigurării posibilității rezonabile de recuperare a costurilor suportate pentru acordarea accesului la infrastructura sa fizică, luând în considerare condițiile naționale specifice, de modelele de afaceri aplicabile și de orice structură de tarifare instituită; în cazul rețelelor de comunicații electronice, se ține seama, de asemenea, de eventualele măsuri corective impuse de Agenție;</p> <p>c) orice cost suplimentar de întreținere și adaptare care decurge din asigurarea accesului la infrastructura fizică relevantă;</p> <p>d) impactul accesului solicitat asupra planului de afaceri al entității care acordă acces, inclusiv asupra investițiilor realizate în infrastructura fizică respectivă;</p> <p>e) în cazul specific al accesului furnizorilor de rețele publice de comunicații electronice la infrastructura fizică, se au în vedere, conform alin. (13), următoarele elemente:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) viabilitatea economică a investițiilor respective, în funcție de profilul de risc al acestora; 2) necesitatea unui randament rezonabil al investițiilor și a unui calendar adecvat pentru realizarea acestuia; 3) eventualul impact al accesului asupra concurenței din aval și, în consecință, asupra tarifelor și asupra randamentului investițiilor; 4) eventuala depreciere a activelor la momentul solicitării accesului; 5) eventualele argumente economice care au justificat investițiile la momentul în care acestea au fost realizate, în 	<p>Se acceptă. A fost redactat.</p>

	<p>special investițiile în infrastructura fizică utilizată pentru asigurarea conectivității; și</p> <p>6) orice posibilitate oferită anterior solicitantului de acces de a coinvesti în instalarea infrastructurii fizice, în special în temeiul art. 76 din Legea comunicațiilor electronice nr. 72/2025, sau de a o coinstala;</p> <p>f) diferitele modele de afaceri ale furnizorilor de rețele publice de comunicații electronice, astfel încât să se asigure un randament rezonabil al investițiilor, reflectând condițiile relevante de pe piață, în special în cazul întreprinderilor care furnizează predominant facilități asociate și oferă acces fizic mai multor furnizori de rețele publice de comunicații electronice.</p>	
	<p>9. La Art. 3 alin. (5), lit. b) va avea următorul cuprins: „b) lipsa spațiului disponibil pentru găzduirea elementelor rețelelor de foarte mare capacitate sau a facilităților asociate menționate la alin. (1), inclusiv după luarea în considerare a nevoilor viitoare de spațiu ale operatoriiilor de rețea și ale organismelor din sectorul public, în măsura în care aceste nevoi au fost demonstrate suficient, inclusiv prin raportare la planuri de investiții disponibile public sau prin rezervarea consecventă a unui procent din capacitatea totală a infrastructurii fizice;”</p>	<p>Se acceptă. A fost redactat.</p>
	<p>10. La Art. 3 alin. (7) va avea următorul cuprins: „(7) Agenția sprijină soluționarea solicitărilor de acces la infrastructura fizică deținută sau controlată de organismele din sectorul public, oferă orientări juridice și tehnice în limitele competențelor sale și facilitează furnizarea de informații prin intermediul punctului unic de informare menționat la art. 12.”</p>	<p>Se acceptă. A fost redactat.</p>
	<p>11. Art. 3 alin. (12) va avea următorul cuprins: „(12) La aplicarea prezentului articol se va ține seama, în cea mai mare măsură, de orientările Comisiei Europene și/sau ale OAREC (BEREC).”</p>	<p>Se acceptă. A fost redactat.</p>
	<p>12. La Art. 3 alin. (13) se propune excluderea acestuia, întrucât nu este compatibil cu Regulamentul (UE) 2024/1309, care, având aplicabilitate directă, atribuie în mod</p>	<p>Se acceptă. A fost exclus.</p>

	<p>expres competența de elaborare a orientărilor Comisiei Europene, în cooperare cu OAREC (BEREC), fără a conferi o competență similară autorităților naționale de reglementare.</p>	
	<p>13. La Art. 4 alin. (3) va avea următorul cuprins: „(3) Operatorii de rețea și organismele din sectorul public au obligația de a pune la dispoziție, în format electronic și prin intermediul punctului unic de informare, cel puțin informațiile minime prevăzute la alin. (1) și, după caz, informațiile suplimentare prevăzute la alin. (2), precum și orice actualizare a acestora, fără întârziere. În cazul nerespectării prezentului alineat, Agenția poate solicita furnizarea informațiilor lipsă prevăzute la alin. (1), în format electronic și prin intermediul punctului unic de informare, în termen de 10 zile lucrătoare de la data solicitării, fără a aduce atingere aplicării sancțiunilor prevăzute de lege pentru nerespectarea acestei obligații.”</p>	<p>Se acceptă. A fost redactat.</p>
	<p>14. La Art. 4 alin. (4) va avea următorul cuprins: „(4) Pentru ca perioada de tranziție să fie cât mai scurtă și să nu depășească douăsprezece luni, unitățile administrativ-teritoriale cu mai puțin de 3500 de locuitori se scutesc de obligația menționată la alin. (3). Guvernul adoptă un act normativ prin care stabilește termene-limită pentru punerea la dispoziție, în format electronic, a informațiilor minime menționate la alin. (1) prin intermediul punctului unic de informare. Informațiile privind derogările acordate, inclusiv unitatea administrativ-teritorială vizată, obligația de la care se derogă și perioada de aplicare, se publică prin intermediul punctului unic de informare. Pe durata perioadei de tranziție, autoritățile publice locale din unitățile administrativ-teritoriale respective se asigură că informațiile disponibile sunt accesibile furnizorilor de rețele publice de comunicații electronice.”</p>	<p>Se acceptă parțial. Prevederile privind perioada de tranziție pentru autoritățile publice locale din unitățile administrativ-teritoriale cu mai puțin de 3500 de locuitori și acțiunile care urmează să fie întreprinse au fost stabilite expres în cuprinsul art. 4 alin. (4) (<u>actual alin. (7)</u>).</p>
	<p>15. La Art. 4 alin. (5) textul „Agenția stabilește cerințe detaliate legate de aspectele administrative ale solicitărilor.” se înlocuiește cu textul „Agenția stabilește, prin act normativ, cerințe procedurale privind forma, conținutul și</p>	<p>Se acceptă. A fost redactat.</p>

	transmiterea solicitărilor de efectuare a unor inspecții la fața locului.”	
	<p>16. La Art. 4 alin. (7) va avea următorul cuprins: „(7) Alineatele (1), (3) și (5) nu se aplică:</p> <p>a) infrastructurii fizice care, potrivit caracteristicilor sale tehnice obiective, nu este adecvată din punct de vedere tehnic pentru instalarea rețelelor de foarte mare capacitate sau a facilităților asociate;</p> <p>b) în cazul în care obligația de a furniza informații cu privire la anumite tipuri de infrastructură fizică existentă, în temeiul alin. (1) ar fi disproporționată, în urma unei analize cost-beneficiu realizate de entitatea care deține sau controlează infrastructura respectivă, supusă consultării publice și adoptată printr-o decizie motivată, publicată prin intermediul punctului unic de informare și susceptibilă de contestare în condițiile legii; sau</p>	<p>Se acceptă. A fost redactat.</p>
	<p>c) în cazul în care infrastructura fizică nu face obiectul obligațiilor de acces în conformitate cu art. 3 alin. (10). Justificarea, criteriile și condițiile de aplicare a oricărui astfel de excepții se aprobă, prin hotărâre a Guvernului, se publică prin intermediul punctului unic de informare și se comunică Comisiei Europene.”</p>	<p>Se acceptă parțial. Art. 4 alin. (7) (<u>actual alin. (10)</u>) lit. c) va avea următorul cuprins:</p> <p>„c) în cazul în care infrastructura fizică nu face obiectul obligațiilor de acces în conformitate cu art. 3 alin. (10). Criteriile și condițiile de aplicare a oricărui astfel de excepții se publică de Agenție prin intermediul punctului unic de informare și se comunică Comisiei Europene.”</p> <p>Criteriile sunt specificate în actele normative relevante menționate în anexa nr. 2 din proiect.</p> <p>Totodată, menționez că, conform prevederilor art. 12 din lege, de gestionarea Punctului unic de informare va fi responsabilă Agenția, astfel justificarea, criteriile și condițiile de aplicare a oricărui astfel de excepții se publică de către Agenție.</p> <p>Publicarea acestor informații prin intermediul punctului unic de informare are drept scop facilitarea accesului la informația respectivă, care se regăsește în diferite acte normative menționate.</p>
	<p>17. La Art. 5 alin. (2), textul „Agenția stabilește cerințe detaliate legate de aspectele administrative ale cererii.” se</p>	<p>Se acceptă. A fost redactat.</p>

	<p>înlocuiește cu textul „Agenția stabilește, prin act normativ, cerințele procedurale privind forma, conținutul și modalitatea de transmitere a cererii de coordonare a lucrărilor civile.”</p>	
	<p>18. La Art. 5 alin. (4), sintagma „unui furnizor” se înlocuiește cu sintagma „către un alt furnizor”, iar lit. b) va avea următorul cuprins: „b) furnizorul solicitant nu și-a exprimat intenția de a instala rețele de foarte mare capacitate în zona menționată la lit. a) în cadrul niciuneia dintre cele mai recente proceduri, prevăzute la pct. 1)-3), aplicabile la data formulării solicitării de coordonare.”</p>	<p>Se acceptă. A fost redactat.</p>
	<p>19. La Art. 5 alin. (5) va avea următorul cuprins: „(5) Tipurile de lucrări civile considerate ca având o amploare limitată, în ceea ce privește valoarea, dimensiunea sau durata, sau legate de infrastructura națională critică ce sunt exceptate de la obligația de coordonare a lucrărilor civile în temeiul alin. (2), sunt specificate în anexa nr. 3. Guvernul stabilește și aprobă, prin hotărâre, justificarea, criteriile și condițiile de aplicare a derogărilor pentru aceste tipuri de lucrări, care se publică prin intermediul punctului unic de informare. Organismele din sectorul public care dețin sau controlează infrastructura fizică și operatorii de rețea nu aplică alin. (2) și (4) în cazul lucrărilor civile care vizează infrastructura națională critică sau care sunt exceptate din motive de securitate națională, în temeiul prezentului alineat. Organismele din sectorul public care dețin sau controlează infrastructura fizică și operatorii de rețea pot decide să nu aplice prevederile alin. (2) și (4) în cazul lucrărilor civile identificate ca având o amploare limitată în temeiul prezentului alineat.”</p>	<p>Se acceptă parțial. Art. 5 alin. (5) (<u>actual alin. (7)-(10)</u>) va avea următorul cuprins: „(7) Tipurile de lucrări civile considerate ca având o amploare limitată, în ceea ce privește valoarea, dimensiunea sau durata, sau legate de infrastructura critică națională ce sunt exceptate de la obligația de coordonare a lucrărilor civile în temeiul alin. (2) și (3), sunt specificate în anexa nr. 3. (8) Criteriile și condițiile de aplicare a unor derogări pentru tipurile de lucrări publice menționate la alin. (7) se publică de Agenție prin intermediul punctului unic de informare. (9) Organismele din sectorul public care dețin sau controlează infrastructura fizică și operatorii de rețea nu aplică alin. (2), (3), (5) și (6) în cazul lucrărilor civile care vizează infrastructura critică națională sau care sunt exceptate din motive de securitate națională, în temeiul prezentului alineat. (10) Organismele din sectorul public care dețin sau controlează infrastructura fizică și operatorii de rețea pot decide să nu aplice alin. (2), (3), (5) și (6) în cazul lucrărilor civile identificate ca având o amploare limitată în temeiul alin. (7).”</p>

		<p>Totodată, anexa nr. 3 specifică tipurile de lucrări civile care sunt exceptate de la obligația de coordonare în temeiul articolului 5 alineatul (2) și (3).</p> <p>Justificarea, criteriile și condițiile de aplicare a acestor lucrări sunt prevăzute în cadrul normativ sectorial la care se face referință în anexă.</p> <p>Publicarea acestor informații prin intermediul punctului unic de informare are drept scop facilitarea accesului la informația respectivă, care se regăsește în diferite acte normative menționate.</p>
	<p>20. La Art. 5 alin. (6) va avea următorul cuprins: „(6) La aplicarea prezentului articol se va ține cont, în cea mai mare măsură, de orientările Comisiei Europene și/sau OAREC (BEREC).”</p>	<p>Se acceptă. A fost redactat.</p>
	<p>21. La Art. 6 alin. (2) va avea următorul cuprins: „(2) Tipurile de lucrări civile considerate ca având o amploare limitată, determinate în funcție de valoare, dimensiune sau durată, precum și lucrările care vizează infrastructura națională critică, situațiile de urgență ori motivele de securitate națională care justifică exceptarea de la obligația prevăzută la alin. (1), sunt specificate în anexa nr. 4. Guvernul stabilește și aprobă, prin hotărâre, justificarea, criteriile și condițiile de aplicare a unor derogări pentru aceste tipuri de lucrări publice, care se publică prin intermediul punctului unic de informare.</p> <p>Organismele din sectorul public care dețin sau controlează infrastructura fizică și operatorii de rețea nu aplică alin. (1) în cazul lucrărilor civile care vizează infrastructura națională critică sau în situațiile în care există motive de securitate națională, identificate potrivit prezentului alineat.</p> <p>Organismele din sectorul public care dețin sau controlează infrastructura fizică și operatorii de rețea pot decide să nu aplice prevederile alin. (1) în ceea ce privește informațiile referitoare la tipurile de lucrări civile care au o amploare limitată, precum și în cazuri de urgență, identificate potrivit prezentului alineat.”</p>	<p>Se acceptă parțial. Art. 6 alin. (2) (<u>actual alin. (5)-(7)</u>) va avea următorul cuprins:</p> <p>„(5) Tipurile de lucrări civile considerate ca având o amploare limitată, determinate în funcție de valoare, dimensiune sau durată, sau care vizează infrastructura critică națională, precum și situațiile de urgență ori motivele de securitate națională care justifică exceptarea de la obligația prevăzută la alin. (1) și (2), sunt specificate în anexa nr. 4. Criteriile și condițiile de aplicare a unor derogări pentru astfel de tipuri de lucrări publice se publică de Agenție prin intermediul punctului unic de informare.</p> <p>(6) Organismele din sectorul public care dețin sau controlează infrastructura fizică și operatorii de rețea nu aplică alin. (1) în cazul lucrărilor civile care vizează infrastructura critică națională sau în situațiile în care există motive de securitate națională, identificate potrivit prezentului alineat.</p> <p>(7) Organismele din sectorul public care dețin sau controlează infrastructura fizică și operatorii de rețea pot decide să nu aplice alin. (1) în ceea ce privește informațiile referitoare la tipurile de lucrări civile care au o amploare</p>

		limitată, precum și în cazuri de urgență identificate potrivit alin. (5).”.
	22. La Art. 7 alin. (2) , sintagma „pun la dispoziție” se înlocuiește cu sintagma „au obligația de a pune la dispoziție”	Se acceptă. A fost redactat.
	23. La Art. 7 alin. (3) , textul „Agenția specifică proceduri detaliate pentru obținerea informațiilor privind cererile de acordare a dreptului de acces.” se înlocuiește cu textul „Agenția poate stabili, prin act normativ, cerințe procedurale privind cererile de acordare a dreptului de acces prevăzut de prezenta lege, însă nu poate reglementa procedura de autorizare sau condițiile de emitere a actelor permissive, care rămân în competența autorităților stabilite prin Legea nr. 160/2011 și alte acte normative aplicabile.”	Se acceptă. A fost redactat.
	24. La Art. 7 alin. (5) primul paragraf urmează a fi reexaminat, întrucât contravine art. 148 alin. (1) din Codul Urbanismului și Construcțiilor nr. 434/2023, care stabilește expres termenul de 30 de zile pentru emiterea sau refuzul autorizației de construire. Instituirea unui termen distinct de patru luni, precum și a unui regim autonom al prelungirilor, creează o necorelare cu cadrul urbanistic aplicabil.	Se acceptă parțial. Art. 7 alin. (5) (<u>actual alin. (7)</u>) a fost completat cu o precizare privind actele normative care reglementează domeniul respectiv. Alineatul specifică că prevalează termenul cel mai scurt, astfel termenul de 30 de zile specificate în Codul Urbanismului și Construcțiilor nr. 434/2023 va prevala față de termenul de patru luni specificat în articol.
	Totodată, se propune reformularea tezei privind completarea cererii, după cum urmează: sintagma „Autoritățile publice locale, organismele din sectorul public care dețin sau controlează infrastructura fizică și operatorii de rețea, după caz, invită solicitantul să furnizeze informațiile care lipsesc	Se acceptă. A fost redactat.

	<p>în termenul respectiv.” se substituie cu textul „În cazul în care cererea este incompletă, autoritățile publice locale, organismele din sectorul public care dețin sau controlează infrastructura fizică și operatorii de rețea, solicită, în același termen, completarea acesteia, indicând informațiile sau documentele lipsă.”.</p>	
	<p>De asemenea, în cuprinsul alineatului, cuvântul „Agenția” se substituie cu cuvântul „Guvernul”.</p>	<p>Nu se acceptă Art. 7 alin. (10) prevede că Autoritatea competentă publică, în prealabil, prin intermediul punctului unic de informare, motivele pentru care autoritatea competentă poate, în cazuri excepționale și justificate în mod corespunzător, acționând din oficiu, să prelungească termenele menționate la alin. (7), (8) și (13).</p>
	<p>25. La Art. 7 alin. (10) cuvântul „Agenția” se substituie cu cuvântul „Guvernul”.</p>	<p>Nu se acceptă. Agenția fiind autoritatea care asigură aplicarea legii urmează să fie și autoritatea care comunică Comisiei Europene informațiile privind procesul de implementare a legii.</p>
	<p>26. La Art. 8 alin. (3) va avea următorul cuprins: „(3) În cazul unei derogări în temeiul alineatului (2), la expirarea termenului stabilit conform art. 7 alin. (5) și fără a aduce atingere dreptului furnizorului de rețele de comunicații electronice de a solicita imediat măsuri reparatorii potrivit alin. (2) de la prezentul articol, Agenția, la cererea furnizorului, convoacă, fără întârzieri nejustificate, o reuniune cu părțile implicate, în vederea facilitării soluționării cererii de autorizare. Reuniunea este convocată în termen de cel mult două luni de la data sesizării Agenției. Ulterior reuniunii, Agenția întocmește un proces-verbal al discuțiilor, care reflectă pozițiile părților implicate, și poate stabili, prin decizie, măsuri sau termene pentru asigurarea examinării cererii de autorizare de către autoritatea competentă, în conformitate cu legislația în vigoare.”</p>	<p>Se acceptă. A fost redactat.</p>
	<p>27. La Art. 9 alin. (5) va avea următorul cuprins: „(5) Instalarea rețelelor noi la blocurile locative existente nu este</p>	<p>Se acceptă.</p>

	condiționată de adoptarea unei hotărâri a adunării generale a proprietarilor, dreptul de acces fiind exercitat în condițiile art. 11 din prezenta lege, în temeiul competențelor administratorului prevăzute la art. 44 alin. (3) lit. s) din Legea cu privire la condominiu nr. 187/2022.”	A fost redactat.
	28. La Art. 11 alin. (3) va avea următorul cuprins: „(3) Orice deținător al unui drept de utilizare a punctului de acces și a infrastructurii fizice interioare este obligat să dea curs, în condiții echitabile, rezonabile și nediscriminatorii, inclusiv în ceea ce privește prețul, după caz, tuturor solicitărilor scrise rezonabile de acces adresate de furnizorii de rețele publice de comunicații electronice. Agenția stabilește, prin act normativ, cerințele procedurale privind forma, conținutul și transmiterea solicitărilor de acces. Tarifele pentru accesul la punctul de acces și la infrastructura fizică interioară se stabilesc și se aprobă prin hotărâre a Guvernului, în conformitate cu art. 45 alin. (1) din Legea comunicațiilor electronice nr. 72/2025.”	Se acceptă parțial. Art. 11 alin. (3) va avea următorul cuprins: „(3) Orice deținător al unui drept de a utiliza punctul de acces și infrastructura fizică interioară are obligația de a răspunde, în condiții echitabile, rezonabile și nediscriminatorii, inclusiv în ceea ce privește tariful, după caz, toate solicitările rezonabile de acces, formulate în scris de furnizorii de rețele publice de comunicații electronice, precum și de a negocia cu bună-credință cu acești furnizori contracte de acces la infrastructura fizică pe care o dețin sau controlează. Agenția stabilește, prin act normativ, procedurile privind forma, conținutul și modalitatea de transmitere a solicitărilor de acces, precum și forma și conținutul contractului-tip de acces.”.
	29. La Art. 11 alin. (6) va avea următorul cuprins: „(6) La aplicarea prezentului articol se va ține cont, în cea mai mare măsură, de orientările Comisiei Europene și/sau OAREC (BEREC).”	Se acceptă. A fost redactat.
	30. La Art. 15 alin. (8) și alin. (9) cuvântul „Agenția” se substituie cu cuvântul „Guvernul”.	Se acceptă parțial. La art. 15 alin. (8) (<u>actual alin. (9)</u>) cuvintele „Agenția publică sarcinile care trebuie îndeplinite de fiecare autoritate competentă” au fost substituit cu cuvintele „Agenția asigură publicarea sarcinilor care sunt îndeplinite de fiecare autoritate competentă”. Totodată, menționăm că Agenția este entitatea responsabilă de gestionarea Punctului de informare unic. De asemenea, Agenția fiind autoritatea care asigură aplicarea legii inclusiv prin sancționarea entităților ce nu respectă prevederile acesteia, urmează să fie și autoritatea care comunică Comisiei Europene informațiile privind procesul de implementare a legii.

	<p>31. La Art. 17 cuvântul „Agenția” se substituie cu cuvântul „Guvernul”.</p>	<p>Nu se acceptă. Agenția fiind autoritatea care asigură aplicarea legii inclusiv prin sancționarea entităților ce nu respectă prevederile acesteia, urmează să fie și autoritatea care comunică Comisiei Europene informațiile privind procesul de implementare a legii.</p>
	<p>32. La Art. 18 alin. (5) va avea următorul cuprins:„(5) Contractele de acces încheiate până la intrarea în vigoare a prezentei legi rămân valabile până la data expirării acestora, iar părțile au obligația de a respecta drepturile și obligațiile prevăzute atât în contracte, cât și în prezenta lege și în alte acte normative aplicabile. Furnizorul de rețele publice de comunicații electronice nu poate fi obligat la niciun acord de natură contractuală care, în defavoarea sa, exclude aplicarea dispozițiilor prezentei legi, derogă de la acestea sau le modifică efectele.”</p>	<p>Se acceptă. A fost completat.</p>
	<p>33. La Art. 18 alin. (6) va avea următorul cuprins: „(6) Prezenta lege se aplică atât contractelor de acces aflate în derulare la data intrării în vigoare, cât și celor încheiate ulterior acestei date. În acest scop: a) pentru contractele de acces aflate în derulare, operatorii de rețea și organismele din sectorul public care dețin sau controlează infrastructura fizică au obligația ca, la solicitarea furnizorului de rețele publice de comunicații electronice, să inițieze, în termen de 30 de zile de la primirea solicitării, procedura de modificare a contractului, în vederea conformării acestuia cu dispozițiile prezentei legi; b) modificarea contractelor de acces aflate în derulare se realizează prin acte adiționale, cu respectarea dispozițiilor legale aplicabile; c) în cazul în care părțile nu ajung la un acord privind modificarea contractului în termen de 90 de zile de la data solicitării prevăzute la lit. a), oricare dintre părți poate sesiza Agenția în vederea soluționării litigiului, în condițiile legii.”</p>	<p>Se acceptă. A fost redactat.</p>
	<p>34. Art. 18, după alin. (6) se introduc cinci alineate noi, cu următorul cuprins:</p>	<p>Se acceptă.</p>

	<p>„(7) Acordarea sau menținerea unor drepturi exclusive ori a unor drepturi speciale pentru construirea (instalarea) rețelelor publice de comunicații electronice sau a elementelor de infrastructură asociate acestora pe, deasupra, în ori sub proprietatea publică sau privată, precum și pentru furnizarea rețelelor publice de comunicații electronice ori a facilităților asociate acestora este interzisă.</p> <p>Clauzele incluse în contractele încheiate în condițiile prezentei legi și ale Legii comunicațiilor electronice nr. 72/2025, care interzic utilizarea partajată (utilizarea în comun) a infrastructurii sau prevăd drepturi exclusive ori speciale privind instalarea sau furnizarea rețelelor publice de comunicații electronice, sunt nule de drept.</p> <p>(8) Agenția, în limita competențelor stabilite prin prezenta lege și prin Legea comunicațiilor electronice nr. 72/2025, asigură respectarea prezentei legi de către organismele din sectorul public care dețin sau controlează infrastructura fizică, operatorii de rețea și furnizorii de rețele publice de comunicații electronice. Dispozițiile Legii comunicațiilor electronice nr. 72/2025 referitoare la misiunea, funcțiile de bază, atribuțiile principale, drepturile și organizarea activității Agenției se aplică, mutatis mutandis, și în domeniile reglementate prin prezenta lege.</p> <p>(9) Niciun act oficial și nicio măsură administrativă emise de o autoritate publică centrală sau locală nu pot interzice ori limita dreptul de acces sau posibilitatea oferirii accesului pe proprietăți și la infrastructura fizică ori la facilitățile asociate, cu excepția cazurilor prevăzute expres de prezenta lege.</p> <p>(10) Autoritățile publice centrale sau locale, precum și orice alte instituții sau entități publice, inclusiv titularii dreptului de administrare a proprietăților comune, inclusiv din condominii, nu pot stabili impozite, taxe, tarife, chirii sau alte plăți suplimentare, altele decât cele rezultate din contractele încheiate în condițiile prezentei legi, pentru exercitarea dreptului de acces pe proprietăți sau pentru utilizarea partajată a infrastructurii fizice de către furnizorii de rețele publice de comunicații electronice.</p>	<p>Alineatele propuse au fost completate la art. 1, art. 3, art. 15 și art. 18.</p>
--	--	---

		(11) Actele normative aprobate de Agenție, precum și actele normative din domeniu aprobate de Guvern anterior intrării în vigoare a prezentei legi, rămân aplicabile în măsura în care nu contravin prevederilor acesteia.	
Agenția Geodezie, Cartografie și Cadastru (Nr. 36/01-06/154 din 06.02.2026)	10	<p>Referitor la definiția noțiunii de organism de drept public, prevăzută în art. 2 pct. 2 din proiect notăm că, semnificația acestei noțiuni poartă caracter echivoc. În special lit. c) creează o ambiguitate prin faptul că, textul combină conjuncțiile „sau” și „ori” într-un mod confuz, ceea ce poate genera interpretări diferite. Un observator independent poate înțelege că organismul de drept public trebuie să îndeplinească toate condițiile expuse în lit. c), fie doar una dintre ele. De asemenea, în privința combinării finanțării, supravegherii și numirii membrilor consiliului este de reținut că acestea sunt condiții alternative pentru a stabili caracterul de „organism de drept public”, însă textul le prezintă într-o frază lungă, fără clarificarea expresă că este suficient ca organismul să îndeplinească cel puțin una dintre ele.</p> <p>În ceea ce privește lit. a) din același art. 2 pct. 2 din proiect, prin care se menționează că organismele de drept public nu trebuie să aibă caracter industrial sau comercial atragem atenția că textul nu specifică situațiile în care activitatea economică este parțială sau subsidiară.</p> <p>Aceasta poate genera interpretări divergente. Agenția Geodezie, Cartografie și Cadastru, în calitate de autoritate administrativă centrală în subordinea Guvernului, nu desfășoară activități de natură industrială sau comercială, însă, Instituția Publică Cadastrul Bunurilor Imobile, prestează servicii în domeniul cadastrului contra plată care, eventual, poate fi calificată ca o entitate ce desfășoară activități comerciale. Respectiv, este neclar dacă prin prisma noțiunii de organism de drept public și anume prin prisma condiției de a nu desfășura activitate industrială sau comercială, atât Agenția Geodezie, Cartografie și Cadastru, cât și Instituția Publică Cadastrul Bunurilor Imobile pot face parte ambele din categoria de organisme de drept public.</p>	Se acceptă. Textul a fost redactat.

	<p>În acest sens, recomandăm reformularea punctului c) pentru a evidenția caracterul alternativ al condițiilor, prin clarificarea că este suficientă îndeplinirea uneia dintre condițiile prevăzute în lit. c) pentru a fi considerat organism de drept public.</p> <p>Propunem următoarea reformulare a definiției „organism de drept public”:</p> <p>Organisme de drept public sunt acele entități care îndeplinesc cumulativ următoarele condiții:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) sunt create pentru a răspunde nevoilor de interes general și nu au caracter industrial sau comercial; b) au personalitate juridică; c) îndeplinesc cel puțin una dintre următoarele condiții: <ul style="list-style-type: none"> 1) sunt finanțate majoritar de autorități publice centrale sau locale sau de alte organisme de drept public; 2) gestionarea lor este supravegheată de autoritățile sau organismele menționate; 3) au un consiliu administrativ, de conducere sau de supraveghere în care cel puțin jumătate dintre membrii săi sunt numiți de autoritățile publice centrale sau locale ori de alte organisme de drept public. 	
	<p>În art. 3 alin. (2) din proiect textul „<i>în conformitate cu actele normative cu privire la contracte</i>” este ambiguu, deoarece lipsește o referință explicită la cadrul legal aplicabil (Codul civil), ceea ce poate genera interpretări diferite. Astfel, propunem reformularea textului din proiect citat mai sus pentru a include referințele exprese la cadrul normativ avut în vedere de autor.</p>	<p>Se acceptă. Textul a fost redactat.</p>

	<p>De asemenea, textul „Agenția, în condițiile legislației aplicabile și a prezentei legi, oferă orientări privind termenii și condițiile, inclusiv privind prețul, pentru a facilita încheierea unor astfel de acorduri” nu definește natura juridică a acestor orientări. Orientările poartă caracter de recomandare, iau forma unor ghiduri neobligatorii, instrucțiuni cu caracter normativ sau opinii consultative. În lipsa clarificării, se poate crea confuzie: destinatarii pot considera că orientările sunt obligatorii. Recomandăm clarificarea în textul proiectului că orientările privind prețul sunt informative și orientative, fără a avea caracter obligatoriu.</p>	<p>Se acceptă. Textul a fost redactat, inclusiv conform avizului ARCOM.</p>
	<p>Dispozițiile art. 4 alin. (1) și ale art. 6 alin. (1) din proiect prevăd furnizarea informațiilor georeferențiate prin intermediul punctului unic de informare, fără a stabili în mod clar mecanismul de interoperabilitate cu sistemele naționale de date spațiale, aspect care impune revizuirea acestora.</p>	<p>Nu se acceptă. Textul din articolele respective corespunde cu textul din Regulamentul UE. Nu este necesară specificarea expresă a unor astfel de mecanisme deoarece ar dubla prevederile art. 8 din Legea nr. 254/2016 cu privire la infrastructura națională de date spațiale. Totodată aspectul respectiv va fi descris în conceptul sistemului informațional.</p>
	<p>Referitor la art. 12 alin. (4) din proiect potrivit căruia organul central de specialitate care elaborează, promovează și realizează politica Guvernului în domeniul comunicațiilor electronice, în colaborare cu Agenția Geodezie, Cartografie și Cadastru, asigură crearea Sistemului Informațional Automatizat „Sistem de cartografiere a acoperirii cu Internet în bandă largă și Punctul de Informare Unic”, care se transmite în gestiune Agenției Naționale pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației, atragem atenția că prevederea nu menționează sursa de finanțare sau resursele umane și tehnice necesare. Din perspectiva Agenției Geodezie, Cartografie și Cadastru este important adăugarea unei prevederi referitoare la sursa de finanțare și</p>	<p>Se acceptă parțial. A fost redactat. Totodată, articolul a fost completat cu alin. (5) cu următorul conținut: „(5) Se atribuie Agenției calitatea de posesor și deținător al Sistemului Informațional „Sistem de cartografiere a acoperirii cu Internet în bandă largă și Punctul Unic de Informare””.</p>

	<p>menționarea responsabilităților pentru crearea sistemului informațional citat supra. În nota de fundamentare este precizat că, cheltuielile estimate, în urma unui studiu realizat de Uniunea Internațională a Telecomunicațiilor în anul 2022 (ITU Policy Paper on Technical Specifications to Establish a Broadband Mapping System in Republic of Moldova), pentru crearea acestui sistem sunt de circa 2,2 milioane de lei. Suma respectivă este prevăzută pentru anul 2027 în Cadrul Bugetar pe Termen Mediu. Considerăm că cheltuielile estimate pot fi ajustate în funcție de cerințele specifice pentru crearea sistemului informațional, iar claritatea asupra acestora poate fi obținută doar după consultarea tuturor părților implicate, de aceea este important menționarea în proiect a sursei de finanțare. De asemenea, recomandăm ca funcționarea Sistemului Informațional Automatizat „Sistem de cartografiere a acoperirii cu Internet în bandă largă și Punctul de Informare Unic” să fie reglementată printr-un Regulament de organizare și funcționare aprobat oficial, care să stabilească responsabilitățile autorităților publice implicate în procesul de creare, procedurile de operare, actualizare și securizare a datelor, precum și modul de interoperabilitate cu alte baze de date publice, în conformitate cu legislația aplicabilă. Eventual, în acest regulament pot fi prevăzute detaliile referitoare la sursa de finanțare a lucrărilor de creare a sistemului informațional.</p>	
	<p>Dispoziția art. 14 alin. (2) lit b) din proiectul de lege prin care să stipulează că, termenele emiterii de către Agenția Națională pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației a deciziei cu caracter obligatoriu și executoriu pentru soluționarea litigiului, pot fi prelungite numai în circumstanțe excepționale justificate în mod corespunzător conține sintagmele „<i>circumstanțe excepționale</i>” și „<i>justificate în mod corespunzător</i>” care</p>	<p>Nu se acceptă. Textul din articolele respective corespunde cu textul din Regulamentul UE. Noțiunile „circumstanțe excepționale” și „justificate în mod corespunzător” au un sens juridic consacrat în dreptul UE și sunt preluate din Regulamentul (UE) 2024/1309, iar exemplificarea lor la nivel de lege nu este oportună.</p>

	<p>sunt vagi și pot genera interpretări divergente. Se recomandă completarea dispoziției astfel încât să prevadă exemple de circumstanțe excepționale, modalitatea de justificare. Spre exemplu, aceste termene pot fi prelungite doar în circumstanțe excepționale, cum ar fi forța majoră sau situații obiective și imprevizibile, justificate prin documente oficiale. Aceasta asigură claritate, responsabilitate și aplicabilitate practică, păstrând în același timp caracterul restrictiv al prelungirilor.</p>	
	<p>Referitor la prevederea art. 14 a lin. (5) din proiect conform căreia dispozițiile prezentului articol nu aduc atingere dreptului persoanelor de a se adresa direct instanțelor judecătorești competente, în condițiile legii, notăm că textul nu clarifică dacă contestarea în fața Agenției Naționale pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației și contestarea în instanță sunt alternative sau trebuie urmată succesiunea procedurilor administrative înainte de a sesiza instanța. Această ambiguitate poate genera interpretări divergente și dificultăți practice. Se recomandă precizarea expresă a ordinii procedurale, de exemplu: dacă sesizarea Agenției este opțională sau prealabilă înaintea adresării instanței, astfel încât dreptul de acces la justiție să fie clar și aplicabil.</p>	<p>Nu se acceptă. Art. 14 alin. (5) (<u>actual alin. (7)</u>) garantează accesul liber la justiție, fără a institui o procedură administrativă prealabilă obligatorie, în conformitate cu abordarea prevăzută de Regulamentul (UE) 2024/1309. Textul din articolele respective corespunde cu textul din Regulamentul UE.</p>
	<p>În privința art. 15 alin. (3) din proiect reținem că, Agenția Națională pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației, percepe plăți necesare pentru acoperirea costurilor legate de îndeplinirea sarcinilor care îi sunt alocate conform prezentei legi, în cazul insuficienței mijloacelor financiare din bugetul său. Prevederea conferă Agenției Naționale pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației posibilitatea de a suplimenta resursele financiare atunci când bugetul său propriu nu este suficient pentru îndeplinirea atribuțiilor legale. În principiu, aceasta este o măsură justificată pentru asigurarea funcționării continue a Agenției și realizarea obiectivelor</p>	<p>Se acceptă. Art. 15 alin. (3) și (5) (<u>actual alin. (4) și (6)</u>) au fost redactate.</p>

		<p>prevăzute de lege. Totuși, textul prezintă câteva ambiguități juridice: nu se precizează modul în care se calculează aceste plăți, ce costuri sunt incluse și cum se determină cuantumul datorat, nu este clar dacă plățile sunt opționale, percepute doar cu acordul beneficiarului, sau obligatorii, astfel încât lipsa plății ar putea genera consecințe juridice. Textul nu indică cine aprobă aceste plăți, în ce formă (decizie internă, regulament) și cum sunt comunicate părților interesate. Din perspectiva principiilor administrative și a securității juridice, aceste lacune pot genera interpretări divergente și riscuri de contestații. Se recomandă completarea prevederii astfel încât să clarifice modul de calcul al plăților, caracterul lor obligatoriu sau opțional, procedura de aprobare internă și publicare/transparență către beneficiari. O formulare pe care o sugerăm este următoarea: <i>„În cazul insuficienței mijloacelor financiare din bugetul său, Agenția poate percepe plăți pentru acoperirea costurilor efective legate de îndeplinirea sarcinilor prevăzute de prezenta lege, în cuantum stabilit prin regulament aprobat de conducerea Agenției și comunicat părților interesate. Plățile sunt obligatorii doar pentru acoperirea costurilor efective aferente serviciilor prestate.”</i> Această completare, valabilă inclusiv pentru dispoziția alineatului 5 din același articol, asigură claritate, transparență și predictibilitate juridică, protejând atât Agenția, cât și persoanele sau entitățile care vor fi obligate la plata sumelor respective.</p>	
		<p>Subsidiar, redacția actuală a art. 16 din proiect trebuie revizuită pentru a-i asigura claritatea, întrucât varianta propusă este incoerentă.</p>	<p>Se acceptă. Art. 16 a fost redactat.</p>
<p>Serviciul de Informații și Securitate (nr. IE/1441 din 16.02.2026)</p>	<p>11</p>	<p>Serviciul susține scopul general al proiectului, în speță reducerea costurilor și a timpului de instalare prin reutilizarea infrastructurii și prin proceduri mai rapide. Totuși, din punct de vedere IT și securitate cibernetică, considerăm că aplicarea acestor reguli asupra infrastructurilor fizice deținute, administrate sau controlate de SIS creează riscuri prea mari.</p>	<p>Se ia act.</p>

În infrastructurile SIS, accesul fizic al terților (instalare, mentenanță sau lucrări civile) crește semnificativ riscul de incident și compromitere. Accesul fizic al terților la infrastructura SIS poate conduce, în mod direct și predictibil, la o creștere majoră a riscurilor tehnice și operaționale, inclusiv:

1. Compromiterea segregării rețelei: Intervențiile la nivel fizic (patching, re-terminări, rerutări, co-locare) pot crea legături neautorizate între segmente care trebuie să rămână izolate, anulând controalele de segmentare și politicile de acces implementate logic (VLAN/VRF/ACL).

2. Introducerea de puncte de conectare neinventariate: Accesul la patch-panels, ODF-uri, splittere și puncte de distribuție permite apariția unor conexiuni în afara inventarului care ocolesc controlul configurației și pot rămâne nedetectate (inclusiv conexiuni temporare care devin permanente).

3. Facilitarea interceptării sau degradării comunicațiilor la nivel de infrastructură: Manipulări pasive sau semi-pasive (derivații, inserări de elemente intermediare, micro-îndoiri ale fibrei, modificări ale traseului) pot permite fie compromiterea confidențialității, fie degradări intermitente (pierderi, erori optice) greu de atribuit.

4. Creșterea riscului de tip amenințare internă, prin contractor (risc generat de terți): Lanțul de subcontractori, rotația personalului și controlul incomplet al disciplinei operaționale cresc probabilitatea intervențiilor intenționate sau neconforme, inclusiv acțiuni care sunt dificil de delimitat de activități legitime de mentenanță.

5. Amplificarea riscurilor de indisponibilitate în lanț: O intervenție minoră într-un punct critic (cablu, alimentare, cameră tehnică, nod de distribuție) poate declanșa efecte de cascadă - comutări automate de rezervă neplanificate, congestii, bucle, degradări pe segmente multiple și întreruperi extinse de servicii.

6. Afectarea integrității alimentării și a mediului: Lucrările în proximitatea UPS/PDUs, împământării, climatizării și ventilației pot induce opriri, fluctuații, declanșări de protecții, supraîncălzire și deteriorări, cu impact direct asupra disponibilității și duratei de viață a echipamentelor.

7. Invalidarea trasabilității schimbărilor: Dacă intervențiile nu sunt executate exclusiv sub controlul SIS, crește probabilitatea modificărilor neînregistrate (documentația de execuție nu corespunde situației reale din teren), ceea ce slăbește auditul, crește timpul de diagnostic și complică remedierea și atribuirea cauzelor.

8. Introducerea riscului de contaminare tehnică: Pot fi utilizate materiale sau componente necertificate/neconforme (conectică, cabluri, transceivere etc.), generând degradări progresive, incompatibilități și vulnerabilități operaționale dificil de depistat și de corelat cu o intervenție anume.

9. Generarea de infrastructură neoficială/paralelă: Instalări provizorii (pentru test, temporar) sau derivații care rămân în exploatare fără aprobare.

10. Creșterea probabilității de încălcare a regimului informațiilor sensibile: Accesul fizic implică, inevitabil, expunere la metadate și documentație (amplasamente, topologie, redundanțe, puncte critice, programări de intervenție), ceea ce facilitează cartografierea arhitecturii și identificarea punctelor vulnerabile.

11. Reducerea eficienței răspunsului la incidente: Fiecare intervenție externă devine un factor suplimentar de investigat, extinde suprafața de verificare, crește timpul de izolare/remediere și poate impune măsuri de limitare a incidentului cu impact operațional, întârzind revenirea la parametrii normali.

În plus, publicarea sau furnizarea de informații despre amplasamente, trasee, camere tehnice, puncte de intrare/ieșire, capacități și perioade de intervenție, chiar și fără a divulga conținutul comunicațiilor, poate permite reconstruirea arhitecturii operaționale și crește riscul de

acțiuni ostile. De asemenea, implicarea contractorilor și a lanțului de furnizori pentru lucrări pe infrastructuri sensibile greu de controlat, mărește riscurile.

Prin urmare, propunem completarea proiectului cu o normă derogatorie clară care să interzică acordarea dreptului de acces și să interzică instalarea/amplasarea/exploatarea oricăror elemente de rețea sau facilități asociate pe/în infrastructurile fizice ale SIS, inclusiv cele aflate sub controlul SIS prin entități subordonate, administrare, gestiune, concesiune, locațiune, comodat, delegare sau alte forme juridice.

Totodată, Lista infrastructurilor fizice sau categoriilor de infrastructură fizică deținute sau controlate de organismele din sectorul public, față de care pot să nu fie aplicate prevederile art. 3 alineatele (1), (4) și (5) din motive de valoare arhitecturală, istorică, culturală (artă), religioasă sau de mediu sau din motive de securitate, apărare, siguranță și sănătate publică (Anexa nr. 2 a proiectului), este insuficientă deoarece se limitează la infrastructuri cu caracter militar sau secret stabilite prin Ordin. Însă, infrastructura SIS include și elemente care nu sunt încadrate în aceste categorii, dar a căror compromitere ar afecta direct securitatea națională. Prin urmare, excluderea trebuie să fie expresă și directă pentru proprietățile și infrastructura SIS, fără a depinde de includerea acestora în lista prevăzută.

Astfel, propunem completarea art. 3 cu un nou alineat cu următorul cuprins:

„(14) Nu se permite executarea oricăror lucrări civile, precum și accesul, instalarea, amplasarea, exploatarea oricăror elemente de rețea sau facilități asociate, conform prezentei legi, pe/în infrastructurile fizice, inclusiv clădiri, deținute, administrate sau controlate sub orice formă de către Serviciul de Informații și Securitate al Republicii Moldova, indiferent de regimul juridic al acestora.”

		<p>În contextul normei propuse supra, se propune excluderea Serviciului din cuprinsul Anexelor nr. 2, 3, 4 și 5 ale proiectului.</p>	
		<p>De asemenea, având în vedere că Serviciul de Protecție și Pază de Stat gestionează infrastructură fizică cu regim special, propunem includerea acestuia pe lista Anexelor nr. 2, 3, 4 și 5 ale proiectului. Totodată, considerăm oportun avizarea proiectului și de către Serviciul de Protecție și Pază de Stat.</p>	<p>Se acceptă. Proiectul va fi remis spre avizare inclusiv către Serviciul de Protecție și Pază de Stat.</p>
		<p>Complementar, propunem ca infrastructurile SIS să fie excluse din obligațiile de publicare sau partajare a datelor prin punctul unic de informare.</p> <p>Astfel, propunem completarea art. 6 cu un nou alineat cu următorul cuprins:</p> <p>„(3) Infrastructurile fizice deținute, administrate, controlate sub orice formă de către Serviciul de Informații și Securitate al Republicii Moldova sunt excluse din procesul de digitalizare, cartografiere, publicare sau partajare în cadrul Punctului Unic de Informare.”</p>	<p>Se acceptă. Art. 6 a fost completat.</p>
		<p>În contextul celor expuse, Regulamentul (UE) 2024/1309 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 aprilie 2024 privind măsurile de reducere a costului instalării rețelelor gigabit de comunicații electronice, de modificare a Regulamentului (UE) 2015/2120 și de abrogare a Directivei 2014/61/UE, permite statelor membre să instituie derogări stricte de la accesul la infrastructură atunci când sunt vizate interesele esențiale ale securității statului. În situația descrisă, considerăm că exceptarea totală a SIS este o măsură proporțională și nu afectează obiectivul general de digitalizare.</p>	<p>Se acceptă. A fost redactat.</p>
<p>Instituția publică „Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică”</p>	12	<p>1. La art. 7 alin. (5), în cuprinsul celei de-a treia propoziții a paragrafului al doilea, cuvântul „completă” se va substitui cu cuvântul „incompletă”, în scopul armonizării textului cu intenția legiuitorului și cu logica juridică a articolului.</p>	<p>Nu se acceptă. Textul prevederii corespunde cu textul din actul UE.</p>
		<p>2. Se impune necesitatea revizuirii alin. (4) al art. 12 întrucât terminologia utilizată este improprie Legii nr. 467/2003 cu</p>	<p>Se acceptă.</p>

<p>(nr. 1.4/322/26 din 17.02.2026)</p>		<p>privire la informatizare și la resursele informaționale de stat. Astfel, se propune următoarea redacție: „(4) Organul central de specialitate care elaborează, promovează și realizează politica Guvernului în domeniul comunicațiilor electronice, asigură rolul de posesor al Sistemului Informațional „Sistem de cartografiere a acoperirii cu Internet în bandă largă și Punctul de Informare Unic”, precum și crearea acestuia în colaborare cu Agenția Geodezie, Cartografie și Cadastru. Ulterioara administrare, mentenanță și dezvoltare a Sistemului Informațional „Sistem de cartografiere a acoperirii cu Internet în bandă largă și Punctul de Informare Unic” este asigurată de către Agenție.”.</p>	<p>Art. 12. a fost completat cu un alin. (5) cu următorul conținut: „(5) Se atribuie Agenției calitatea de posesor și deținător al Sistemului Informațional „Sistem de cartografiere a acoperirii cu Internet în bandă largă și Punctul Unic de Informare””.</p>
		<p>3. La art. 15 alin. (5) și în cuprinsul Notei de fundamentare, se va exclude cuvântul „Automatizat”, întrucât Legea nr. 467/2003 definește și operează cu noțiunea de „Sistem Informațional”.</p>	<p>Se acceptă. A fost exclus.</p>
<p>Consiliul Concurenței (nr. DJ-06/127-324 din 26 februarie 2026)</p>	<p>13</p>	<p>Plenul Consiliului Concurenței, în cadrul ședinței din 25 februarie 2026, a examinat, în temeiul prevederilor art. 39 lit. c) și art. 41 alin. (1) lit. d) ale Legii concurenței nr. 183/2012, proiectul de lege privind accesul pe proprietăți și utilizarea infrastructurii (număr unic 68/MDED/2026) și, în limitele competenței sale, comunică următoarele.</p> <p>La art. 3 alin. (8) din proiectul legii se face trimitere generală la actele normative privind ajutoarele de stat. Astfel, în vederea asigurării previzibilității normei și respectării cerințelor prevăzute de art. 55 alin. (1) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, se consideră oportun revizuirea acestei norme, în sensul ca derogările prevăzute de art. 3 alin. (8) din proiect să rezulte din aplicarea regulilor cu privire la ajutorul de stat reglementate de Legea nr. 139/2012 cu privire la ajutorul de stat sau normelor Uniunii Europene privind ajutoarele de stat.</p>	<p>Se acceptă. Art. 3 alin. (8) (<u>actual alin. (9)</u>) din proiectul legii a fost modificat conform propunerii și va avea următorul conținut: „(9) Infrastructura fizică care face deja obiectul obligațiilor de acces impuse de Agenție în temeiul Legii comunicațiilor electronice nr. 72/2025 sau care rezultă din aplicarea regulilor privind ajutorul de stat, reglementat de Legea nr. 139/2012 cu privire la ajutorul de stat nu fac obiectul obligațiilor prevăzute la alin. (1), (2), (5) și (6), atât timp cât astfel de obligații privind accesul sunt în vigoare.”.</p>
<p>Congresul Autorităților Locale din Moldova (nr. 37 din 11.02.2026)</p>	<p>14</p>	<p>1. Considerăm că pentru punerea în aplicare și o finalitate așteptată a reglementărilor proiectului, Agenția Națională pentru Reglementare în Comunicații necesită să aprecieze și să asigure acoperirea eventualelor costuri (administrative, logistice) pentru bugetele locale, precum și să pregătească și</p>	<p>Se ia act.</p>

		<p>să realizeze instruire pentru autoritățile administrației publice locale, eventual și organismelor din sectorul public, în special având în vedere că sub multe aspecte, legea nu este suficient de clară și previzibilă pentru o aplicare uniformă și certă, inclusiv în materie de:</p> <p>i) înființare și asigurare a funcționării punctului unic de contact la nivel local;</p> <p>ii) acordare a autorizațiilor și drepturilor de acces;</p> <p>iii) examinare a notificărilor privind lucrările exceptate de la autorizare; iv) respectare a termenelor procedurale și aplicarea mecanismului de autorizare tacită.</p> <p>Despre aceste sarcini legale ale Agenției necesită a se completa proiectul, inclusiv nota de fundamentare.</p>	
		<p>2. În Articolul 9 (Derogări de la procedurile de acordare de autorizații (5) În cazul instalării a unor rețele noi la blocurile locative existente, accesul la blocurile locative se va face cu acordul Asociației locatarilor, în condițiile Legii cu privire la condominiu nr. 187/2022):</p> <p>cuvântul „locatarilor” necesită a se substitui cu cuvintele „de proprietari din condominiu” (terminologia legală, Legea nr. 187/2022, art. 3).</p>	<p>Se acceptă. Art. 9 a fost redactat.</p>
		<p>3. Relatăm o situație în care o autoritate a administrației publice locale nu putea efectiv iniția lucrările de termoizolare a sediului (primăriei), pe motiv că un operator refuza să își demonteze temporar echipamentele instalate pe clădire. În acest sens, solicităm introducerea unei norme clare în proiect care să preîntâmpine asemenea situații prejudiciabile interesului public.</p>	<p>Nu se acceptă. Proiectul și legislația generală asigură deja mecanismele necesare pentru realizarea lucrărilor de interes public, iar introducerea unei obligații exprese de demontare ar depăși cadrul Regulamentului (UE) 2024/1309. Astfel de aspecte urmează a fi negociate și reglementate în acordul sau contractul încheiat între părți.</p>
<p>IP „Agenția de Guvernare Electronică” (nr. 3007-033 din 16.02.2026)</p>	15	<p>Deși prin prezentul proiect de lege se transpune Regulamentul (UE) 2024/1309 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 aprilie 2024 privind măsurile de reducere a costului instalării rețelelor gigabit de comunicații electronice, de modificare a Regulamentului (UE) 2015/2120 și de abrogare a Directivei 2014/61/UE (Regulamentul privind infrastructura gigabit), atragem atenția cu privire la faptul că transpunerea actului UE urmează să se realizeze în corelare cu cadrul normativ intern (inclusiv din domeniul</p>	<p>Se acceptă. În proiectul de lege, la prima mențiune în art. 3 alin. (3) (<u>actual alin. (4)</u>) lit. b) după cuvintele „punctului unic de informare” a fost inclus textul „instituit în conformitate cu art. 12 alin (3) din prezenta lege”, în care este indicat expres la ce sistem/resursă informațională se referă noțiunea respectivă.</p>

	<p>informatizării și al resurselor informaționale de stat) și gradul de digitalizare la nivelul administrației publice din Republica Moldova. Prin prisma celor menționate, atragem atenția că în textul proiectului de lege se utilizează în diferite contexte noțiunea de „punct unic de informare” fără a fi indicat expres la ce sistem/resursă informațională se referă noțiunea respectivă în contextul în care este utilizată.</p>	
	<p>Conform considerentelor 29 și 59 din Regulamentul (UE) 2024/1309 punctul unic de informare ar putea să conștie într-un registru de informații în format electronic, în care informațiile să poată fi accesate sau puse la dispoziție și solicitările să poată fi formulate online utilizând instrumente digitale, cum ar fi pagini web, aplicații digitale și platforme digitale. În acest sens, este necesară identificarea și indicarea expresă în proiectul de lege a acelor sisteme/resurse informaționale care vor îndeplini rolul de punct unic de informare, or, în redacția actuală, proiectul de lege utilizează noțiunea generală de „punct unic de informare” fără a oferi soluții concrete privind denumirea acestor puncte unice și entitățile juridice competente pentru ținerea acestora.</p> <p>Mai mult decât atât, considerentului 32 din Regulamentul (UE) 2024/1309 oferă statelor posibilitatea de a stabili unul sau mai multe puncte unice de informare. În cazul în care într-un stat membru sunt înființate mai multe puncte unice de informare, un punct unic de intrare digital la nivel național constând într-o interfață comună pentru utilizatori ar trebui să asigure accesul neîntrerupt la toate punctele unice de informare prin mijloace electronice.</p> <p>Și sub acest aspect, proiectul de lege nu stabilește expres dacă se instituie unul sau mai multe puncte de informare în raport cu Sistemului Informațional „Sistem de cartografiere a acoperirii cu Internet în bandă largă și Punctul de Informare Unic” care va îndeplini rolul de punct unic de intrare digital la nivel național.</p>	<p>Se acceptă parțial.</p> <p>În proiectul de lege, la prima mențiune în art. 3 alin (3) (<u>actual alin. (4)</u>) lit. b) după cuvintele „punctului unic de informare” a fost inclus textul „instituit în conformitate cu art. 12 alin (3) din prezenta lege”, în care este indicat expres la ce sistem/resursă informațională se referă noțiunea respectivă.</p> <p>Stabilirea arhitecturii digitale concrete a sistemului informațional menționat ține de nivelul implementării și urmează a fi realizată prin acte administrative și soluții tehnice ulterioare, în funcție de evoluția infrastructurii digitale existente. Introducerea unor desemnări rigide în textul legii ar fi excesivă.</p> <p>Totodată art. 12 alin (3) din proiect expres specifică că: „(3) Se instituie un punct unic de intrare digital la nivel național, constând într-o interfață comună pentru utilizatori care să asigure accesul integrat la punctele unice de informare digitalizate”.</p>
	<p>Luând în considerare cele menționate, proiectul de lege se va revizui prin:</p>	<p>Se acceptă parțial.</p>

		<p>1. identificarea unei soluții clare referitor la instituirea unuia sau a mai multor puncte unice de informare la nivel național;</p>	<p>În textul proiectului la art. 12 alin. (3) este specificat expres că este punct unic de informare național.</p> <p>Referința la punctele unice ale autorităților competente asigură flexibilitate din punct de vedere legal a mecanismului de interoperabilitate a punctului unic de informare instituit prin alineatul respectiv cu orice sistem, baze de date, platforme digitale sau aplicații digitale ale autorităților competente.</p>
		<p>2. indicarea expresă a sistemelor/resurselor informaționale care vor realiza rolul de punct unic de informare sau, cel puțin, delegarea Guvernului cu competența de a identifica și a institui aceste puncte unice de informare și entitățile juridice responsabile de ținerea acestora.</p> <p>Reieșind din cele menționate, la această etapă, este dificil să ne expunem în privința conceptului punctelor unice de informare, în special cu referire la conținutul art.12 din proiectul de lege care se rezumă la a reda aproape similar art.12 din Regulamentul (UE) 2024/1309. Subsecvent, după operarea modificărilor corespunzătoare, în limitele competențelor, AGE se va expune mai detaliat cu privire la corespunderea proiectului cu prevederile cadrului normativ din domeniul informatizării și a resurselor informaționale de stat, la etapa expertizării/avizării repetate a prezentului proiect de lege, inclusiv referitor la reformularea normelor de la art.12 în conformitate cu noțiunile reglementate de Legea nr. 467/2003 cu privire la informatizare și la resursele informaționale de stat.</p>	<p>Se acceptă parțial.</p> <p>În art. 12 alin (3) este expres prevăzut că se instituie punctul unic de informare la nivel național.</p> <p>Totodată alin. (4) din art. 12 expres specifică autoritățile responsabile de crearea și gestionarea acestui sistem.</p> <p>Aspectele detaliate ale sistemului vor fi descrise în conceptul tehnic al sistemului informațional.</p>
<p>Agencia Proprietății Publice (nr. 05-04-1042 din 16.02.2026)</p>	16	Lipsa de obiecții și propuneri.	Se acceptă
<p>Î.S. „Radiocomunicații” (nr. 07-05/54 din 12.02.2026)</p>	24	Lipsa de obiecții și propuneri.	Se acceptă

<p>Asociația Comaniilor Private din domeniul TIC (ATIC)</p> <p>Asociația Investitorilor Străini (FIA)</p> <p>Camera de Comerț Americană din Moldova (AmCham) (nr. 756 din 17.02.2026)</p>	<p>25</p>	<p>Asociațiile semnatare apreciază demersul de armonizare a legislației naționale cu normele europene, însă doresc să atragă atenția asupra riscurilor majore care pot rezulta din abrogarea concomitentă a Legii nr. 28/2016 privind accesul pe proprietăți și utilizarea partajată a infrastructurii asociate rețelelor publice de comunicații electronice.</p> <p>Argumente esențiale</p> <ul style="list-style-type: none"> • Legea nr. 28/2016 a remediat obstacole practice majore: înaintea intrării în vigoare a legii, furnizorii s-au confruntat cu refuzuri sistematice, condiții prohibitive și tarife excesive impuse de deținătorii/administratorii proprietăților (inclusiv autorități publice și asociații de proprietari). • Pe parcursul ultimului deceniu, s-a consolidat o practică administrativă și judiciară relevantă, precum și mecanisme operative (proceduri, termene, tarife maximizate, soluții de remediere) care facilitează accesul și reduc riscul litigiilor. • Legea nr. 28/2016 detaliază un cadru procedural, economic și tehnic complet care oferă garanții practice și remedii specifice pentru furnizori — elemente care nu sunt toate reglementate la același nivel de detaliu în Regulamentul (UE) 2024/1309. • Regulamentul (UE) 2024/1309 prevede expres (art. 1 alin. 3) că statele membre pot menține sau introduce măsuri mai stricte sau mai detaliate decât cerințele minime prevăzute la nivelul UE, ceea ce justifică păstrarea și/sau adaptarea dispozițiilor eficiente ale cadrului național existent. Prin urmare, menținerea mecanismelor naționale eficiente este compatibilă cu dreptul european și, în multe cazuri, este recomandabilă pentru a asigura continuitatea investițiilor și serviciilor. <p>Riscuri ale abrogării fără măsuri compensatorii</p> <ul style="list-style-type: none"> • O abrogare simultană a Legii nr. 28/2016, fără prevederi tranzitorii și fără transpunerea expresă a mecanismelor naționale funcționale, ar crea riscul unor incoerențe legislative și al pierderii unor instrumente practice deja consolidate. 	<p>Se acceptă parțial.</p> <p>Prevederile Legii 28/2016 care nu contravin prevederilor actului UE însă nu se conțin în acesta au fost preluate și incluse în proiectul de lege, în special la art. 1, art. 3 și alte articole din proiect.</p> <p>Totodată asigurarea continuității contractelor și aspectelor ce țin de acestea se asigură prin specificarea prevederilor tranzitorii corespunzătoare la art. 18 din proiect.</p> <p>Menținerea a două acte normative, care în mare parte au obiect de reglementare care se suprapune, nu este posibilă și contravine prevederilor Legii 100/2017.</p> <p>Situația aplicării concomitente în România a legii la care se face referință și a Regulamentului UE se explică prin structura cadrului normativ al statelor Uniunii Europene care constă atât din legi la nivel național care transpun Directivele cât și din Regulamente și Decizii ale Comisiei Europene care se aplică direct în toate statele UE.</p> <p>Totodată, Regulamentul transpus a abrogat Directiva 61/2014 la care de facto se alinia într-o anumită măsură Legea 28/2016.</p> <p>Astfel Legea 28/2016 necesită a fi abrogată.</p>
--	-----------	--	--

	<ul style="list-style-type: none"> • Crearea unui vid legislativ care ar putea anula beneficiile practice obținute prin Legea 28/2016 și ar readuce întârzieri în extinderea și întreținerea rețelelor; • Revenirea practicilor discriminatorii sau a impunerii de tarife și condiții nejustificate; • Perturbarea contractelor și a proiectelor în curs, inclusiv a investițiilor private și publice. 	
	<p><u>Propuneri</u></p> <p>A. Să nu se abroge Legea nr. 28/2016. În acest sens, drept model poate servi România, care, în pofida faptului că Regulamentul (UE) 2024/1309 privind infrastructura gigabit se aplică din 12.11.2025, nu a abrogat Legea nr. 159/2016 privind regimul infrastructurii fizice a rețelelor de comunicații electronice și măsurile pentru reducerea costurilor de instalare a rețelelor. De altfel, Legea nr. 28/2016 conține prevederi esențialmente identice cu cele din Legea nr. 159/2016, sau</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Legea 28/2016 necesită a fi abrogată deoarece nu pot coexista două acte normative cu același obiect de reglementare. Menținerea acesteia ar genera paralelism legislativ și riscuri de neconformitate, în special în cazul existenței unor diferențe de procedură, termene sau competențe. Pentru asigurarea clarității și securității juridice, este necesară abrogarea și adoptarea unui cadru normativ armonizat integral cu Regulamentul UE.</p> <p>Totodată, conform Declarației de compatibilitate întocmită în baza expertizei proiectului de lege expusă de Centrul de Armonizare a Legislației din cadrul Cancelariei de Stat expuse în scrisoarea nr. 31/02-126-1888 din 20.02.2026 a fost evidențiat că: <i>„odată intrată în vigoare a noii legi, aceasta va abroga Legea nr. 28/2016 privind accesul pe proprietăți și utilizarea partajată a infrastructurii asociate rețelelor publice de comunicații electronice, care a asigurat transpunerea parțială a prevederilor Directivei 2014/61/UE, Directivei 2002/21/CE și a Directivei 2002/77/CE.”</i></p>
	<p>B. În cazul în care se menține intenția de abrogare, să se includă în proiectul de lege prevederi care păstrează sau consolidează elementele-cheie ale Legii 28/2016:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Drept de acces valabil pentru orice rețea de comunicații electronice (nu doar pentru rețele „de foarte mare capacitate”): <ul style="list-style-type: none"> • Legea instituie drepturi și garanții pentru „rețele publice de comunicații electronice” în general — inclusiv dreptul de 	<p>Se acceptă.</p> <p>A fost completată noțiunea de drept de acces astfel încât să includă toate rețelele de comunicații electronice.</p>

	<p>construire, instalare, întreținere, demontare, înlocuire, transfer și rețehnologizare — fără a limita aplicabilitatea la o categorie restrânsă de rețele (vezi art.4(4)–(5), art.14). Astfel, operatorii pot solicita acces pentru orice rețea publică de comunicații electronice, iar drepturile și procedurile prevăzute de lege se aplică în mod general.</p>	
	<p>2. Obligația de a acorda acces se extinde și asupra proprietății private, inclusiv condominiilor:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Legea impune ca titularii dreptului de proprietate sau administrare asupra proprietăților private să negocieze și, în condițiile legii, să acorde dreptul de acces și/sau utilizare partajată a infrastructurii fizice; prevederile se aplică expres și proprietăților comune/condominiilor (art.6(1) și (2), art.4(1), art.13(7)–(9)). 	<p>Se acceptă parțial. Legea prevede dreptul de acces pe proprietăți private astfel cum este specificat în articolele din actul UE transpus.</p>
	<p>3. Principiu general și interdicții</p> <ul style="list-style-type: none"> • Niciun act sau măsură administrativă nu poate interzice sau limita dreptul de acces sau posibilitatea oferirii accesului la proprietăți/infrastructură, cu excepția măsurilor necesare și rezonabile pentru protejarea integrității și funcționalității lor (art.1(4)). 	<p>Se acceptă. Proiectul a fost completat cu art. 1 alin. (7).</p>
	<p>4. Obligații de negociere</p> <ul style="list-style-type: none"> • Deținătorii/administratorii ai proprietăților (publice sau private) au obligația de a negocia în bună-credință contracte de acces sau de utilizare partajată a infrastructurii (art.4(1)). 	<p>Se acceptă parțial. Prevederile respective sunt specificate la art. 3 alin. (2).</p>
	<p>5. Caracterul și durata dreptului de acces</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dreptul de acces este tratat ca drept de uz pentru executarea lucrărilor de construire, întreținere, demontare, transfer, rețehnologizare etc., exercitat cu principiu de minimă afectare și stabilit prin contract pe durata de funcționare a rețelelor (art.4(4)). 	<p>Se acceptă. Proiectul a fost completat cu art. 3 alin. (20).</p>
	<p>6. Condiții de acces și proceduri și execuție</p> <ul style="list-style-type: none"> • Cereri standardizate (conținut obligatoriu: identificare, elemente de rețea, durată lucrări, condiții intervenții) și termene stricte de răspuns (10 zile lucrătoare); lipsa răspunsului = accept tacit (art.13, art.10(5)-(6)). 	<p>Se acceptă parțial. Prevederile respective se regăsesc în art. 3 din proiect, iar Agenția urmează să stabilească, prin act normativ, cerințele procedurale privind forma, conținutul și transmiterea solicitărilor de acces.</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • Înainte de lucrări trebuie notificare (minim 2 zile), exceptând intervențiile de urgență (art.16). 	
	<p>7. Tarife și condiții economice</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tarifele maxime pentru acces/folosință trebuie să fie nediscriminatorii, rezonabile, proporționale și să acopere doar prejudiciile directe; se plătește o plată unică la încheierea contractului (art.9(1), (4)). • Dreptul de uz pentru rețele instalate în incinta unor imobile (publice, private sau în proprietate comună, inclusiv condominii) se exercită gratuit (art. 9 alin. (5)). • Evită dublarea plăților: dacă există un tarif pentru utilizarea partajată, nu se percepe și un tarif separat pentru acces (art.9(6), (7)). • Nu pot fi impuse chirii/taxe/impuneri suplimentare decât cele prevăzute în contractul de acces; dispozițiile anterioare contrare se abrogă (art.9(3), art.41). 	<p>Se acceptă parțial.</p> <p>Prevederile privind tarifele sunt specificate în art. 3 inclusiv referința la art. 45 alin. (1)-(3) din Legea comunicațiilor electronice nr. 72/2025.</p> <p>Totodată art. 1 a fost completat cu alin. (8) cu următorul conținut:</p> <p>„(8) Operatorii de rețea, organismele din sectorul public, proprietarii de clădiri comerciale private care nu sunt proprietatea unui operator de rețea sau nu sunt controlate de acesta, și titularii dreptului de administrare a proprietăților comune, inclusiv din condominii, nu pot stabili impozite, taxe, tarife, chirii sau alte plăți suplimentare, altele decât cele rezultate din contractele încheiate în condițiile prezentei legi, pentru exercitarea de către furnizorii de rețele publice de comunicații electronice a dreptului de acces pe proprietăți.”</p>
	<p>8. Garanții de nediscriminare și publicitate</p> <ul style="list-style-type: none"> • Condițiile de acces trebuie să fie proporționale, obiective și nediscriminatorii; condiții mai bune oferite unui furnizor trebuie oferite și celorlalți (art.13(7), art.14(3)-(4)). • Autoritățile/administratori trebuie să publice pe web și la sediu condițiile de acces și documentele necesare, în termen fix de la prima cerere (30 zile) sau la intrarea în vigoare a legii (60 zile pentru situațiile existente) (art.7, art.38). 	<p>Se acceptă parțial.</p> <p>Art. 4 din proiectul de lege prevede transparența în ceea ce privește infrastructura fizică inclusiv obligația de a pune la dispoziția furnizorilor de rețele publice de comunicații electronice informații în condiții proporționale, nediscriminatorii și transparente.</p> <p>Totodată art. 7 alin. (12) prevede că:</p> <p>„Orice refuz de acordare a unei autorizații se justifică în mod corespunzător, pe baza unor criterii obiective, transparente, nediscriminatorii și proporționale, stabilite de prezenta lege și Codul Urbanismului și Construcțiilor nr. 434/2023.”</p> <p>Inclusiv, art. 3 alin (1) prevede că:</p> <p>„Operatorii de rețea și organismele din sectorul public care dețin sau controlează terenurile sau infrastructura fizică au obligația de a da curs solicitărilor scrise și rezonabile de acces la terenurile sau infrastructura fizică respectivă, formulate de furnizorii de rețele publice de comunicații</p>

		electronice, în condiții echitabile, rezonabile și nediscriminatorii”.
	<p>9. Contracte: conținut, efecte și interdicții</p> <ul style="list-style-type: none"> • Contractele-tip sunt publicate de Agenție; clauzele care instituie exclusivități sau interzic utilizarea partajată sunt nule (art.14(6), (9)). • Contractul este opozabil terților și perioada dreptului de acces poate fi asigurată și prin decizii Agenție/hotărâri judecătorești (art.14(7)). 	<p>Se acceptă parțial.</p> <p>Art. 3 alin. (2) a fost redactat și completat cu cuvintele „precum și forma contractului-tip de acces”. Astfel, Agenția stabilește, prin act normativ, cerințele procedurale privind forma, conținutul și transmiterea solicitărilor de acces, precum și forma contractului-tip de acces.</p> <p>Totodată, proiectul a fost completat cu art. 3 alin. (21) cu următorul conținut:</p> <p>„(21) Acordarea sau menținerea unor drepturi exclusive ori a unor drepturi speciale pentru construirea (instalarea) rețelelor publice de comunicații electronice, inclusiv a rețelelor de foarte mare capacitate, sau a facilităților asociate pe, deasupra, în ori sub proprietatea publică sau privată, precum și pentru furnizarea rețelelor publice de comunicații electronice, inclusiv a rețelelor de foarte mare capacitate, ori a facilităților asociate acestora este interzisă. Clauzele incluse în contractele încheiate, care interzic accesul pe proprietăți sau utilizarea partajată (utilizarea în comun) a terenurilor sau infrastructurii sau prevăd drepturi exclusive ori speciale privind instalarea sau furnizarea rețelelor publice de comunicații electronice, sunt nule de drept.”.</p> <p>Inclusiv, anumite aspectele privind deciziile Agenției sunt reflectate la art. 14 și art. 15 alin. (2), (3) și (11).</p>
	<p>10. Proceduri de soluționare</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dacă contractul nu se încheie în 30 zile sau cererea e respinsă/nefinalizată, furnizorul se adresează Agenției pentru soluționare prealabilă (art.15). 	<p>Se acceptă parțial.</p> <p>Procedura de soluționare a litigiilor este specificată la art. 14.</p>
	<p>11. Operațiuni tehnice și responsabilități practice</p> <ul style="list-style-type: none"> • Furnizorii pot fi obligați să transfere rețele pe cheltuiala proprie, în cadrul aceleiași proprietăți, la nevoie pentru construcții, iar în alte situații costurile pot reveni celor care produc lucrarea (art.19). 	<p>Se acceptă parțial.</p> <p>Proiectul a fost completat cu art. 3 alin (15).</p> <p>Totodată aspectele respective sunt reflectate în art.3 alin (16) din Legea comunicațiilor electronice nr. 72/2025.</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • Zonele de protecție impun coordonare prealabilă cu furnizorul; acesta poate solicita asistență la lucrări și furniza informațiile necesare pentru evitarea daunelor (art.31). 	<p>Aspectele cu privire la zonele de protecție sunt reflectate la art. 3 alin (6)-(14) din Legea nr. 72/2025.</p>
	<p>12. Planificare și cerințe pentru clădiri/urbanism</p> <ul style="list-style-type: none"> • Clădirile noi (anumite destinații) și lucrările majore trebuie prevăzute cu infrastructură internă de acces (trasee cablate) și spațiu tehnologic pentru furnizori; lipsa acestor dotări blochează darea în exploatare (art.39). • Planurile urbanistice/proiectele stradale trebuie să prevadă canalizare subterană pentru rețele publice de comunicații (art.39(5)). 	<p>Se acceptă parțial.</p> <p>Aspectele privind clădirile noi și lucrările majore sunt specificate în art. 10 din proiect.</p> <p>Prevederile privind planurile de urbanism și amenajarea teritoriului se regăsesc în Codul Urbanismului și Construcțiilor.</p>
	<p>Menținerea, adaptarea și integrarea prevederilor eficiente din Legea nr. 28/2016 în noul cadru legal este esențială pentru a asigura predictibilitate, continuitate și condiții echitabile pentru investiții în infrastructură. Reglarea minuțioasă a relațiilor între deținătorii/administratorii proprietăților și furnizori va accelera implementarea rețelelor fibre și gigabit pe întreg teritoriul, în beneficiul consumatorilor și al economiei.</p>	<p>Se acceptă parțial.</p> <p>Prevederile Legii 28/2016 care nu contravin prevederilor actului UE însă nu se conțin în aceasta au fost preluate și incluse în proiectul de lege.</p>
	<p>Propuneri specifice la proiectul de lege, în vederea transunerii corecte a Regulamentului (UE) 2024/1309, în ipoteza păstrării Legii nr. 28/2016.</p> <p>Propuneri specifice la proiectul de lege, în vederea transunerii corecte a Regulamentului (UE) 2024/1309, în ipoteza păstrării Legii nr. 28/2016</p> <p>1. La art. 1 alin. (3) se propune înlocuirea sintagmei „dreptului de a fi menținute sau introduse măsuri mai stricte sau mai detaliate decât aceste cerințe minime, în conformitate cu legislația în vigoare” cu textul „actelor normative care mențin sau introduc măsuri mai stricte sau mai detaliate decât aceste cerințe minime, inclusiv Legii nr. 28/2016 privind accesul pe proprietăți și utilizarea partajată a infrastructurii asociate rețelelor publice de comunicații electronice”. Dacă se decide să se mențină sau să se introducă măsuri mai stricte sau mai detaliate prin alte acte normative, acest lucru se face. Nu</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Legea 28/2016 necesită a fi abrogată deoarece nu pot coexista două acte normative cu același obiect de reglementare.</p>

are rost să fie rezervat dreptul de a o face. Legea nu este un contract.

2. La art. 1 alin. (4), se propune înlocuirea sintagmei „alineatele (7)-(10)” cu sintagma „alineatele (6)-(9)”, din cauza că numerotarea din art. 3 din proiect nu coincide cu numerotarea aceluiași articol din Regulament.

3. La art. 2, se propune excluderea pct. 12, deoarece legislația națională nu prevede conceptul de drept de trecere. În Regulament, prin drept de trecere se înțelege act permisiv emis de o autoritate publică, diferit de dreptul de acces. De exemplu, art. 13 alin. (3) din Regulament stabilește că, în cazul litigiilor menționate la alineatul (1) literele a) și d), atunci când entitatea de la care operatorul a solicitat accesul este în același timp entitatea îndreptățită să acorde dreptul de trecere asupra proprietății pe care, în care sau sub care este situat obiectul solicitării de acces, organismul național pentru soluționare a litigiilor competent poate soluționa și litigii privind dreptul de trecere. De asemenea, art. 7 alin. (4) din Regulament prevede că autoritățile competente resping cererea de acordare a dreptului de trecere, adică nu operatorii de rețea sau organismele din sectorul public care dețin sau controlează infrastructura fizică. La art. 44 din Legea nr. 72/2025, conceptul de drept de trecere a fost înlocuit cu dreptul de acces și/sau utilizare partajată, prevăzut de Legea nr. 28/2026. Furnizorii de rețele publice de comunicații electronice au dreptul de a instala infrastructuri pe proprietățile care aparțin unor terți în virtutea Legii nr. 28/2016 și contractului de acces încheiat cu acestea, dar nu în virtutea unui act permisiv emis de autoritățile competente.

4. La art. 3 alin. (2), se propune excluderea sintagmei „sau au fost deja instalate infrastructuri în vederea introducerii unor elemente ale rețelelor de foarte mare capacitate”, dat fiind faptul că o dată ce a fost instalate rețele publice de comunicații electronice, furnizorul de rețele publice de comunicații electronice a obținut accesul, iar această prevedere ar genera nenumărate cereri de la furnizorii dreptului de acces privind semnarea unui contract de acces, inclusiv cu privire la preț. În

formula proiectului înaintat de autor, furnizorii de rețele publice de comunicații electronice care au instalate rețele, dar nu au semnat contracte de acces, vor fi afectați negativ, fapt care va stagna dezvoltarea rețelelor de foarte mare capacitate, care la rândul ei va suprima asigurarea scopului scontat al proiectului de lege înaintat spre consultări.

5. La art. 3, se propune înlocuirea alin. (12)-(13) cu alin. (12) cu cuprins similar cu cel din art. 3 alin. (13) din Regulament: „După consultarea părților interesate, a autorităților competente de soluționare a litigiilor și a altor organisme sau agenții naționale competente în sectoarele relevante, după caz, și după luarea în considerare a unor principii bine stabilite și a situațiilor distincte din Republica Moldova, Guvernul poate, în strânsă cooperare cu Agenția, să ofere orientări cu privire la aplicarea prezentului articol, ținând cont în cea mai mare măsură de orientările emise în acest sens de Comisia Europeană”.

6. La art. 4 alin. (6), după sintagma „nr. 223/2025” se propune introducerea sintagmei „sau părți ale acesteia”, conform articolului corespunzător din Regulament.

7. La art. 7 alin. (1), se propune excluderea sintagmei „organismele din sectorul public care dețin sau controlează infrastructura fizică și operatorii de rețea”. A se vedea comentariul 3 de mai sus și articolul corespunzător din Regulament.

8. La art. 7 alin. (2), se propune excluderea sintagmelor „și a drepturilor de acces” și „sau drepturile de acces”, precum și înlocuirea sintagmei „legislația în vigoare” cu sintagma „actele normative”. A se vedea comentariul 3 de mai sus și articolul corespunzător din Regulament.

9. La art. 7 alin. (3), se propune excluderea sintagmelor „ori de acordare a drepturilor de acces” și „privind cererile de acordare a dreptului de acces”. A se vedea comentariul 3 de mai sus și articolul corespunzător din Regulament.

10. La art. 7 alin. (4), se propune excluderea sintagmei „inclusiv pentru drepturile de acces”. A se vedea comentariul 3 de mai sus și articolul corespunzător din Regulament.

11. La art. 7 alin. (5) al doilea paragraf, se propune excluderea sintagmelor „organismele din sectorul public care dețin sau controlează infrastructura fizică sau operatorii de rețea, după caz” și „sau a drepturilor de acces”. A se vedea comentariul 3 de mai sus și articolul corespunzător din Regulament.

12. La art. 7 alin. (5) al patrulea paragraf, se propune înlocuirea sintagmelor „organismul din sectorul public care dețin sau controlează infrastructura fizică sau operatorul de rețea, după caz” cu sintagma „autoritatea competentă”. A se vedea comentariul 3 de mai sus și articolul corespunzător din Regulament.

13. La art. 8 alin. (2) lit. a) și alin. (3) (în 3 locuri), se propune introducerea cuvântului „publice” după cuvântul „rețele”.

14. La art. 9 alin. (3), se propune introducerea sintagmei „în cazurile prevăzute de actele normative” după sintagma „autoritățile publice locale”. Conform art. 14 alin. (3) din Legea nr. 235/2006, „Persoanele fizice și juridice sînt obligate ... să solicite actele permise pentru practicarea unei activități doar în cazurile în care aceasta este prevăzut expres de lege”. Potrivit art. 4 alin. (2) din Legea nr. 160/2011, „Autoritățile emitente sînt în drept, în limita atribuțiilor prevăzute de lege, să solicite/să elibereze și să invoce persoanelor care desfășoară activitate de întreprinzător și/sau angajaților acestora doar actele permise stabilite în Nomenclatorul actelor permise, expus în anexa nr.1”.

15. La art. 9, se propune excluderea alin. (4). Articolul respectiv din Regulament prevede că statele membre pot, dar nu sunt obligate, să impună notificarea activităților scutite de autorizație. Articolul 150 din CUC nu prevede obligația de notificare pentru activitățile exceptate de obligația de obținere a certificatului de urbanism și a autorizației de construire. Printre lucrările exceptate conform art. 150 CUC se numără:

- m) lucrările de instalare a rețelelor edilitare (inginerești), inclusiv de comunicații electronice, și a elementelor de infrastructură asociate acestor rețele (instalații provizorii,

formate din elemente ușor demontabile) pe terenuri, pe construcțiile și instalațiile existente sau în interiorul acestora, inclusiv prin canale subterane existente pentru cabluri – cu excepția cazurilor în care instalarea rețelelor edilitare (inginerești), inclusiv de comunicații electronice, presupune intervenții la structura de rezistență, execuția traseelor subterane noi, în afara limitelor terenului proprietate privată, și instalarea sau execuția unor structuri de suport cu fundație atașată permanent de teren (piloni, grinzi, console);

- n) lucrările de instalare a rețelelor edilitare (inginerești), inclusiv de comunicații electronice (rețele interne de acces), și a elementelor de infrastructură asociate acestor rețele (traseele sistematizate de cabluri și spații tehnologice structurate) destinate instalării echipamentelor și altor elemente de infrastructură ale rețelelor interne de acces din clădiri;

- o) lucrările de întreținere, de reparații, de înlocuire și de retehnologizare a rețelelor edilitare (inginerești), inclusiv de comunicații electronice, și a elementelor de infrastructură asociate acestor rețele;

- p) lucrările de conectare a consumatorilor (abonaților) la rețelele edilitare (inginerești), inclusiv de comunicații electronice (rețele interne de acces);

- ...

- s) lucrările de instalare a punctelor de acces pe suport radio cu arie de acoperire restrânsă;

Impunerea obligației de a depune declarație cu privire la intenția de a începe lucrările civile, cu prezentarea de informații minime necesare pentru a permite autorităților publice locale să evalueze dacă lucrările respective intră sub incidența derogării, ar genera întârzieri și costuri semnificative nu doar în instalarea noilor rețele, dar și efectuarea întreținerii și reparațiilor urgente pentru înlăturarea deranjamentelor, și conectarea abonaților.

16. La art. 9, se propune excluderea alin. (5). Asemenea normă nu doar că nu este prevăzută de Regulament, dar și contravine art. 11 din Regulament, scopul căruia este

stabilirea unor norme speciale care să faciliteze și să stimuleze introducerea unor rețele de foarte mare capacitate, prin măsuri care promovează utilizarea în comun a infrastructurii fizice deja existente și permit instalarea cu mai multă eficiență a unor rețele noi, pentru a reduce timpul necesar și costurile asociate introducerii acestor rețele (art. 1 alin. (1) din Regulament).

17. La art. 10 alin. (4) și art. 14 alin. (4), se propune introducerea cuvântului „publice” după cuvântul „rețele”.

18. La art. 14 alin. (1), se propune excluderea paragrafului al doilea. A se vedea comentariul 3 de mai sus.

19. La art. 15 alin. (2), se propune excluderea paragrafelor trei și patru cu următorul conținut „Intentarea acțiunii în contencios administrativ nu suspendă executarea deciziei, până la soluționarea cauzei în fond de către instanțele de judecată competente pentru examinarea litigiilor de contencios administrativ” și „Depunerea cererii de suspendare a executării deciziilor Agenției nu suspendă de drept efectele actului contestat până la soluționarea definitivă a cererii de suspendare de către instanța de judecată competentă”, care nu sunt prevăzute de Regulament și contravin art. 172 și 214 Cod administrativ.

20. La art. 15 alin. (3), după sintagma „prezentei legi” se propune introducerea sintagmei „în calitate de autoritate competentă de soluționare a litigiilor”. Conform art. 14 alin. (3) din Regulament, doar „Organismul național de soluționare a litigiilor poate percepe taxe pentru acoperirea costurilor legate de îndeplinirea sarcinilor care îi sunt alocate”. Potrivit acestei norme, Agenția poate percepe taxe suplimentare doar pentru îndeplinirea sarcinilor ce țin de soluționarea litigiilor conform prezentei legi.

21. La art. 15 alin. (10) al doilea paragraf, se propune introducerea sintagmei „Codul Administrativ al Republicii Moldova nr. 116/2018” după sintagma „prezentei legi”. Conform art. 171 alin. (4) Cod administrativ, „Actele administrative individuale sînt executorii din momentul survenirii obligativității lor, cu excepția cazului cînd

executarea lor este suspendată prin decizia autorității publice sau prin act judecătoresc de dispoziție. Dacă se depune o cerere de suspendare a executării actului administrativ individual, acesta poate fi executat doar după soluționarea cererii respective.”.

22. La art. 15 alin. (10), se propune excluderea sintagmei „cu excepțiile prevăzute de prezenta lege”, care contravine art. 14 alin. (1) din Regulament.

23. La art. 16, se propune excluderea cuvântului „care”.

24. La art. 18 alin. (1), după sintagma „art. 5 alin. (6)” se propune introducerea sintagmei „art. 7 alin. (13)”, iar după sintagma „art. 11 alin. (6)” se propune introducerea sintagmei „și a art. 12”, așa cum prevede art. 19 alin. (3) lit. d) din Regulament, deoarece activitățile de creare și lansare a punctului unic de informare trebuie realizate înainte de intrarea în vigoare a restului dispozițiilor prezentei legi. La intrarea în vigoare a restului dispozițiilor prezentei legi, punctul unic de informare trebuie să poată să primească și să ofere informații, să primească cereri, etc.

25. La art. 18 alin. (2), se propune înlocuirea sintagmei „până la data intrării în vigoare a prezentei legi” cu sintagma „în termen de 6 luni de la intrarea în vigoare a prezentei legi”, astfel încât la data intrării în vigoare a prezentei legi, să poată intra în vigoare și modificările operate la alte legi în legătură cu aceasta.

26. La art. 18 alin. (6), se propune excluderea sintagmei „de drept public și”, deoarece, conform definiției, „organismul din sectorul public” include organismul de drept public.

27. La art. 18 alin. (7), după sintagma „se abrogă” se propune introducerea textului „capitolele III și IV (cu excepția art. 31) și art. 39 din”, pentru motive expuse în textul scrisorii.

28. La art. 18, se propune introducerea unui alineat nou: „(8) Prezenta lege nu aduce atingere contractelor de acces pe proprietăți și/sau de utilizare partajată a infrastructurii fizice încheiate în temeiul Legii nr. 28/2016 privind accesul pe

		proprietăți și utilizarea partajată a infrastructurii asociate rețelelor publice de comunicații electronice”.	
Agencia Națională pentru Reglementare în Energetică (nr. 06-01/907 din 13.02.2026)	26	<p>1. La art. 2 pct.1 lit. b poziția i) se propune:</p> <ul style="list-style-type: none"> - de expus în următoarea redacție: „- apei, în vederea alimentării cu apă potabilă/tehnologică, inclusiv serviciul de canalizare, epurarea apelor uzate și evacuarea în emisar”. - de completat cu următorul serviciu: „- ape meteorice, inclusiv colectarea și evacuarea apelor pluviale provenite din precipitații prin rețele de canalizare pluvială”. <p>Argumentare: Propunerea este formulată în contextul Legii nr. 303/2013 cu privire la serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare, care stabilește modul de înființare, organizare, administrare, reglementare și monitorizarea funcționării serviciului public de alimentare cu apă potabilă, tehnologică, de canalizare și de epurare a apelor uzate menajere și industriale.</p> <p>Totodată, gestionarea apelor meteorice nu se încadrează în serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare, astfel infrastructura de colectare și evacuare a apelor pluviale este una distinctă.</p>	<p>Se acceptă. Art. 2 a fost redactat.</p>
		<p>2. La art. 2</p> <ul style="list-style-type: none"> - pct. 4 lit. a) se propune excluderea cuvântului „cabinetele”. <p>Argumentare: Conform dicționarului explicativ „cabinet” este încăpere dintr-o locuință sau dintr-o instituție, folosită pentru exercitarea unei profesii. Astfel, „cabinetele” nu se încadrează ca element distinct al unei infrastructuri vizate de proiectul de lege.</p>	<p>Nu se acceptă. Noțiunea este preluată în concordanță cu terminologia utilizată în Regulamentul (UE) 2024/1309 și are semnificație distinctă de sensul din limbajul comun. Termenul „cabinete” este utilizat în sens tehnic, consacrat în domeniul infrastructurii de comunicații electronice, desemnând structuri tehnice de tip dulap/echipament destinate găzduirii elementelor rețelei.</p>
		<ul style="list-style-type: none"> - pct. 10 se propune revizuirea noțiunii de „autorizație” prin prisma prevederilor Codului urbanismului și construcțiilor nr. 434/2023, în vederea asigurării concordanței terminologice cu cadrul normativ special în materie de urbanism și construcții, precum și în scopul evitării paralelismelor normative. 	<p>Se acceptă. Noțiunea a fost redactată.</p>
		<ul style="list-style-type: none"> - pct.4 lit. a), b) se propune de exclus sintagmele „metrou și”, „și de tramvai”, întrucât menținerea lor în proiectul legii nu corespunde realității infrastructurale din Republica Moldova. 	<p>Se acceptă. Au fost excluse.</p>

		<p>3. Anexa nr. 3 și Anexa nr. 4 se propune completarea cu un punct nou în următoarea redacție:</p> <p>„7. Lucrări civile pentru înlăturarea avariilor și celor executate în limitele zonelor de protecție sanitară a obiectelor sistemului public de alimentare cu apă și de canalizare, conform Legii nr. 303/2013 privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare.”</p> <p>Argumentare: Potrivit art. 16 alin. (2) și (3) din Legea nr. 303/2013 cu privire la serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare, „Operatorul care furnizează/prestează serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare are dreptul de servitute asupra terenurilor, indiferent de tipul de proprietate, pentru efectuarea lucrărilor de înlăturare a avariilor, de marcarea, de construcție a obiectelor, de deservire profilactică a rețelelor și instalațiilor, de reparare a acestora, cu folosirea tehnicii respective. Efectuarea lucrărilor prevăzute la alin. (2) cu excepția celor de avarie și a celor executate în limitele zonelor de protecție sanitară a obiectelor sistemului public de alimentare cu apă și de canalizare, se coordonează cu autoritățile administrației publice locale și cu deținătorii de terenuri. În scopul evitării impactului asupra mediului și/sau al cauzării prejudiciilor unor terți, la executarea lucrărilor în zonele de protecție sanitară, operatorul este în drept să înlătore orice obstacol (construcție, plantație etc.) amplasat neautorizat în zona respectivă, după o coordonare prealabilă cu autoritatea publică locală. Restabilirea porțiunilor de străzi și de terenuri accidentate în urma unor astfel de lucrări se efectuează din contul operatorului, în termenele convenite.”</p>	<p>Se acceptă. Anexele nr. 3 și 4 au fost completate.</p>
		<p>4. În tot textul proiectului de lege se propune de substituit cuvântul „de pildă” cu cuvântul „de exemplu”.</p> <p>Argumentare: Cuvântul „de pildă” nu este caracteristic limbajului normativ, motiv pentru care se impune substituirea cu sintagma „de exemplu” pentru asigurarea conformității textului proiectului de lege cu regulile de tehnică legislativă.</p>	<p>Se acceptă. Textul a fost redactat.</p>
<p>Î.S. „Moldelectrica” (nr. 46-39/478 din 16.02.2026)</p>	<p>27</p>	<p>Lipsa de obiecții și propuneri.</p>	<p>Se acceptă</p>

ÎCS „Premier Energy” SRL	28	Nu a fost prezentat aviz.	
S.A. „Moldovagaz” (nr. 04/2-88 din 12.02.2026)	29	Lipsa de obiecții și propuneri.	Se acceptă
S.A. „Rețelele Electrice de Distribuție Nord” (nr. Jur-02/282 din 13.02.2026)	30	Lipsa de obiecții și propuneri.	Se acceptă
S.A. „Apă-Canal Chișinău” (nr. 01-2225 din 16.02.2026)	31	Lipsa de obiecții și propuneri.	Se acceptă
Î.M. „Regia Transport Electric” (nr. 070/97 din 16.02.2026)	32	Lipsa de obiecții și propuneri.	Se acceptă
Î.M. „Rețele Electrice de Iluminat „Lumteh”	33	Nu a fost prezentat aviz.	
S.A. „Administrația Națională a Drumurilor” (nr. 06/01-01/779 din 17.02.2026)	34	<p>Intervenim cu următoarele observații asupra proiectului de lege, după cum urmează:</p> <p>1. Utilizarea excesivă și neclară a sintagmei „nediscriminatoriu” Termenul „nediscriminatoriu” este utilizat frecvent în proiect, inclusiv în reglementarea accesului la infrastructura fizică, fără stabilirea unor criterii obiective de aplicare.</p> <p>În lipsa unei definiții operaționale, această formulare, nu produce efecte juridice autonome, creează premise pentru interpretări subiective, dar și poate genera contestări în procedurile de avizare.</p> <p>În conformitate cu principiul securității juridice și al previzibilității normelor, se recomandă introducerea unei definiții normative sau eliminarea utilizărilor redundante și substituirea cu criterii verificabile.</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Sintagma „nediscriminatoriu” are un sens juridic consacrat în dreptul Uniunii Europene și este utilizată în mod constant în Regulamentul (UE) 2024/1309.</p> <p>Detalierea acesteia prin criterii exhaustive sau definiții suplimentare la nivel de lege nu este necesară și ar reduce flexibilitatea aplicării normei, caracterul nediscriminatoriu fiind asigurat prin respectarea principiilor de tratament egal, transparență și proporționalitate.</p> <p>Proiectul respectă terminologia și structura Regulamentului (UE) 2024/1309.</p>

	<p>2. Formulări vagi și neconforme cu principiul previzibilității „cât mai curând posibil”</p> <p>Utilizarea unor formulări neprecise contravine cerințelor stabilite de principiile tehnicii legislative privind claritatea și predictibilitatea normelor. Absența termenelor procedurale determină imposibilitatea verificării respectării obligațiilor, risc de tratament diferențiat, inclusiv și vulnerabilitate juridică în caz de litigiu. Se impune stabilirea unor termene procedurale clare, cuantificabile și verificabile.</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Formularea „cât mai curând posibil” este utilizată în concordanță cu abordarea Regulamentului (UE) 2024/1309 și are în vedere îndeplinirea obligațiilor fără întârzieri nejustificate.</p> <p>Stabilirea unor termene fixe în toate situațiile nu este oportună, deoarece nu ar permite adaptarea la complexitatea tehnică a cazurilor concrete.</p> <p>Respectarea acestei obligații este supusă controlului autorității competente și principiilor de proporționalitate și bună-credință.</p>
	<p>3. Terminologie improprie „actor”, „beneficiu concret”</p> <p>Utilizarea unor termeni fără conținut juridic determinat reduce calitatea normei și poate genera interpretări divergente. Astfel că, în vederea asigurării coerenței terminologice și a aplicabilității uniforme, se recomandă înlocuirea acestora cu noțiuni juridice consacrate sau definirea expresă în secțiunea dedicată definițiilor.</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Terminologia menționată este utilizată exclusiv în nota de fundamentare pentru descrierea prevederilor proiectului și nu produce efecte juridice.</p> <p>Noțiunile au fost redactate.</p>
	<p>4. Lipsa corelării cu legislația privind infrastructura rutieră și siguranța circulației</p> <p>Proiectul nu conține referiri explicite la legislația sectorială, adică la Legea drumurilor nr. 509/1996 și Legea privind siguranța traficului rutier nr.131/2007. Această omisiune creează un risc major de conflict normativ, deoarece instalarea rețelelor de comunicații electronice poate afecta integritatea infrastructurii rutiere și siguranța participanților la trafic, dar și faptul că acestea urmează a fi amplasate cu respectarea normelor imperative aplicabile în acest sens.</p> <p>Se recomandă introducerea unei norme de trimitere expresă privind aplicarea cumulativă a legislației sectoriale relevante.</p>	<p>Se acceptă parțial.</p> <p>Proiectul a fost completat cu art. 3 alin. (16) cu următorul conținut:</p> <p>„(16) În cazul accesului la infrastructura fizică a drumurilor și efectuării lucrărilor civile în zona drumului, zonele de protecție ale acestuia și zona străzilor, condițiile tehnice aplicabile se stabilesc în conformitate cu actele normative din domeniul drumurilor, iar respectarea acestora este obligatorie pentru furnizorii de rețele publice de comunicații electronice.”</p> <p>Sintagma „actele normative din domeniul drumurilor” cuprind inclusiv și legile menționate.</p>
	<p>5. Formulări vagi și neconforme cu principiul previzibilității „cât mai curând posibil”</p> <p>Utilizarea unor formulări neprecise contravine cerințelor stabilite de principiile tehnicii legislative privind claritatea și predictibilitatea normelor. Absența termenelor procedurale determină imposibilitatea verificării respectării obligațiilor,</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Formularea „cât mai curând posibil” este utilizată în concordanță cu abordarea Regulamentului (UE) 2024/1309 și vizează evitarea întârzierilor nejustificate.</p>

	<p>risc de tratament diferențiat, inclusiv și vulnerabilitate juridică în caz de litigiu. Se impune stabilirea unor termene procedurale clare, cuantificabile și verificabile.</p>	<p>Stabilirea unor termene procedurale fixe pentru toate situațiile nu este oportună, întrucât nu ar permite adaptarea la complexitatea tehnică a cazurilor concrete.</p> <p>Respectarea acestei obligații poate fi verificată în funcție de circumstanțele fiecărui caz, cu aplicarea principiilor proporționalității și buneii-credințe.</p> <p>Proiectul respectă terminologia și structura Regulamentului (UE) 2024/1309.</p>
	<p>6. Procedura de refuz al accesului – necesitatea unor criterii obiective</p> <p>Deși proiectul menționează motive generale de refuz, acesta nu stabilește criterii tehnice verificabile și nici documentele justificative obligatorii. În vederea prevenirii arbitrariului administrativ și asigurării transparenței, se recomandă completarea normei cu lista criteriilor tehnice standard și cu obligația utilizării documentelor justificative (expertiză tehnică, analiză de risc, studii de trafic, planuri strategice).</p>	<p>Nu se acceptă .</p> <p>Art. 3 alin (6) lit. a) prevede că infrastructura fizică la care s-a solicitat accesul nu este adecvată din punct de vedere tehnic pentru găzduirea niciunui dintre elementele rețelei de foarte mare capacitate menționate la alineatul (1).</p> <p>Proiectul stabilește în mod suficient motivele generale de refuz al accesului, în concordanță cu Regulamentul (UE) 2024/1309, care permite refuzul doar în cazuri justificate din punct de vedere tehnic sau obiectiv.</p> <p>Introducerea unor liste exhaustive de criterii tehnice și documente justificative obligatorii la nivel de lege nu este oportună, întrucât ar rigidiza procedura și ar exclude situații care nu pot fi anticipate.</p> <p>Evaluarea motivelor de refuz se realizează de la caz la caz, cu respectarea principiilor proporționalității, transparenței și motivării deciziilor.</p>
	<p>7. Evaluarea nevoilor viitoare de dezvoltare</p> <p>Conceptul de „nevoi viitoare” este introdus fără definirea metodologiei de evaluare, iar în lipsa unor parametri obiectivi, există riscul unor interpretări arbitrare sau a utilizării discreționare a normei. Se recomandă ca evaluarea să fie realizată exclusiv în baza documentelor strategice aprobate, programelor multianuale de dezvoltare și analizelor tehnice fundamentate.</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Noțiunea de „nevoi viitoare de dezvoltare” este utilizată în concordanță cu Regulamentul (UE) 2024/1309 și reflectă necesitatea unei evaluări prospective, adaptate specificului tehnic al fiecărui caz.</p> <p>Stabilirea unei metodologii exhaustive la nivel de lege ar conduce la rigidizarea excesivă a normei și ar limita capacitatea autorităților și a operatorilor de a răspunde evoluțiilor tehnologice.</p>
	<p>8. Stabilirea quantumului pentru acces pe infrastructura rutieră</p>	<p>Se acceptă parțial.</p> <p>Proiectul a fost completat cu art. 3 alin. (17) cu următorul conținut:</p>

	<p>Proiectul nu stabilește criterii suficiente pentru determinarea tarifelor de acces, ceea ce poate conduce la practici neuniforme și la afectarea interului public. Astfel că, pentru protejarea integrității infrastructurii rutiere și acoperirea costurilor reale, se recomandă includerea criteriilor obligatorii, precum impactul structural asupra drumului, costuri suplimentare de întreținere, costuri de monitorizare și intervenție, dar și cerințe suplimentare privind siguranța circulației.</p>	<p>„(17) În cazul accesului la infrastructura fizică a drumurilor și efectuării lucrărilor civile în zona drumului, zonele de protecție ale acestuia și zona străzilor, condițiile tehnice aplicabile se stabilesc în conformitate cu actele normative din domeniul drumurilor, iar respectarea acestora este obligatorie pentru furnizorii de rețele publice de comunicații electronice”.</p> <p>Totodată aspectele respective sunt specificate la art. 3 alin. (1) și (4) din proiect și la art. 45 alin. (1) din Legea comunicațiilor electronice nr. 72/2025.</p>
	<p>9. Delimitarea responsabilităților instituționale</p> <p>Lipsa delimitării clare a competențelor între autorități poate conduce la suprapuneri de atribuții, conflicte instituționale și blocaje administrative. În acest sens, se recomandă stabilirea explicită a responsabilităților fiecărei instituții implicate în procesul de evaluare, avizare și autorizare.</p> <p>Finalmente, menționăm că deși proiectul urmărește obiective legitime și necesare în contextul alinierii la acquis-ul european, forma actuală necesită revizuri substanțiale în scopul asigurării securității juridice, prevenirii conflictelor normative, protejării infrastructurii publice și a siguranței rutiere, creșterii predictibilității și uniformității aplicării. În absența acestor ajustări, există riscul apariției unor dificultăți majore în implementare dar și al generării unor litigii administrative și tehnice.</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Proiectul delimitează competențele instituționale în limitele obiectului său de reglementare, în conformitate cu Regulamentul (UE) 2024/1309, iar atribuțiile autorităților implicate sunt deja stabilite prin cadrul normativ sectorial și prin actele de organizare și funcționare ale acestora.</p> <p>Reiterarea sau detalierea exhaustivă a competențelor în prezenta lege ar genera suprapuneri normative și riscul unor incoerențe legislative.</p>
	<p>10. Aplicarea tacită a autorizației (art.8) – risc potențial la moment ori de viitor pentru infrastructura rutieră</p> <p>Art. 8 instituie mecanismul „autorizației acordate implicit” în lipsa unei decizii în termen. Pentru infrastructura rutieră națională, aceasta este o prevedere destul de riscantă, deoarece lucrările în zona drumului implică în mod evident siguranță rutieră, stabilitate structurală, regim de protecție a zonei drumului; lipsa unei decizii poate fi cauzată de solicitarea unor clarificări tehnice în mod complex; exprimarea tacită nu poate echivala cu o expertiză tehnică</p>	<p>Se acceptă parțial.</p> <p>Art. 8 alin. (1) a fost completat cu următorul text: „prin derogare de la art. 64 din Codul Urbanismului și Construcțiilor nr. 434/2023”.</p> <p>Derogarea respectivă va permite începerea efectuării lucrărilor în cazul când autorizația nu este emisă în termenul de 30 de zile prevăzut de art. 148 alin. (1) din Codul Urbanismului și Construcțiilor nr. 434/2023, fiind în concordanță cu conținutul Regulamentului UE transpus.</p>

	<p>sau o avizare favorabilă. Ar fi oportun excluderea aplicării art. 8 (În cazurile lucrărilor care afectează ori poate afecta infrastructura rutieră națională sau introducerea unei excepții explicite pentru domeniul drumurilor).</p>	<p>Mecanismul autorizației acordate implicit este prevăzut de Regulamentul (UE) 2024/1309 pentru a evita întârzierile nejustificate în procedurile administrative.</p> <p>Proiectul nu înlătură obligația respectării cerințelor tehnice și de siguranță rutieră, iar aplicarea tacită nu înseamnă o aprobare tehnică automată.</p> <p>Introducerea unor excepții speciale pentru domeniul drumurilor ar afecta aplicarea unitară a mecanismului stabilit la nivel european.</p>
	<p>11. Dreptul de acces pe proprietăți publice – se suprapune cu regimul zonei drumului (art. 7 alin. 6)</p> <p>Textul prevede acordarea drepturilor de acces în termen de 4 luni, prevalând termenul cel mai scurt. Legea drumurilor stabilește un regim special al zonei drumului și al zonei de protecție.</p> <p>Astfel, nu este clar dacă administratorul drumului păstrează competența exclusivă asupra amplasării în zona drumului, iar termenul fix poate deveni imperativ chiar și în cazuri tehnic neconforme. Se recomandă introducerea unei norme exprese precum că „Drepturile de acces asupra infrastructurii rutiere se acordă cu respectarea regimului special al drumurilor și în baza avizului tehnic obligatoriu al administratorului drumului”.</p>	<p>Se acceptă parțial.</p> <p>Proiectul a fost completat cu art. 3 alin. (17) cu următorul conținut:</p> <p>„(17) În cazul accesului la infrastructura fizică a drumurilor și efectuării lucrărilor civile în zona drumului, zonele de protecție ale acestuia și zona străzilor, condițiile tehnice aplicabile se stabilesc în conformitate cu actele normative din domeniul drumurilor, iar respectarea acestora este obligatorie pentru furnizorii de rețele publice de comunicații electronice.”.</p> <p>Totodată aspectele respective sunt specificate la art. 3 alin. (1) și (4) din proiect și la art. 45 alin. (1) din Legea comunicațiilor electronice nr. 72/2025.</p> <p>Inclusiv, prevederile art. 7 reglementează exclusiv termenul procedural de acordare a dreptului de acces, fără a aduce atingere competențelor administratorului drumului stabilite prin legislația specială.</p> <p>Proiectul nu înlătură și nu limitează aplicarea regimului special al drumurilor și al zonelor de protecție, care rămâne pe deplin aplicabil.</p> <p>Stabilirea unui termen pentru acordarea dreptului de acces are scopul de a preveni întârzierile nejustificate și nu obligă la acordarea accesului în cazuri neconforme din punct de vedere tehnic sau al siguranței rutiere.</p>
	<p>12. Obligația de coordonare a lucrărilor civile (art. 5)</p> <p>Textul actual impune obligația de a răspunde solicitărilor rezonabile de coordonare, ceea ce generează o neclaritate,</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Aspectele respective sunt specificate exhaustiv la art. 5 alin (2)-(5).</p>

	<p>întrucât nu se precizează cine suportă riscul întârzierilor în cazul contractelor de lucrări publice deja atribuite, cum se gestionează modificările proiectelor tehnice deja verificate și ce se întâmplă dacă coordonarea afectează garanția lucrărilor rutiere. Ar fi oportună introducerea sau detalierea clarificărilor prin care se stabilește că coordonarea nu poate afecta termenele contractuale, garanțiile de bună execuție și responsabilitatea antreprenorului, iar administratorul drumului public național are dreptul de a refuza coordonarea în situația în care aceasta ar afecta parametrii tehnici ai drumului.</p>	<p>Totodată, proiectul nu reglementează raporturile contractuale aferente lucrărilor publice, nu modifică termenele contractuale și nu afectează regimul garanțiilor sau responsabilitatea antreprenorilor, aspecte care rămân guvernate de legislația aplicabilă în domeniul achizițiilor publice și al construcțiilor.</p>
	<p>13. Transparența privind lucrările civile planificate (art. 6)</p> <p>Obligația de publicare a informațiilor cu 6 luni înainte poate crea vulnerabilități privind securitatea infrastructurii critice sau strategice rutiere, expunerea prematură a planurilor de investiții și riscul de utilizare abuzivă a informațiilor. În acest context, ar fi oportună extinderea sau revizuirea excepției privind infrastructura critică pentru a include sectoarele și obiectivele strategice, poduri, pasaje, tuneluri și sectoare cu risc sporit de accidente rutiere grave.</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Obligația de publicare a informațiilor planificate, prevăzută la art. 6, respectă cerințele de transparență și planificare stabilite prin Regulamentul (UE) 2024/1309.</p> <p>Excepțiile privind infrastructura critică și strategică, inclusiv poduri, pasaje, tuneluri sau sectoare cu risc sporit, sunt deja reglementate prin legislația sectorială aplicabilă și prin actele autorităților competente, care pot restrânge accesul public la date sensibile.</p> <p>Extinderea excepțiilor la nivel de lege ar putea submina principiul transparenței și ar crea suprapuneri normative, în timp ce protecția infrastructurii critice este asigurată prin aplicarea cumulativă a legislației relevante.</p>
	<p>14. Lipsa reglementării răspunderii pentru degradarea drumului</p> <p>Proiectul ar trebui să prevadă în mod expres obligația de readucere a drumului la starea inițială, cu indicarea clară a părții responsabile și a modalității de executare a lucrărilor în cazul unei refaceri necorespunzătoare, precum și instituirea unei garanții financiare pentru intervențiile realizate în zona drumului, aplicabilă în situațiile de degradări sau în alte cazuri care ar putea afecta stabilitatea și integritatea acestuia, și stabilirea răspunderii pentru eventualele tasări ulterioare. În acest sens, consider necesar introducerea unei prevederi exprese conform căreia furnizorul suportă integral costurile de readucere la parametrii tehnici inițiali, constituie garanție</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Proiectul a fost completat cu art. 3 alin. (17) cu următorul conținut:</p> <p>„(17) În cazul accesului la infrastructura fizică a drumurilor și efectuării lucrărilor civile în zona drumului, zonele de protecție ale acestuia și zona străzilor, condițiile tehnice aplicabile se stabilesc în conformitate cu actele normative din domeniul drumurilor, iar respectarea acestora este obligatorie pentru furnizorii de rețele publice de comunicații electronice”.</p>

		financiară și răspunde pentru degradările apărute pe o perioadă minimă de 5 ani.	
		<p>15. Noțiunea de „infrastructură fizică”</p> <p>Definiția include semne de circulație, semafoare, porți de taxare și mobilier stradal. Aceasta poate permite interpretări care să conducă la solicitări de instalare pe elemente de siguranță rutieră, lăsând astfel loc de ambiguitate și evidențiind o lacună, având în vedere normativele tehnice care prevăd expres distanțe, parametri și amplasamente, iar abordarea menționată anterior ar fi în contradicție cu aceste reglementări.</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Definiția „infrastructură fizică” preluată în proiect respectă terminologia utilizată în Regulamentul (UE) 2024/1309 și include elemente precum semnele de circulație, semafoarele, porțile de taxare și mobilierul stradal.</p> <p>Aceasta nu conferă drepturi de instalare care să contravină normelor tehnice sau legislației privind siguranța rutieră.</p> <p>Orice amplasare a elementelor de rețea se realizează cu respectarea parametrilor tehnici, a distanțelor și a amplasamentelor prevăzute de normativele sectoriale, astfel încât nu există riscul unor interpretări arbitrare sau al încălcării regimului de siguranță rutieră.</p>
S.A. „Termoelectrica” (nr. 79/21e din 19.02.2026)	35	Lipsa de obiecții și propuneri.	Se acceptă.
Asociația Businessului European Moldova (EBA) (nr. 18-2026/SP din 17.02.2026)	36	<p>Articolul 1 Obiect și domeniu de aplicare, alin. (2)</p> <p>Se propune completare alineatului în următoarea redacție:</p> <p>În aplicarea prezentei legi, în cazul infrastructurii operatorilor de rețea din sectorul energetic, prevalează cerințele privind siguranța în exploatare, continuitatea alimentării și securitatea energetică, în conformitate cu legislația energetică.</p> <p>Varianta alternativă (1)</p> <p>Aplicarea prezentei legi nu ar trebui să aducă atingere vreuneia dintre măsurile de salvagardare specifice necesare asigurării siguranței și sănătății publice, securității și integrității rețelelor, în special în cazul infrastructurii critice, dispozițiilor specifice în materie de răspundere civilă în caz de daune și garantării faptului că serviciul principal furnizat de operatorul de rețea nu este afectat” (preluat din aquis).</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Proiectul a fost completat cu prevederi privind domeniul energetic, și anume art. 3 alin. (4) lit. d) cu următorul cuprins:</p> <p>„d) accesul solicitat nu afectează siguranța funcționării sistemului electroenergetic, a sistemului de transport sau distribuție a gazelor naturale ori a altor instalații energetice de importanță strategică, în cazul infrastructurii energetice critice.”.</p> <p>De asemenea art. 3 a fost completat cu alin. (16) cu următorul cuprins:</p> <p>„(16) În cazul accesului la infrastructura fizică aferentă sistemelor electroenergetice și sistemelor de gaze naturale, condițiile tehnice și de siguranță aplicabile se stabilesc în conformitate cu actele normative din domeniul energiei, iar</p>

	<p>Varianta alternativă (2)</p> <p>Prevederile prezentei legi se aplică fără a aduce atingere legislației privind energia electrică și energetică, regimului infrastructurii critice și normelor tehnice de siguranță/operare aplicabile rețelelor electrice. În caz de conflict, prevalează prevederile speciale privind siguranța în exploatare, continuitatea alimentării, integritatea și securitatea rețelelor electrice.</p> <p><u>Argumentare:</u></p> <p>Clarificarea coraportului dintre această lege nu doar cu cadrul legislativ a telecomunicațiilor, ci și cu cadrul energetic.</p> <p>Dat fiind importanța și pericolul pe care le prezintă elementele energetice, acestea trebuie să aibă prioritate în determinarea regimului de acces la infrastructură. Siguranța, securitatea și buna funcționare a infrastructurilor publice existente este prioritară.</p> <p>Redacția propusă reiese textul Directivei UE din 2014(cea abrogată) și pct.9, pct.20, pct.24 al Regulamentului UE 2024/1309 pe care se pretinde că legea dată îl implementează. Această prevedere garantează posibilitatea aplicării NAIE din domeniul energetic și posibilității intervenției operative, precum și aplicarea regulilor de reparație a prejudiciului.</p>	<p>respectarea acestora este obligatorie pentru furnizorii de rețele publice de comunicații electronice.”.</p>
	<p>Articolul 1 Obiect și domeniu de aplicare, alin. (3)</p> <p>Se propune înlocuirea sintagmei „dreptului de a fi menținute sau introduse măsuri mai stricte sau mai detaliate decât aceste cerințe minime, în conformitate cu legislația în vigoare” cu textul „actelor normative care mențin sau introduc măsuri mai stricte sau mai detaliate decât aceste cerințe minime, inclusiv Legii nr. 28/2016 privind accesul pe proprietăți și utilizarea partajată a infrastructurii asociate rețelelor publice de comunicații electronice”.</p> <p><u>Argumentare:</u></p>	<p>Se acceptă parțial.</p> <p>Textul a fost modificat.</p> <p>Referința la Legea 28/2016 nu poate fi inclusă deoarece aceasta va fi abrogată odată cu intrarea în vigoare a legii respective.</p>

	<p>În cazul în care se decide menținerea sau introducerea unor măsuri mai stricte ori mai detaliate prin alte acte normative, acest lucru se poate realiza în mod direct, prin procedura legislativă corespunzătoare. Nu este necesară rezervarea expresă a unui asemenea drept, întrucât legea nu are natura juridică a unui contract și poate fi modificată sau completată ori de câte ori este justificat de interesul public.</p>	
	<p>Articolul 1 Obiect și domeniu de aplicare Se propune excluderea pct. 12 <u>Argumentare:</u> Legislația națională nu consacră conceptul de „drept de trecere”. În sensul Regulamentului, prin „drept de trecere” se înțelege un act permisiv emis de o autoritate publică, distinct de dreptul de acces, care are o natură juridică diferită și un regim propriu de exercitare.</p>	<p>Nu se acceptă. În articolul 1 nu este pct.12. Dacă se face referire la pct. 12 (<u>actual pct. 3</u>) din art. 2 atunci acesta definește noțiunea de „<i>drept de acces</i>”.</p>
	<p>Articolul 2. Definiții p.1, lit. b) Se propune modificarea după cum urmează o întreprindere, înregistrată în Republica Moldova conform Legii nr. 220/2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali care pune la dispoziție o infrastructură fizică destinată să furnizeze.</p> <p><u>Argumentare:</u> Eliminarea criteriului pentru operator de rețea ca fiind reglementat de legea concurenței.</p>	<p>Nu se acceptă. Referința din definiție este utilizată și în Legea comunicațiilor electronice nr. 72/2025 care a fost consultată inclusiv cu Comisia Europeană.</p>
	<p>Articolul 2. Definiții Definiții noi 13. acces pe proprietăți – accesul pe, deasupra, în ori sub terenuri, inclusiv terenuri agricole, păduri, ape, clădiri sau alte imobile și structuri constructive aflate în proprietate publică ori privată în scopul folosirii acestora pentru construirea (instalarea), întreținerea, demontarea, înlocuirea, transferul sau rețehnologizarea rețelelor publice de comunicații electronice ori a elementelor de infrastructură necesare susținerii acestora; <u>Argumentare:</u></p>	<p>Nu se acceptă. Proiectul de lege utilizează deja noțiunea de „drepturi de acces”, care acoperă în mod suficient situațiile de utilizare a proprietăților publice și private în scopul instalării rețelelor de comunicații electronice. Introducerea unei definiții distincte a „accesului pe proprietăți”, cu un conținut larg și parțial suprapus, ar genera confuzie terminologică și riscul unor interpretări divergente privind domeniul de aplicare al drepturilor conferite.</p>

	<p>Includerea definiției „acces pe proprietăți” în noua lege este necesară pentru asigurarea unei reglementări clare și eficiente în domeniul rețelelor de comunicații electronice. Aceasta va sprijini dezvoltarea infrastructurii de comunicații, va proteja drepturile tuturor părților implicate și va asigura un cadru legal transparent, reducând riscurile de conflicte. În acest context, se propune preluarea definiției „acces pe proprietăți” din Legea nr. 28/2016.</p>	<p>În contextul noii legi, menținerea unei terminologii unitare este esențială pentru asigurarea clarității și aplicării coerente a normelor.</p>
	<p>14. furnizor de acces – <u>Argumentare:</u> În articolul 3 aliniatul (4) litera b) este utilizată noțiunea de „furnizor de acces”, respectiv apare necesitatea defnirii acestui termen.</p>	<p>Se acceptă parțial. A fost redactat și cuvintele „furnizor de acces” au fost excluse.</p>
	<p>15. Infrastructură energetică – totalitatea instalațiilor, construcțiilor și elementelor aferente rețelelor electrice de transport și distribuție, inclusiv piloni, linii electrice aeriene sau subterane, posturi de transformare, fundații și zone de protecție</p>	<p>Nu se acceptă. Proiectul de lege nu are ca obiect reglementarea sau definirea infrastructurii energetice, aceasta fiind deja reglementată prin legislația sectorială specifică. Introducerea unei definiții distincte ar crea suprapuneri normative și ar depăși scopul prezentei legi, care vizează exclusiv facilitarea instalării rețelelor de comunicații electronice.</p>
	<p>16. Echipamente neutilizate sau abandonate – elemente de rețea sau cablaje care nu mai sunt utilizate pentru furnizarea serviciilor de comunicații electronice.</p>	<p>Nu se acceptă. Proiectul de lege nu are ca obiect reglementarea regimului echipamentelor neutilizate sau abandonate, ci stabilirea condițiilor de acces la infrastructura fizică în vederea instalării rețelelor de comunicații electronice. Introducerea unei astfel de definiții ar extinde nejustificat domeniul de aplicare al legii și ar crea premise pentru reglementări care nu sunt prevăzute de Regulamentul (UE) 2024/1309.</p>
	<p>17. Lucrări neautorizate – orice intervenție realizată asupra infrastructurii operatorului de rețea fără acordul prealabil al acestuia sau cu încălcarea condițiilor tehnice stabilite. <u>Argumentare:</u></p>	<p>Nu se acceptă. Noțiunea de „lucrări neautorizate” este una de drept comun, deja reglementată prin legislația în domeniul construcțiilor și al răspunderii contravenționale și nu constituie un concept operațional al prezentului proiect de lege.</p>

	<p>Definițiile sunt necesare pentru delimitarea categoriile la care se referă.</p>	<p>Proiectul vizează exclusiv reglementarea procedurilor legale de acces la infrastructura fizică, fără a institui un regim juridic distinct pentru intervenții neautorizate. Introducerea unei astfel de definiții nu este necesară și ar depăși scopul reglementării.</p>
	<p>Articolul 3. Accesul la infrastructura fizică existentă alin. (1)</p> <p>Se propune modificarea alineatului: (1) Operatorii de rețea și organismele din sectorul public care dețin sau controlează infrastructura fizică răspund, la solicitarea scrisă a unui furnizor de rețele publice de comunicații electronice, tuturor solicitărilor rezonabile de acces la infrastructura fizică respectivă, potrivit unor clauze și condiții echitabile, rezonabile și nediscriminatorii, inclusiv în ceea ce privește prețul, stabilit în conformitate cu art. 45 alin. (1)-(3) din Legea comunicațiilor electronice nr. 72/2025, cu respectarea principiului recuperării integrale a costurilor ocazionate de instalarea și exploatarea unor elemente ale rețelelor de foarte mare capacitate sau a unor facilități asociate. Prețul accesului este stabilit în mod transparent și reflectă costurile directe, indirecte și generale suportate ca urmare a acordării accesului, inclusiv, după caz, costurile de administrare, adaptare tehnică, supraveghere, întreținere suplimentară, având forma unor plăți unice, periodice sau combinația acestora. În cazul infrastructurii din sectorul energetic, aplicarea prevederilor privind prețul accesului, inclusiv a eventualelor metodologii sau reglementări adoptate de Agenția Națională pentru Reglementare în Comunicații, se realizează cu respectarea normelor specifice din domeniul energiei, fără a aduce atingere competențelor autorității de reglementare din domeniul energetic. Solicitățile scrise precizează elementele infrastructurii fizice pentru care se solicită accesul, inclusiv intervalul de timp aferent. Agenția Națională pentru Reglementare în Comunicații stabilește cerințe detaliate privind aspectele administrative ale cererilor.</p> <p><u>Argumentare:</u></p>	<p>Se acceptă parțial. Art. 3 alin. (1) a fost redactat.</p>

	<p>Raționamentul care a stat la baza acestei completări este că, aceasta garantează că prețurile practice pentru accesul la infrastructura fizică nu vor depăși limitele impuse de lege, oferind un cadru de reglementare echitabil și clar pentru părțile implicate.</p> <p>Totodată, limita impusă de tarifele maxime reglementate ajută la protejarea intereselor economice ale tuturor părților implicate și previne abuzurile sau costurile excesive.</p> <p>Este un articol cheie cu privire la obligativitatea asigurării accesului, motiv din care în concordanță cu Regulamentului UE 2024/1309 se reiterează prioritatea serviciului principal și necesitatea stabilirii unui preț care să reflecte toate costurile și riscurile. Pct. 25 din Regulament: toți furnizorii de acces ar trebui să aibă o posibilitate echitabilă de a recupera costurile pe care le suportă pentru a oferi acces la infrastructura lor fizică, precum și orice alte costuri suplimentare de întreținere și adaptare care rezultă din furnizarea accesului la o astfel de infrastructură, inclusiv așa factor ca viabilitatea economică a investițiilor respective pe baza profilului lor de risc.</p> <p>Modificarea presupune existența unei metodologii, sau criterii clare și echitabile pentru metodologia viitoare.</p>	
	<p>Articolul 3. Accesul la infrastructura fizică existentă</p> <p>Se propune completarea articolului 3 cu alineate privind oferirea dreptului de acces în clădiri (blocuri de apartamente sau birouri) administrate de către asociațiile de proprietari în condominiu sau companii de administrare a clădirilor.</p> <p><u>Argumentare:</u></p> <p>În lipsa clauzelor distincte ce țin de asigurarea accesului în clădiri (mai ales în clădiri de apartamente sau de birouri) în vederea instalării rețelei de comunicații electronice, accesul ar putea deveni mult mai greu de obținut. Furnizorii care solicită accesul ar întâmpina dificultăți suplimentare în a obține permisiunea pentru instalarea echipamentelor sau infrastructurii de rețea.</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Proiectul de lege conține deja prevederi exprese privind accesul în clădiri, inclusiv în blocuri de locuințe, reglementate la art. 9 alin. (4).</p> <p>Introducerea unor dispoziții suplimentare la art. 3 nu este necesară deoarece ar conduce la dublarea reglementărilor.</p>

	<p>În plus, procesul de negociere cu asociațiile de proprietari sau cu administrațiile clădirilor ar putea deveni mai complicat, ceea ce ar încetini implementarea rețelelor.</p>	
	<p>Articolul 3. Accesul la infrastructura fizică existentă alin. (2)</p> <p>Se propune reformularea și restructurarea normei respective, prin clarificarea exhaustivă a categoriilor de persoane vizate, delimitarea expresă a rolului acestora în raport cu proprietarii terenurilor și cu furnizorii de rețele de comunicații electronice, precum și prin stabilirea explicită a faptului că negocierea accesului la terenuri se realizează cu proprietarii acestora sau cu persoane mandatate în mod clar de aceștia.</p> <p><u>Argumentare:</u></p> <p>Norma analizată este formulată într-o manieră neclară și lipsită de coerență juridică, utilizând noțiuni insuficient definite sau dificil de interpretat, precum persoanele juridice active în calitate de locatari ai terenurilor, titularii unor drepturi asupra terenurilor vizate pentru instalarea infrastructurii ori entitățile care ar gestiona contracte de locațiune în numele proprietarilor, fără a justifica rolul acestora în raport cu negocierea accesului la terenuri și fără a explica excluderea proprietarilor din acest proces. Totodată, plasarea acestei reglementări în cadrul articolului destinat accesului la infrastructura fizică este nejustificată, în condițiile în care terenurile nu sunt, în principiu, incluse în definiția infrastructurii fizice.</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Redacția actuală este în concordanță cu Regulamentul (UE) 2024/1309 și stabilește în mod suficient categoriile de persoane implicate în acordarea accesului.</p> <p>Detalierea exhaustivă a rolurilor și a relațiilor juridice dintre proprietari, titularii altor drepturi și furnizorii de rețele ar conduce la suprareglementare și ar limita aplicarea normei în situații variate.</p> <p>Negocierea accesului se realizează, potrivit dreptului comun, cu proprietarii sau cu persoanele care exercită în mod legal drepturi asupra bunului, fără a fi necesară o precizare suplimentară în textul legii.</p>
	<p>Articolul 3. Accesul la infrastructura fizică existentă alin. (3) lit. b)</p> <p>Se propune completarea articolului 3 cu prevederi care să stabilească că drepturile exclusive de acces oferite unui furnizor sunt interzise și că, în cazul în care apar noi furnizori care doresc să instaleze rețele, aceștia vor putea obține acces în condiții echitabile și nediscriminatorii, chiar dacă un alt furnizor a instalat deja o rețea în zona respectivă.</p> <p><u>Argumentare:</u></p>	<p>Se acceptă parțial.</p> <p>Proiectul a fost completat cu art. 3 alin. (21) cu următorul conținut:</p> <p>„(21) Acordarea sau menținerea unor drepturi exclusive ori a unor drepturi speciale pentru construirea (instalarea) rețelelor publice de comunicații electronice, inclusiv a rețelelor de foarte mare capacitate, sau a facilităților asociate pe, deasupra, în ori sub proprietatea publică sau privată, precum și pentru furnizarea rețelelor publice de</p>

	<p>Litera b) din alineatul (3) poate genera riscuri de drepturi exclusive pentru un furnizor de rețele care și-a instalat primul rețelele într-o clădire comercială, în anumite condiții, ceea ce poate crea condiții care să favorizeze apariția unui monopol local, iar acest lucru ar putea afecta negativ concurența pe piață.</p> <p>Condiția de la litera b) poate încuraja furnizorii să instaleze rețele de foarte mare capacitate în anumite zone strategice pentru a preveni accesul altor furnizori. Acest lucru ar putea limita opțiunile pentru utilizatorii finali și ar putea crea condiții de piață mai puțin competitive.</p> <p>Suplimentar la cele menționate, menționăm că în litera b) se face referire la informațiile disponibile prin punctul unic de informare, care ar trebui să asigure transparența privind posibilitatea instalării altor rețele de același tip în zonă. Dacă punctul unic de informare nu este actualizat corespunzător sau nu furnizează informații precise privind planurile de instalare a rețelelor, există riscul ca un furnizor care a instalat deja rețele să beneficieze de o poziție favorizată și să își păstreze un avantaj exclusiv pe termen lung.</p> <p>De aceea, este important ca legea să stabilească că, acordarea sau menținerea unor drepturi exclusive este interzisă. Astfel de prevederi sunt necesare pentru a asigura că accesul la infrastructură rămâne deschis și echitabil pentru toți furnizorii, ceea ce contribuie la menținerea unui mediu competitiv în sectorul comunicațiilor electronice.</p>	<p>comunicații electronice, inclusiv a rețelelor de foarte mare capacitate, ori a facilităților asociate acestora este interzisă. Clauzele incluse în contractele încheiate, care interzic accesul pe proprietăți sau utilizarea partajată (utilizarea în comun) a terenurilor sau infrastructurii sau prevăd drepturi exclusive ori speciale privind instalarea sau furnizarea rețelelor publice de comunicații electronice, sunt nule de drept”.</p> <p>Totodată, art. 4 din proiectul de lege prevede transparența în ceea ce privește infrastructura fizică inclusiv obligația de a pune la dispoziția furnizorilor de rețele publice de comunicații electronice informații în condiții proporționale, nediscriminatorii și transparente.</p> <p>Inclusiv, art. 7 alin. (12) prevede că: „Orice refuz de acordare a unei autorizații se justifică în mod corespunzător, pe baza unor criterii obiective, transparente, nediscriminatorii și proporționale, stabilite de prezenta lege și Codul Urbanismului și Construcțiilor nr. 434/2023.”.</p> <p>Inclusiv, art. 3 alin (1) prevede că: „Operatorii de rețea și organismele din sectorul public care dețin sau controlează terenurile sau infrastructura fizică au obligația de a da curs solicitărilor scrise și rezonabile de acces la terenurile sau infrastructura fizică respectivă, formulate de furnizorii de rețele publice de comunicații electronice, în condiții echitabile, rezonabile și nediscriminatorii”.</p>
	<p>Articolul 3. Accesul la infrastructura fizică existentă alin. (13)</p> <p>Se propune modificarea după cum urmează: (13) Ghidul se elaborează de Agenție cu scopul de a identifica tipurile de instrumente și de măsuri cele mai potrivite. Agenția ține seama de orientările relevante ale Comisiei Europene și/sau OAREC atunci când aplică prevederile prezentului articol sau ține cont în cea mai mare</p>	<p>Se acceptă parțial.</p> <p>Textul alineatului respectiv a fost exclus, inclusiv la propunerea din avizul ARCOM.</p>

	<p>măsură de orientările corespunzătoare publicate de Comisia Europeană și/sau OAREC.</p> <p><u>Argumentare:</u></p> <p>Motivul principal pentru excluderea primei propoziții este acela că există riscul ca ghidul să fie elaborat și publicat după un termen prea lung de la intrarea în vigoare a legii.</p> <p>Dacă ghidul se întârzie, eliminarea textului propus a fi exclus ar permite Agenției să aplice legea în mod eficient începând de la intrarea în vigoare a acesteia, fără a fi blocată de lipsa unui ghid.</p>	
	<p>Articolul 3. Accesul la infrastructura fizică existentă</p> <p>Se propune completarea cu următoarele aliniate:</p> <p>(15) Furnizorul are obligația de a demonta, pe contul său, elementele de rețea neutilizate sau abandonate și de a readuce infrastructura la o stare corespunzătoare. În caz de nerespectare a acestei obligații, operatorul de rețea poate efectua demontarea din contul furnizorului.</p> <p>(16) Lucrările de instalare, modificare sau întreținere a elementelor de rețea amplasate pe infrastructura operatorilor de rețea din sectorul energiei electrice se execută numai cu notificarea și acordul prealabil al operatorului de rețea, în condițiile stabilite prin acordul de acces și cu respectarea cerințelor de securitate și exploatare aplicabile. În cazul nerespectării condițiilor tehnice sau a normelor de securitate, operatorul de rețea este în drept să dispună suspendarea imediată a lucrărilor sau a accesului, în condițiile prezentei legi, ale acordului de acces și a normelor speciale din domeniul energetic.</p> <p>(17) Furnizorii de rețele publice de comunicații electronice exercită dreptul de acces pe cont propriu și sunt responsabili pentru întreținerea, inspecția periodică și menținerea în stare de siguranță a elementelor de rețea proprii amplasate pe infrastructura operatorului de rețea, precum și pentru notificarea operatorului de rețea cu privire la orice modificare tehnică a acestora. Furnizorii poartă răspundere integrală pentru orice prejudiciu cauzat infrastructurii operatorului de rețea, utilizatorilor finali sau</p>	<p>Se acceptă parțial.</p> <p>Art. 3 a fost completat cu alin. (16) cu următorul conținut:</p> <p>„În cazul accesului la infrastructura fizică aferentă sistemelor electroenergetice și sistemelor de gaze naturale, condițiile tehnice și de siguranță aplicabile se stabilesc în conformitate cu actele normative din domeniul energiei, iar respectarea acestora este obligatorie pentru furnizorii de rețele publice de comunicații electronice.”.</p> <p>Totodată, celelalte prevederi propuse în aviz vizează obligații contractuale detaliate privind demontarea echipamentelor, condițiile tehnice de executare a lucrărilor, răspunderea părților și regimul prejudiciilor, aspecte care excedă obiectul prezentei legi.</p> <p>Asemenea condiții se negociază și se stabilesc în acordul/contractul de acces semnat între părți, cu respectarea legislației sectoriale aplicabile și a normelor tehnice relevante.</p>

	<p>terților ca urmare a exercitării dreptului de acces, inclusiv pentru avarii, incidente sau întreruperi generate de elementele de rețea instalate de aceștia. Operatorul de rețea nu poartă răspundere pentru prejudiciile cauzate de acțiunile sau omisiunile furnizorilor, ale terților ori de cazuri fortuite sau de forță majoră, în măsura în care acestea nu sunt imputabile operatorului de rețea.</p>	
	<p>Articolul 4. Transparența în ceea ce privește infrastructura fizică alin. (3)</p> <p>Se propune modificarea alineatului după cum urmează:</p> <p>(3) Operatorii de rețea și organismele din sectorul public pun la dispoziție cel puțin informațiile minime menționate la alineatul (1) și, după caz, informațiile suplimentare menționate la alineatul (2) prin intermediul unui punct unic de informare, în format electronic, și, la cerere, pun prompt la dispoziție orice actualizare a informațiilor respective. În cazul în care operatorii de rețea sau organismele din sectorul public nu respectă prezentul alineat, Agenția poate solicita ca informațiile lipsă menționate la alineatul (1) să fie puse la dispoziție în format electronic prin intermediul unui punct unic de informare, în termen de zece zile lucrătoare de la data solicitării, fără a aduce atingere posibilității ca Agenția să impună sancțiuni operatorilor de rețea și organismelor din sectorul public care dețin sau controlează infrastructura fizică pentru nerespectarea acestei obligații.</p> <p><u>Argumentare:</u></p> <p>Obligația de a furniza prompt informații actualizate, ulterior depunerii inițiale a acestora, constituie o sarcină disproporționată pentru operator, de natură să genereze costuri suplimentare și, totodată, riscuri de sancționare în lipsa unui control efectiv asupra tuturor solicitărilor anterioare.</p> <p>Restabilirea unui echilibru rezonabil al obligațiilor impune ca solicitantul să se asigure că utilizează cele mai recente informații disponibile. Această abordare este justificată de faptul că solicitantul este partea interesată în obținerea unor date actualizate, în timp ce operatorul nu</p>	<p>Se acceptă parțial.</p> <p>Art. 4 alin. (3) (<u>actual alin. (6)</u>) a fost modificat inclusiv la propunerea ARCOM.</p>

	<p>poate monitoriza în mod continuu toate solicitările de informații efectuate anterior și nici verifica permanent dacă au intervenit modificări relevante pentru fiecare caz în parte.</p> <p>Prin urmare, sarcina trebuie inversată, revenind solicitantului obligația de a interpela operatorul pentru confirmarea actualității informațiilor înainte de utilizarea acestora. Această soluție asigură proporționalitatea obligațiilor, reduce riscurile nejustificate pentru operator și încurajează un comportament diligent din partea solicitantului.</p>	
	<p>Articolul 4. Transparența în ceea ce privește infrastructura fizică alin. (5)</p> <p>Se propune modificarea alineatului după cum urmează</p> <p>(5) Operatorii de rețele și organismele din sectorul public răspund solicitărilor rezonabile de efectuare a unor inspecții la fața locului cu privire la elemente specifice ale infrastructurii lor fizice, la cererea scrisă expresă a unui furnizor de rețele publice de comunicații electronice. Astfel de solicitări specifică elementele infrastructurii fizice în cauză vizate pentru instalarea unor elemente ale rețelelor de foarte mare capacitate sau a facilităților asociate.</p> <p>Autorizațiile de efectuare a inspecțiilor la fața locului ale elementelor specificate ale infrastructurii fizice se acordă în condiții proporționale, nediscriminatorii și transparente inclusiv a costurilor operaționale, în termen de o lună de la data solicitării, sub rezerva limitărilor prevăzute la alineatul (1) al paragrafului patru paragraf. Agenția stabilește cerințe detaliate legate de aspectele administrative ale solicitărilor.</p> <p><u>Argumentare:</u></p> <p>Este necesară redactarea alineatului în sensul adăugării mențiunii privind costurile operaționale a Autorizațiilor de acces.</p> <p>În cazul solicitărilor de inspecție la fața locului, problema principală constă în lipsa reglementării costurilor aferente acestui serviciu, deși astfel de costuri sunt suportate în mod real de operator. Această situație poate conduce la</p>	<p>Se acceptă parțial. A fost redactat.</p>

	<p>suprasolicitarea personalului, precum și la riscuri pentru continuitatea exploatarei infrastructurii.</p> <p>O soluție care ar limita numărul acestor solicitări, ar preveni caracterul abuziv al acestora și, totodată, ar asigura compensarea costurilor operaționale, constă în stabilirea explicită a faptului că inspecțiile la fața locului sunt supuse unor costuri.</p> <p>În acest sens, punctul 47 din Regulamentul UE prevede că orice taxă aferentă unei autorizații, alta decât drepturile de trecere, trebuie să fie limitată la costurile administrative legate de procesarea cererii de autorizare. Prin urmare, este necesar să se prevadă expres că autorizațiile de acces pentru inspecție vizuală sau alte tipuri de inspecție reflectă costurile administrative și operaționale efectiv ocazionate.</p> <p>Această abordare asigură proporționalitatea măsurii, protejează funcționarea normală a infrastructurii și este aliniată cadrului normativ european.</p>	
	<p>Articolul 4. Transparența în ceea ce privește infrastructura fizică</p> <p>Se propune introducerea unui alineat nou</p> <p>(9) Inspecțiile la fața locului asupra infrastructurii operatorilor de rețea din sectorul energiei electrice se efectuează la solicitarea furnizorilor, în condiții care să nu afecteze siguranța în exploatare, integritatea infrastructurii și continuitatea serviciului public de transport/distribuție a energiei electrice. Costurile rezonabile aferente organizării și desfășurării inspecției, inclusiv cele privind asigurarea condițiilor de securitate, sunt suportate de solicitant și pot fi solicitate spre achitare în avans, în baza unei estimări, în condițiile stabilite de operatorul de rețea.</p> <p><u>Argumentare:</u></p> <p>Pe lângă costurile administrative, există costuri aferente desfășurării inspecției care trebuie suportate de solicitant.</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Propunerea nu corespunde obiectului și scopului proiectului de lege, întrucât introduce reguli operaționale și financiare privind inspecțiile la fața locului, care nu sunt prevăzute de Regulamentul (UE) 2024/1309.</p> <p>Astfel de aspecte țin de relațiile contractuale și de normele sectoriale aplicabile și nu fac obiectul reglementării prin prezenta lege.</p>
	<p>Articolul 4. Transparența în ceea ce privește infrastructura fizică</p> <p>Se propune introducerea unui alineat nou:</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Art. 4 alin (4) deja prevede că:</p> <p>„Accesul la informațiile minime menționate la alin. (1) poate fi limitat sau refuzat atunci când acest lucru este</p>

	<p>(10) Informațiile privind infrastructura operatorilor de rețea din sectorul energiei electrice care au caracter sensibil din perspectiva securității infrastructurilor critice pot fi limitate, agregate sau furnizate condiționat, cu respectarea legislației privind protecția infrastructurilor critice și a cerințelor de securitate energetică.</p> <p><u>Argumentare:</u> Măsuri pentru garantarea securității informațiilor sensibile și critice, protejarea secretului comercial și de afaceri pct.30, pct.72 din Regulament.</p>	<p>necesar pentru a asigura securitatea anumitor clădiri deținute sau controlate de organisme din sectorul public, securitatea rețelelor și integritatea acestora, securitatea națională, securitatea infrastructurii critice naționale, sănătatea sau siguranța publică ori din motive de confidențialitate sau legate de secrete comerciale, conform actelor normative care reglementează aceste domenii.”.</p>
	<p>Articolul 5. Coordonarea lucrărilor civile alin. (2), lit. a): Se propune modificarea alineatului după cum urmează: Solicitările de coordonare a lucrărilor civile sunt satisfăcute cu condiția îndeplinirii cumulative a următoarelor condiții: a) coordonarea lucrărilor civile nu implică pentru operatorul de rețea costuri suplimentare neacoperite; costurile suplimentare generate de coordonare, inclusiv cele aferente adaptărilor tehnice, re-proiectării, măsurilor de protecție, supravegherii tehnice sau întârzierilor justificate, sunt suportate de solicitant, în condiții transparente și proporționale. Coordonarea lucrărilor civile nu poate conduce la amânarea intervențiilor urgente necesare pentru exploatarea, mentenanța sau remedierea serviciului principal furnizat;”.</p> <p>Completarea cu un alineat nou: Furnizorul de rețele publice de comunicații electronice va executa, pe cont propriu, mutarea, modificarea sau lichidarea elementelor de rețea de mare capacitate, dacă aceste operațiuni sunt impuse de lucrările civile de modernizare, renovare, lichidare a infrastructurii fizice.</p> <p><u>Argumentare:</u> Intervențiile în rețeaua electrică, în special în situații de avarie, nu pot fi condiționate și nici întârziate de proceduri de coordonare cu alți operatori, având în vedere caracterul esențial și critic al acestui serviciu. Totodată, în ceea ce</p>	<p>Nu se acceptă. Redacția actuală a art. 5 alin. (2) (<u>actual alin. (3)</u>) lit. a) corespunde Regulamentului (UE) 2024/1309, care stabilește condițiile coordonării lucrărilor civile pe baza principiilor proporționalității și nediscriminării. Introducerea unor precizări suplimentare privind tipologia costurilor, întârzieri sau intervenții urgente ar conduce la suprareglementare și ar depăși cadrul stabilit de Regulament, care nu instituie o prioritate absolută sectorială, ci un mecanism echilibrat de coordonare. Totodată, lucrările respective se încadrează în lista lucrărilor exceptate de la obligația de coordonare a lucrărilor civile în temeiul articolului 5 alineatul (3) sunt specificate în Anexa nr. 3 a prezentului proiect de lege.</p>

	<p>privește coordonarea lucrărilor civile, se impune instituirea unei norme care să reglementeze, la nivel de principiu, situațiile în care operatorul de rețea decide relocarea, modificarea sau modernizarea propriei infrastructuri, pe care au fost deja instalate elemente ale rețelelor de comunicații electronice de mare capacitate. În asemenea cazuri, reieșind din principiul priorității serviciului principal, precum și din preeminența dreptului de proprietate, rezultă că întreprinderea de comunicații electronice este obligată să execute, pe cont propriu, lucrările de demontare, mutare sau modificare a elementelor de rețea, atunci când aceste operațiuni sunt impuse de modernizarea, reconfigurarea sau dezafectarea rețelei de bază. Această abordare este analogă prevederilor din legislația rutieră (Legea drumurilor) și asigură un echilibru între dezvoltarea rețelelor de comunicații și funcționarea neîntreruptă a infrastructurii critice.</p>	
	<p>Articolul 5. Coordonarea lucrărilor civile alin. (4) Se propune completare cu următorul text: Furnizorii de rețele publice de comunicații electronice au obligația de a elabora și implementa soluții tehnice pentru utilizarea în comun a elementelor rețelelor de foarte mare capacitate. Alternativ: Se încurajează utilizarea infrastructurii comune (magistrale partajate) în vederea optimizării utilizării spațiului disponibil pe infrastructura energetică. <u>Argumentare:</u> Prevederea urmărește încurajarea proiectării în comun și a utilizării magistrale partajate, cu scopul de a reduce supraaglomerarea, precum și de a spori siguranța și eficiența infrastructurii pe termen lung. Totuși, ca variantă de redactare, se recomandă utilizarea sintagmei „au obligația”, întrucât formularea „a încuraja” are un caracter pur declarativ și nu permite impunerea acestei cerințe în situațiile în care este necesară din punct de vedere tehnic sau operațional. Această abordare este susținută și de punctul 41</p>	<p>Nu se acceptă. Prevederi privind utilizarea în comun se regăsesc în art. 1 și completarea propusă este redundantă.</p>

	<p>din Regulamentul UE, care promovează proiectarea în comun și mixtă, precum și colaborarea timpurie între părțile implicate, tocmai pentru a evita soluții fragmentate și ineficiente.</p>	
	<p>Articolul 6. Transparența în ceea ce privește lucrările civile planificate, alin. (1) Se propune completarea cu următorul conținut: Furnizarea informațiilor prevăzute la prezentul articol se realizează cu respectarea cerințelor de securitate energetică și a legislației privind protecția infrastructurilor critice; în cazul infrastructurii operatorilor de rețea din sectorul energiei electrice, informațiile sensibile pot fi agregate, generalizate sau furnizate condiționat, astfel încât să fie asigurată transparența necesară coordonării, fără a fi afectată securitatea infrastructurii</p> <p><u>Argumentare:</u> Măsuri pentru garantarea securității informațiilor sensibile și critice. Protejarea secretului comercial și de afaceri Pct.30, pct.72 din Regulament. Existența unei cereri motivate pentru punerea la dispoziție</p>	<p>Nu se acceptă. Art. 6 alin. (6) deja prevede: „Organismele din sectorul public care dețin sau controlează infrastructura fizică și operatorii de rețea nu aplică alin. (1) în cazul lucrărilor civile care vizează infrastructura critică națională sau în situațiile în care există motive de securitate națională, identificate potrivit prezentului alineat.”.</p>
	<p>Articolul 7 Procedura de acordare a autorizațiilor și a drepturilor de acces Propunem utilizarea termenului „autoritățile competente” în loc de „autoritățile publice locale”</p> <p><u>Argumentare:</u> Articolul instituie un regim neclar și atipic al drepturilor de acces, fără a defini în mod coerent natura juridică, întinderea, subiecții îndreptățiți și obligați, precum și temeiul de constituire al acestora. În lipsa acestor elemente esențiale, atribuirea către autoritățile publice locale a competenței de a stabili condițiile și procedurile de acordare a drepturilor de acces apare ca fiind nejustificată și lipsită de fundament juridic. În același timp, includerea acestor drepturi în mecanismul ghișeului unic pentru eliberarea actelor permissive amplifică incertitudinea normativă, generând confuzie juridică și riscuri semnificative de aplicare neuniformă la nivel național. Utilizarea termenului</p>	<p>Se acceptă. Art. 7 a fost redactat.</p>

	<p>„autoritățile competente” în loc de „autoritățile publice locale” ar asigura o aplicabilitate mai largă și corectă a reglementării, întrucât termenul „autoritățile competente” poate include nu doar autoritățile locale, dar și alte autorități relevante la nivel național sau sectorial, în funcție de contextul și natura autorizațiilor sau drepturilor de acces care trebuie acordate.</p>	
	<p>Articolul 7. Procedura de acordare a autorizațiilor și a drepturilor de acces alin. (2) Se propune excluderea sintagmelor „și a drepturilor de acces” și „sau drepturile de acces”, precum și înlocuirea sintagmei „legislația în vigoare” cu sintagma „actele normative”.</p> <p><u>Argumentare:</u> Niciun act sau măsură administrativă nu poate interzice sau limita dreptul de acces sau posibilitatea oferirii accesului la proprietăți/infrastructură, cu excepția măsurilor necesare și rezonabile pentru protejarea integrității și funcționalității lor.</p>	<p>Se acceptă parțial. A fost înlocuită sintagma „legislația în vigoare” cu sintagma „actele normative”. Sintagmele „și a drepturilor de acces” și „sau drepturile de acces” sunt în concordanță cu actul UE transpus.</p>
	<p>Articolul 7. Procedura de acordare a autorizațiilor și a drepturilor de acces alin. (4) Se propune redactarea alin. (4) după cum urmează: În termen de 15 zile lucrătoare de la primirea acestora sau în termenul stabilit conform actelor normative, prevalând termenul cel mai scurt, autoritățile publice locale pot respinge cererile de acordare a autorizațiilor, pentru care nu au fost puse la dispoziție informații minime prin intermediul unui punct unic de informare, în temeiul articolului 6 alineatul (1) primul paragraf, de către același furnizor de rețele publice de comunicații electronice care solicită autorizația respectivă.</p> <p><u>Argumentare:</u> Articolul nu stabilește obligația furnizorilor de rețele de a furniza informații minime, ci se referă la obligațiile oricărui operator de rețea și orice organism din sectorul public care deține sau controlează o infrastructură fizică de a pune aceste</p>	<p>Se acceptă parțial. Textul a fost clarificat pentru a delimita obligațiile de transparență de procedura de autorizare, în conformitate cu Regulamentul (UE) 2024/1309, fără a introduce noi motive de respingere a cererilor de autorizare. Art. 7 alin (4) (<u>actual alin. (6)</u>) a fost redactat și va avea următorul conținut: „(6) În termen de 15 zile lucrătoare de la primirea acestora sau în termenul stabilit conform actelor normative, dacă actele normative speciale nu prevăd altfel, autoritățile competente pot respinge cererile de acordare a autorizațiilor, pentru care nu au fost puse la dispoziție informații minime prin intermediul punctului unic de informare, în temeiul art. 6 alin. (1)-(4), de către același furnizor de rețele publice de comunicații electronice care solicită autorizația respectivă.”.</p>

	informații la dispoziția celor care vor coordona lucrările civile, pentru a facilita negocierea acordurilor de coordonare.	
	<p>Articolul 8. Absența unei decizii cu privire la cererea de autorizare</p> <p>Se propune utilizarea termenului „autoritățile competente” în loc de „autoritățile publice locale”</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Art. 8 a fost redactat.</p>
	<p>Articolul 8. Absența unei decizii cu privire la cererea de autorizare alin. (1)</p> <p>Se propune redactarea după cum urmează</p> <p>(1) În absența unei decizii din partea autorității publice locale în termenul aplicabil menționat la articolul 7 alineatul (5), autorizația se consideră acordată la expirarea termenului respectiv, cu condiția ca procedura de autorizare să nu se refere la drepturi de acces și să nu înlocuiască acordurile sau autorizațiile necesare potrivit legislației speciale aplicabile infrastructurii energetice și zonelor de protecție ale acesteia. La cerere, furnizorul de rețele de comunicații electronice sau orice parte afectată are dreptul de a primi o confirmare scrisă din partea autorității publice locale că autorizația a fost acordată implicit, după caz.</p> <p>Orice terță parte afectată are dreptul de a interveni în procedura administrativă și de a contesta decizia de acordare a autorizației.”</p> <p><u>Argumentare:</u></p> <p>Instalațiile electrice implică riscuri majore, iar lipsa unui răspuns formal din partea operatorului nu poate fi asimilată unui acord tacit. Din considerente de precizie și siguranță juridică, este mai adecvată utilizarea noțiunii de „infrastructură energetică”, și nu exclusiv „electrică”.</p> <p>Domeniul energetic este reglementat printr-un cadru normativ complex, ale cărui dispoziții urmăresc atât dezvoltarea durabilă, cât și, în mod prioritar, exploatarea în condiții de siguranță. Acest cadru stabilește obiective, acțiuni, procese și măsuri menite să asigure furnizarea universală a serviciului, într-un echilibru rezonabil între interesul public și interesul legitim privat. În acest context, conceptul aprobării tacite este incompatibil cu specificul</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Mecanismul acordării tacite a autorizației este prevăzut de Regulamentul (UE) 2024/1309 pentru a evita întârzierile administrative nejustificate.</p> <p>Proiectul nu elimină obligația de respectare a legislației speciale, inclusiv a normelor de siguranță aplicabile infrastructurii energetice, iar aprobarea tacită nu înlocuiește un aviz sau un acord tehnic.</p> <p>Introducerea unor excepții sectoriale ar contraveni cadrului european și ar afecta aplicarea unitară a procedurii de autorizare.</p>

	sectorului energetic, întrucât aplicarea sa ar putea compromite siguranța și fiabilitatea furnizării, precum și sănătatea publică și integritatea bunurilor. Prin urmare, orice intervenție sau acces asupra infrastructurii energetice trebuie să fie condiționată de un acord expres și formal, emis în conformitate cu reglementările aplicabile.	
	<p>Articolul 9. Derogări de la procedurile de acordare de autorizații</p> <p>Se propune utilizarea termenului „autoritățile competente” în loc de „autoritățile publice locale”.</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Art. 9 a fost redactat.</p>
	<p>Articolul 9. Derogări de la procedurile de acordare de autorizații alin. (3)</p> <p>Se propune completarea după cuvântul situații cu textul „în cazul în care o astfel de autorizație este necesară în conformitate cu alte acte normative”.</p> <p><u>Argumentare:</u></p> <p>Prin includerea sintagmei propuse, se garantează claritatea și coerența reglementărilor, asigurându-se că autoritățile publice locale nu impun autorizații suplimentare sau redundante în cazul în care reglementările naționale sau sectoriale au deja prevederi clare cu privire la autorizațiile necesare pentru lucrările de infrastructură. În acest mod, se îmbunătățește eficiența administrativă și se reduce riscul de dublare a proceselor de autorizare.</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Redacția actuală a alin. (3) este suficient de clară și nu exclude aplicarea legislației speciale incidente.</p> <p>Introducerea sintagmei propuse ar fi redundantă, întrucât autorizațiile necesare se stabilesc în temeiul cadrului normativ aplicabil, fără a fi necesară reiterarea acestei reguli în textul legii.</p> <p>Totodată, completarea propusă nu rezultă din textul actului UE transpus.</p>
	<p>Articolul 9. Derogări de la procedurile de acordare de autorizații alin. (5)</p> <p>Având în vedere că proiectul de lege prevede la articolul 18 abrogarea Legii nr. 28/2016, este esențial ca măsurile referitoare la acordarea accesului pe proprietăți private, inclusiv pe cele comune din cadrul condominiilor, să fie reglementate în cadrul prezentei legi.</p> <p><u>Argumentare:</u></p> <p>Legea nr. 187/2022 articolul 44, alin. (3) lit. s) stabilește administratorul asociației exercită atribuția „permite și supraveghează instalarea de către furnizori a rețelelor necesare pentru furnizarea către proprietari a serviciilor de comunicații electronice;”, alte prevederi ce reglementează</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>Legea prevede dreptul de acces pe proprietăți private astfel cum este specificat în articolele din actul UE transpus.</p>

	<p>modalitățile și măsurile de acordare a accesului pentru instalarea și întreținerea rețelelor în imobilele administrate de asociațiile de proprietari de condominii nu sunt incluse în Legea 187/2022. În acest context, este necesar ca prevederile din Legea nr. 28/2016, care reglementează în mod specific aceste aspect, să fie integrate în cadrul noii Legi privind accesul pe proprietăți și utilizarea infrastructurii expusă consultărilor publice.</p>	
	<p>Articolul 12. Digitalizarea punctelor unice de informare Se propune prevederea surselor de finanțare a activității prevăzute la alineatul (4). <u>Argumentare:</u> Pentru a preveni posibilitatea finanțării activității punctului unic de informare din contul furnizorilor, se impune completarea articolului 12 cu sursele posibile de finanțare a activității prevăzute la alineatul (4), cum ar fi: a) alocațiile din bugetul de stat; b) fondurile provenite de la donatori, inclusiv prin programe de asistență financiară externă; c) alte surse legale.</p>	<p>Se acceptă parțial. Art. 12 fost completat cu alin. (5) cu următorul cuprins: (5) Se atribuie Agenției calitatea de posesor și deținător al Sistemului Informațional „Sistem de cartografiere a acoperirii cu Internet în bandă largă și Punctul Unic de Informare.”. Totodată, au fost ajustate prevederile de la art. 15 care specifică sursele de finanțare a Punctului de informare unic.</p>
	<p>Articolul 14. Soluționarea litigiilor alin. (1) Se propune excluderea paragrafului al doilea. <u>Argumentare:</u> Niciun act sau măsură administrativă nu poate interzice sau limita dreptul de acces sau posibilitatea oferirii accesului la proprietăți/infrastructură, cu excepția măsurilor necesare și rezonabile pentru protejarea integrității și funcționalității lor</p>	<p>Nu se acceptă. Textul corespunde Regulamentului UE, se referă la soluționarea litigiilor și nu limitează dreptul de acces pe proprietăți</p>
	<p>Articolul 14. Soluționarea litigiilor alin. (5) Nu este clar specificată dacă procedura în fața Agenției este o conciliere benevolă sau procedură obligatorie. La fel lipsește concretizarea dacă cererea prealabilă este obligatorie sau nu.</p>	<p>Nu se acceptă. Redacția alin. (5) este suficient de clară și stabilește că procedura de soluționare a litigiilor în fața Agenției nu aduce atingere dreptului părților de a se adresa direct instanțelor judecătorești competente. Procedura administrativă nu are caracter obligatoriu și nu instituie o cerere prealabilă, fiind concepută ca un mecanism alternativ de soluționare, în conformitate cu Regulamentul (UE) 2024/1309.</p>

	<p>Articolul 15. Autoritățile competente alin. (1) Se propune excluderea paragrafelor al treilea și al patrulea, care nu sunt prevăzute de Regulament și contravin art. 214 Cod administrativ.</p>	<p>Nu se acceptă. Art. 15 alin (1) nu conține astfel de paragrafe.</p>
	<p>Articolul 15. Autoritățile competente alin. (2) Se propune redactarea ultimilor două paragrafe din alineat: ”Intentarea acțiunii în contencios administrativ nu suspendă executarea deciziei, însă Agenția poate dispune suspendarea din oficiu, sau la cererea motivată a părții, în baza unor criterii de proporționalitate, până la soluționarea cauzei în fond de către instanțele de judecată competente pentru examinarea litigiilor de contencios administrativ. Depunerea cererii de suspendare a executării deciziilor Agenției suspendă de drept efectele actului contestat până la soluționarea definitivă a cererii de suspendare de către instanța de judecată competentă”.</p> <p><u>Argumentare:</u> Modificare prin ajustarea procedurii de suspendare a decizie, fie prin (i) suspendarea la cerere, pe criterii prestabilite, fie (ii) ex-officio, dar în baza unor situații concrete.</p>	<p>Nu se acceptă. Regimul suspendării executării actelor administrative este reglementat de Codul administrativ și de legislația procesuală aplicabilă contenciosului administrativ. Proiectul nu urmărește modificarea acestui regim general și nu instituie reguli derogatorii privind suspendarea deciziilor Agenției.</p>
	<p>Articolul 15. Autoritățile competente alineatul (3) Se propune modificarea după cum urmează: (3) Agenția percepe de la furnizorul de rețele de comunicații electronice plăți necesare pentru acoperirea costurilor legate de îndeplinirea sarcinilor care îi sunt alocate conform prezentei legi, în calitate de autoritate competentă de soluționare a litigiilor, în cazul insuficienței mijloacelor financiare din bugetul său.</p> <p><u>Argumentare:</u> Reformulare și clarificare că plătitorul este furnizorul de rețele publice de comunicații electronice.</p>	<p>Se acceptă parțial. Art. 15 alin. 3 (<u>actual alin. (4)</u>) a fost modificat și expus în următoarea redacție: „(4) În cazul insuficienței mijloacelor financiare din bugetul său, Agenția poate percepe plăți pentru acoperirea costurilor efective legate de îndeplinirea sarcinilor autorității competente de soluționare a litigiilor, prevăzute de prezenta lege, în cuantumul stabilit prin regulament aprobat de Consiliul de Administrație al Agenției.”</p>
	<p>Articolul 15. Autoritățile competente alineatul (10) Se propune modificarea după cum urmează:</p>	<p>Nu se acceptă. Dreptul de contestare a deciziilor și măsurilor autorităților competente este deja garantat de Codul</p>

	<p>(10) Orice decizie sau măsură luată de o autoritate competentă poate face obiectul unei căi de atac, în conformitate cu Codul Administrativ al Republicii Moldova nr. 116/2018.</p> <p>Decizia emisă de către Agenție este document executoriu în conformitate cu prevederile Codului de executare al Republicii Moldova nr. 443/2004.</p> <p>Art. 31 din Legea comunicațiilor electronice nr. 72/2025 se aplică mutatis mutandis oricărei căi de atac introduse în temeiul prezentului alineat. Dreptul la o cale de atac în conformitate cu primul paragraf nu aduce atingere dreptului părților de a sesiza instanța națională competentă cu privire la litigiu.</p> <p><u>Argumentare:</u></p> <p>Posibilitatea contestării acțiunilor ANRCOM.</p> <p>În practică, măsurile adoptate de Agenție riscă să nu poată fi contestate efectiv, întrucât aceasta ar putea susține în instanță că acțiunile întreprinse constituie exclusiv „operațiuni administrative”, care nu sunt supuse controlului judiciar. Alternativ, Agenția ar putea invoca faptul că respectivele măsuri reprezintă acte reale, în sensul art. 14 din Codul administrativ (precum informațiile, avertizările sau recomandările), a căror contestare este, de asemenea, dificilă în practică.</p>	<p>administrativ al Republicii Moldova nr. 116/2018, care stabilește cadrul general al controlului judiciar asupra actelor administrative.</p> <p>Proiectul nu limitează accesul la justiție și nu exclude aplicarea normelor generale privind căile de atac.</p> <p>Introducerea unor trimiteri suplimentare la regimul actelor administrative, al actelor reale sau la caracterul executoriu al deciziilor ar fi redundantă și ar putea genera confuzii de interpretare, fără a aduce un plus de claritate normei.</p> <p>Totodată, Regulamentul (UE) 2024/1309 nu impune astfel de completări la nivel de lege.</p>
	<p>Articolul 16. Sancțiuni</p> <p>Se propune completarea articolului după cum urmează:</p> <p>(1) Pentru încălcarea prevederilor prezentei legi și a oricărei decizii obligatorii adoptate în temeiul acesteia de către Agenție, care aplica sancțiuni contravenționale sau administrative prevăzute de Codul contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008, Codul Administrativ al Republicii Moldova nr. 116/2018 și de Legea comunicațiilor electronice nr. 72/2025.</p> <p>(2) Nu constituie încălcare a prezentei legi refuzul motivat, proporțional și documentat al operatorului de rețea din sectorul energiei electrice, atunci când acesta este întemeiat pe cerințe obiective privind siguranța în exploatare,</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Regimul sancțiunilor și al răspunderii pentru încălcarea prevederilor legale este deja stabilit prin Codul contravențional, Codul administrativ și Legea comunicațiilor electronice nr. 72/2025. Proiectul nu urmărește instituirea unui regim sancționator autonom și nici enumerarea exhaustivă a faptelor ce constituie încălcări.</p> <p>Introducerea unor dispoziții distincte privind faptele sancționabile, exonerările sectoriale sau dreptul operatorilor de rețea de a suspenda accesul ar depăși obiectul prezentei legi, ar genera suprapuneri normative și nu rezultă din Regulamentul (UE) 2024/1309.</p>

	<p>integritatea infrastructurii, continuitatea alimentării sau respectarea zonelor de protecție, în conformitate cu legislația energetică aplicabilă.</p> <p>(3) Constituie încălcări ale prezentei legi, în special: a) executarea lucrărilor neautorizate asupra infrastructurii energetice; b) nerespectarea condițiilor tehnice și a normelor de securitate aplicabile; c) refuzul de a demonta echipamentele neutilizate sau amplasate fără temei legal; d) utilizarea infrastructurii în alte scopuri decât cele permise de prezenta lege.</p> <p>(4) În cazul încălcărilor prevăzute la alin. (3), Agenția poate aplica sancțiunile prevăzute de lege, iar operatorul de rețea este în drept să suspende accesul sau lucrările în condițiile prezentei legi, fără a aduce atingere dreptului la repararea prejudiciului.</p> <p>(5) Deciziile individuale adoptate de Agenție în temeiul prezentei legi pot fi contestate în condițiile Codului administrativ.</p> <p><u>Argumentare:</u> Stabilirea unui cadru legal transparent și previzibil implică delimitarea faptelor ce constituie și care nu constituie încălcări ale legii, având și un rol preventiv.</p>	
	<p>Articolul 18. Dispoziții finale și tranzitorii alin. (1) După sintagma „prezentei legi” se propune introducerea sintagmei „și a art. 12”.</p> <p><u>Argumentare:</u> Activitățile de creare și lansare a punctului unic de informare trebuie realizate înainte de intrarea în vigoare a restului dispozițiilor prezentei legi. La intrarea în vigoare a restului dispozițiilor prezentei legi, punctul unic de informare trebuie să poată să primească și să ofere informații, să primească cereri, etc.</p>	<p>Se acceptă. Art. 18 alin. (1) a fost completat și va avea următorul cuprins: „(1) Prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, cu excepția, art. 3-9, 10 alin. (1), (2), (5), (6) și (7), 11, 13, 14, 16 și 17 care intră în vigoare la data de 1 ianuarie 2028.”.</p>
	<p>Articolul 18. Dispoziții finale și tranzitorii alin. (2) Se propune înlocuirea sintagmei „până la data intrării în vigoare a prezentei legi” cu sintagma „în termen de 6 luni de la intrarea în vigoare a prezentei legi”.</p>	<p>Nu se acceptă. Termenul de aducere a actelor normative și de reglementare este sincronizat cu termenul intrării în vigoare a legii.</p>

	<p>Articolul 18. Dispoziții finale și tranzitorii Se propune excluderea alineatului 5, și redactarea alineatului 6 după cum urmează:</p> <p>(6) Prezenta lege se aplică condiționat contractelor și acordurilor aflate în derulare la momentul intrării sale în vigoare, precum și celor încheiate ulterior, numai în ceea ce privește efectele juridice produse după intrarea sa în vigoare, fără a afecta validitatea contractelor, drepturile dobândite și obligațiile născute anterior acestei date.</p> <p><u>Argumentare:</u> Din formularea alin. (5) rezultă că părțile nu pot agreea clauze care „exclud, derogă de la prevederile legii sau le modifică efectele”. Dacă aceasta este intenția, există mai multe probleme pentru operatorul de rețea: (i) afectează libertatea contractuală și soluțiile tehnice individualizate – relațiile de acces/partajare (SS, proceduri de intervenție, ferestre de lucru, standarde tehnice, răspundere asigurări), iar unele dintre acestea pot „deroga” practic (în sens tehnic) prin detalieri, fără a contrazice scopul legii.</p> <p>Suplimentar, în forma descrisă proiectul creează incertitudine juridică – orice clauză care ajustează procedural sau tehnic obligațiile legale poate fi atacată ca „modificare de efecte”, ceea ce crește litigiile și descurajează contractarea.</p> <p>Proiectul poate produce efecte nedorite asupra contractelor existente (dacă e interpretat ca nulitate generală), inclusiv asupra aranjamentelor deja funcționale, totodată este disproporționat pentru infrastructura energetică – care are obligații de siguranță și continuitate; contractul este instrumentul prin care aceste obligații sunt traduse în condiții concrete de acces.</p>	<p>Se acceptă parțial. Art. 18 alin. (5) și (6) au fost redactate și vor avea următorul conținut:</p> <p>„(5) Contractele de acces încheiate până la data de 1 ianuarie 2028 rămân valabile până la data expirării acestora, iar părțile au obligația de a respecta drepturile și obligațiile prevăzute atât în contractele respective, cât și în prezenta lege și în alte acte normative aplicabile. Furnizorul de rețele publice de comunicații electronice nu poate fi obligat la niciun acord de natură contractuală care, în defavoarea sa, exclude aplicarea dispozițiilor prezentei legi, derogă de la acestea sau le modifică efectele.</p> <p>(6) Prezenta lege se aplică inclusiv contractelor aflate în derulare la data de 1 ianuarie 2028. În acest scop:</p> <p>a) pentru contractele (sau orice act juridic similar) aflate în derulare, operatorii de rețea, organismele din sectorul public care dețin sau controlează terenuri sau infrastructura fizică, proprietarii de clădiri comerciale private care nu sunt proprietatea unui operator de rețea sau nu sunt controlate de acesta ori deținătorii dreptului de a utiliza punctul de acces și infrastructura fizică interioară au obligația ca, la solicitarea scrisă a furnizorului de rețele publice de comunicații electronice, să modifice, în termen de 90 de zile de la primirea solicitării, contractele în vederea conformării acestora cu dispozițiile prezentei legi; în cazul în care, în termenul respectiv, părțile nu ajung la un acord, oricare dintre părți poate sesiza Agenția în vederea soluționării litigiului;</p> <p>b) modificarea contractelor aflate în derulare se realizează prin încheierea unui contract nou sau prin acorduri adiționale, cu respectarea dispozițiilor legale aplicabile.”.</p>
	<p>Articolul 18. Dispoziții finale și tranzitorii Se propune introducerea unui alineat nou: „(8) Prezenta lege nu aduce atingere contractelor de acces pe proprietăți și/sau de utilizare partajată a infrastructurii fizice încheiate în temeiul Legii nr. 28/2016 privind accesul pe proprietăți și</p>	<p>Se acceptă parțial. Pentru asigurarea continuității raporturilor juridice și a securității contractuale, se prevede că prezenta lege nu aduce atingere contractelor de acces pe proprietăți și de utilizare partajată a infrastructurii fizice încheiate în</p>

		utilizarea partajată a infrastructurii asociate rețelelor publice de comunicații electronice”.	temeiul Legii nr. 28/2016, care rămân valabile până la expirarea sau modificarea acestora, în condițiile legii.
Grupul de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător (nr. 38-78-1839 din 19.02.2026)	37	<p>Decizia Grupului de lucru în privința proiectului de act normativ și notei de fundamentare:</p> <p>Se susține proiectul de lege și nota de fundamentare cu obiecții și recomandări.</p>	<p>Se acceptă.</p>
		<p>Proiectul este elaborat în procesul de armonizare, ceea ce presupune că preluarea limbajului din cadrul normativ UE poate rezulta în norme sau proceduri vagi sau incomplete, care necesită corelare cu prevederile în vigoare ale cadrului normativ național și mai multe detalii pentru a asigura înțelegerea și aplicarea corectă a drepturilor și obligațiilor stipulate. În caz contrar aplicarea în practică a legii poate crea multiple situații de abuz din partea autorităților sau eschivare din partea agenților economici vizați. În mai multe cazuri, termenul „statul membru” din Regulamentul UE se substituie cu „Agenția”, astfel în mod abuziv și disproporționat Agenției i se acordă drepturi aferente legislativului sau executivului. Ceea ce reprezintă o încălcare a principiului separării puterilor în stat și supremației legii, luând în calcul că Agenția este o autoritatea cu funcții de implementare și punere în aplicare a legii.</p> <p>Autorii confundă funcția de reglementare a conduitei persoanelor supravegheate (care are scopul reglementării pieței și protecției consumatorilor) cu funcția de elaborare de politici și legiferare. În acest sens Agenția este justificată să aprobe reglementări ce vizează punerea în aplicare a drepturilor și obligațiilor stabilite de lege dar nicidecum nu poate să stabilească drepturi și obligații noi, peste limitele prevăzute expres de lege sau chiar norme care urmează să deroge de la lege.</p> <p>Astfel aceste prevederi sunt încălcări ale normelor constituționale, inclusiv contrare principiului fundamental din Legea nr.98/2012 privind separarea atribuțiilor de elaborarea de politici de cele de implementare de politici.</p>	<p>Nu se acceptă..</p> <p>Proiectul nu conferă Agenției competențe legislative, dar exclusiv atribuții de reglementare secundară și de implementare tehnică, în limitele expres stabilite de lege și în conformitate cu Regulamentul (UE) 2024/1309.</p> <p>Drepturile și obligațiile sunt prevăzute direct în actul normativ, iar Agenția poate doar detalia proceduri administrative necesare aplicării legii, fără a institui norme noi sau a deroga de la prevederile acesteia.</p> <p>Prin urmare, prevederile proiectului nu încalcă principiul separării puterilor în stat și nici dispozițiile Legii nr. 98/2012 privind administrația publică centrală de specialitate.</p>

	<p>Totodată, acordarea posibilității discreționare de reglementare către Agenție, va duce într-o măsură mai mare sau mai mică spre încălcarea principiului previzibilității reglementării activității de întreprinzător.</p> <p>În special ne referim la următoarele:</p> <ul style="list-style-type: none"> - La art.4 alin.(3) se prevede dreptul discreționar al Agenției de a aplica sancțiuni (fără a clarifica cel puțin tipul sau mărimea acestora) pentru neacordarea completă sau neacordarea la timp a informațiilor despre infrastructura deținută. Cu toate că în Regulamentul UE, acest drept de aplicare a sancțiunilor se referă la „statele membre”, adică în conformitate cu întregul sistem de drept aplicat în întregul sistem administrativ și judiciar (și nicidecum raportat la discreția și voința unei singure autorități publice centrale). <p>Această prevedere este și mai gravă, raportată la prevederile alin.(2) din art.4 care prevede că pe lângă informațiile de la alin.(1), Agenția mai poate solicita „și alte informații”, ceea ce reprezintă nu doar depășirea limitelor Regulamentului UE, dar și lasă o marjă foarte mare de discreție, care poate duce la abuzuri, pe lângă faptul că norma în cauză devine imprevizibilă în aplicare.</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Proiectul nu conferă Agenției competențe discreționare în materie de sancționare, întrucât tipul și cuantumul sancțiunilor sunt stabilite de legislația națională aplicabilă, inclusiv Codul contravențional și Legea comunicațiilor electronice nr. 72/2025, iar Agenția are doar rolul de a constata încălcările și de a aplica sancțiunile în limitele legii.</p> <p>Totodată, pentru asigurarea unui nivel sporit de previzibilitate, prevederile privind solicitarea de informații vor fi aplicate strict în raport cu scopul prezentei legi și al Regulamentului (UE) 2024/1309, cu respectarea principiilor legalității, proporționalității și controlului judiciar, fiind exclusă instituirea unor obligații arbitrare sau nejustificate.</p>
	<ul style="list-style-type: none"> - Cu toate că în proiect, în aspecte ce țin de autorizarea lucrărilor necesare pentru instalarea unor elemente ale rețelelor, se prevăd o serie de termene limită în privința emiterii autorizațiilor necesare, totuși la art.7 alin.(5) se acordă dreptul Agenției de a aproba norme care să devieze de la prevederile legii, conform cărora autoritățile emitente de autorizații să poată prelungi termenul de emiterie a acestora. Însă Regulamentul UE, prevede acest drept pentru „statele membre”, adică, nicidecum Agenția nu ar putea emite acte normative care să deroge de la prezenta lege, aceste norme trebuie deja să se regăsească în acest proiect de lege sau în o altă lege cu obiect de reglementare similar. 	<p>Se acceptă parțial.</p> <p>Prevederile la care se referă obiecția au fost ajustate și redacția actuală are următorul conținut:</p> <p>„Autoritatea competentă publică, în prealabil, prin intermediul punctului unic de informare, motivele pentru care autoritatea competentă poate, în cazuri excepționale și justificate în mod corespunzător, acționând din oficiu, să prelungească termenele menționate la alin. (7), (8) și (13).”.</p>
	<ul style="list-style-type: none"> - La art.10, unde se prevede obligația de a echipa clădirile cu o infrastructură fizică interioară pregătită pentru rețele prin fibră optică, se prevede la alin. (7) dreptul Inspectoratului Național pentru Supraveghere Tehnică să 	<p>Se acceptă.</p> <p>Criteriile conform cărora aplicarea alin. (1)-(3) din art. 10 ar fi disproporționată în ceea ce privește costurile pentru proprietarii individuali sau coproprietari au fost specificate</p>

	<p>decidă pentru care clădiri nu este necesar de impus această obligație din considerentul că implementarea ar cauza costuri disproporționate pentru proprietari. Cu toate că un astfel de drept este acordat în Regulamentul UE pentru „statul membru” și nicidecum pentru o autoritate executivă. Astfel în proiect deja este inclusă lista acestor categorii de clădiri la anexa nr.5, ori dreptul INST este unul discreționar, depășește limitele legii și al Regulamentului UE și poate duce la abuzuri și aplicare neuniformă a legii.</p>	<p>expres în conținutul art. 10 alin. (6), care va avea următorul cuprins:</p> <p>„(6) Alineatele (1), (2) și (3) nu se aplică anumitor categorii de clădiri, în cazul în care respectarea acestora ar fi disproporționată în ceea ce privește costurile pentru proprietarii individuali sau coproprietari, pe baza următoarelor criterii obiective:</p> <p>a) costul estimat numai al lucrărilor de echipare cu un punct de acces și cu o infrastructură fizică interioară pregătită pentru rețele prin fibră optică și cu un cablaj de fibră optică interior, inclusiv conexiuni până la punctul fizic în care utilizatorul final se conectează la rețeaua publică, este mai mare decât costul estimativ al tuturor lucrărilor de renovare majoră a clădirii fără echiparea cu infrastructura menționată, cu excepția cazului când există acordul scris al proprietarului sau al asociației de proprietari prin care se acceptă suportarea acestor costuri suplimentare;</p> <p>b) echiparea cu un punct de acces și cu o infrastructură fizică interioară pregătită pentru rețele prin fibră optică și cu un cablaj de fibră optică interior, inclusiv conexiuni până la punctul fizic în care utilizatorul final se conectează la rețeaua publică, nu este posibilă din cauza cerințelor normelor tehnice în construcții.”.</p>
	<p>În art.7 se încearcă reglementarea modului de autorizare a lucrărilor necesare pentru instalarea/construirea elementelor de rețea, în principal de autoritățile publice locale. Însă este utilizat un limbaj generic aferent Regulamentului UE și, corespunzător, nu este clarificat la care autorizații concret se referă proiectul de lege propus. Cu toate că se face trimitere periodic la Codul urbanismului și construcțiilor (CUC), totuși este imperativ să se clarifice la care concret acte permissive (autorizații) se referă reglementarea propusă, odată ce, spre exemplu nu toate actele permissive se numesc „autorizații” ca atare. În acest sens mai există certificatul de urbanism, avizul aferent lucrărilor de intervenție la</p>	<p>Se acceptă parțial.</p> <p>Noțiunea a fost expusă în următoarea redacție:</p> <p>„1. <i>autorizație</i> - o decizie sau un set de decizii explicite sau implicite luate simultan sau succesiv de către una sau mai multe autorități competente, care sunt necesare în temeiul Legii nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător, Codul Urbanismului și Construcțiilor nr. 434/2023 și altor acte normative aplicabile pentru ca o întreprindere să efectueze lucrări de construcții sau civile necesare pentru instalarea unor elemente ale rețelelor de comunicații electronice, inclusiv ale rețelelor de foarte mare capacitate;”.</p>

	<p>monumente sau zona de protecția a acestora ș.a. Ori în lipsa unor clarificări și în virtutea utilizării limbajului corespunzător, se va interpreta abuziv că proiectul propus vine să instituie noi tipuri de acte permissive (autorizații) pe lângă cele deja prevăzute de legislația din domeniul construcției și urbanismului. Mai mult, unele prevederi cu referire la termene și abordarea procedurală în privința recepționării și prelucrării cererii de obținere a actului permisiv deviază de la prevederile CUC și chiar de la prevederile Legii nr.160/2011. Ori pentru a nu crea un conflict de norme și dificultăți în aplicarea legii, este absolut necesar ca excepțiile și devierile în privința autorizării lucrărilor de instalarea elementelor de rețea să fie reflectate și în legile sectoriale în cauză.</p>	<p>Totodată la art. 7 alin. (4) a fost completat cu următorul conținut:</p> <p>„Agenția stabilește, prin act normativ, cerințe procedurale privind cererile de acordare a dreptului de acces prevăzut de prezenta lege.”.</p> <p>Menționăm faptul că proiectul nu instituie noi tipuri de acte permissive și nu aduce atingere regimului actelor de autorizare prevăzute de Codul urbanismului și construcțiilor sau de Legea nr. 160/2011. Utilizarea termenului „autorizații” are un caracter funcțional și vizează actele permissive necesare pentru executarea lucrărilor, în conformitate cu legislația sectorială aplicabilă.</p> <p>Totodată, pentru a evita eventuale interpretări divergente, prevederile art. 7 vor fi aplicate cu respectarea cadrului normativ din domeniul urbanismului și construcțiilor, iar derogările procedurale prevăzute de proiect sunt limitate la cele permise de Regulamentul (UE) 2024/1309, fără a crea acte permissive noi sau conflicte normative.</p>
	<p>În aceeași ordine de idei, pentru „autorizarea” lucrărilor legate de instalarea/construirea elementelor de rețea, contrar prevederilor din CUC, se prevede aplicarea principiului aprobării tacite. În primul rând, din formulările propuse nu este clar concret pentru care acte permissive poate fi aplicat principiul aprobării tacite. În același timp, pentru ca acesta să fie real aplicabil, este imperativ ca această excepție să fie inclusă expres și în CUC, apoi să fie clarificat cu mai multe detalii cum acest principiu poate fi aplicat în practică, fără implicarea instanței de judecată. Ori modul de punere în aplicare a aprobării tacite este determinant pentru a putea face uz în practică de acest principiu. În lipsa unui mecanism tehnic clar, acest principiu nu este aplicabil.</p>	<p>Se aplică parțial.</p> <p>Art. 8 alin. (1) a fost completat cu următorul text:</p> <p>„prin derogare de la art. 64 din Codul Urbanismului și Construcțiilor nr. 434/2023”.</p> <p>Derogarea respectivă va permite începerea efectuării lucrărilor în cazul când autorizația nu este emisă în termenul de 30 de zile prevăzut de art. 148 alin. (1) din Codul Urbanismului și Construcțiilor nr. 434/2023, fiind în concordanță cu conținutul Regulamentului UE transpus.</p> <p>Aplicarea principiului aprobării tacite este prevăzută expres de Regulamentul (UE) 2024/1309 și este transpusă în proiect ca normă specială, fără a institui noi acte permissive și fără a aduce atingere cerințelor tehnice stabilite de legislația în domeniul urbanismului și construcțiilor.</p> <p>Principiul se aplică exclusiv în cadrul procedurilor de autorizare reglementate de prezenta lege și nu necesită</p>

		<p>modificarea Codului urbanismului și construcțiilor, întrucât norma specială prevalează asupra norme generale.</p> <p>Implementarea sa are caracter administrativ, fiind realizată de autoritățile competente în limitele stabilite de lege, fără a condiționa exercitarea dreptului de intervenția instanțelor de judecată.</p>
	<p>La fel, în rândul formulărilor incerte, care acordă discreție maximă autorităților publice și creează spațiu pentru interpretări abuzive este și alineatul (8) din art.7 în care se prevede că „autoritățile competente, pot, printre altele, solicita autorizații” pentru instalarea unor elemente de rețea pe situri sau clădiri cu valoarea istorică, culturală etc. Deci fără a clarifica ce „autorități”, care „autorizații” și, concret, în ce situații o „pot” face.</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Prevederea art. 7 alin. (8) (<u>actual alin. (15)</u>) nu conferă autorităților o competență discreționară nelimitată, ci face trimitere la autoritățile și actele permissive stabilite prin legislația sectorială aplicabilă în domeniul protecției patrimoniului istoric, cultural și arhitectural.</p> <p>Utilizarea termenului „pot solicita” reflectă caracterul condiționat al intervențiilor asupra unor astfel de bunuri și nu instituie obligații sau autorizații noi.</p> <p>Totodată, aplicarea alineatului se realizează exclusiv în situațiile prevăzute de legislația specială, cu respectarea criteriilor obiective și a competențelor stabilite prin lege, fără a crea spațiu pentru interpretări arbitrare.</p>
	<p>În art.14 și 15 se reglementează atât modul de soluționare a litigiilor între persoane cu privire la obținerea accesului la infrastructură cu implicarea Agenției, cât și litigiile cu Agenția în privința actelor emise de aceasta. Însă reglementarea este confuză, odată ce nu este clar în toate cazurile, care reguli și la ce tip de litigiu se referă. Ori, pe de o parte se subînțelege obligația adresării în preliminar la Agenție, până la adresarea în instanța de contencios administrativ, din altă perspectivă (așa cum prevede și Regulamentul UE), la alin.(5) art.14 se prevede că nu se limitează dreptul persoanelor de a se adresa direct în instanța de judecată. În același timp, în art.15 se prevede că „intentarea acțiunii în contencios administrativ nu suspendă executarea deciziei, până la soluționarea cauzei în fond de către instanțele de judecată”. Adică nu doar că se subînțelege cumva obligația adresării preliminare către Agenție, dar și se</p>	<p>Se acceptă parțial.</p> <p>Art. 14 alin. (8) a fost redactat și va avea următorul conținut:</p> <p>„(8) Prezentul articol se completează cu prevederile relevante din art. 31 din Legea comunicațiilor electronice nr. 72/2025, din procedura administrativă, căile de atac și procedurile judiciare reglementate de Codul administrativ nr. 116/2018.”.</p> <p>Proiectul nu instituie obligația adresării preliminare la Agenție înainte de sesizarea instanței de judecată.</p> <p>Totodată, prin includerea în alin. (8) a referinței la prevederile relevante din art. 31 din Legea comunicațiilor electronice nr. 72/2025, se precizează că deciziile Agenției pot fi contestate în instanța de judecată în conformitate cu prevederile Codului administrativ, dar sunt executorii din momentul adoptării.</p>

	<p>interzice instanței de a decide preliminar (până la soluționarea în fond), dacă este cazul, suspendarea actului administrativ inițial al Agenției. Ori această constrângere, fiind aplicată la oricare tip de contestare și oricare act al Agenției, este una disproportționată și nu este nicum argumentată în notă.</p>	<p>Prevederea art. 15 privind lipsa efectului suspensiv de drept al acțiunii în contencios administrativ reflectă regula generală din Codul administrativ și nu exclude posibilitatea suspendării actului contestat, care poate fi dispusă de instanța de judecată, la cerere, în condițiile legii.</p> <p>Prin urmare, nu se instituie restricții disproportionate și nu se limitează accesul efectiv la justiție.</p>
	<p>Articolul 15 vine să prevadă dreptul Agenției de a percepe două categorii distincte de plăți. Una pentru rolul de „mediator”, adică de soluționarea litigiilor între persoane legat de accesul la infrastructură și altă plată, în privința realizării funcțiilor de punct unic de informare. Pe lângă faptul că însăși formularea generică (preluată din Regulamentul UE) este extrem de discreționară și potențial abuzivă, adică fiind acordat dreptul de principiu de a percepe plăți (dacă nu sunt suficiente fondurile existente), fără a clarifica unde și cum sunt prevăzute aceste plăți, volumul și modul de percepere. Ori plățile în cauză necesită să fie prevăzute expres în lege și nu pot fi instituite și reglementate de un act sub-legislativ. În același timp, oportunitatea acestor plăți este mai mult decât discutabilă și nu a fost nicum argumentată și analizată în notă. Atenționăm că pentru activitatea Agenției deja se percep plăți (taxă de reglementare și alte plăți), dar și pentru crearea Registrului de evidență a rețelelor edilitare Legea nr.290/2024 deja prevede o serie de contribuții și plăți la art.10. În acest sens nu este clar cum SIA „Sistem de cartografiere a acoperirii cu Internet în bandă largă și Punctul de Informare Unic” prevăzut în proiectul de lege se corelează cu SIA aferent Registrului de evidență a rețelelor edilitare (care conține implicit și infrastructura de comunicații electronice). Este evident că dezvoltarea a două mecanisme paralele va duce nu doar la consumul neeficient al resurselor publice dar și la o povară disproportționată asupra agenților economici.</p>	<p>Se acceptă parțial.</p> <p>Art. 15 alin. (4) a fost expus în următoarea redacție: „În cazul insuficienței mijloacelor financiare din bugetul său, Agenția poate percepe plăți pentru acoperirea costurilor efective legate de îndeplinirea sarcinilor autorității competente de soluționare a litigiilor, prevăzute de prezenta lege, în quantumul stabilit prin regulament aprobat de Consiliul de Administrație al Agenției.”</p> <p>Totodată alin. (6) a fost completat cu textul: „în quantumul stabilit prin regulament aprobat de Consiliul de Administrație al Agenției.”</p>
	<p>Evaluarea notei de fundamentare (analizei impactului de reglementare)</p>	<p>Se acceptă parțial.</p> <p>Nota de fundamentare a fost completată la pct. 4.2 și 4.3 și alte compartimente.</p>

	<p>Nota de fundamentare, chiar dacă argumentează necesitatea intervenției din perspectiva procesului de armonizare, aceasta nu conține suficiente informații pentru a stabili oportunitatea unor obligații și cerințe, dar și expune insuficient impactul soluțiilor propuse, astfel nota nu corespunde cu Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative.</p>	<p>Nota de fundamentare a fost elaborată în conformitate cu cerințele Legii nr. 100/2017 privind actele normative și ale Metodologiei de analiză a impactului de reglementare, având în vedere obligația Republicii Moldova de transpunere fidelă și completă a actelor juridice ale Uniunii Europene, inclusiv a Regulamentului (UE) 2024/1309, obligație care nu este condiționată de menținerea sau modificarea Legii nr. 28/2016.</p> <p>Legea nr. 28/2016 a funcționat până în prezent fără constrângeri majore, însă, în contextul intrării în vigoare a Regulamentului (UE) 2024/1309, aceasta urmează a fi abrogată, fiind necesară instituirea unui nou cadru normativ compatibil cu dreptul Uniunii Europene.</p> <p>În procesul de elaborare a proiectului, au fost preluate și integrate prevederi relevante din Legea nr. 28/2016, în măsura în care acestea nu contravin Regulamentului (UE) 2024/1309 și altor acte juridice ale Uniunii Europene, inclusiv la solicitarea furnizorilor de rețele de comunicații electronice și a asociațiilor patronale din domeniu.</p> <p>Impactul soluțiilor propuse este analizat într-o manieră proporțională cu natura actului normativ și cu practicile aplicabile în cazul transunerii actelor juridice ale Uniunii Europene, fără a fi identificate efecte negative semnificative care să impună completări suplimentare ale notei de fundamentare.</p>
	<p>La descrierea situației curente lipsește tabloul actual în privința accesului la infrastructură (cu analiza tuturor mecanismelor și părților implicate), care sunt reușitele și carențele sistemului actual (cu exemple clare) și care este costul impedimentelor în practică. Adică este necesară o analiză ex-post mult mai detaliată a Legii nr.28/2016 privind accesul pe proprietăți și utilizarea partajată a infrastructurii asociate rețelelor publice de comunicații electronice.</p> <p>Lipsește o analiză clară a mecanismelor deja reglementate în prezent, în special reglementarea Registrului de evidență a rețelelor edilitare (Legea nr.290/2024), analiza procedurilor și mecanismelor de autorizare în prezent a lucrărilor de</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Nota de fundamentare a fost elaborată în conformitate cu cerințele Legii nr. 100/2017 privind actele normative și ale Metodologiei de analiză a impactului de reglementare. În cazul prezentului proiect, care transpune un act juridic al Uniunii Europene cu aplicabilitate directă – Regulamentul (UE) 2024/1309 – Metodologia prevede un regim simplificat de analiză, adaptat actelor de armonizare cu legislația Uniunii Europene.</p> <p>Acest regim permite concentrarea analizei asupra necesității alinierii cadrului normativ național și asupra impactului principal al reglementării, fără a impune, în mod</p>

	<p>construcții (sub egida legislației din domeniul construcțiilor și urbanismului), luând în calcul că în proiect se propun norme care vin să „completeze” reglementările în vigoare din aceste domenii. Această analiză este necesară pentru ca cel puțin să fie expuse și argumentate carențele și aspectele negative (care influențează accesul la infrastructură), care ar justifica necesitatea intervenției propuse.</p> <p>Cu toate că în proiect se propune de a institui o serie de plăți în folosul ANRC, precum și mai multe obligații de raportare/informare din partea deținătorilor de infrastructură, lipsește orice estimare a costurilor potențiale care vor apărea pentru persoanele vizate. În proiect se propun o serie de soluții discutabile în privința atribuțiilor suplimentare pentru ANRC de a aplica sancțiuni și a aproba norme, care de facto ar putea suplini sau chiar deroga de la normele din proiectul de lege propus. Ori toate aceste atribuții necesită o argumentare preliminară solidă dar și o analiză a riscurilor corespunzătoare.</p> <p>Nota nu reflectă un proces consultativ, care, luând în calcul importanța și potențialul impact, conform cerințelor Metodologiei, este imperativ să fi fost realizat până la înregistrarea oficială a proiectului.</p>	<p>obligatoriu, realizarea unui studiu ex-post exhaustiv al cadrului anterior, inclusiv al Legii nr. 28/2016.</p> <p>Republica Moldova are obligația de transpunere fidelă, completă și la timp a actelor juridice ale Uniunii Europene, inclusiv a Regulamentului (UE) 2024/1309, obligație care nu este condiționată de menținerea sau modificarea legislației naționale existente. În acest context, deși Legea nr. 28/2016 a funcționat până în prezent fără constrângeri majore, intrarea în vigoare a Regulamentului (UE) 2024/1309 impune instituirea unui nou regim juridic compatibil cu dreptul Uniunii Europene și cu abordările moderne din domeniu, motiv pentru care aceasta urmează a fi abrogată.</p> <p>În procesul de elaborare a proiectului a fost realizată o evaluare a cadrului normativ existent, fiind analizate reglementările aplicabile în domeniul accesului la infrastructura fizică. Totodată, au fost preluate și integrate, într-o formă adaptată, prevederi relevante din Legea nr. 28/2016, în măsura în care acestea sunt compatibile cu Regulamentul (UE) 2024/1309 și cu alte acte juridice ale Uniunii Europene, asigurându-se continuitatea normativă și coerența cadrului legal.</p> <p>Ca urmare a procesului de avizare interinstituțională și de consultare publică, proiectul de lege a fost modificat și completat în mod substanțial, iar, în consecință, nota de fundamentare a fost actualizată corespunzător pentru a reflecta soluțiile normative definitive și observațiile valorificate.</p> <p>De asemenea, în cadrul procesului de consultare au fost examinate și valorificate, după caz, observațiile formulate de furnizorii de rețele de comunicații electronice, de asociațiile patronale din domeniu și de alte părți interesate relevante. Impactul soluțiilor propuse a fost analizat într-o manieră proporțională cu natura actului normativ și specificul procedurii de armonizare, fără a fi identificate efecte negative semnificative care să impună completări suplimentare ale notei de fundamentare.</p>
--	--	---

			<p>Detalierea aspectelor operaționale, inclusiv a costurilor administrative și a modalităților de implementare tehnică, urmează a fi realizată prin acte normative subsecvente, în limitele stabilite de lege. Ulterior, proiectul de lege va fi supus expertizării de către Ministerul Justiției, Centrul Național Anticorupție și, după caz, va face obiectul evaluării compatibilității cu legislația Uniunii Europene de către Comisia Europeană.</p> <p>În forma finală, proiectul asigură un echilibru între facilitarea accesului la infrastructura fizică pentru rețelele de comunicații electronice, protecția intereselor legitime ale deținătorilor de infrastructură și respectarea principiilor securității juridice, proporționalității și previzibilității reglementării activității de întreprinzător.</p>
Avizare și consultare publică repetată			
Ministerul Finanțelor (nr. 02-17/33 din 18.03.2026)		Prin prezenta, în contextul solicitării Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării din 09.03.2026 cu privire la examinarea suplimentară a Proiectului de lege privind accesul pe proprietăți și utilizarea infrastructurii, Ministerul Finanțelor, în limita competențelor funcționale, informează despre lipsa obiecțiilor și propunerilor la proiectul prenotat.	Se acceptă.
		Totodată, cu referire la pct. 4.1. Impactul asupra sectorului public și 4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative din Nota de fundamentare, se menționează că cheltuielile aferente implementării proiectului de lege urmează a fi acoperite din limita alocațiilor prevăzute în bugetul autorităților responsabile. De asemenea, alocarea de resurse umane adiționale pentru Agenția Națională pentru Reglementare în Comunicații se va corela cu procesul de reformă salarială demarat de Ministerul Finanțelor și promovarea proiectelor de acte normative aferente sistemului unitar de salarizare în sectorul bugetar potrivit angajamentelor asumate în cadrul Capitolului „Reforma Administrației Publice” din „Programul Național de Aderare 2025-2029”, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 306 din 28.05.2025.	Se acceptă. Nota de fundamentare a fost redactată.

		Suplimentar, se va ține cont inclusiv de prevederile Indicației Guvernului nr. 25-06-2863 din 13.03.2026, cu precădere, evitarea asumării acțiunilor care implică majorări de personal, majorări de salarii și/sau crearea de unități/instituții noi, în scopul asigurării unui parcurs eficient și neîntârziat al procesului de aderare la UE.	
Ministerul Afacerilor Interne (e-Legiferare, 19.03.2026)		Lipsa de obiecții și propuneri.	Se acceptă.
Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale (nr. 21-1415 din 19.03.2026)		<p>Ca urmare a examinării textului definitivat al proiectului de lege privind accesul pe proprietăți și utilizarea infrastructurii, număr unic 68/MDED/2026, în limitele competențelor funcționale și raportat argumentelor autorului expuse în Sinteză, comunicăm despre menținerea obiecțiilor remise prin avizul nr.21-871 din 24.02.2026.</p> <p>1. Cu referire la definițiile prevăzute la art.2, privind noțiunea de „operator de rețea”, menținem poziția ante expusă prin avizul ministerului din 24.02.2026.</p> <p>Conform prevederilor cadrului normativ național, această abordare depășește sfera specifică a comunicațiilor electronice, astfel cum este reglementată prin Legea comunicațiilor electronice nr.72/2025, care delimitează clar categoria furnizorilor de rețele și servicii de comunicații electronice și stabilește regimul juridic aplicabil acestora.</p> <p>Extinderea noțiunii de „operator” asupra altor domenii economice conduce inevitabil la includerea unor entități care nu sunt supuse reglementării sectoriale în domeniul comunicațiilor și nu intră în aria de competență a autorității de reglementare de profil.</p> <p>Subsecvent, deși proiectul urmărește transpunerea cadrului european privind facilitarea instalării rețelelor de comunicații electronice prin utilizarea infrastructurii fizice existente, prin proiect se confundă calitatea de „deținător de infrastructură fizică” cu cea de „operator de rețea”, atribuind operatorilor din alte sectoare obligații specifice domeniului comunicațiilor electronice. Ori, scopul actelor UE transpuse</p>	<p>Se acceptă parțial.</p> <p>A fost redactată noțiunea de „operator de rețea”.</p> <p>Totodată menționăm că noțiunea de „operator de rețea” este transpusă în concordanță cu prevederile Regulamentul (UE) 2024/1309, care stabilește în mod expres o definiție extinsă, incluzând operatorii din sectoarele energiei, gazelor, apei și transporturilor, în scopul facilitării accesului la infrastructura fizică existentă pentru instalarea rețelelor de comunicații electronice.</p>

	<p>(integral și/sau parțial) este de a permite utilizarea infrastructurii fizice existente, nu de a redefini operatorii din alte sectoare ca subiecți ai reglementării domeniului comunicațiilor electronice.</p> <p>În aceste condiții, definirea actuală a noțiunii de „operator de rețea” generează riscuri de suprapunere normativă și de interferență cu reglementările sectoriale aplicabile altor domenii (energie, transport, utilități publice), contrar principiului specializării reglementării și al securității juridice.</p>	
	<p>2. La art.5, cu referire la alin.(2) lit.c), având în vedere că, prevederea respectivă se referă la solicitările de coordonare a lucrărilor civile, urmează a fi operată substituirea cuvântului „autorizație” cu cuvântul „coordonare”, pentru a se exclude neclaritățile privind depunerea solicitării cu o lună înainte pentru necesitatea emiterii autorizației de construire.</p>	<p>Se acceptă parțial. A fost redactat. Totodată menționăm că textul din art. 5 alin. (2) (<u>actual alin. (3)</u>) lit. c) este în concordanță cu textul din Regulamentul UE. Nu modifică procedura de acordare a autorizație specificate în Codul urbanismului și construcțiilor nr. 434/2023, doar specifică aspectele procedurale pentru coordonarea lucrărilor civile cu operatorul care le execută.</p>
	<p>3. La art.7, cu referire la alin.(5), menținem poziția expusă prin avizul din 24.02.2026, ori din redacția prevederii prezentate în proiect nu reiese că termenul de 20 de zile este pentru altă procedură, decât pentru emiterea autorizației de construire. Astfel alineatul respectiv se va expune într-o formă clară, care să nu ducă la aplicări eronate și confuze.</p>	<p>Nu se acceptă. La art. 7 alin. (5) (<u>actual alin. (8)</u>) termenul de 20 de zile este unul preliminar și procedural, nu un termen pentru emiterea autorizației. În acest termen, autoritatea verifică completitudinea cererii (dacă toate documentele sunt prezente și corecte).</p>
	<p>4. La art.8 alin.(1), cu referire la aprobarea tacită, insistăm asupra poziției expuse prin avizul ministerului din 24.02.2026. Totodată, atragem atenția asupra faptului că, completarea alineatului, cu propunerea de derogare de la art.64 din Codul urbanismului și construcțiilor nr.434/2023, în vederea amplasării rețelelor de comunicații electronice, nu se susține. Derogarea de la art.64 din Codul urbanismului și construcțiilor nr. 434/2023 este inadmisibilă, întrucât va afecta principiul fundamental al regimului construcțiilor, contravine cadrului legal primar și creează premise pentru realizarea lucrărilor în afara controlului urbanistic și al autorizării legale.</p>	<p>Se acceptă. Art. 8 alin. (1) a fost redactat și va avea următorul cuprins: „(1) În absența unei decizii din partea autorității competente, în termenul aplicabil menționat la art. 7 alin. (7)-(12), autorizația se consideră acordată la expirarea termenului respectiv, cu excepțiile prevăzute la art. 62 alin. (2) din Legea nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător. La cerere, furnizorul de rețele de comunicații electronice sau orice parte afectată are dreptul de a primi o confirmare scrisă din</p>

		<p>partea autorității competente că autorizația a fost acordată implicit, după caz.</p> <p>Orice terță parte afectată are dreptul de a interveni în procedura administrativă și de a contesta decizia de acordare a autorizației.”</p> <p>Totodată menționăm că derogarea respectivă nu exceptează furnizorul de la obținerea autorizației ci doar disciplinează autoritatea competentă privind eliberarea actelor permissive în termenul prevăzut de legislație.</p>
	<p>5. Cu referire la art.10 alin. (4), ce se referă la adoptarea standardelor la propunerea organului central de specialitate al administrației publice care asigură realizarea politicii guvernamentale în domeniul construcțiilor și locuințelor nu se susține și urmează a fi exclusă deoarece acesta nu poate fi responsabil de aprobarea standardelor sau specificațiile tehnice necesare pentru instalarea, întreținerea, și înlocuirii ori relocării rețelelor de comunicații electronice sau a elementelor de infrastructură fizică necesare susținerii acestora. Aceste atribuții sunt exclusiv în competența autorităților publice din domeniul comunicațiilor electronice.</p>	<p>Se acceptă. Art.10 alin. (4) a fost redactat.</p>
	<p>6. Cu referire la alin.(6) al art.10, privind stabilirea procedurii de etichetare pentru rețele prin fibră optică, se menține poziția expusă anterior prin avizul din 24.02.2026.</p> <p>Astfel, se va lua în considerare, stabilirea procedurii de etichetare a clădirilor din perspectiva existenței infrastructurii fizice interioare pregătite pentru rețele prin fibră optică, nu ține de competența organului central de specialitate al administrației publice care asigură realizarea politicii guvernamentale în domeniul construcțiilor și locuințelor. Ori, conform prevederilor art.5 din Codul urbanismului și construcțiilor nr.434/2023, organul central de specialitate al administrației publice în domeniu este responsabil doar de elaborarea, promovarea și coordonarea politicilor publice de dezvoltare în sfera amenajării teritoriului, urbanismului, proiectării și construcțiilor.</p>	<p>Se acceptă. Prevederea respectivă a fost exclusă.</p>

		<p>Totodată se va reține că, organul central de specialitate este responsabil de elaborarea actelor normative pentru aplicarea unitară a prevederilor prezentului cod și de elaborarea normativelor tehnice în construcții.</p>	
		<p>În contextul celor expuse supra, considerăm că proiectul de lege privind accesul pe proprietăți și utilizarea infrastructurii (număr unic 68/MDED/2026) nu poate fi susținut și nu poate fi promovat în redacția actuală, fără o revizuire a prevederilor asupra cărora ne-am expus argumentat.</p>	Se ia act.
Ministerul Apărării (e-Legiferare, 11.03.2026)		Lipsa de obiecții și propuneri.	Se acceptă.
Ministerul Culturii (e-Legiferare, 10.03.2026)		Lipsa de obiecții și propuneri.	Se acceptă.
Ministerul Mediului (nr. 13-05/880 din 20.03.2026)		<p>În contextul examinării repetate a proiectului de lege privind accesul pe proprietăți și utilizarea infrastructurii (număr unic 68/MDED/2026), Vă comunicăm următoarele.</p> <p>În Tabelul de sinteză, autorul proiectului a indicat acceptarea propunerii formulate de Ministerul Mediului, expusă în avizul anterior, privind excluderea Ministerului Mediului din calitate de autoritate responsabilă pentru elaborarea ghidului prevăzut la pct. 9 lit. e) din Nota de fundamentare.</p> <p>Totodată, se constată că această modificare nu a fost reflectată în textul Notei de fundamentare, unde Ministerul Mediului continuă să fie indicat drept instituție responsabilă pentru elaborarea „Ghidului cu cele mai bune practici pentru stimularea instalării rețelelor de comunicații electronice cu amprentă de mediu redusă”.</p> <p>În aceste condiții, există o neconcordanță între Tabelul de sinteză și conținutul Notei de fundamentare.</p> <p>Prin urmare, se solicită alinierea textului Notei de fundamentare la poziția acceptată în Tabelul de sinteză, prin excluderea Ministerului Mediului din calitate de autoritate responsabilă pentru elaborarea ghidului menționat.</p>	<p>Se acceptă. Nota de fundamentare a fost redactată.</p>

	<p>Totodată, reiterăm că elaborarea unui asemenea ghid ține, prin natura sa, de competența autorității publice centrale responsabile de politicile în domeniul comunicațiilor electronice și digitalizării, iar Ministerul Mediului poate fi implicat, după caz, în procesul de consultare și avizare a componentelor ce țin de protecția mediului.</p>	
<p>Ministerul Sănătății (e-Legiferare, 24.03.2026)</p>	<p>Lipsa de obiecții și propuneri.</p>	<p>Se acceptă.</p>
<p>Agenția Națională pentru Reglementare în Comunicații (nr. 01-DRA/496 din 16.03.2026)</p>	<p>Cu referire la demersul Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării (MDED) nr. 14-770 din 06.03.2026 privind expertizarea proiectului de lege referitor la accesul pe proprietăți și utilizarea infrastructurii (număr unic 68/MDED/2026), autor – Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării, Agenția Națională pentru Reglementare în Comunicații (ARCOM) a examinat proiectul în contextul modificărilor acceptate și, analizând versiunea definitivă a acestuia, a constatat existența unor prevederi care necesită revizuire.</p> <p>În acest sens, în vederea asigurării clarității și coerenței normelor propuse, precum și a alinierii acestora la cadrul normativ aplicabil în domeniul comunicațiilor electronice, ARCOM consideră necesară revizuirea unor dispoziții ale proiectului și formulează următoarele propuneri de ajustare:</p> <p>1. La Art. 2 pct. 5 va avea următorul cuprins: „5. infrastructură fizică interioară - infrastructura fizică sau instalațiile amplasate în interiorul unei clădiri, inclusiv elementele aflate în coproprietate, destinate să găzduiască rețele de acces cablate și/sau fără fir, capabile să furnizeze servicii de comunicații electronice și să conecteze punctul de acces al clădirii cu punctul terminal al rețelei;”;</p>	<p>Nu se acceptă. Textul art. 2 pct. 5 este în concordanță cu textul din Regulamentul UE transpus și respectă terminologia și structura acestuia.</p>
	<p>2. La Art. 2 pct. 6 va avea următorul cuprins: „6. infrastructură fizică interioară pregătită pentru rețele prin fibră optică - infrastructura fizică interioară, inclusiv conducte, tuburi, canale, spații de instalare și alte elemente similare, destinată instalării elementelor de fibră optică;”;</p>	<p>Se acceptă. A fost redactat.</p>

	<p>3. Art. 3, alin. (3) va avea următorul cuprins: „d) accesul solicitat nu afectează siguranța funcționării sistemului electroenergetic, a sistemului de transport sau distribuție a gazelor naturale ori a altor instalații energetice de importanță strategică, în cazul infrastructurii energetice critice.”;</p> <p>[Motivare: Lit. a)–c) ale art. 3 alin. (3) stabilesc condiții pozitive de admisibilitate a solicitării de acces. În forma actuală, lit. d) descrie o situație de risc care constituie, în realitate, un temei de limitare sau refuz al accesului, și nu o condiție pentru formularea solicitării. Această formulare creează o inconsecvență logică în structura alineatului, întrucât ar putea fi interpretată în sensul că solicitarea este admisibilă doar în situațiile în care accesul afectează siguranța sistemelor energetice, ceea ce nu reflectă intenția normei. Întrucât menținerea textului a fost acceptată în sinteză, se propune reformularea lit. d) ca o condiție negativă de admisibilitate a solicitării de acces, pentru a asigura coerența normei și pentru a evita interpretări eronate în aplicarea acesteia.]</p>	<p>Se acceptă. A fost redactat.</p>
	<p>4. La Art. 3 alin. (4) lit. b), sintagma „la infrastructura sa fizică” se substituie cu sintagma „la infrastructura fizică”, iar sintagma „de modelele de afaceri și de orice structură” se substituie cu sintagma „modelele de afaceri și orice structură”:</p>	<p>Se acceptă parțial. A fost redactat.</p>
	<p>5. La Art. 4 alin. (1) lit. a) cuvântul „ruta” se substituie cu cuvântul „traseul”;</p> <p>[Motivare: Se propune substituirea cuvântului „ruta” cu „traseul”, întrucât termenul „traseu” este mai adecvat din punct de vedere tehnic pentru descrierea amplasării infrastructurii fizice și este utilizat în mod curent în documentațiile de proiectare și în reglementările privind infrastructurile tehnico-edilitare.]</p>	<p>Se acceptă. A fost redactat.</p>
	<p>6. La Art. 4 alin. (7), în ultimul paragraf, cuvântul „justificarea” se exclude.</p>	<p>Se acceptă. A fost exclus.</p>
	<p>7. La Art. 5 alin. (5), în primul paragraf, cuvântul „justificarea” se exclude.</p>	<p>Se acceptă. A fost exclus.</p>

	8. La Art. 6 alin. (2) , în primul paragraf, cuvântul „justificarea” se exclude.	Se acceptă. A fost exclus.
	9. La Art. 7 se propune următorul set de modificări: 9.1 în titlul articolului se exclude sintagma „și a drepturilor de acces”;	Nu se acceptă. Textul titlului art. 7 este în concordanță cu textul din Regulamentul UE transpus.
	9.2 la alin. (1) sintagma „sau nu împiedică ” se substituie cu „și nu împiedică”;	Se acceptă. A fost redactat.
	9.3 la alin. (2) sintagmele „și a drepturilor de acces” și „sau drepturile de acces” se exclud;	Nu se acceptă. Textul din alineatul respectiv corespunde cu textul din Regulamentul UE.
	9.4 la alin. (3) sintagma „ori de acordare a drepturilor de acces necesare” se exclude;	Nu se acceptă. Textul din alineatul respectiv corespunde cu textul din Regulamentul UE.
	9.5 la alin. (4) sintagma „inclusiv pentru drepturile de acces, pentru” se substituie cu sintagma „în cazul în”;	Nu se acceptă. Textul din alineatul respectiv corespunde cu textul din Regulamentul UE.
	9.6 la alin. (5) sintagmele: „altele decât cele privind drepturile de acces”, „organismele din sectorul public care dețin sau controlează infrastructura fizică sau operatorii de rețea, după caz,” „sau a drepturilor de acces”, „organismele din sectorul public care dețin sau controlează infrastructura fizică sau operatorii de rețea” și „sau a unui drept de acces” se exclud, iar sintagma „autoritatea publică locală” se substituie cu sintagma „autoritatea competentă”;	Se acceptă parțial. A fost redactat.
	9.7 la alin. (6) sintagma „pe, pe deasupra sau pe” se substituie cu sintagma „pe, deasupra sau”;	Nu se acceptă. Textul din alineatul respectiv corespunde cu textul din Regulamentul UE.
	9.8 la alin. (8) se exclude sintagma „printre altele”;	Se acceptă. A fost exclusă.
	9.9 la alin. (9) se exclude sintagma „altele decât drepturile de acces”;	Se acceptă. A fost exclusă.
	9.10 articolul se completează cu două alineate noi, alin. (13) și alin. (14), cu următorul cuprins: „(13) Prin derogare de la prevederile art. 44 alin. (31) din Codul urbanismului și construcțiilor, în cazul rețelelor publice de comunicații electronice și al infrastructurii fizice	Se acceptă parțial. Prevederea propusă pentru alin. (13) ține în exclusivitate de Codul urbanismului și construcțiilor și modificările respective urmează să fie operate în actul normativ respectiv.

	<p>asociate acestora, lipsa planului urbanistic general sau a planului urbanistic de detaliu nu constituie impediment pentru emiterea certificatului de urbanism pentru proiectare și a autorizației de construire pe terenurile din teritoriul extravilan, cu respectarea cerințelor generale privind amplasarea și conformarea construcțiilor.”,</p> <p>„(14) În cadrul documentațiilor de urbanism și de amenajare a teritoriului, inclusiv al planurilor urbanistice ale municipiilor și orașelor, precum și în proiectele de construire, reabilitare sau reconstruire a străzilor municipale și orașenești ori a drumurilor publice naționale, inclusiv la realizarea unor tronsoane noi, se prevede realizarea unei infrastructuri fizice subterane adecvate instalării rețelelor publice de comunicații electronice, în vederea facilitării implementării rețelelor de foarte mare capacitate.”;</p> <p>[Motivare: Excluderea referințelor la „drepturile de acces” din art. 7 este necesară, întrucât acest articol reglementează exclusiv procedura de acordare a autorizațiilor de construire, iar drepturile de acces pe proprietăți și asupra infrastructurii fizice constituie un regim juridic distinct, reglementat prin alte dispoziții ale legii. Menținerea acestor referințe ar genera o suprapunere nejustificată între două regimuri juridice diferite și ar crea ambiguități în aplicarea normei. Totodată, procedura de emitere și verificare a autorizațiilor ține exclusiv de competența autorităților competente, și nu a operatorilor de rețea sau a organismelor din sectorul public care dețin infrastructură fizică, motiv pentru care referințele la aceste entități au fost excluse. Completarea art. 7 cu două alineate noi este necesară pentru eliminarea unor blocaje administrative și pentru facilitarea implementării rețelelor publice de comunicații electronice. Alin. (13) permite emiterea certificatului de urbanism și a autorizației de construire în extravilan, chiar și în lipsa documentațiilor de urbanism (PUG/PUD), iar alin. (14) introduce obligația integrării infrastructurii pentru comunicații electronice în documentațiile de urbanism și în proiectele de construire sau</p>	<p>Totodată, menționăm că în prezent este în proces de elaborare și avizare proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (consolidarea cadrului normativ în domeniul urbanismului și construcțiilor) (număr unic 200/MIDR/2026). În acest context propunerea respectivă va fi propusă pentru proiectul dat.</p> <p>Textul pentru alin. (14) se acceptă și a fost completat la art. 7 alin. (19) din proiectul de lege.</p>
--	---	--

	modernizare a drumurilor și străzilor, în vederea facilitării implementării rețelelor de foarte mare capacitate.]	
	10. La Art. 8 alin. (1) se exclude sintagma „cu condiția ca procedura de autorizare să nu se refere la drepturi de acces”;	Se acceptă. A fost redactat.
	11. La Art. 8 alin. (2) sintagma ”autoritatea publică locală” se substituie cu sintagma „autoritatea competentă”;	Se acceptă. A fost redactat.
	12. La Art. 9 alin. (5) va avea următorul cuprins: „(5) Lucrările de construcții având ca scop instalarea, consolidarea, modificarea, extinderea, re tehnologizarea sau desființarea rețelelor de comunicații electronice, inclusiv a elementelor de infrastructură fizică necesare susținerii acestora pe sau în blocurile locative, se execută de către furnizorii de rețele de comunicații electronice în baza unui contract încheiat cu asociația de proprietari, reprezentată de administrator, fără a fi necesară o împuternicire specială din partea adunării generale a asociației, potrivit Legii cu privire la condominiu nr. 187/2022.”; [Motivare: Prevederea propusă are ca scop clarificarea procedurii de instalare a rețelelor de comunicații electronice în blocurile locative existente, în vederea evitării blocajelor administrative generate de necesitatea convocării adunării generale a proprietarilor pentru lucrări de natură tehnică. Totodată, norma este corelată cu prevederile art. 44 alin. (3) lit. s) din Legea cu privire la condominiu nr. 187/2022, potrivit căreia administratorul exercită atribuții de reprezentare a asociației în raport cu terții pentru gestionarea și administrarea bunurilor comune.]	Se acceptă. A fost redactat.
	13. La Art. 10 alin. (1) sintagma „cereri de autorizații de construcție” se substituie cu sintagma „cereri de autorizare de construire”;	Se acceptă. A fost redactat.
	14. La Art. 10 alin. (4) sintagma „Până la 1 ianuarie 2029” se substituie cu sintagma „Până la 1 ianuarie 2028”, sintagma „adoptă ca naționale” se substituie cu sintagma „adoptă ca standarde naționale”, iar textul „Respectivele standarde sau specificații tehnice fac posibile cu ușurință activitățile obișnuite de întreținere pentru cablajele	Se acceptă. A fost redactat.

	<p>individuale...” se substituie cu textul „Respectivele standarde sau specificații tehnice permit desfășurarea activităților obișnuite de întreținere a cablajelor individuale...”;</p> <p>[Motivare: Termenul prevăzut la alin. (4) nu este corelat cu obligația stabilită la alin. (3). În condițiile în care clădirile trebuie echipate cu infrastructură pregătită pentru fibră optică până la 1 ianuarie 2028, iar standardele sau specificațiile tehnice necesare aplicării acestei obligații sunt prevăzute a fi adoptate abia până la 1 ianuarie 2029, se creează o incongruență normativă. În acest sens, considerăm necesară corelarea termenelor, astfel încât standardele tehnice să fie adoptate anterior sau cel târziu la data aplicării obligației prevăzute la alin. (3), respectiv până la 1 ianuarie 2028, așa cum era prevăzut în versiunea inițială a proiectului.]</p>	
	<p>15. La Art. 10 alin. (7) va avea următorul cuprins: „(7) Alineatele (1)–(3) nu se aplică clădirilor existente supuse unor renovări majore în cazul în care realizarea infrastructurii prevăzute de aceste alineate ar genera costuri disproporționate sau nu este posibilă din punct de vedere tehnic, fapt justificat printr-un raport tehnic întocmit de proiectantul lucrării ori de un expert tehnic autorizat și prezentat în cadrul documentației pentru autorizarea lucrărilor.”; [Motivare: Formularea actuală a alin. (7) din proiectul de lege dublează criteriile deja prevăzute la alin. (3) privind caracterul disproporționat al costurilor și fezabilitatea tehnică. Din perspectiva tehnicii legislative, o astfel de repetare este nejustificată și poate genera interpretări neuniforme în aplicarea normei. În consecință, alin. (7) trebuie să aibă exclusiv rol procedural, stabilind modul de justificare a situațiilor prevăzute la alin. (3), printr-un raport tehnic întocmit de proiectantul lucrării sau de un expert tehnic autorizat, prezentat în cadrul documentației pentru autorizarea lucrărilor. Această formulare asigură aplicarea derogării doar în cazuri obiectiv justificate și menține obiectivul legii de dotare a clădirilor cu infrastructură</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Textul art. 10 alin. (7) a fost ajustat inclusiv conform avizului Grupului de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător nr. 38-78-1839 din 19.02.2026.</p>

	<p>pregătită pentru rețele de comunicații electronice de foarte mare capacitate.]</p>	
	<p>16. La Art. 11 alin. (3) se completează la final cu o frază cu următorul cuprins: „Tariful pentru accesul și utilizarea infrastructurii fizice interioare se stabilește prin negociere între părți, în condiții echitabile, rezonabile și nediscriminatorii, fără a depăși tarifele maxime stabilite de Guvern în temeiul art. 45 alin. (1) din Legea comunicațiilor electronice nr. 72/2025.” [Motivare: Introducerea unei prevederi exprese privind stabilirea tarifului pentru accesul și utilizarea infrastructurii fizice interioare este necesară pentru a evita interpretări divergente privind caracterul gratuit sau oneros al accesului. Stabilirea principiului negocierii între părți, cu respectarea tarifelor maxime stabilite de Guvern în temeiul art. 45 alin. (1) din Legea comunicațiilor electronice nr. 72/2025, asigură claritatea și previzibilitatea aplicării normei.]</p>	<p>Nu se acceptă. Completarea cu textul respectiv nu este necesară deoarece prevederile date se regăsesc la art. 3 din proiectul de lege.</p>
	<p>17. Art. 11 se completează cu un alineat nou, alin. (7) cu următorul cuprins: „(7) Proprietarul sau gestionarul infrastructurii fizice interioare a unei clădiri existente ori nou-construite, precum și furnizorul de rețele publice de comunicații electronice care a instalat deja o rețea internă de acces în această infrastructură au obligația de a acorda, la cererea altor furnizori de rețele publice de comunicații electronice, dreptul de acces și utilizare partajată a infrastructurii respective, în condiții echivalente, transparente și nediscriminatorii, cu respectarea principiului proporționalității, în vederea furnizării serviciilor de comunicații electronice utilizatorilor finali.”; [Motivare: Introducerea alin. (7) este necesară pentru a asigura accesul echitabil, transparent și nediscriminatoriu al furnizorilor de rețele publice de comunicații electronice la infrastructura fizică interioară a clădirilor. Prevederea previne situațiile în care furnizorul care a instalat prima rețea internă limitează accesul altor furnizori și contribuie la utilizarea eficientă a infrastructurii existente, la menținerea concurenței pe piața serviciilor de</p>	<p>Se acceptă. A fost completat.</p>

		comunicații electronice și la extinderea posibilităților de alegere pentru utilizatorii finali.]	
		18. La Art. 12 alin. (5) se exclude; [Motivare: Alin. (5) este redundant în raport cu alin. (4), care stabilește deja că Sistemul Informațional este creat de organul central de specialitate și transmis în gestiunea Agenției, rolul acesteia în administrarea sistemului fiind astfel clar reglementat. Menținerea alin. (5), prin atribuirea Agenției a calității de „posesor și deținător”, poate genera confuzii privind rolurile instituționale și nu răspunde observațiilor formulate de Agenția Geodezie, Cartografie și Cadastru referitoare la sursa de finanțare și responsabilitățile privind crearea sistemului informațional. În aceste condiții, pentru asigurarea clarității și coerenței normei, se propune excluderea alin. (5).]	Nu se acceptă. La art. 12 alin. (5) specificarea expresă a rolului autorităților este în conformitate cu Legea nr. 467/2003 cu privire la informatizare și la resursele informaționale de stat.
Agencia Geodezie, Cartografie și Cadastru (nr. 36/01-06/321 din 12.03.2026)		Lipsa de obiecții și propuneri.	Se acceptă.
Administrația Națională a Penitenciarelor (nr. 7-800 din 25.03.2026)		Administrația Națională a Penitenciarelor își exprimă susținerea pentru obiectivul general al proiectului, care vizează alinierea reglementărilor naționale cu cele ale Uniunii Europene, în contextul angajamentelor ferme asumate pe parcursul procesului de integrare europeană. În final, măsurile propuse urmăresc reducerea costurilor și a timpului de instalare, prin reutilizarea infrastructurii existente și implementarea unor proceduri mai rapide pentru dezvoltarea rețelelor de foarte mare capacitate.	Se ia act.
		Cu toate acestea, având în vedere specificul sistemului administrației penitenciare, precum și caracterul sensibil și special al infrastructurii aflate în gestiunea acestuia, se impune instituirea unei derogări explicite în conținutul proiectului. Această infrastructură este supusă unui regim distinct, determinat de cerințe stricte de securitate, menite să prevină riscuri precum evadarea, introducerea obiectelor	Nu se acceptă. Art. 3 alin. (11) prevede expres posibilitatea neaplicării obligațiilor de acces pentru unele infrastructuri specificate în anexa nr. 2 din care fac parte inclusiv infrastructuri fizice ale sistemului administrației penitenciare conform Legii nr. 300/2017 cu privire la sistemul administrației penitenciare.

interzise sau compromiterea sistemelor de supraveghere și control.

Accesul la aceste obiective este limitat și supus unor proceduri riguroase de autorizare și verificare, iar orice intervenție necontrolată poate afecta direct funcționarea în condiții de siguranță a instituțiilor penitenciare. În plus, infrastructura integrează sisteme critice de securitate (supraveghere video, control al accesului, comunicații interne), a căror integritate și confidențialitate trebuie protejate în mod absolut. Orice lucrări de instalare sau intervenție realizate de terți ar putea genera vulnerabilități, iar caracterul închis și securizat al acestor perimetre limitează compatibilitatea cu procedurile standard aplicabile altor tipuri de infrastructură.

În conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 520/2025 pentru aprobarea Regulamentului privind crearea și utilizarea sistemului de blocare și/sau de întrerupere controlată a radiocomunicațiilor în perimetrele instituțiilor penitenciare, sistemul administrației penitenciare are sarcina de a utiliza sisteme destinate blocării și/sau întreruperii controlate, în perimetrele instituțiilor penitenciare, a radiocomunicațiilor, în scopul prevenirii utilizării neautorizate de către deținuți a dispozitivelor tehnice, inclusive a telefoanelor mobile, destinate transmiterii, primirii ori prelucrării imaginilor, a sunetelor și a informațiilor, precum și a accesului la internet. În acest context, instalarea și operarea rețelelor de foarte mare capacitate va interfera cu funcționarea acestor sisteme, ceea ce ar putea afecta eficiența măsurilor de securitate și genera riscuri suplimentare de siguranță.

Totodată, subliniem faptul că, sistemul administrației penitenciare fiind o autoritate administrativă a puterii executive, contribuie, în limitele competenței sale, la acțiuni de prevenire, detectare și de combatere a activităților criminale ale crimei organizate, desfășurate fie în instituțiile penitenciare, fie organizate din interiorul instituțiilor penitenciare, îndeplinind astfel un serviciu public de o

		<p>importanță strategică prin ce contribuie la asigurarea securității statului.</p> <p>În consecință, se propune ca infrastructura aferentă sistemului administrației penitenciare, precum și accesul la aceasta, să fie exceptate de la realizarea unor astfel de lucrări. De asemenea, se recomandă reglementarea expresă a faptului că executarea oricăror lucrări, accesul, instalarea, amplasarea sau exploatarea elementelor de rețea pe infrastructura sistemului administrației penitenciare nu sunt permise.</p> <p>În acest sens, la art. 3 alin. (13), de exclus textul „, al Republicii Moldova”, iar după sintagma „Serviciului de Informații și Securitate” de completat cu textul „, precum și de sistemul administrației penitenciare, ”.</p>	
Expertizare			
Centrul de armonizare a legislației (nr. 31/02-126-1888 din 20.02.2026)	38	<p>Prin prezenta, Centrul de armonizare a legislației prezintă Declarația de compatibilitate întocmită în baza expertizei proiectului de lege privind accesul pe proprietăți și utilizarea infrastructurii, inclus în acțiunea 2 din Capitolul 10 „Societatea informațională și mass-media”, Cluster III din Programul național de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană pentru anii 2025-2029, aprobat prin HG nr. 306/2025.</p> <p>Totodată, în temeiul pct. 172 din Regulamentul Guvernului, aprobat prin HG nr. 610/2018, pct. 61 din Regulamentul privind armonizarea legislației RM cu legislația UE, aprobat prin HG nr. 1171/2018 și pct. 2.1 din Instrucțiunea privind conținutul și procedura de transmitere a dosarelor către Comisia Europeană pentru coordonarea prealabilă a proiectelor de acte normative care asigură transpunerea legislației Uniunii Europene, se impune consultarea prealabilă a proiectului cu Comisia Europeană până la aprobarea acestuia de către Guvern.</p>	Se ia act.
		<p>Prezentul proiect este exercițiul primar de transpunere în legislația națională a Regulamentului (UE) 2024/1309 și a Recomandării (UE) 2020/1307.</p>	Se ia act.

	<p>În baza expertizei proiectului de lege privind accesul pe proprietăți și utilizarea infrastructurii.</p> <p>Evidențiem că, odată intrată în vigoare a noii legi, aceasta va abroga Legea nr. 28/2016 privind accesul pe proprietăți și utilizarea partajată a infrastructurii asociate rețelelor publice de comunicații electronice, care a asigurat transpunerea parțială a prevederilor Directivei 2014/61/UE, Directivei 2002/21/CE și a Directivei 2002/77/CE.</p>	
	<p>Reieșind din constatările expertizei de compatibilitate referitoare la transpunerea actelor UE menționate supra, clauza de armonizare pentru proiectul național, urmează a fi modificată și expusă în următoarea redacție:</p> <p>„Prezenta Lege:</p> <ul style="list-style-type: none"> - transpune Regulamentul (UE) 2024/1309 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 aprilie 2024 privind măsurile de reducere a costului instalării rețelelor gigabit de comunicații electronice, de modificare a Regulamentului (UE) 2015/2120 și de abrogare a Directivei 2014/61/UE (Regulamentul privind infrastructura gigabit), CELEX: 32024R1309, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 1309/2022 din 8 mai 2024; - transpune parțial Recomandarea (UE) 2020/1307 a Comisiei din 18 septembrie 2020 privind un set comun de instrumente al Uniunii pentru reducerea costului instalării rețelelor de foarte mare capacitate și asigurarea accesului în timp util și ușor pentru investiții la spectrul de frecvențe radio 5G, cu scopul de a încuraja conectivitatea în sprijinul redresării economice a Uniunii după criza provocată de pandemia de COVID-19, CELEX: 32020H1307, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 305/33 din 12 septembrie 2020”. 	<p>Se ia act.</p>
	<p>Totodată, cu referire la art. 15 din Regulamentul UE ”Sanțiuni”, Tabelul de concordanță va reflecta că sancțiunile contravenționale nemijlocite sunt stabilite de art. 249¹ din Codul Contravențional nr. 218/2008, cu reflectarea</p>	<p>Se acceptă. Tabelul de concordanță a fost completat.</p>

	<p>conținutului articolului respectiv. De asemenea, în măsura în care se intenționează revizuirea sancțiunilor contravenționale pentru a fi ”adevrate, efective, proporționale și cu efect de descurajare” se impune promovarea proiectului de modificare a Codului Contravențional la pachet cu prezentul proiect.</p>	
	<p>IV. Concluzii</p> <p>Ca urmare a expertizei de compatibilitate realizate, clauza de armonizare și Tabelul de concordanță se vor revizui potrivit celor expuse mai sus.</p> <p>Facem mențiunea că analiza Centrului de armonizare a legislației nu are în vedere elementele de oportunitate ale soluțiilor juridice incluse în proiectul de act normativ, ci se referă strict la conformitatea acestora cu Dreptul UE aplicabil, obligațiile juridice asumate în lumina Acordului de Asocieră RM - UE și Cadrului de negociere cu Uniunea Europeană.</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Clauza de armonizare și Tabelul de concordanță au fost revizuite.</p>
<p>Centrul de armonizare a legislației (e-Legiferare, 16.03.2026)</p>	<p>Lipsa de obiecții și propuneri.</p>	<p>Se acceptă.</p>
<p>Ministerul Justiției (nr. 04/2-3157 din 23.03.2026)</p>	<p>Ministerul Justiției a examinat proiectul de lege privind accesul pe proprietăți și utilizarea infrastructurii (număr unic 68/MDED/2026) și, în limitele competențelor funcționale, relevă următoarele.</p> <p>Sub aspectul intenției de reglementare, potrivit notei de fundamentare, proiectul de lege este conceput ca un instrument fundamental de politică economică, menit să catalizeze creșterea economică, inovația și competitivitatea națională prin dezvoltarea accelerată a infrastructurii digitale.</p> <p>Totodată, proiectul de lege are ca obiectiv transpunerea Regulamentului (UE) 2024/1309 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 aprilie 2024 privind măsurile de reducere a costului instalării rețelelor gigabit de comunicații</p>	<p>Se ia act.</p>

	<p>electronice, de modificare a Regulamentului (UE) 2015/2120 și de abrogare a Directivei 2014/61/UE (Regulamentul privind infrastructura gigabit), precum și transpunerea parțială a Recomandării (UE) 2020/1307 a Comisiei din 18 septembrie 2020 privind un set comun de instrumente al Uniunii pentru reducerea costului instalării rețelelor de foarte mare capacitate și asigurarea accesului în timp util și ușor pentru investiții la spectrul de frecvențe radio 5G, cu scopul de a încuraja conectivitatea în sprijinul redresării economice a Uniunii după criza provocată de pandemia de COVID-19.</p>	
	<p>În vederea îmbunătățirii calității proiectului se expun următoarele observații și propuneri. Denumirea legii recomandăm a fi revăzută, întru asigurarea clarității obiectului de reglementare a actului normativ. Astfel, aceasta nu prevede la ce infrastructură se face referire, precum și nu stabilește subiectul beneficiar de acces pe proprietăți. În contextul citat, luând în considerare dispozițiile din proiect, se va analiza posibilitatea reformulării denumirii în următoarea redacție: „Legea privind accesul pe proprietăți a furnizorilor de rețele publice de comunicații electronice și utilizarea infrastructurii fizice”.</p>	<p>Se acceptă. Denumirea proiectului de lege a fost reformulată.</p>
	<p>La art. 1: În alin. (1), cuvintele „asigură accesul pe proprietăți” necesită a fi detaliate, pentru a se identifica subiectul căruia i se asigură accesul pe proprietăți, în conformitate cu respectiva lege (observație similară valabilă și pentru alin. (2) lit. a)).</p>	<p>Se acceptă. A fost redactat.</p>
	<p>În alin. (3), textul „Legea privind securitatea cibernetică nr. 48/2023” se va substitui cu textul „Legea nr. 48/2023 privind securitatea cibernetică”, în vederea respectării regulilor de tehnică legislativă (observație similară și pentru referința la Legea nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător (a se vedea, de ex., art. 2 pct. 1 și art. 7 alin. (3), ș.a.), Legea nr. 182/2019 privind calitatea apei potabile (a se vedea art. 2 pct. 4), Legea nr. 223/2025 privind identificarea, desemnarea și protecția infrastructurilor critice naționale (a se vedea art. 4 alin. (6),</p>	<p>Se acceptă. A fost redactat.</p>

	ș.a.), Legea nr. 187/2022 cu privire la condominiu (a se vedea art. 9 alin. (5)), Legea nr. 282/2023 privind performanța energetică a clădirilor (a se vedea art. 10 alin. (3)).	
	În alin. (5), cuvintele „la prezentul articol” se vor exclude, întru respectarea art. 55 alin. (4) al Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative (observație valabilă în tot textul proiectului, inclusiv pentru cuvintele „din prezenta lege”).	Se acceptă. A fost redactat.
	Aferent referinței la „primul paragraf”, este de menționat faptul că, potrivit art. 53 alin. (1) al Legii nr. 100/2017, paragraful este utilizat în cazul unor acte normative mai complexe, pentru gruparea punctelor sau articolelor și nu ca o diviziune a acestora. În cele din urmă, se recomandă conformarea întregului proiect la cerințele de tehnică legislativă, prin divizarea reglementărilor articolului în alineate distincte, întru evitarea utilizării cuvintelor „primul paragraf” sau altele de acest gen.	Se acceptă. A fost redactat.
	Totodată, textul „art. 3 alin. (7) și (10)” se va substitui cu textul „alin. (6) și (9)”, întru asigurarea transunerii fidele a art. 1 alin. (4) din Regulamentul (UE) 2024/1309.	Se acceptă. A fost redactat.
	Alin. (7) urmează a fi revăzut, întrucât, în forma expusă, creează contradicții între acesta și alin. (3) și, respectiv, alin. (6) al aceluiași articol.	Se acceptă. A fost reformulat.
	La art. 2: Având în vedere că articolul este compus din două alineate distincte acestea necesită a fi numerotate. Din primul alineat, textul „,,accesul”, „dreptul exclusiv”, „dreptul special”” se va substitui cu textul „,,acces”, „drept exclusiv”, „drept special””. Totodată, se recomandă ca referințele la definițiile prevăzute în Legea comunicațiilor electronice nr. 72/2025 să fie expuse în ordine alfabetică.	Se acceptă. A fost redactat.
	La pct. 3, din formularea „furnizor de rețele publice de comunicații electronice, sau unei întreprinderi autorizate să furnizeze o rețea de comunicații electronice” sugerăm a exclude cuvintele „sau unei întreprinderi autorizate”, luând în considerare definiția dată termenului „furnizor de rețele	Se acceptă. A fost redactat.

	publice de comunicații electronice” prevăzută la art. 2 pct. 36 din Legea comunicațiilor electronice nr. 72/2025.	
	La pct. 10 lit. c), dispoziția subpct. 2) se recomandă a fi completată cu referința la subpct. 1) al aceleiași litere.	Se acceptă. A fost redactat.
	La art. 3: La alin. (1) se va exclude textul „Totodată,”, deoarece nu are caracter normativ. Or, actul normativ nu este o narațiune, ci este un act emis de o autoritate publică, care are caracter public, obligatoriu, general, impersonal și care stabilește norme juridice aplicabile unui număr nedeterminat de situații identice (observație valabilă și pentru utilizarea în textul proiectului a cuvintelor „de asemenea”).	Se acceptă. A fost redactat.
	La alin. (2): - textul „reflectă condițiile de piață, în conformitate cu Codul Civil al Republicii Moldova nr. 1107/2002 și alte acte normative aplicabile” se recomandă a fi revăzut, pentru a indica concret articolul/articolele din Codul civil la care se face referire și la actele normative aplicabile. Mai mult, se constată că, Codul civil nu operează cu termenul „condițiile de piață”;	Se acceptă. A fost redactat, cu modificarea noțiunii „condițiile de piață” cu „valoarea de piață”, în conformitate cu prevederile Codului civil.
	- în subdiviziunea a doua, textul „acordurile care au fost încheiate în temeiul alin. (1)” urmează a fi revăzută, întrucât în alin. (1) nu se menționează despre anumite acorduri încheiate;	Se acceptă. A fost redactat.
	- în subsidiar, întru interpretarea corectă și aplicarea comodă a prevederilor, se recomandă expunerea diviziunilor alineatului în alineate distincte numerotate conform normelor tehnicii legislative. De asemenea, se va reține că, potrivit art. 51 alin. (5) și art. 54 alin. (1) lit. b) al Legii nr. 100/2017, alineatul se constituie, de regulă, dintr-o singură propoziție sau frază, prin care se reglementează o dispoziție specifică ansamblului normelor articolului. Totodată, într-o frază se exprimă o singură idee (observații valabile în tot textul proiectului).	Se acceptă. A fost redactat.

	<p>La alin. (3):</p> <p>- dispoziția lit. a) necesită a fi revăzută, întru indicarea concretă a actului normativ/actelor normative care stabilesc definițiile termenilor „zonă rurală” și „regiune îndepărtată” (observație valabilă și pentru alin. (6) al aceluiași articol, în partea ce vizează referința la definiția termenului „infrastructură națională critică”);</p>	<p>Se acceptă parțial.</p> <p>Alin. (3) (actual alin. (4)) lit. a) a fost redactat.</p> <p>La alin. (6) (actual alin. (7)) a fost inclusă referința la Legea nr. 223/2025 privind identificarea, desemnarea și protecția infrastructurilor critice naționale.</p>
	<p>- dispoziția lit. b), după cuvintele „punctului unic de informare” sugerăm de completat cu cuvântul „digital”, în corelare cu art. 12 alin. (3) din proiectul legii (observație valabilă și pentru alin. (7) și (9) al aceluiași articol), art. 4 alin. (1), ș.a.);</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>La lit. b) a fost completat.</p> <p>Textul proiectului este în concordanță cu actul UE transpus și respectă terminologia și structura acestuia.</p> <p>Totodată, art. 12 alin. (3) specifică expres că se instituie un punct unic de informare digital.</p>
	<p>- dispoziția lit. d), se va revedea, întrucât nu constituie obiect al transpunerii. Or, se constată că nici în nota de fundamentare și nici în tabelul de concordanță nu sunt stabilite clarificări și justificări pentru includerea acestei norme (observație valabilă și pentru alin. (13) – (19) din cadrul aceluiași articol).</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Conținutul lit. d) a fost inclus în proiect conform avizelor prezentate de Ministerul Energiei, Asociația Businessului European Moldova (EBA) și redactat ulterior de ARCOM, care consideră oportun menținerea acestor norme.</p>
	<p>În alin. (4):</p> <p>- aferent însemnării diviziunilor alineatului, se va reține că potrivit art. 51 alin. (6) al Legii nr. 100/2017, alineatul poate fi divizat în litere, care sunt însemnate succesiv cu litere latine mici, urmate de o paranteză. În cazul unei structuri complexe a actului normativ, alineatul poate fi divizat mai întâi în puncte însemnate cu numere ordinare, exprimate prin cifre arabe, urmate de o paranteză. La rândul lor, punctele pot fi divizate în litere, însemnate succesiv cu litere latine mici, urmate de o paranteză (observație valabilă în tot textul proiectului);</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Numerotarea a fost ajustată.</p>
	<p>- în dispoziția lit. b) se va indica subiectul, căruia i se va asigura recuperarea costurilor suportate (ex., „entității care acordă acces”, la fel cum este utilizat în dispoziția lit. d) al aceluiași alineat).</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>A fost redactat.</p>
	<p>La alin. (5) lit. f), cuvântul „operatorul” se va revizui, în vederea utilizării unei terminologii constante și uniforme,</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Textul corespunde textului Regulamentului (UE) 2024/1309 transpus.</p>

	inclusiv compatibile cu cea a Legii comunicațiilor electronice nr. 72/2025.	
	<p>La alin. (8), referința la „normele Uniunii Europene” se recomandă a fi revăzută, întrucât normele Uniunii Europene nu sunt aplicabile direct pentru Republica Moldova, atât timp cât nu sunt transpuse la nivel național.</p> <p>Or, referința dată se acceptă, doar în măsura în care dispozițiile finale ale proiectului vor prevedea că reglementarea va intra în vigoare la data aderării Republicii Moldova la Uniunea Europeană.</p> <p>Observația dată este valabilă și pentru alin. (12) al aceluiași articol, art. 5 alin. (6), art. 11 alin. (6) și art. 14 alin. (2), în partea ce vizează referințele la orientările Comisiei Europene și/sau ale Organismului Autorităților Europene de Reglementare în Domeniul Comunicațiilor Electronice (OAREC), precum și pentru referințele din proiect ce vizează obligația Agenției Naționale pentru Reglementare în Comunicații de a comunica Comisiei Europene anumite informații sau de a face schimb de bune practici cu autoritățile competente ale Uniunii Europene (a se vedea art. 4 alin. (7), art. 7 alin. (10), art. 13 alin. (2), art. 15 alin. (9) și art. 17).</p>	<p>Se acceptă parțial.</p> <p>Referința la „normele Uniunii Europene” a fost exclusă.</p> <p>Referința la „orientările Comisiei Europene și/sau ale Organismului Autorităților Europene de Reglementare în Domeniul Comunicațiilor Electronice (OAREC)” se va păstra, deoarece Agenția Națională de Reglementare în Comunicații are statut de membru-observator în BEREC.</p> <p>Totodată, participarea Agenției în cadrul OAREC este specificată în art. 15 din Legea comunicațiilor electronice nr. 72/2025.</p>
	La alin. (11) și (12) cuvintele „în pofida” și cuvintele „va ține seama” nu sunt caracteristice limbajului juridic, motiv pentru care se vor revedea (observație valabilă și pentru art. 5 alin. (6), art. 11 alin. (6) și art. 14 alin. (2), aferent utilizării cuvintelor „se va ține seama” sau „Ținând seama pe deplin”).	<p>Se acceptă parțial.</p> <p>A fost redactat.</p> <p>Totodată, cuvintele „va ține seama” sunt preluate din textul Regulamentului (UE) 2024/1309 transpus, și care sunt frecvent utilizate în textul Legea comunicațiilor electronice nr. 72/2025, în special ce ține de orientările Comisiei Europene și/sau ale OAREC.</p>
	Dispozițiile alin. (18), care prevăd că „Persoanele fizice sau juridice care furnizează exclusiv pentru necesități proprii rețele de comunicații electronice, cu respectarea condițiilor prevăzute de Legea comunicațiilor electronice nr. 72/2025, au drept de acces pe proprietăți publice și/sau de utilizare partajată a infrastructurii fizice amplasate pe, deasupra, în ori	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Extinderea aplicabilității dispozițiilor alin. (18) și asupra persoanelor care furnizează rețele de comunicații electronice pentru necesități proprii este justificată de natura infrastructurii fizice reglementate de proiect, precum și de necesitatea asigurării unui cadru uniform de acces.</p>

	<p>sub astfel de proprietăți în condițiile prezentei legi.”, urmează a fi revăzute, luând în considerare faptul că, acestea depășesc obiectul și domeniul de aplicare ale legii, stabilite la art. 1 al proiectului de lege. Or, pornind de la dispozițiile acestui articol și altor dispoziții din proiect, această lege stabilește dreptul de acces furnizorilor de rețele publice de comunicații electronice pe proprietatea publică sau privată în scopul construirii, instalării, întreținerii, înlocuirii ori relocării rețelelor de comunicații electronice sau a elementelor de infrastructură fizică necesare susținerii acestora.</p>	<p>Norma este preluată din art. 4 al Legii nr.28/2016 privind accesul pe proprietăți și utilizarea partajată a infrastructurii asociate rețelelor publice de comunicații electronice.</p> <p>Totodată, această abordare este în concordanță cu definițiile prevăzute în proiect, care includ și rețelele de comunicații electronice altele decât cele destinate publicului, precum și cu obiectivele Regulamentului (UE) 2024/1309 privind utilizarea eficientă a infrastructurii fizice</p>
	<p>La art. 4: La alin. (1), cuvântul „articolul” se va substitui cu abrevierea „art.”, întru asigurarea utilizării unei terminologii uniforme în tot textul proiectului.</p>	<p>Se acceptă. A fost redactat.</p>
	<p>Totodată, din ultimul enunț al acestui alineat, cuvintele „secrete de exploatare” urmează a fi revăzute, întrucât legislația națională nu prevede asemenea tip de secret și/sau nu operează cu asemenea terminologie (observație valabilă și pentru art. 6 alin. (1)).</p>	<p>Se acceptă. Sintagma „secrete de exploatare” a fost eliminată, fiind păstrat doar termenul consacrat „secrete comerciale”, în conformitate cu Legea nr. 384/2023 privind protecția secretelor comerciale.</p>
	<p>La alin. (3), cuvintele „aplicării sancțiunilor prevăzute de lege pentru nerespectarea acestei obligații” urmează a fi revizuite suplimentar, în scopul determinării tipului de sancțiuni, precum și dacă acestea sunt prevăzute deja în legislația națională.</p> <p>În caz contrar, se va analiza oportunitatea ca dispozițiile finale ale proiectului de lege să prevadă completări nemijlocite în actele normative incidente, în partea ce vizează stabilirea sancțiunilor (remarcă valabilă și pentru art. 16).</p>	<p>Se acceptă parțial. A fost redactat.</p> <p>Normele prevăzute în art. 16 sunt în conformitate cu atribuțiile Agenției de a impune sancțiuni, măsuri și prescripții, prevăzute de Codul Administrativ al Republicii Moldova nr. 116/2018, Legea comunicațiilor electronice nr. 72/2025, inclusiv art. 249¹ - <i>încălcarea legislației și a reglementărilor privind accesul pe proprietăți și utilizarea partajată a infrastructurii asociate rețelelor publice de comunicații electronice din Codul contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008.</i></p>
	<p>La alin. (8), din sintagma „secretelor comerciale și de afaceri” se recomandă a fi excluse cuvintele „și de afaceri”, întrucât legislația națională operează cu termenul „secret comercial”.</p>	<p>Se acceptă. A fost redactat.</p>
	<p>La art. 5:</p>	<p>Se acceptă.</p>

	La alin. (4) lit. b), cuvintele „furnizorul solicitant” considerăm necesar a fi substituite cu cuvintele „furnizorul de rețele publice de comunicații electronice solicitant”, în vederea utilizării unei terminologii uniforme în tot textul proiectului.	A fost redactat.
	La art. 6: La alin. (1) lit. d), cuvintele „proiectului de execuție verificat” se vor detalia, în scopul stabilirii cine va verifica acest proiect. Mai mult, pentru asigurarea transpunerii fidele a art. 6 alin. (1) lit. (d) din Regulamentul (UE) 2024/1309, cuvintele citate se vor substitui cu cuvintele „proiectului final de execuție”.	Se acceptă. A fost redactat.
	Din a doua diviziune a alin. (1), cuvintele „autoritatea publică locală” sugerăm a fi substituite cu cuvintele „autoritatea competentă”.	Se acceptă. A fost redactat.
	La art. 7: În alin. (3), enunțul „Agenția stabilește, prin act normativ, cerințe procedurale privind cererile de acordare a dreptului de acces prevăzut de prezenta lege, însă nu poate reglementa procedura de autorizare sau condițiile de emitere a actelor permissive, care rămân în competența autorităților stabilite prin Legea privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător nr. 160/2011, Codul Urbanismului și Construcțiilor nr. 434/2023 și alte acte normative aplicabile.” propunem a fi substituit cu textul „Agenția stabilește, prin act normativ, cerințe procedurale privind cererile de acordare a dreptului de acces prevăzut de prezenta lege. Procedura de autorizare și condițiile de emitere a actelor permissive, se realizează în conformitate cu Legea nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător, Codul urbanismului și construcțiilor nr. 434/2023 și alte acte normative speciale aplicabile.”.	Se acceptă. A fost redactat.
	La alin. (4), textul „În termen de 15 zile lucrătoare de la primirea acestora sau în termenul stabilit conform actelor normative, prevalând termenul cel mai scurt” se propune a fi revăzut, deoarece este incert și lasă loc de aplicare neuniformă a normei (observație similară valabilă în tot	Se acceptă. A fost redactat.

	<p>textul redacției alin. (5) al aceluiași articol). Totodată, menționăm că, potrivit uzanțelor de redactare, în unele acte normative se utilizează expresia „dacă actele normative speciale nu prevăd altfel”.</p>	
	<p>La alin. (5), diviziunea a doua, enunțul „Stabilirea de către autoritatea publică locală a faptului că cererea de acordare a unei autorizații este completă nu conduce la suspendarea sau întreruperea perioadei totale de patru luni sau în termenul stabilit conform actelor normative, prevalând termenul cel mai scurt prevăzute pentru examinarea cererii de autorizare, perioadă care se calculează începând de la data primirii cererii complete.”, urmează a fi revăzut, în special în partea ce vizează referința doar la „autoritatea publică locală” ca autoritate de eliberare a autorizațiilor. Mai mult, se atestă că în proiectul legii se operează atât cu referința la „autorități competente de acordare sau respingere a autorizațiilor”, cât și cu referințe nemijlocite la o anumită autoritate competentă, cum este cazul art. 7 alin. (5) și art. 8 alin. (2) lit. a). Respectiv, considerăm necesar a se determina clar ce semnifică „autoritate competentă”, în sensul respectivei legi, cu atât mai mult, că unele articole, cum ar fi, de ex., art. 15, prin „autoritatea competentă” se înțelege Agenția Națională pentru Reglementare în Comunicații, iar în alte dispoziții, prin „autoritate competentă” se înțelege alte autorități competente, inclusiv autorități ale administrației publice locale.</p>	<p>Se acceptă. A fost redactat.</p>
	<p>Totodată, textul „Stabilirea ... faptului că cererea de acordare a unei autorizații este completă nu conduce la suspendarea sau întreruperea perioadei totale de patru luni” se consideră a fi lipsită de logică și inutilă, fapt pentru care se va revedea.</p>	<p>Se acceptă. A fost redactat.</p>
	<p>La alin. (6), cuvintele „actele normative” se propun a fi completate cu cuvântul „speciale”.</p>	<p>Se acceptă. Alin. respectiv a fost exclus.</p>
	<p>La art. 8: În dispoziția alin. (2): - însemnarea literelor se va rectifica, luând în considerare prevederile art. 51 alin. (6) din Legea nr. 100/2017, potrivit</p>	<p>Se acceptă. A fost redactat.</p>

	căroră alineatul poate fi divizat în litere, care sunt însemnate succesiv cu litere latine mici, urmate de o paranteză (observație valabilă pentru toate cazurile similare din proiect);	
	- la lit. b), cuvintele „o instanță” sugerăm a fi substituite cu cuvintele „instanța de judecată” (observație valabilă și pentru art. 14 alin. (1)).	Se acceptă. A fost redactat.
	În alin. (3): - cuvintele „Ulterior reuniunii” se vor substitui cu determinarea concretă a unui termen, întru claritatea și previzibilitatea normei; - din sintagma „legislația în vigoare”, cuvintele „în vigoare” se vor exclude, ca fiind inutile. Regula generală este că referințele la actele normative reprezintă referințe la legislația în vigoare și doar pentru excepțiile de la regulă se va specifica dacă se menționează despre legislația aplicabilă la un anumit moment.	Se acceptă. A fost modificat, conform precizării din Regulamentului (UE) 2024/1309 transpus.
	La art. 9: La alin. (1) lit. a) și c), aferent evitării utilizării cuvintelor „de exemplu”, care nu sunt caracteristice dispozițiilor actului normativ, se va analiza oportunitatea ca formularea „de exemplu în ceea ce privește valoarea, dimensiunea, impactul și durata lor” să fie substituită cu textul „în ceea ce privește valoarea, dimensiunea, impactul și durata lor, dar fără a se limita la aceste aspecte”.	Se acceptă. A fost redactat.
	La alin. (3), textul „sub rezerva procedurii prevăzute la alin. (2)” se va revedea, întrucât la alin. (2) nu este prevăzută nici o procedură.	Se acceptă. A fost redactat.
	La alin. (5) cuvintele „se va face” se vor substitui cu cuvintele „se realizează”.	Se acceptă. Alin. (5) a fost exclus.
	La art. 10: La alin. (1) și (2), cuvintele „după data intrării în vigoare a prezentei legi” se vor exclude, ca fiind inutile. Or, reglementările se aplică exclusiv din momentul intrării în vigoare a acestora.	Se acceptă. A fost redactat.

	Dispozițiile alin. (3) și (4), în forma în care sunt expuse, vizează obiectul de reglementare al dispozițiilor finale ale actului normativ, motiv pentru care necesită a fi expuse în articolul corespunzător care are ca obiect de reglementare dispozițiile finale și tranzitorii.	Nu se acceptă. Dispozițiile alin. (3) și (4), corespund textului alin. (3) și (4) din textul Regulamentului (UE) 2024/1309 transpus.
	La alin. (4), cuvintele „ca naționale” se propun a fi excluse, iar cuvintele „standardele sau specificațiile tehnice” se propun a fi substituite cu cuvintele „standardele moldovenești sau specificațiile tehnice”, în corespundere cu terminologia utilizată în Legea nr. 20/2016 cu privire la standardizarea națională (observație valabilă în tot textul articolului).	Se acceptă. A fost redactat.
	La alin. (8), cuvintele „actele normative” sugerăm a fi completate cu cuvintele „în domeniu”.	Se acceptă. A fost redactat.
	La art. 11 alin. (4), considerăm necesar a detalia cuvintele „actele normative”, în vederea stabilirii concrete a actelor la care se face referire.	Se acceptă. A fost redactat.
	La art. 12: Aferent alin. (3) și (4), se va analiza necesitatea includerii unor dispoziții finale în proiectul legii, care stabilesc termenul în care autoritățile incidente vor avea obligația instituirii punctului unic de informare digital, precum și obligația creării Sistemului Informațional „Sistem de cartografiere a acoperirii cu Internet în bandă largă și Punctul Unic de Informare”.	Nu se acceptă. Dispozițiile alin. (3) și (4), corespund textului alin. (3) și (4) din textul Regulamentului (UE) 2024/1309 transpus.
	În subsidiar, la alin. (4), cuvintele „care se transmite în gestiune Agenției” se vor exclude, ca fiind inutile, având în vedere dispoziția alin. (5) al aceluiași articol, care stabilește posesorul și deținătorul sistemului informațional.	Se acceptă. A fost redactat.
	La art. 14, dispozițiile alin. (5) se propun a fi excluse, deoarece dublează dispoziția introductivă a alin. (1) din același articol.	Nu se acceptă. Dispozițiile alin. (5) corespund textului alin. (5) din textul Regulamentului (UE) 2024/1309 transpus.
	La art. 15: Denumirea, cât și întreg articolul urmează a fi revăzut, întrucât articolul conține dispoziții diverse, atât despre autoritatea competentă în soluționarea litigiilor, cât și despre	Nu se acceptă. Textul art. 15 corespunde textului și structurii Articolului 14 din Regulamentului (UE) 2024/1309 transpus.

	drepturile Agenției Naționale pentru Reglementare în Comunicații aferente perceperii unor plăți pentru îndeplinirea sarcinilor ce rezultă din respectivul proiect de lege, precum și alte reglementări.	
	În subsidiar, se recomandă ca dispozițiile alin. (1), (4) și (10) să fie prevăzute în art. 14, în același timp, asigurându-se evitarea dublajului normativ ce se produce în art. 15 în corelare cu art. 14. Mai mult, recomandăm autorului proiectului să divizeze dispozițiile articolului în articole distincte, având în vedere conținutul divers al acestuia.	Nu se acceptă. Textul art. 15 corespunde textului și structurii Articolului 14 din Regulamentului (UE) 2024/1309 transpus.
	La alin. (2): - enunțul „Acest lucru nu exclude supravegherea în conformitate cu actele normative.” se recomandă a fi reformulat, fiind considerat incomplet. Or, în acest enunț lipsește subiectul care efectuează supravegherea, precum și referința la actele normative concrete;	Se acceptă. A fost redactat.
	- enunțurile „Intentarea acțiunii în contencios administrativ nu suspendă executarea deciziei, până la soluționarea cauzei în fond de către instanțele de judecată competente pentru examinarea litigiilor de contencios administrativ.	Se acceptă. Enunțul respectiv a fost exclus.
	Depunerea cererii de suspendare a executării deciziilor Agenției nu suspendă de drept efectele actului contestat până la soluționarea definitivă a cererii de suspendare de către instanța de judecată competentă.” se recomandă a fi excluse, or, aspectele date sunt deja reglementate de Codul administrativ nr. 116/2018. Mai mult, primul alineat, în forma expusă, este confuz și riscă a fi contrar dispozițiilor art. 214 alin. (2) din Codul administrativ, care prevede că, instanța de judecată poate dispune suspendarea executării actului administrativ individual din motivele prevăzute la art. 172 alin. (2) din același cod.	Se acceptă. Prevederea a fost exclusă.
	În alin. (3), enunțul „Plățile sunt obligatorii doar pentru acoperirea costurilor efective aferente sarcinilor respective.” se consideră a fi inutil, luând în considerare faptul că primul enunț al alin. (3) prevede deja condiția că „În cazul insuficienței mijloacelor financiare din bugetul său, Agenția poate percepe plăți pentru acoperirea costurilor efective	Se acceptă. Prevederea a fost exclusă.

	legate de îndeplinirea sarcinilor prevăzute de prezenta lege, în cuantumul stabilit prin regulament aprobat de conducerea Agenției și comunicat părților interesate” (observație similară valabilă și pentru redacția alin. (5) al aceluiași articol).	
	Dispozițiile alin. (5), sau, eventual, cel puțin primul enunț din acest alineat, se propun a fi comasate la dispozițiile art. 12 alin. (3) și (4), întru asigurarea expunerii normelor într-o succesiune logică, în același timp, evitând dublajul normativ.	Nu se acceptă. Dispozițiile alin. (5) corespund textului alin. (5) din textul Regulamentului (UE) 2024/1309 transpus.
	La alin. (12), cuvintele „va colabora” se vor expune la timpul prezent, în conformitate cu art. 54 alin. (1) lit. j) din Legea nr. 100/2017.	Se acceptă. A fost redactat.
	La art. 16: Norma se recomandă a fi reformulată, or, în forma expusă se consideră a fi ambiguă. Totodată, aceasta nu transpune pe deplin art. 15 din Regulamentul (UE) 2024/1309, în care este prevăzut inclusiv că, „sanctiunile prevăzute trebuie să fie adecvate, efective, proporționale și cu efect de descurajare”.	Se acceptă. Norma din art. 16 a fost reformulată, și completată cu enunțul din art. 15 din Regulamentul (UE) 2024/1309. Menționăm că aceste principii sunt deja aplicate în cadrul Codului Contravențional nr. 218/2008, art. 249 ¹ . Încălcarea legislației și a reglementărilor privind accesul pe proprietăți și utilizarea partajată a infrastructurii asociate rețelelor publice de comunicații electronice. Referirea la Articolul 249 ¹ din Codul Contravențional nr. 218/2008 este inclusă în Tabelul de concordanță.
	La art. 18: La alin. (1), referințele la art. 5 alin. (6) și art. 11 alin. (6) considerăm necesar a fi excluse, luând în considerare observațiile de mai sus, formulate la art. 3 alin. (8). În partea ce vizează stabilirea intrării în vigoare a dispozițiilor art. 12 la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova a respectivei legi, recomandăm a lua în considerare propunerile de mai sus, formulate la art. 12.	Se acceptă. Referințele respective au fost excluse. Nu se acceptă. Stabilirea intrării în vigoare a dispozițiilor art. 12 la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova a respectivei legi este condiționată de crearea Sistemului Informațional „Sistem de cartografiere a acoperirii cu Internet în bandă largă” până la finele semestrului I 2026. Acest termen este specificat în Agenda de Reforme a Planului de Creștere pentru Republica Moldova (2025-2027), aprobată prin HG nr. 260/2025.
	La alin. (6):	Se acceptă. A fost completat.

	<p>- în dispoziția introductivă, după cuvintele „intrării în vigoare” se va completa cu cuvintele „a acesteia”.</p> <p>Totodată, cuvintele „cât și celor încheiate ulterior acestei date”, sunt inutile, motiv pentru care se vor exclude;</p>	<p>Cuvintele „cât și celor încheiate ulterior acestei date” au fost excluse.</p>
	<p>- potrivit lit. a), „pentru contractele de acces aflate în derulare, operatorii de rețea și organismele din sectorul public care dețin sau controlează infrastructura fizică au obligația ca, la solicitarea furnizorului de rețele publice de comunicații electronice, să inițieze, în termen de 30 de zile de la primirea solicitării, procedura de modificare a contractului, în vederea conformării acestuia cu dispozițiile prezentei legi”.</p> <p>În context, remarcăm că, dispoziția citată vine în contradicție cu alin. (5) al aceluiași articol, care prevede că, „Contractele de acces încheiate până la intrarea în vigoare a prezentei legi rămân valabile până la data expirării acestora”. În altă ordine de idei, norma se va revedea suplimentar, pentru a nu aduce atingere principiului securității raporturilor juridice, or, asemenea normă poate reprezenta o limitare a libertății contractuale, întrucât intervine în contracte deja negociate și încheiate.</p>	<p>Se acceptă. Dispozițiile din lit. a) au fost reformulate.</p>
	<p>Dispozițiile alin. (7) nu țin de obiectul de reglementare a dispozițiilor finale și tranzitorii, ci a dispozițiilor de conținut ale actului normativ, motiv pentru care se vor revedea.</p>	<p>Se acceptă. Dispozițiile din alin. (7) au fost transferate în cuprinsul art. 3.</p>
	<p>Dispoziția alin. (8), potrivit căreia „Actele normative aprobate de Agenție, precum și actele normative din domeniu aprobate de Guvern anterior intrării în vigoare a prezentei legi, rămân aplicabile în măsura în care nu contravin prevederilor acesteia” se consideră a fi inutilă.</p>	<p>Se acceptă. Alin. (8) a fost exclus.</p>
	<p>Dispoziția alin. (9) necesită a fi completată cu sursa publicării actului normativ care se abrogă.</p>	<p>Se acceptă. Dispoziția alin. (9) (<u>actual alin. (8)</u>) a fost completată.</p>
	<p>În denumirea anexei nr. 1, textul „, conform art. 3 alin. (3),” se recomandă a fi exclus, ca fiind inutil. La fel, în denumirea anexei nr. 3, textul „în temeiul art. 5 alin. (2)” se va exclude, fiind considerat de prisos.</p>	<p>Se acceptă. În denumirea anexei nr. 1, textul „, conform art. 3 alin. (3),” a fost exclus. În denumirea anexei nr. 3 textul „în temeiul art. 5 alin. (2)” a fost exclus.</p>

	<p>În anexa nr. 2: Denumirea anexei recomandăm a fi reformulată, în scopul stabilirii clare a obiectului de reglementare a acestei anexe, evitându-se trimiterea la anumite articole din lege. Mai mult, chiar și în cazul dat, textul „art. 3 alin. (1), (4) și (5)” se recomandă a fi completat cu denumirea nemijlocită a legii (observație similară valabilă și pentru denumirile anexelor nr. 4 și 5).</p>	<p>Se acceptă. Denumirile anexelor nr. 2, 4 și 5 au fost reformulate.</p>
	<p>În pct. 1, textul „ordinele Ministerului Apărării și, Ministerului Afacerilor Interne și Serviciul de Informații și Securitate” se va substitui cu textul „ordinele ministrului apărării, ministrului afacerilor interne și directorului Serviciului de Informații și Securitate”, luând în considerare că ordinele se emit nemijlocit de persoana cu funcție de conducere din cadrul autorităților vizate (observație similară valabilă și pentru pct. 2 și 6 din această anexă, precum și pentru pct. 6 din anexa nr. 3, pct. 6 din anexa nr. 4 și pct. 5 din anexa nr. 5).</p>	<p>Se acceptă. Denumirile ordinelor din anexe au fost modificate.</p>
	<p>La anexa nr. 4: Denumirea necesită a fi expusă în strictă conformitate cu norma de trimitere prevăzută în art. 6 alin. (2) al proiectului de lege.</p>	<p>Se acceptă. Denumirea anexei nr. 4 a fost reformulată.</p>
	<p>Suplimentar la proiectul de lege, în vederea interpretării corecte și aplicării comode a prevederilor, recomandăm ca dispozițiile proiectului de lege să fie structurate în capitole/secțiuni, în conformitate cu art. 53 al Legii nr. 100/2017.</p>	<p>Nu se acceptă. Structura proiectului de lege este în conformitate cu structura Regulamentul (UE) 2024/1309 transpus.</p>
<p>Centrul Național Anticorupție (nr. 06/2/4983 din 19.03.2026, ELO26/11274)</p>	<p>I.1. Pertinența autorului, categoriei propuse a actului și a procedurii de promovare a proiectului Autor al proiectului de act normativ este Guvernul RM, iar autor nemijlocit este Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării, ceea ce corespunde art.73 din Constituția Republicii Moldova și art.47 alin. (3) din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr.797/1996. Categorია actului legislativ propus este Lege organică, ceea ce corespunde art.72 din Constituție și art.</p>	<p>Se ia act.</p>

	<p>6-12 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative.</p> <p>I.2. Respectarea rigorilor de transparență în procesul decizional la promovarea proiectului Conform art.8 al Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional "etapele asigurării transparenței procesului de elaborare a deciziilor sunt: a) informarea publicului referitor la inițierea elaborării deciziei; b) punerea la dispoziția părților interesate a proiectului de decizie și a materialelor aferente acestuia; c) consultarea cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate; d) examinarea recomandărilor cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate în procesul de elaborare a proiectelor de decizii; e) informarea publicului referitor la deciziile adoptate." Proiectul de lege supus expertizei anticorupție a fost publicat pentru consultare publică pe pagina web oficială a Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării, precum și pe portalul guvernamental www.particip.gov.md, asigurând accesul părților interesate pentru a-și exprima opinia și a face recomandări asupra acestuia. Totodată, autorul a asigurat informarea publicului cu privire la inițierea elaborării acestui proiect de decizie. Astfel, se constată că a fost respectată etapa esențială în asigurarea transparenței procesului de elaborare a deciziilor, conform art.8 lit.a) din Legea nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional. Prin urmare, având în vedere că proiectul a fost plasat pe paginile web indicate supra și luând în considerare termenele pentru consultări publice, transparența în procesul decizional a fost asigurată integral.</p>	<p>Se ia act.</p>
	<p>I.3. Scopul anunțat și scopul real al proiectului Potrivit notei de fundamentare, proiectul are drept scop crearea unui cadru legal modern și competitiv, menit să stimuleze investițiile în infrastructura necesară dezvoltării rețelelor și serviciilor de comunicații electronice.</p>	<p>Se ia act.</p>

	<p>Totodată, autorul menționează că: „Prin proiect se urmărește îmbunătățirea nivelului de conectivitate pentru utilizatori și facilitarea accesului tuturor cetățenilor la servicii digitale de calitate. Astfel, proiectul de lege nu este doar o cerință de conformitate, ci o componentă centrală a strategiei naționale de integrare europeană și de dezvoltare economică accelerată. Cadrul normativ actual, reglementat în principal prin Legea nr. 28/2016 privind accesul pe proprietăți și utilizarea partajată a infrastructurii asociate rețelelor publice de comunicații electronice, s-a dovedit a fi insuficient pentru a răspunde dinamicii accelerate a transformării digitale și pentru a atinge obiectivele ambițioase de conectivitate stabilite la nivel național și european. Deși Legea nr. 28/2016 a creat un cadru de bază pentru accesul la proprietăți, aceasta operează într-o paradigmă limitată, concentrându-se preponderent pe dreptul de acces, fără a aborda în mod sistemic întregul ecosistem al dezvoltării infrastructurii. Această abordare a generat un set de probleme structurale care împiedică în mod activ implementarea rapidă și eficientă a rețelelor de foarte mare capacitate (VHCN).”</p> <p>Analizând normele elaborate s-a constatat că prin proiect se propune aprobarea Legii privind accesul pe proprietăți și utilizarea infrastructurii.</p> <p>Prin urmare, se constată că scopul declarat de către autor în nota de fundamentare corespunde scopului real al proiectului.</p>	
	<p>I.4. Interesul public și interesele private promovate prin proiect</p> <p>Reieșind din argumentele autorului, proiectul promovează interesul public prin stimularea creșterii economice, încurajarea inovației și consolidarea competitivității naționale, precum și prin dezvoltarea accelerată a infrastructurii digitale.</p> <p>Cu toate acestea, pe parcursul textului proiectului au fost admise formulări care pot fi interpretate ca favorizând interese contrare interesului public general. Acest aspect este</p>	<p>Se ia act.</p>

	<p>detaaliat suplimentar în compartimentul III al prezentului raport de expertiză anticorupție.</p>	
	<p>I.5. Justificarea soluțiilor proiectului I.5.1. Suficiența argumentării din nota informativă. În conformitate cu art.30 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, proiectele de acte normative sunt însoțite de „nota de fundamentare care cuprinde: a) denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ; b) condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ; c) obiectivele urmărite și soluțiile propuse; d) analiza impactului de reglementare; e) compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE; f) avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ; h) modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent; i) măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ." Argumentele invocate de autor în nota de fundamentare justifică necesitatea elaborării proiectului, fiind întrunite cerințele art.30 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative.</p>	<p>Se ia act.</p>
	<p>I.5.2. Argumentarea economică-financiară. Conform art.30 lit.d) al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, nota de fundamentare trebuie să conțină „d) analiza impactului de reglementare". Potrivit autorului: „Transpunerea și implementarea Regulamentului (UE) 2024/1309 și a Recomandării (UE) 2020/1307 prin Legea privind infrastructura gigabit are un impact financiar diferențiat, atât asupra sectorului public, cât și asupra sectorului privat, însă nu implică crearea unor</p>	<p>Se ia act.</p>

cheltuieli bugetare semnificative suplimentare pentru bugetul public național. Dimpotrivă, măsurile propuse sunt concepute pentru reducerea costurilor totale de implementare a rețelelor de comunicații electronice de foarte mare capacitate (VHCN), în special prin diminuarea costurilor lucrărilor civile, care reprezintă cea mai mare pondere în investițiile de infrastructură. Impactul financiar asupra bugetului public este limitat și derivă în principal din necesitatea adaptării cadrului instituțional și procedural la noile mecanisme prevăzute de proiectul de lege. Implementarea acestuia nu presupune alocarea unor resurse bugetare semnificative pentru construcția directă a infrastructurii de comunicații electronice, întrucât investițiile în rețelele gigabit sunt realizate, în principal, de către operatorii economici.

Autoritățile publice vor suporta, în principal, costuri administrative legate de ajustarea cadrului normativ secundar, revizuirea procedurilor de autorizare și consolidarea mecanismelor de coordonare interinstituțională. De asemenea, pot apărea anumite costuri operaționale asociate organizării și funcționării mecanismelor de informare și coordonare prevăzute de lege, precum și activități de inventariere și gestionare a informațiilor privind infrastructura fizică existentă, în măsura în care aceste date nu sunt deja disponibile în sistemele informaționale ale autorităților publice. În acest context, proiectul prevede crearea unui Sistem Informațional „Sistem de cartografiere a acoperirii cu Internet în bandă largă și Punctul de Informare Unic”. Cheltuielile estimate pentru dezvoltarea acestui sistem, conform unui studiu realizat de Uniunea Internațională a Telecomunicațiilor în anul 2022 (ITU Policy Paper on Technical Specifications to Establish a Broadband Mapping System in Republic of Moldova), sunt de aproximativ 2,2 milioane de lei.

Această sumă este prevăzută pentru anul 2027 în Cadrul Bugetar pe Termen Mediu. Sistemul va fi creat de către organul central de specialitate responsabil de elaborarea și

	<p>implementarea politicilor în domeniul comunicațiilor electronice, în colaborare cu Agenția Geodezie, Cartografie și Cadastru, urmând ca ulterior acesta să fie transmis în gestiunea Agenției Naționale pentru Reglementare în Comunicații (ARCOM).”</p>	
	<p>II. Analiza generală a factorilor de risc ale proiectului II.1. Limbajul proiectului Potrivit art.54 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative „<i>textul proiectului actului normative se elaborează [...] cu respectarea următoarelor reguli: [...] a) se expune într-un limbaj simplu, clar și concis [...] c) terminologia utilizată este constantă, uniformă și corespunde celei utilizate în alte acte normative, în legislația Uniunii Europene și în alte instrumente internaționale la care Republica Moldova este parte, cu respectarea prevederilor prezentei legi; [...] e) se interzice folosirea neologismelor dacă există sinonime de largă răspândire, [...] f) se evită folosirea [...] a cuvintelor și expresiilor [...] care nu sînt utilizate sau cu sens ambiguu; g) se evită tautologiile juridice; h) se utilizează, pe cât este posibil, noțiuni monosemantice, [...]”.</i> Textul proiectului în mare parte este expus într-un limbaj simplu, clar și concis, cu respectarea regulilor gramaticale și de ortografie. Totuși, în contextul cerințelor stabilite de art. 53 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, se recomandă autorului revizuirea consecutivității numerotării pe întreg textul proiectului de lege, întrucât o numerotare neuniformă poate îngreuna aplicarea și interpretarea prevederilor acestuia.</p>	<p>Se ia act.</p> <p>Se acceptă. A fost redactat.</p>
	<p>Suplimentar, formularea „nu pot depăși nivelurile maxime aprobate prin hotărâre a Guvernului”, de la art. 3 alin. (1) din proiectul de lege, urmează a fi substituită cu textul „aprobate de Guvern”, pentru a asigura uniformitatea terminologică pe întreg textul proiectului.</p>	<p>Se acceptă. Art. 3 alin. (1) a fost redactat.</p>

	De asemenea, formulările „ <i>în legislația în vigoare</i> ” urmează a fi înlocuite cu trimiteri concrete la actele normative relevante.	Se acceptă. Textul „în legislația în vigoare” a fost exclus.
	Formularea de la art. 7 alin. (5) din proiectul de lege, „ <i>în același timp</i> ”, urmează a fi modificată, întrucât nu este clar dacă aceasta se referă la același termen de 20 de zile lucrătoare sau la un termen distinct de 20 de zile lucrătoare. Acest aspect trebuie specificat în mod expres, mai ales ca acesta se referă la procedura de completare a cererii în cazul în care aceasta este considerată incompletă în cadrul procedurii de obținere a autorizațiilor și a dreptului de acces. Alte aspecte sunt descrise suplimentar la capitolul III din prezentul raport de expertiză anticorupție.	Se acceptă. A fost redactat.
	II.2. Coerența legislativă a proiectului În textul proiectului în mare nu au fost identificate norme contradictorii sau conflicte dintre prevederile acestuia cu reglementările altor acte normative în vigoare. Deși autorul indică în textul proiectului că, în cazul în care oricare dintre dispozițiile proiectului supus expertizei intră în contradicție cu Legea comunicațiilor electronice nr. 72/2025 și Legea privind securitatea cibernetică nr. 48/2023, <i>dispozițiile relevante</i> ale legilor respective prevalează, autorul urmează să asigure respectarea principiilor de legiferare reglementate de Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative la promovarea proiectului de lege. Aspectul dat este detaliat în compartimentul III al prezentului raport de expertiză anticorupție.	Se ia act.
	II.3. Activitatea agenților publici și a entităților publice reglementată în proiect Proiectul reglementează activitatea entităților în domeniul accesului pe proprietăți și al utilizării infrastructurii (Agenția Națională pentru Reglementare în Comunicații, autoritățile administrației publice locale, organul central de specialitate în domeniul construcțiilor și locuințelor, Inspectoratul	Se ia act.

	<p>Național pentru Supraveghere Tehnică, Ministerul Mediului, furnizorii de rețele publice de comunicații electronice și operatorii de rețea.</p>	
	<p>II.4. Atingeri ale drepturilor omului care pot fi cauzate la aplicarea proiectului Prevederile proiectului nu aduc atingere drepturilor fundamentale ale omului consacrate de Constituția Republicii Moldova, Declarația Universală a Drepturilor Omului și Convenția Europeană a Drepturilor Omului.</p>	<p>Se ia act.</p>
	<p>III. Analiza detaliată a factorilor de risc și a riscurilor de corupție ale proiectului Art. 3 alin.(2) din proiectul de lege Articolul 3. Accesul la infrastructura fizică existentă [...] (2) La cererea unui furnizor de rețele publice de comunicații electronice, persoanele juridice care sunt active în principal în calitate de locatari (arendași) ai unor terenuri sau în calitate de titulari de drepturi asupra unor terenuri, altele decât drepturile de proprietate, pe care se preconizează că vor fi instalate sau au fost deja instalate infrastructuri în vederea introducerii unor elemente ale rețelelor de foarte mare capacitate, ori care gestionează contracte de locațiune (arendă) în numele proprietarilor de terenuri, pe de o parte, și furnizorii de rețele publice de comunicații electronice, pe de altă parte, negociază accesul la aceste terenuri cu bună-credință, ținând cont de prevederile actelor normative și a actelor de constituire, inclusiv cu privire la preț care nu va depăși tarifele maxime stabilite în temeiul art. 45 alin. (1)-(3) din Legea comunicațiilor electronice nr. 72/2025, care, după caz, reflectă condițiile de piață, în conformitate cu Codul Civil al Republicii Moldova nr. 1107/2002 și alte acte normative aplicabile. Furnizorii de rețele publice de comunicații electronice și persoanele juridice menționate la prezentul alineat au obligația de a informa Agenția, în termen de 10 zile lucrătoare, de la data încheierii acestora, cu privire la acordurile care au fost încheiate în temeiul alin. (1), inclusiv cu privire la prețul convenit.</p>	<p>Se acceptă. A fost redactat.</p>

Agenția, în condițiile legislației aplicabile și a prezentei legi, emite decizii cu caracter obligatoriu privind aplicarea termenilor și condițiilor de acces, în vederea facilitării încheierii unor astfel de acorduri, fără a aduce atingere regimului tarifar stabilit potrivit alin. (1).

Obiecții:

Norma citată stabilește că la cererea unui furnizor de rețele publice de comunicații electronice, persoanele juridice care sunt active în principal în calitate de locatari (arendași) ai unor terenuri sau în calitate de titulari de drepturi asupra unor terenuri, altele decât drepturile de proprietate, pe care se preconizează că vor fi instalate sau au fost deja instalate infrastructuri în vederea introducerii unor elemente ale rețelelor de foarte mare capacitate, ori care gestionează contracte de locațiune (arendă) în numele proprietarilor de terenuri, pe de o parte, și furnizorii de rețele publice de comunicații electronice, pe de altă parte, negociază accesul la aceste terenuri cu bună-credință, ținând cont de prevederile actelor normative și a actelor de constituire, inclusiv cu privire la preț care nu va depăși tarifele maxime stabilite în temeiul art. 45 alin. (1) - (3) din Legea comunicațiilor electronice nr. 72/2025.

Normele prevăzute la acest alineat, pe lângă faptul că nu au o numerotare corespunzătoare, nu asigură claritate în ceea ce privește trimiterile la alin. (1). Totodată, prima parte a alin. (2) indică existența unei proceduri de negociere între furnizorii de rețele publice de comunicații electronice și titularii de drepturi asupra terenurilor, însă, în părțile nenumerate ale aceluiași alineat, se prevede că Agenția emite decizii cu caracter obligatoriu privind termenele și condițiile de acces.

În aceste condiții, norma este neclară, întrucât nu rezultă în ce situații se aplică mecanismul de negociere și în ce condiții intervine Agenția cu decizii obligatorii.

Prin urmare, autorul urmează să reconsidere redactarea alin. (2), astfel încât să fie stabilită în mod clar relația dintre

	<p>procedura de negociere și intervenția autorității, precum și condițiile concrete în care Agenția emite decizii cu caracter obligatoriu.</p> <p>Recomandări: Asigurarea numerotării corespunzătoare a alineatelor. Excluderea ultimului alineat. În cazul în care autorul optează pentru menținerea reglementării prevăzute la alin. (2) ultimul aliniat nenumărat, acesta urmează a fi reformulat astfel încât să stabilească în mod clar situațiile în care Agenția intervine prin emiterea deciziilor cu caracter obligatoriu privind condițiile de acces.</p>	
	<p>Art. 3 alin.(3) lit. a) din proiectul de lege Articolul 3. Accesul la infrastructura fizică existentă [...] (3) Proprietarii de clădiri comerciale private care nu sunt proprietatea unui operator de rețea sau nu sunt controlate de acesta au obligația de a răspunde solicitărilor scrise de acces, formulate de furnizorii de rețele publice de comunicații electronice, privind clădirile respective, inclusiv acoperișurile acestora, în vederea instalării unor elemente ale rețelelor de foarte mare capacitate sau a unor facilități asociate, în condiții echitabile și rezonabile și la un preț care să reflecte condițiile pieței, în conformitate cu art. 45 alin. (3) din Legea comunicațiilor electronice nr. 72/2025. O astfel de solicitare poate fi formulată numai în cazul în care sunt îndeplinite cumulative următoarele condiții: <i>a) clădirea este situată într-o zonă rurală sau o regiune îndepărtată, astfel cum este definită în legislația în vigoare; [...].</i></p> <p>Obiecții: Norma citată stabilește că proprietarii de clădiri comerciale private au obligația de a răspunde solicitărilor de acces. Totodată, norma prevede că o astfel de solicitare poate fi formulată numai în cazul în care sunt îndeplinite cumulativ următoarele condiții:</p>	<p>Se acceptă. Textul „sau o regiune îndepărtată, astfel cum este definită în legislația în vigoare” a fost exclus.</p>

	<p>a) clădirea este situată într-o zonă rurală sau o regiune îndepărtată, astfel cum este definită în legislația în vigoare;</p> <p>b) nu există, în zona vizată, nicio altă rețea de foarte mare capacitate de același tip – fixă sau mobilă – cu cea pe care solicitantul de acces intenționează să o instaleze în zona pentru care este depusă cererea de acces și niciun plan de instalare a unei astfel de rețele, potrivit informațiilor disponibile prin intermediul punctului unic de informare, instituit în conformitate cu art. 12 alin (3) din prezenta lege, disponibile la data solicitării;</p> <p>c) nu există, în zona vizată, infrastructură fizică deținută sau controlată de operatori de rețea sau de organisme din sectorul public, care să fie adecvată din punct de vedere tehnic pentru instalarea elementelor rețelelor de foarte mare capacitate;</p> <p>d) în cazul infrastructurii energetice critice, atunci când accesul solicitat poate afecta siguranța funcționării sistemului electroenergetic, a sistemului de transport sau distribuție a gazelor naturale ori a altor instalații energetice de importanță strategică.</p> <p>În acest sens, pentru atribuirea caracterului previzibil condiției indicate la lit. a), autorul urmează să concretizeze actul normativ la care se face referire. Admiterea acestor tipuri de formulări nu generează, în mod necesar, riscuri de corupție imediate, însă, în timp, în cazul neclarității normei, poate fi dezvoltată o practică neuniformă, în special în ceea ce privește descrierea unor proceduri care, de cele mai multe ori, pot fi interpretate în mod subiectiv.</p> <p>Recomandări: Înlocuirea textului „în legislația în vigoare” cu actul normativ corespunzător.</p>	
	<p>Art. 15 alin.(3) și (5) din proiectul de lege Articolul 15. Autoritățile competente [...] (3) În cazul insuficienței mijloacelor financiare din bugetul său, Agenția poate percepe plăți pentru acoperirea</p>	<p>Se acceptă. Art. 15 a fost redactat.</p>

costurilor efective legate de îndeplinirea sarcinilor prevăzute de prezenta lege, în cuantumul stabilit prin regulament aprobat de conducerea Agenției și comunicat părților interesate. Plățile sunt obligatorii doar pentru acoperirea costurilor efective aferente sarcinilor respective. [...]

(5) Funcțiile punctului unic de informare menționate la art. 3-10 și la art. 12 și 14 sunt îndeplinite de Agenție care asigură funcționarea Sistemului Informațional „Sistem de cartografiere a acoperirii cu Internet în bandă largă și Punctul Unic de Informare”. Pentru a acoperi costurile aferente exercitării acestor funcții, Agenția percepe plăți pentru utilizarea punctului unic de informare, în cazul insuficienței mijloacelor financiare din bugetul său, în cuantumul stabilit prin regulament aprobat de conducerea Agenției și comunicat părților interesate. Plățile sunt obligatorii doar pentru acoperirea costurilor efective aferente sarcinilor respective.

Obiectii:

Normele citate conferă Agenției Naționale pentru Reglementare în Comunicații posibilitatea de a decide, în mod discreționar, ca în cazul insuficienței mijloacelor financiare prevăzute în bugetul său, să perceapă plăți pentru acoperirea costurilor aferente îndeplinirii sarcinilor, în cuantum stabilit prin regulament aprobat de conducerea Agenției. O abordare similară este instituită de autor și în raport cu persoanele/entitățile care vor utiliza punctul unic de informare.

Astfel, potrivit art. 9 alin. (2) din Legea comunicațiilor electronice nr. 72/2025, *Agenția este condusă de Consiliul de administrație, care este format din președintele Consiliului și doi membri. Președintele Consiliului de administrație este și director al Agenției, iar membrii Consiliului sunt și directori adjuncți ai Agenției, care exercită funcții de demnitate publică. Suplimentar, potrivit art. 14 din legea menționată*

(1) Agenția beneficiază de autonomie financiară deplină.

(2) Termenii și procedurile de gestiune financiară a Agenției sunt stabilite într-un regulament aprobat de Consiliul de administrație. Bugetul Agenției se aprobă de Consiliul de administrație în limita necesității de a asigura o activitate conformă și independența financiară a Agenției.

(3) Anual, până în data de 15 decembrie, Agenția își formează bugetul pentru anul următor din:

- a) plățile administrative prevăzute la art.21;*
- b) donații și sponsorizări în condițiile legii;*
- c) alte resurse financiare legale.*

(4) Bugetul Agenției pentru anul următor se publică anual, până în data de 15 decembrie, în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, precum și pe site-ul web oficial al Agenției.

(5) Controlul datelor financiare, al executării bugetului și al situațiilor financiare ale Agenției este efectuat de către auditori certificați, selectați conform Legii nr.131/2015 privind achizițiile publice. Aceste date, inclusiv raportul privind executarea bugetului, situațiile financiare ale Agenției, precum și raportul auditorilor certificați sunt publicate anual, până în data de 30 aprilie, în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, precum și pe site-ul web oficial al Agenției.

(6) Agenția urmează să dispună de resurse financiare și umane adecvate, care să-i permită să participe și să contribuie în mod activ în cadrul OAREC și al altor organisme internaționale.

În același timp, art. 21 reglementează că orice plăți administrative impuse de Agenție furnizorilor de rețele publice de comunicații electronice și/sau de servicii de comunicații electronice accesibile publicului în temeiul autorizării generale ori persoanelor cărora li s-a acordat un drept de utilizare trebuie, în conformitate cu prezenta lege:

- a) să acopere, în totalitate, numai costurile administrative suportate pentru gestionarea, controlul și*

asigurarea respectării sistemului de autorizare generală, drepturilor de utilizare și a obligațiilor specifice menționate la art.18 alin.(2), care pot include costuri pentru cooperarea internațională, armonizare și standardizare, analizele de piață, pentru monitorizarea conformității și alte controale ale pieței, precum și cheltuielile aferente activității de reglementare ce implică elaborarea și asigurarea respectării legislației secundare și a deciziilor administrative, cum ar fi deciziile privind accesul și interconectarea; și

b) să fie stabilite într-un mod obiectiv, transparent și proporțional, care să reducă la minimum costurile administrative suplimentare și plățile aferente.

Prin urmare, redacția propusă nu este aliniată cu imperativele Legii comunicațiilor electronice, în partea ce ține de discreția acordată Agenției în cazul insuficienței mijloacelor financiare planificate, întrucât aceasta poate duce la instituirea unor plăți care nu respectă criteriile de obiectivitate, transparență și proporționalitate prevăzute de lege.

Deși autorul indică, la art. 1 alin. (3) din proiectul de lege, că în cazul în care oricare dintre dispozițiile prezentei legi intră în contradicție cu o dispoziție din Legea comunicațiilor electronice nr. 72/2025 sau din Legea privind securitatea cibernetică nr. 48/2023, dispozițiile relevante ale legilor respective prevalează, norma citată nu respectă principiul coerenței normative.

Această lacună poate fi utilizată la o anumită etapă, ținând cont de faptul că decizia aparține unui organ colegial restrâns, format din trei persoane (directorul Agenției și adjuncții acestuia). În aceste condiții, există riscul interpretării și aplicării discreționare a normei, inclusiv în sensul promovării intereselor personale în detrimentul interesului public general.

Recomandări:
Reconsiderarea alin. (3) și (5).

	<p>IV. Concluzia expertizei</p> <p>Proiectul a fost elaborat de Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării și are drept scop crearea unui cadru legal modern și competitiv, menit să stimuleze investițiile în infrastructura necesară dezvoltării rețelelor și serviciilor de comunicații electronice.</p> <p>Astfel, prin proiect se propune aprobarea Legii privind accesul pe proprietăți și utilizarea infrastructurii.</p> <p>Totuși, analiza redacției propuse denotă existența unor deficiențe care pot genera disfuncționalități în procesele administrative reglementate, manifestate prin necorelări terminologice și atribuții excesive de reglementare. Totodată, în contextul cerințelor stabilite de art. 53 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, se recomandă autorului revizuirea consecutivității numerotării pe întreg textul proiectului de lege, întrucât o numerotare neuniformă poate îngreuna aplicarea și interpretarea prevederilor acestuia.</p> <p>Implementarea prevederilor propuse, poate contribui la realizarea interesului public vizat de proiect în condițiile considerării riscurilor descrise în prezentul raport de expertiză anticorupție.</p>	<p>Se ia act.</p>
--	--	--------------------------